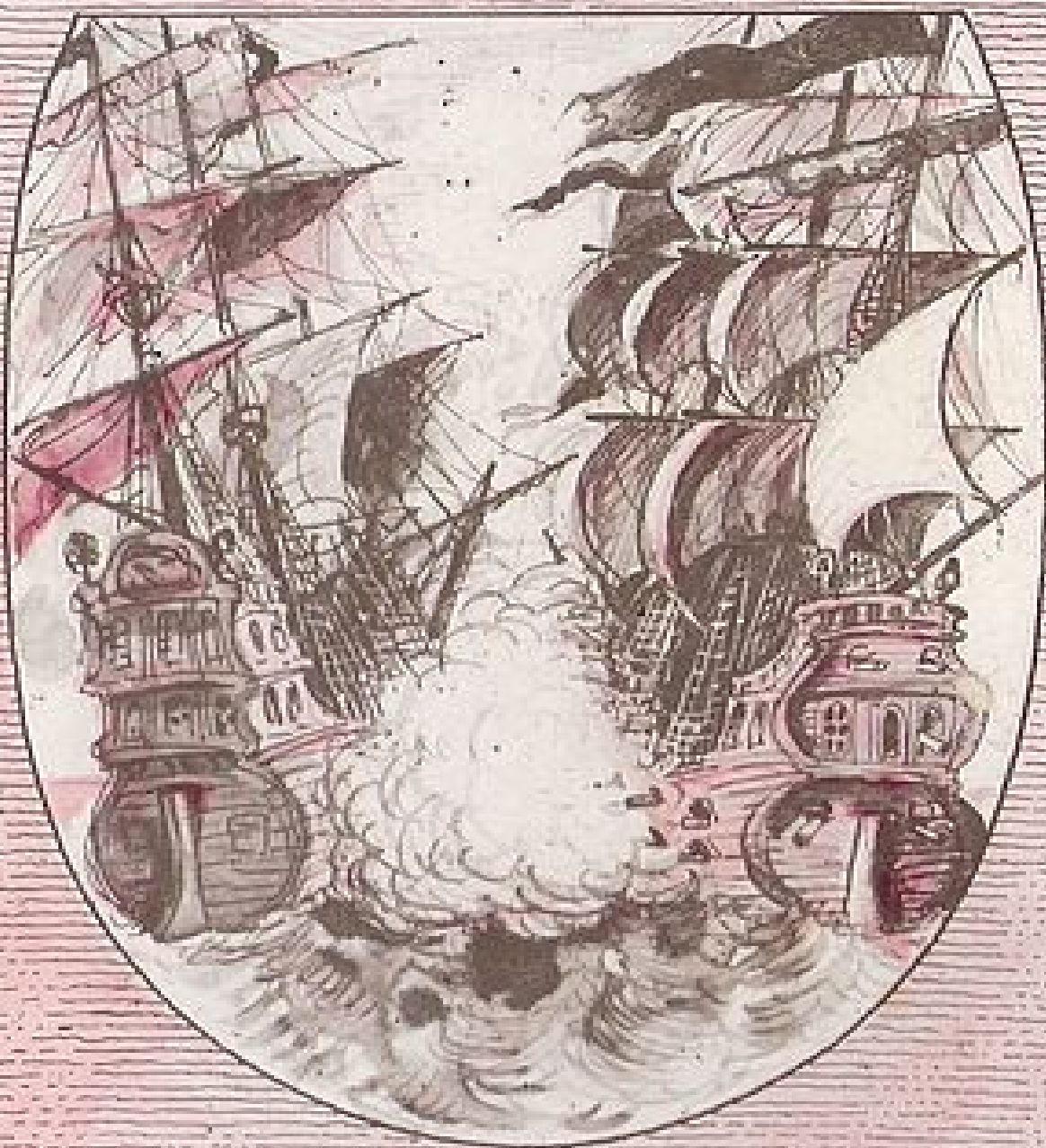

Рафаел Сабатини

**КАПИТАН
БЛЪД**

Издателство Отечество

РАФАЕЛ САБАТИНИ

КАПИТАН БЛЪД

Превод: Александър Хрусанов

chitanka.info

ГЛАВА I

ПРАТЕНИКЪТ

Питър Блъд, бакалавър по медицина, притежаващ още няколко занаята в допълнение, пушеше лула и се занимаваше с мушкатите, поставени в сандъчета върху перваза на неговия прозорец на улица „Уотър Лейн“ в градчето Бриджуотър.

От един насрещен прозорец го наблюдаваха строги, неодобрителни погледи, но той не ги забелязваше. Вниманието на мистър Блъд беше поделено между задачата, с която се бе заел, и човешкия поток в тясната уличка под него; поток, който за втори път през този ден се изливаше по посока на Кясъл Фийлд, където в ранните часове на следобеда капеланът на херцога, Фергюсон, бе държал проповед с повече призови към бунт, отколкото молитви към бога.

Възбудените, безпорядъчни групи бяха съставени предимно от мъже със зелени клончета на шапките и смешни оръжия в ръце. Вярно е, че някои носеха на рамо ловджийски пушки и тук-там се размахваше сабя, но повечето бяха въоръжени с тояги, а болшинството влачеха огромни пики, изработени от коси — страшни за окото, но неудобни за ръцете. Сред тези случайни войници имаше тъкачи, пивовари, дърводелци, ковачи, зидари, каменоделци, обуцари и представители на всички други мирни занаяти. Подобно на Тонтън, Бриджуотър щедро бе отдал своето мъжко население в служба на незаконородения херцог^[1] и ако някой, чиито сили и възраст му позволяваха да носи оръжие, се откажеше да вземе участие, той сам се заклеяваше като страхливец или католик.

И въпреки това Питър Блъд, който не само беше годен да носи оръжие, но беше и добре обучен и изкусен в употребата му, и който съвсем не беше страхливец и се обявяваше за католик само когато му беше изгодно, през тази топла юлска вечер се грижеше за мушкатите си и пушеше лула с такова безразличие, сякаш наоколо не ставаше нищо необикновено. Той направи и нещо друго. Подхвърли след

обхванатите от военна треска запаянковци един стих от Хораций — поет, в чието творчество се бе влюбил отрано.

— Quo, quo, sceiesti, ruitis?^[2]

И сега може би отгатвате защо горещата и безстрашна кръв, наследена по майчина линия от странстващите мъже на Съмърсетшир, оставаше спокойна сред разгара на фанатизираното въстание, защо неспокойният дух, отблъснал го навремето от академичната кариера, която неговият баща искаше да му наложи, оставаше спокоен сред безредието. Сега разбирате как гледаше на тези мъже, които се събираха под знамената на свободата, знамена, извезани от девиците на Тонтън, момичетата от пансионите на мис Блейк и мисис Мъсгроув, които — както се пее в баладите — бяха разкъсали копринените си фусты, за да съшият знамена за армията на крал Монмът. Презрително подхвърленият след тях стих, докато те трополяха по калдъръма на уличката, разкриваше мислите му. За него те представляваха глупци, обхванати от фанатизъм, които се бяха втурнали към собствената си гибел.

Всъщност той знаеше твърде много за същия този Монмът и за красивата мургава жена, която го бе родила, за да бъде заблуден от легендата за законните претенции на херцога, в името на които бе вдигнато знамето на въстанието. Беше прочел нелепата прокламация, разпространена в Бриджуотър по същия начин, по който бе разпространена в Тонтън и по други места; в нея се твърдеше, че „след смъртта на нашия върховен господар Чарлз II^[3] правото върху короната на Англия, Шотландия, Франция и Ирландия заедно с доминионите и териториите, които им принадлежат, се пада по закон на най-прославения и благороден принц Джеймз, херцог на Монмът, син и законен наследник на Чарлз II“.

Това изявление го беше разсмяло, както и следващото съобщение, че „Джеймз, херцогът на Йорк^[4], най-напред е наредил да бъде отровен покойният крал и веднага след това е завзел незаконно престола“.

Блъд не знаеше коя от двете лъжи беше по-голяма. Защото една трета от живота си бе прекарал в Холандия, а там същият този Джеймз Скот, който се провъзгласяваше за Джеймз II, по божия милост крал и т. н., за първи път бе видял белия свят преди тридесет и шест години и Блъд беше запознат с историята, която се разправяше за истинските

родители на претендента. Монмът се провъзгласяваше за крал на Англия, но не само че не беше законен син на Чарлз Стюарт по силата на някакъв таен брак между него и Люси Уолтър, а може би не беше незаконен син на покойния крал. Краят на тези нелепи претенции можеше да бъде само нещастие и гибел. Кой можеше да се надява, че Англия ще преглътне някога такава дързост? И заради него, за да подкрепят фантастичните му претенции, тези глупци от западните провинции, поведени от няколко въоръжени виги^[5], бяха подмамани да вдигнат въстание!

— Quo, quo, scelesti, ruitis?

Изсмя се и въздъхна едновременно, но смехът преобладаваше, защото мистър Блъд не им съчувствуваше, както повечето самостоятелни хора, а той беше твърде самостоятелен и такъв го беше направила враждебната околна среда. На негово място друг, помекосърдечен човек, с неговото въображение и познания, би могъл да намери достатъчно причини за скръб при вида на тези ревностни, прости протестанти, тръгнали като овце към кланица. Придружени от жените и дъщерите си, от стари майки и любимите девойки, те отиваха към сборното място Кясъл Фийлд, поддържани от заблудението, че ще се борят в защита на Правото, Свободата и Религията. Блъд знаеше, както и целият Бриджуотър, и то от няколко часа вече, че намерението на Монмът е да влезе в бой през тази нощ. Херцогът трябваше да нападне с изненада кралската армия под командването на Февършам, разположена на лагер в Седжмур. Мистър Блъд мислеше за твърде вероятно лорд Февършам да е също така добре осведомен по този въпрос и ако това му предположение не беше вярно, то поне имаше причини да мисли така. Нямаше основание да предполага, че кралският главнокомандуващ не познава своята професия.

Мистър Блъд изгърси пепелта от лулата си и се отдръпна, за да затвори прозореца. При това погледът му се спря на отсрещната страна на уличката и най-после срещна враждебните очи, които го наблюдаваха. Гледаха го два чифта очи и те принадлежаха на двете мили, сантиментални девици, сестрите Пит, които не отстъпваха никому в Бриджуотър в обожанието на красавеца Монмът.

Мистър Блъд се усмихна и кимна с глава, защото беше в приятелски отношения с младите дами и дори едната от тях за известно време му беше пациентка. Но в отговор на поздрава той

получи студен, презрителен поглед. Усмивката на тънките му устни доби по-неприятен оттенък. Знаеше причината на тази враждебност: през последната седмица, откакто Монмът бе завъртял главите на жените от всички възрасти, тя се увеличаваше с всеки изминал ден. Разбираше, че сестрите Пит го осъждат, защото е млад и силен мъж с военен опит и би могъл да бъде полезен на справедливото дело, а в тази решителна вечер той спокойно пушеше лулата си и се занимаваше с мушкатите, докато храбрите мъже се събираха около защитника на протестантите и предлагаха кръвта си, за да го възкачат на престола.

Ако мистър Блъд би склонил да разисква този въпрос с младите дами, той би могъл да изтъкне, че се е наситил на скитане и приключения и че сега има намерение да се отдаде на кариерата, за която още от младини е бил предназначен и подготвен от своето образование; че е лекар, а не войник: че е лечител, а не убиец. Но знаеше какво щяха да му отговорят — че е редно всеки мъж на място да вдигне оръжие в защита на такава справедлива кауза. Щяха да му посочат за пример собствения си племенник Джереми, моряк по професия, капитан на търговски кораб — за нещастие на младия човек, хвърлил котва по това време в залива на Бриджуотър, — щяха да изтъкнат, че той е напуснал кормилото на кораба и е грабнал мускета в защита на справедливостта. Но мистър Блъд не обичаше да спори. Както казах вече, той беше самостоятелен човек.

Затвори прозореца, дръпна завесата и се обърна към уютната, осветена от свещи стая и масата, която мисис Барлоу, неговата икономка, постилаше за вечеря. На нея той каза мислите си:

— Изпаднал съм в немилост пред вкиснатите девици от отсрещната къща.

Имаше приятен, вибриращ глас с металическа нотка, смекчавана от ирландския акцент, който не бе загубил въпреки всичките си странствувания. В този глас се отразяваше целият му характер, глас, който можеше да ласкае гальовно или да командува и да кара другите да му се подчиняват. Той беше висок и строен, мургав като циганин, с изненадващо сини за тъмното му лице очи и прави, черни вежди. Неговият поглед притежаваше извънредна проникателност и високомерие, което подхождаше на правилния нос и на решителните му устни. Въпреки че беше облечен в черно, както подобаваше на професията му, неговото облекло беше елегантно и издаваше любов

към дрехите, присъща по-скоро на предишния авантюрист, отколкото на сегашното му положение. Връхната дреха беше от фин камлот^[6], общита със сребро, а маншетите и жабото около врата бяха от брабантска дантела. Пищната черна перука беше щателно накъдрена като перуката на някой благородник от Уайтхол^[7].

Когато го видите и разберете неговата истинска същност, ясно изявена във външността му, вие бихте се изкушили да се запитате докога такъв човек би се задоволил да живее в това тихо ъгълче, където преди шест месеца го бе довела случайността. Докога би продължил да се занимава с професията, придобита, преди да започне самостоятелен живот. Трудно е да се повярва, когато се познава неговата предишна и последваща история, но ако съдбата не му бе изиграла една от своите шеги, твърде възможно би било той да бе продължил мирното съществуване на лекар в този малък рай на Съмърсетшир. Твърде възможно, но не и вероятно.

Блъд беше син на ирландски лекар и на жена от Съмърсетшир, в чиито вени бе текла скитническата кръв на Форбишерови, и може би това беше причината за известна буйност, проявена в ранните му години. Тази буйност бе разтревожила сериозно неговия баща, изключително миролюбив човек за ирландския си произход. Той още отрано бе решил, че момчето му ще тръгне по неговите стъпки, и Питър Блъд, който учеше бързо и беше странно жаден за знания, зарадва баща си, като на двадесетгодишна възраст получи степента бакалавър по медицинските науки в дъблинския „Тринити колидж“^[8]. Баща му надживя това радостно събитие само с три месеца. Майка му бе починала няколко години преди това. Така Питър Блъд получи в наследство неколкостотин фунта и се отправи да поразгледа света и да даде воля на неспокойния си дух. Поредица от любопитни случайности го бе завела на служба при холандците, които по онова време бяха във война с Франция, а влечението към морето го накара да го избере за поле на тази си служба. Има предимството да служи като офицер под командуването на известния Де Ройтер^[9] и се би в средиземноморското сражение, при което великият холандски адмирал загуби живота си.

Действията му след подписването на Нимегския^[10] мир са неизвестни. Знаем, че е прекарал две години в един испански затвор, но не ни е известно как е успял да попадне там. Може би това го е

подтикнало след освобождаването си да предложи своята сабя на Франция и да участва в боевете против окупираните от испанците територии в Холандия. Навършвайки най-последно тридесет и две години, със задоволена жажда за приключения и с разклатено здраве вследствие на рана, за която не е била положена необходимата грижа, той бе обзет ненадейно от мъка по родината си. Качи се на един кораб в Наш с намерението да отиде в Ирландия. Но неблагоприятното време закара кораба в залива на Бриджуотър. Здравето на Блъд се бе влошило по време на пътуването и той реши да слезе на брега, още повече, че това беше родното място на майка му.

И така през месец януари на 1685 година той пристигна в Бриджуотър с приблизително същото състояние, с каквото бе тръгнал от Дъблин преди единадесет години.

Хареса мястото, където здравето му така бързо се възстанови, смяташе вече, че е изживял достатъчно приключения през живота си, и затова реши да се установи там и най-последно да се заеме с професията на лекар, от която бе избягал с толкова малко полза за себе си.

Това е неговата история или по-важната ѝ част, която завършва с нощта на битката при Седжмур, шест месеца след пристигането му в Бриджуотър.

Понеже смяташе, че предстоящите събития не са негова работа — както беше в действителност — и понеже изпитваше безразличие към възбудата, обхванала Бриджуотър през тази нощ, мистър Блъд затвори уши за шума на улицата и си легна рано. Беше заспал спокойно доста време преди единадесет, в който час, както знаете, Монмът заедно с бунтовниците тръгна по пътя за Бристол, за да обходи блатата, простиращи се между него и кралската армия. Знаете също, че неговото числено превъзходство — уравнивено може би от стегнатостта на редовните войски на противника — и предимствата от внезапното нападение върху една повече или по-малко заспала армия бяха загубени поради грешки и лошо ръководство, преди още да се стигне до сблъскването с Февършам.

Армиите се срещнаха към два часа след полунощ. Мистър Блъд проспал спокойно далечния тътен на оръдията и се събуди от мирния си сън едва в четири часа, когато слънцето изгряваше, за да разпръсне и последните остатъци от мъгла над бойното поле.

Блъд се изправи в кревата, отърка съня от очите си и дойде на себе си. По вратата на къщата му се сипеха удари и някакъв глас викаше несвързано. Този шум именно го бе събудил. Предполагайки, че става дума за някой спешен случай на раждане, той грабна халата и чехлите си и слезе долу. На стълбищната площадка се сблъска с мисис Барлоу, която току-що бе станала. Тя беше обхваната от паника и имаше съвсем неугледен вид. Блъд я успокои и отиде да отвори вратата.

Там, в златистата светлина на изгряващото слънце, стояха задъхан млад мъж и кон, от който се вдигаше пара. Изцапан с прах и кал, с раздрани дрехи, с висящ на парцали лъв ръкав на куртката, младият мъж отвори уста да каже нещо, но дълго стоя, без да проговори.

В този момент мистър Блъд позна в него младия капитан Джереми Пит, племенника на отсрещните девизи, същия, който бе увлечен от общия ентузиазъм във водовъртежа на въстанието. Улицата се събуждаше от шумната поява на моряка; започнаха да се отварят врати и капаци на прозорци, от които се подаваха загрижени и озадачени глави.

— Почакайте — каза мистър Блъд. — Прибързаността никога не ускорява работите.

Но момъкът с подивял поглед не обърна внимание на съвета. Задъхан, той се впусна в обяснения, като се прекъсваше.

— Лорд Гилдой — каза той задъхано. — Ранен е тежко... във фермата Оглторп, до реката. Занесох го там... и... и ме изпрати за вас. Да тръгваме! Да тръгваме!

Той понечи да хване доктора и да го помъкне насила, както си беше по халат и чехли. Но Блъд избягна протегнатата ръка.

— Ще дойда, разбира се — каза той.

Блъд беше объркан. Гилдой бе много приятелски настроен към него и го бе покровителствувал от момента на настаняването му в града. Мистър Блъд искаше да му се отплати по някакъв начин и беше огорчен от представилия се случай, защото знаеше твърде добре, че младият, непредпазлив благородник е деен агент на херцог Монмът.

— Ще дойда, разбира се. Но най-напред ми позволете да си взема малко дрехи и някои други неща, от които може да стане нужда.

— Няма време за губене...

— По-спокойно. Няма да загубя много време. Повтарям ви, че се стига по-бързо, когато се върви бавно. Влезте... седнете... — Той отвори вратата на гостната.

Младият Пит отказа поканата с махване на ръка.

— Ще почакам тука. Побързайте, за бога!

Мистър Блъд отиде да се облече и да вземе чантичката с инструменти.

Въпросите за точния характер на раняването на лорд Гилдой можеха да почакат, докато тръгнат на път. Обувките си и в същото време даде нареждания на мисис Барлоу за през деня, включително и за един обед, който не му беше съдено да изяде.

Когато излезе отново, следван по петите от мисис Барлоу, която каканижеше като разтревожена кокошка, той намери младия Пит притиснат от тълпа полуоблечени граждани — предимно жени, — побързали да дойдат за новини от бойното поле. Не беше трудно да се разбере какви бяха новините от плача и стенанията, които огласяха утринния въздух.

Щом видя доктора облечен, с ботуши на краката и чантичка с инструменти под мишница, пратеникът се освободи от притискащите го хора, отърси се от умората и двете плачливи лели, увиснали върху него, хвана юздата на коня и го възседна.

— Да тръгваме, сър — извика той. — Качете се зад мене.

Без да губи излишно време за приказки, мистър Блъд изпълни казаното и Пит пришпори коня. Тълпата им даде път. И така върху гърба на двойно натоварения кон, като се държеше за поясока на спътника си, Питър Блъд започна своята одисея. Пит, когото Блъд считаше за пратеник на ранения благородник, се оказа всъщност пратеник на съдбата.

---

[1] Става въпрос за Джеймз Монмът, най-стария от незаконородените синове на Чарлз II (1649–1685). ↑

[2] Quo, quo, scelesti, ruitis? (лат.) — Къде, къде сте се устремили, о, безумци? ↑

[3] Чарлз II — син на Чарлз I, заемал английския престол по време на Реставрацията от 1660 до 1685 г. ↑

[4] Джеймз, херцог на Йорк — брат на Чарлз II, заема английския престол от 1685 до 1688 г. ↑

[5] Виги — английска политическа партия, предшественици на либералната партия. ↑

[6] Камлот — тънък плат от камилска вълна. ↑

[7] Уайтхол — бивш кралски дворец, сега резиденция на английското правителство. ↑

[8] Тринити колидж — университет, известен с медицинския си факултет. ↑

[9] Де Ройтер — прочут холандски адмирал (1607–1676). ↑

[10] Нимеген — град в Холандия, където в 1678–1679 година са били подписани мирните договори, увенчали войната на Франция с Холандия, Испания, Австрия, Швеция и Дания. ↑

ГЛАВА II

ДРАГУНИТЕ НА КЪРК

Фермата Оглторп се намираше на около една миля южно от Бриджуотър, на десния бряг на реката. Тя представляваше широка постройка в стил Тюдор, сива на цвят над бръшляна, който закриваше напълно долната ѝ част. Когато се приближаваше към нея през уханните овощни градини, които сякаш почиваха в мир край водите на река Парет, искрящи в светлината на утринното слънце, мистър Блъд трудно би повярвал, че това място е част от изтерзания от кръвопролития свят.

На моста, когато излизаха от Бриджуотър, бяха срещнали първите бегълци от бойното поле, уморени, измъчени мъже, много от тях ранени, всички обзети от ужас. Те напрягаха последни сили и се препъваха в бързината си да стигнат града, където напразно се надяваха да получат подслон и закрила. Към мистър Блъд и неговия спътник се вдигаха втречени, ужасени погледи и прегракнали гласове им подхвърляха предупреждения, че безпощадната потеря е наблизко. Но младият Пит не обръщаше внимание на предупрежденията и летеше по прашния път, по който прииждаха все повече и повече нещастни бегълци от мястото на поражението край Седжмур. Скоро свърна от пътя и пое по една пътека през росните ливади. Дори и тука се срещаха малки групи бегълци, втурнали се във всички посоки; те се оглеждаха страхливо назад и вървяха през високата трева, очаквайки всеки момент появата на червени куртки.

[#11 Кралските драгуни са имали червени куртки.]

Но Пит и неговият спътник летяха на юг, все по-близо до главната квартира на Февършам, и скоро престанаха да срещат човешките остатъци от битката; продължиха да яздят през мирните овощни градини, отрупани от зрял плод, който скоро щеше да бъде обран и да се превърне в сидър^[1].

Накрая се спешиха върху каменните плочи в двора на фермата и бяха посрещнати от Бейнс, опечаления и развълнуван владетел на

имението.

В огромния хол с под от каменни плочи докторът намери лорд Гилдой — висок и мургав млад благородник с издадени брадичка и нос, — положен на тръстикова кушетка под големия прозорец, оставен на грижите на мисис Бейнс и нейната хубавичка дъщеря. Бузите на лорда бяха оловносиви, очите затворени и при всяко трудно издишване от посинелите му устни се откъсваше тих стон.

Мистър Блъд огледа мълчаливо своя пациент. Съжаляваше, че този младеж с блестящи перспективи в живота е рискувал всичко, вероятно и живота си, заради честолюбието на негодника авантюрист. Харесваше и уважаваше храбрия момък и затова му отдаде почит с една въздишка. След това приклепна до него и се зае с лекарските си обязанности: раздра куртката и фланелата, за да оголи обезобразеното тяло на младия благородник, поиска вода, платно и всичко, от което имаше нужда.

Когато след половин час драгуните нахлуха в имението, той все още се занимаваше с ранения. Тропотът на копита и прегракналите подвижвания, които възвестиха идването им, не го смутиха. Първо, той не се смущаваше лесно, и второ, беше погълнат изцяло от работата си. Но младият лорд бе дошъл в съзнание и проявяваше признаци на сериозно безпокойство, а Пит, чиито изцапани дрехи издаваха участието му в битката, побърза да се скрие в шкафа за бельо. Бейнс беше неспокоен. Жена му и дъщеря му трепереха. Мистър Блъд ги успокои.

— Защо се страхувате? — каза той. — Това е християнска страна; християните не воюват с ранените, нито с тези, които ги приютяват.

Както виждате, той все още хранеше някакви илюзии по отношение на християните. Блъд поднесе към устните на лорда чаша с укрепителна напитка, приготвена по негови указания.

— Успокойте се, милорд. Най-лошото мина.

Точно тогава в хола с каменен под нахлуха с тропот и дрънкане цяла дузина войници от танжирския полк с високи ботуши и куртки с цвета на сварен рак. Водеше ги здрав мургав момък, чиято куртка беше обшита със злато по гърдите.

Бейнс остана на мястото си с почти предизвикателен вид, а жена му и дъщерята се отдръпнаха, обзети отново от страх. Мистър Блъд

беше до края на кушетката и погледна през рамо нахлулите войници.

Офицерът изрева някаква заповед и закова хората си в очаквателна поза, а сам мина важно напред, с облечена в ръкавица ръка върху дръжката на сабята и музикално дрънкащи шпори. Той извести своя чин на фермера:

— Аз съм капитан Хобарт от драгуните на полковник Кърк. Какви метежници укривате?

Фермерът се обезпокои от жестокия тон и гласът му затрепери:

— Аз... Аз не укривам метежници, сър. Този джентълмен е ранен...

— И сам виждам добре. — Капитанът се приближи до кушетката и се намръщи над посивялото лице на ранения.

— Няма нужда да питам как е изпаднал в това положение и как е бил ранен. Разбирам, че е проклет метежник, и това ми е достатъчно. Вземете го, момчета! — заповяда той на драгуните.

Мистър Блъд застана между войниците и кушетката.

— В името на човечността, сър! — каза той с гневна нотка в гласа. — Това е Англия, а не Танжир. Този джентълмен е тежко ранен. Всяко преместване е опасно за живота му.

На капитан Хобарт му стана забавно.

— О, значи трябва да се отнасям внимателно към живота на метежниците! Дявол да го вземе! Да не мислите, че го взимаме, за да се погрижим за здравето му? Покрай целия път от Уестън до Бриджуотър се издигат бесилки и той може да запълни коя да е от тях. Полковник Кърк ще даде такъв урок на тези протестантски глупаци, че чак поколенията им да го помнят.

— Бесите хора без съд? Явно съм се заблудил. Изглежда, че все пак сме в Танжир, където е мястото на вашия полк.

Капитанът го огледа от подметките на ботушите до върха на перуката. Обърна внимание на неговото сухо, мускулесто телосложение, надменната поза на главата и властния вид на Питър Блъд, и войникът позна в негово лице войник. Очите на капитана се присвиха. Той си припомни още някои неща.

— Кой сте вие, дявол да ви вземе? — избухна той.

— Името ми е Блъд, сър, Питър Блъд на вашите услуги.

— Да... да! Тъй! Точно същото име. Не бяхте ли едно време на служба при французите?

Мистър Блъд може би беше изненадан, но не го показа.

— Бях.

— В такъв случай аз ви помня — преди пет години или малко повече бяхте в Танжир.

— Точно така. Познавах вашия полковник.

— Бога ми, сега може би ще подновите запознанството — изсмя се неприятно капитанът. — Какво ви доведе тук, сър?

— Този ранен джентълмен. Повикаха ме да се погрижа за него. Аз съм лекар.

— Вие лекар? — в грубия глас на капитана прозвуча презрение към лъжата, в която беше убеден.

— *Medicinae baccalaureus*^[2] — каза мистър Блъд.

— Не ми навирайте под носа вашия френски, човече! — викна Хобарт. — Говорете английски.

Усмивката на мистър Блъд го раздражни.

— Аз съм лекар и упражнявам професията си в град Бриджуотър.

Капитанът присви подигравателно устни.

— А дотам стигнахме през залива Лайм Режиc в съпровождение на вашия незаконороден херцог.

Сега беше ред на мистър Блъд да присвие презрително устни.

— Ако остроумието ви, драги сър, беше силно като гласа ви, щяхте да бъдете велик човек.

За момент драгунът загуби способност да говори. Лицето му потъмня още повече.

— Може да разберете, че съм достатъчно велик, за да ви обеса.

— Това вярвам. Имате вид и маниери на палач. Но ако решите да приложите занаята си към моя пациент, може би ще сложите въже на собствения си врат. Той не е от тези, които можете да бесите, без никой след това да не ви задава въпроси. Има правото да бъде съден, и то съден от съда на перовете.

— От съда на перовете?!

Капитанът беше поразен от тези думи, на които Блъд бе наблегнал.

— Точно така. Всеки човек, освен някой дивак, би попитал как се казва раненият, преди да го прати на бесилката. Този джентълмен е лорд Гилдой.

Тогава раненият лорд заговори със слаб глас:

— Не крия връзките си с херцога на Монмът. Готов съм да отговарям за последствията. Но ако нямате нищо против, ще отговарям пред съда — съда на перовете, както каза докторът.

Слабият глас секна и бе последван от моментно мълчание. Подобно на болшинството самохвалци, Хобарт изпитваше известна нерешителност. Съобщението за ранга на младия благородник разбуди това му чувство. Сам раболепен парвеню, капитанът благоговееше пред титлите. Трепереше и от своя полковник. Пърси Кърк не проявяваше снизхождение към грешките на подчинените си.

С жест на ръката Хобарт спря хората си. Трябваше да помисли. Като видя неговата нерешителност, мистър Блъд прибави нов материал за размишленията му.

— Ще си припомните сигурно, капитане, че лорд Гилдой трябва да има приятели и роднини в лагера на торите^[3], и те ще има какво да кажат на полковник Кърк, ако с негова светлост се постъпи като с обикновен престъпник. Трябва да внимавате, капитане, или както казах вече, през тази прекрасна сутрин ще си оплетете примка за врата.

Капитан Хобарт с презрение отхвърли предупреждението, но въпреки това го взе под внимание.

— Вземете кушетката — каза той — и го отнесете с нея в Бриджуотър. Настанете го в затвора, докато получа заповеди какво да правя с него.

— Може да не преживее пренасянето — протестира Блъд. — Състоянието му не позволява да бъде пренасян.

— Толкова по-зле за него. Моето задължение е да задържам метежниците. — Той потвърди заповедта си с махане на ръка. Двама от хората поеха кушетката и се обърнаха да тръгнат. Гилдой направи слаб опит да протегне ръка на Блъд.

— Сър — каза той, — аз оставам ваш дължник. Ако оживея, ще се постарая да ви се отплатя.

В отговор мистър Блъд се поклони, а след това се обърна към носачите:

— Носете го внимателно — нареди той. — Животът му зависи от това.

Когато изнесоха младия благородник, капитанът се оживи и се обърна към фермера:

— Укривате ли още някой проклет метежник?

— Никой друг, сър. Негова светлост...

— Засега приключихме с негова светлост. След малко, когато претърсим къщата, ще се занимаем и с вас. Ако сте ме излъгали, господ да ви е... — Той изръмжа някаква заповед. Четирима от драгуните излязоха и след миг можеше да се чуе как се движат в съседната стая. В същото време капитанът оглеждаше хола и чукаше по облицовката на стените с дръжката на пистолета си.

Мистър Блъд не виждаше никакви изгоди за себе си от по-продължително стоене тук.

— С ваше разрешение ще ви пожелаем всичко най-добро — каза той.

— С мое разрешение ще останете още малко — заповяда капитанът.

Мистър Блъд повдигна рамене и седна.

— Отегчавате ме — каза той, — Чудно как вашият полковник не е открил това ви качество.

Но капитанът не му обърна внимание. Беше се навел да вземе от пода една изцапана, прашина шапка, на която беше забодена малка китка дъбови листа. Шапката лежеше близо до шкафа за бельо, в който бе намерил убежище нещастния Пит. Капитанът се засмя злорадо. Погледът му обходи стаята, като се спря най-напред с насмешлива усмивка върху Бейнс, след това върху двете жени зад него и накрая върху мистър Блъд, който бе кръстосал крака и заел поза на безразличие, съвсем неотговаряща на състоянието на неговите мисли.

След това капитанът пристъпи към шкафа за бельо и разтвори едното крило на масивната му врата. Хвана за яката на куртката прегънатия на две момък и го измъкна навън.

— По дяволите! А този кой е? — попита той. — Да не би и той да е благородник?

Мистър Блъд си представи бесилките, за които бе споменал капитан Хобарт. Представи си също как нещастният корабен капитан щеше да украси някоя от тях, окачен на бесило без съд, на мястото на другата жертва, която се бе измъкнала под носа на капитана. Блъд веднага измисли не само титла, но и цяло семейство за младия бунтовник.

— Точно така. Това е виконт Пит, първи, братовчед на сър Томас Вернън, който е женен за онази повлекана Мол Кърк, сестрата на вашия полковник и бивша придворна дама на жената на крал Джеймз.

И капитанът, и пленникът зяпнаха от почуда. Но докато след това младият Пит скромно замълча, капитанът изруга отвратително и се вгледа отново в пленника си.

— Лъже, нали? — попита той, като хвана момъка за рамото и свирепо се вгледа в лицето му. — Господ ми е свидетел, този човек ми се подиграва!

— Щом сте убеден в това — каза Блъд, — обесете го и ще видите какво ще ви се случи.

Драгунът се вгледа свирепо в доктора и след това в пленника си.

— Уф! — Той тикна момъка в ръцете на войниците. — Закарайте го в Бриджуотър. Вържете и този. — Той посочи Бейнс. — Ще му покажем как се укриват метежници.

Настъпи моментна бъркотия. Бейнс се бореше в ръцете на войниците и протестираше високо. Ужасените жени надаваха писъци, но бяха принудени да утихнат от още по-голям ужас. Капитанът отиде при тях и хвана момичето за раменете. То беше красиво същество със златиста коса и сини очи, които гледаха с молба право в лицето на драгуна. Неговият поглед пламна, хвана брадичката ѝ с ръка и я накара да потръпне от бруталната му целувка.

— Това е за залог — каза той, като се усмихваше мрачно. — Нека това те успокои, малка бунтовнице, докато се разправя с тези мошеници.

Той се отдръпна от нея и я остави отмаляла и трепереща в ръцете на нещастната ѝ майка. Войниците се подсмиваха и чакаха заповеди, а двама та пленници бяха вече здраво свързани.

— Отведете ги. Корнет^[4] Дрейк ще отговаря за тях. — Пламналия му поглед отново се спря на треперещото момиче. — Аз ще остана още малко... да претърся добре това място. Може да има укрити още метежници.

И сякаш си спомни за нещо и добави:

— Вземете и този момък с вас. — Той посочи към мистър Блъд. — Тръгвай!

Мистър Блъд бе изтръгнат от мислите си. Тъкмо преценяваше възможността да извърши върху капитан Хобарт една благотворна

операция с ланцета, който се намираше между инструментите в неговата чанта. Операцията щеше да бъде благотворна за човечеството, разбира се. Независимо от това драгунът страдаше от пълнокръвие и пускането на малко кръв би му подействувало добре. Ала трудно беше да се намери удобен случай. Тъкмо се чудеше дали не би могъл да привлече капитана настрана с някоя история за скрито съкровище, когато това ненавременно прекъсване сложи край на интересните му замисли.

Той се опита да спечели време.

— Правилно, така ще ми бъде много удобно — каза той. — Защото и аз отивам в Бриджуотър и ако не ме бяхте задържали, сега щях да съм на път.

— Само че местоназначението ви в Бриджуотър сега ще бъде затворът.

— Охо! Сигурно се шегувате!

— Ако предпочитате, все ще се намери някоя бесилка и за вас. Става въпрос само дали ще увиснете сега, или по-късно.

Грубите войнишки ръце хванаха мистър Блъд, а прекрасният му ланцет остана в чантичката на масата. Той се освободи от ръцете на войниците, защото беше силен и гъвкав, но те веднага се нахвърлиха отново върху него и го свалиха. Притиснаха го към земята и завързаха ръцете зад гърба му, а след това отново го изправиха грубо на крака.

— Отведете го — каза кратко Хобарт и се извърна да даде нареждания на другите драгуни, които чакаха. — Претърсете къщата от зимника до тавана и след това ми докладвайте тука.

Войниците излязоха през вратата, която водеше към вътрешността на къщата. Мистър Блъд бе изтикан от пазачите си в двора, а там чакаха вече Пит и Бейнс. От прага на хола той изгледа капитан Хобарт с пламнал поглед. На устните му затрептя заплахата за това, което би сторил на капитана, ако оцелее от сегашните събития. Но навреме се опомни, че ако произнесе сега тази заплаха, може да унищожи надеждата си да остане жив и да я изпълни. Защото в днешния ден хората на краля бяха господари в западната част на Англия, смятаха тази територия за неприятелска и като победители трябваше да я подложат на най-големите ужаси на войната. В този момент простият кавалерийски капитан властвуваше над живота и смъртта.

Под ябълковите дървета мистър Блъд и неговите другари по нещастие бяха привързани към стремената на войнишките седла. След това по отривистата команда на корнет Дрейк малката група тръгна към Бриджуотър. Когато потеглиха, ужасното предположение на мистър Блъд, че за драгуните това представлява завладяна неприятелска територия, получи пълно потвърждение. Из въздуха се носеше шум от разтрошени дъски, грохот на преобръщани и чупени мебели, викове и смях на груби мъже, които известяваха, че ловът на бунтовници беше само повод за грабеж и разрушение. Накрая над всички други шумове се разнесе писъкът на жена в страшна агония.

Бейнс се спря и се извърна с посивяло лице към дома си. Но въжето, привързано към стремето, го свали на земята и напълно безпомощен, той бе повлечен на няколко метра; войникът спря коня, изруга мръсно и го удари с плоското на сабята си.

Докато вървеше под отрупаните с плод ябълкови дървета в тази изпълнена с аромати, прекрасна юлска утрин, мистър Блъд разбра това, което отдавна бе предполагал — че хората са най-отвратителното творение на господата и че само глупакът би се занимавал с лечението на тези създания, заслужаващи унищожение.

---

[1] Сидър — ябълково вино. ↑

[2] *Medicinae baccalaureus* (лат.) — бакалавър по медицина. ↑

[3] Тори — политическа партия на едрата поземлена аристокрация и висшето духовенство, предшественица на днешната консервативна партия. ↑

[4] Корнет — стар военен чин. ↑

ГЛАВА III

ВЪРХОВНИЯТ СЪДИЯ

Едва два месеца по-късно — на деветнадесети септември, ако искате да знаете точната дата — Питър Блъд застана пред съда, обвинен в държавна измяна. Ние знаем, че той беше невинен, но не трябва да се съмняваме, че по времето, когато му предявиха обвинението, той беше вече готов на такава измяна. Тези два месеца, прекарани при невъобразими, нечовешки условия в затвора, допринесоха Блъд да бъде обхванат от страстна ненавист към крал Джеймз и неговите представители. Самият факт, че бе запазил здрав разума си при тези условия, говореше за силата на неговия дух. Но колкото и ужасно да беше положението на този невинен човек, той трябваше да бъде благодарен по две причини. Първата, че въобще щеше да се яви пред съда, втората, че делото му се разглеждаше именно в този ден, а не в предишния. Същото това закъснение, което го дразнеше толкова много, представляваше — въпреки че той не го съзнаваше — единствената възможност да избегне бесилката.

Ако не беше благосклонността на съдбата, той можеше съвсем лесно да бъде един от тези, които бяха измъкнати безразборно от препълнения затвор в Бриджуотър още на сутринта след битката, за да бъдат обесени без съд на пазарния площад от кръвожадния полковник Кърк. Полковникът на танжирския полк бе обзет от страшно желание да умъртвява и би постъпил по същия начин с всички затворници, въпреки големия им брой, ако не беше енергичната намеса на Мюския епископ, който сложи край на тези незаконни екзекуции.

Дори при това положение само за първата седмица след седжмурската битка Кърк и Февършам успяха заедно да умъртвят повече от сто души, като разиграваха подобни на съдилища комедии. Трябваше им човешки материал за бесилките, с които бяха осеяли околността, и съвсем не ги беше грижа как щяха да си го доставят и колко невинни жертви щяха да погубят. Какво всъщност представляваше животът на някакъв си простак? Палачите бяха

непрекъснато заети с въжетата, брадвите и котлите с вряла смола. Ще ви спестя подробностите на отвратителната картина. Нас ни интересува съдбата на Питър Блъд, а не съдбата на Монмътовите въстаници.

Той доживя да бъде включен в един от печалните конвои затворници, които, оковани двама по двама, бяха отведени от Бриджуотър в Тонтън. Тежко ранените, които не можеха да ходят, бяха безмилостно натъпкани с непревързани гноящи рани в разнебитени каруци. Много от тях имаха щастието да умрат по пътя. Когато Блъд настоя да упражни професионалните си способности за облекчаване на част от страданията им, той беше счетен за нахален и го заплашиха с камшик. Сега съжеляваше само, че не е участвувал във въстанието на Монмът. Това, разбира се, не беше логично, но не може да се очаква логичност от човек в неговото положение.

Негов другар по верига през целия кошмарен път беше същият Джереми Пит, който бе станал причина за сегашното му нещастие. След арестуването им младият корабен капитан бе станал негов близък приятел. Съвсем случайно бяха оковани заедно в претъпкания затвор, където едва не се задушиха от горещина и смрад през юли, август и септември.

В затвора се промъкваха откъслечни новини от външния свят. И може би някои биваха нарочно оставяни да проникнат в него. Една от тези новини беше вестта за екзекуцията на Монмът. Това причини дълбока скръб сред хората, които страдаха заради херцога и религиозната кауза, защитавана на думи от него. Мнозина отказваха изобщо да повярват. Пръсна се слух, че някакъв човек, който приличал на херцога, се бил пожертвувал вместо него и че Монмът е жив и отново ще се появи победоносно, за да освободи Цион и да воюва с Вавилон.

Този слух бе посрещнат от мистър Блъд със същото безразличие, с което бе чул и за смъртта на Монмът. Но във връзка с това той чу нещо позорно, което не го остави така безразличен и послужи да подхрани зародилата се у него ненавист към крал Джеймз. Негово величество бе склонил да се срещне с Монмът. Да извърши подобно нещо, без да има намерение да го помилва, беше невероятно чудовищна постъпка, тъй като единствената цел на такова свиждане би

била да се изпита долнопробното удоволствие от покаянието на нещастния племенник.

По-късно се чу, че лорд Грей, който след херцога — а може би и преди него — беше главният водач на въстанието, бил откупил помилването си за четиридесет хиляди лири. Питър Блъд реши, че това е в пълно съгласие с всичко останало. Накрая ненавистта му към крал Джеймз избухна.

— Какво долнопробно и мръсно същество седи на трона! Ако го познавах по-рано толкова добре, колкото го познавам сега, не се съмнявам, че щях да оправдая стоенето си тука. — И след това прибави внезапно дошлата му мисъл. — А къде ли може да е сега лорд Гилдой? — попита той.

Младият Пит, когото Блъд запита, извърна към него лице, загубило през тези месеци на затворничество своя здрав морски загар. Сивите му, широко отворени очи погледнаха въпросително към него. Блъд му отговори:

— Ние наистина не сме виждали негова светлост след онзи ден във фермата Оглторп. А къде са другите благородници, които бяха заловени? Къде са истинските водачи на неудачното въстание? Струва ми се, че случаят с Грей обяснява тяхното отсъствие. Всички те са богати хора и могат да се откупят. А тука чакат бесилка само нещастниците, които ги последваха; тези, които имаха честта да ги поведат, сега се разхождат свободно. Странен и поучителен обрат в нормалния ход на подобни събития. Наистина, какъв несигурен свят!

Той се изсмя и обзет от това чувство на дълбоко презрение, малко по-късно пристъпи в голямата зала на замъка Тонтън, за да се представи пред съда. Заедно с него бяха Пит и Бейнс. Тримата щяха да бъдат съдени заедно и тяхното дело беше първо през този страшен ден.

Залата, препълнена със зрители — повечето от които жени, — беше облицована в червено, една приятна приумица на върховния съдия, който съвсем естествено предпочиташе цветът да отразява неговата кръвожадна натура.

В горния край на издигната платформа седяха петимата съдии в огненочервени мантии и тежки, тъмни перуки, а барон Джефрис от Уем заемаше трона по средата им.

Затворниците бяха въведени под стража. Съдебният пристав прикани да се пази тишина под заплахата от наказание със затвор и

когато бръмченето на гласовете утихна, мистър Блъд разгледа с интерес дванадесетте съдебни заседатели, които бяха положили клетва да бъдат добри и справедливи. Видът им не беше нито добър, нито справедлив. Бяха уплашени, неспокойни и приличаха на крадци, заловени с ръце в джоба на съседа им. Това бяха дванадесет разколебани мъже, всеки от които се намираше между кървавия меч на кръвожадния върховен съдия и повеленията на собствената си съвест.

Спокойният поглед на мистър Блъд се премести от тях върху съдиите и по-специално върху председателстващия, същия този лорд Джефрис, чиято слава бе дошла преди него от Дорчестер.

Той видя един висок, строен мъж, малко над четиридесет години, с овално, деликатно красиво лице. Под надвисналите клепачи се виждаха тъмни сенки, причинени от страдание или безсъние, и тези сенки подчертаваха блясъка на очите и тяхната кротка меланхолия. Лицето беше твърде бледо, с изключение на яркия цвят на пълните устни и трескавата червенина на бузите. Именно в тези устни имаше нещо, което разваляше хармонията на израза, някакъв неуловим недостатък, който все пак съществуваше, за да опровергае чувствителността на ноздрите, благия поглед на тъмните очи и благородния покой на бледото чело.

Лекарят у мистър Блъд разглеждаше този човек с особен интерес, защото познаваше страшната болест, от която страдеше негова светлост, както и учудващо нередовния и безпътен живот, воден от него въпреки тази му болест — или може би именно поради нея.

— Питър Блъд, вдигнете ръка!

Прегракналият глас на съдебния секретар върна Блъд към действителността. Той се подчини машинално и секретарят започна да чете с монотонен глас многословния обвинителен акт против Питър Блъд, обвинен в измяна на най-блестящия и най-велик владетел Джеймз II, по божия милост крал на Англия, Шотландия, Франция и Ирландия, негов законен и върховен господар. От акта му стана известно, че без да се бои от бога, съблазнен от дявола, той не е отдал любовта си, естественото и искрено подчинение на споменатия владетел и крал и бе предприел действия с цел да наруши мира и спокойствието на страната, да раздуха война и бунт, да свали от престола споменатия владетел и крал, да го лиши от титлата, честта и

кралското достойнство на имперската корона... и още много в същия дух, а накрая бе поканен да каже дали е виновен, или не.

Той отговори повече, отколкото го бяха запитали.

— Аз съм напълно невинен — изрече той. Един дребен човек с остри черти на лицето подскочи до масата вдясно пред него. Това беше прокурорът мистър Поликсфен.

— Виновен или невинен? — кресна разлютеният джентълмен. — Трябва да отговорите със същите думи.

— Със същите думи ли? — попита Питър Блъд. — О... невинен. И продължи, като се обърна към съдиите:

— По същия този въпрос, за думите, моля ваша светлост да кажа, че съм напълно невинен и с нищо не могат да се оправдаят тези думи, с които бях описан; могат да ме обвинят само в липса на търпение, тъй като бях затворен два месеца и дори повече в зловонния затвор при голяма опасност за здравето и живота ми.

Започнал веднъж, той би могъл да наговори още много, но в този момент върховният съдия го прекъсна с благ, дори жален глас:

— Вижте какво, сър, поради това, че трябва да спазваме обикновените и обичайни методи на съдебната процедура, аз трябва да ви прекъсна. Не се съмнявам, че не сте запознат с формите на закона, нали?

— Не само че не съм запознат с тях, милорд, но досега бях твърде щастлив от незнанието си. И с голямо удоволствие бих се лишил от подобно запознанство.

Слаба усмивка освети за миг тъжното лице на върховния съдия.

— Вярвам ви напълно. Ще бъдете изслушан докрай, когато дойде ред на защитата ви. Но всичко, което кажете сега, е нередно и неправилно.

Насърчен от тази привидна симпатия и зачитане, мистър Блъд отговори, че е съгласен да бъде съден от бога и страната си. След което секретарят се помоли богу за справедлива присъда и подкани Андрю Бейнс да вдигне ръка и да отговори на обвинението.

Бейнс заяви, че е невинен, и секретарят се обърна към Пит, който храбро призна вината си. При това изказване върховният съдия се оживи.

— Ето така е по-добре — каза той и четиримата му побратими в огненочервени мантии поклатиха глави в знак на съгласие. — Ако

всички бяха упорити като другите двама метежници, никога нямаше да свършим.

След зловещата забележка, чиято нечовечност накара всички да потръпнат, мистър Поликсфен се изправи на крака. Той изложи многословно общото обвинение против тримата мъже и се спря по-подробно върху случая на Питър Блъд, чието дело трябваше да се разгледа най-напред.

Единственият свидетел на обвинението беше капитан Хобарт. Той даде кратки показания за начина, по който бе намерил и арестувал тримата затворници заедно с лорд Гилдой. Съгласно заповедите на своя полковник той би обесил веднага Пит, но е бил възпрепятствуван от лъжите на затворника Блъд, който го е подвел да смята, че Пит е пер на кралството и лице, заслужаващо по-голямо внимание.

След като приключиха показанията на капитана, лорд Джефрис погледна към Питър Блъд.

— Ще зададе ли затворникът Блъд въпроси на свидетеля?

— Никакви, милорд. Свидетелят разправи точно всичко, което се случи.

— Доволен съм, че признавате това без увъртанията, характерни за хора от вашия тип. И ще ви кажа, че увъртанията няма да ви донесат никаква полза тука. Защото накрая винаги узнаваме истината. Можете да бъдете сигурен в това.

Бейнс и Пит също така признаха точността на показанията на капитана и червената фигура на върховния съдия въздъхна облекчено.

— Щом това е така, за бога, нека продължим, защото ни чака много работа. — Гласът му бе загубил вече всякаква нотка на благодат. Говореше оживено, експлозивно, през презрително присвити устни.

— Смятам, мистър Поликсфен, че щом подлата измяна на тези трима мерзавци е установена, дори призната от тях самите, няма какво повече да се каже.

Но точно тогава прозвуча твърдият и почти насмешлив глас на Питър Блъд:

— С ваше разрешение, ваша светлост, има още много да се каже.

Негова светлост го изгледа изумен от дързостта му, но след това изумлението му се замени с гняв. Кървавочервените устни се изкривиха в жестока усмивка, която промени израза на цялото му лице.

— Какво има сега, мерзавцо? Да не искаш да ни губиш времето с напразни извъртания?

— Искам ваша светлост и джентълмените съдебни заседатели да чуят моята защита, тъй като ваша светлост обеща, че ще бъда изслушан.

— Добре, ще бъдеш изслушан, ще бъдеш изслушан. — Гласът на негова светлост преградна. Той се мърдаше неспокойно, докато говореше, и за момент чертите на лицето му се свиха в гримаса. Деликатна, мъртвешки бледа ръка, по която изпъкваха сините й вени, извади една носна кърпа и изтри с нея устните и челото. Наблюдавайки го с погледа на лекар, Питър Блъд прецени, че в момента съдията страда от пристъп на болестта, която го руши отвътре.

— Добре, ще бъдеш изслушан. Но каква защита ти остава след направеното признание?

— Вие ще отсъдите, милорд.

— Точно за това съм тука.

— И вие ще отсъдите, джентълмени. — Погледът на Блъд се премести от съдията върху съдебните заседатели. Те се размърдаха неспокойно под уверения пламък в погледа на сините му очи. Заплахите на лорд Джефрис ги бяха направили покорни като овчици. Дори те самите да бяха затворници, обвинени в измяна, той не би се нахвърлял по-свирепо върху тях.

Питър Блъд смело пристъпи напред, изправен, самоуверен и мрачен. Беше току-що избръснат, а перуката му, макар и ненакъдрена, беше грижливо вчесана и подредена.

— Капитан Хобарт даде показания по това, което знае, а именно, че ме е намерил във фермата Оглторп в понеделник сутринта след битката при Уестън. Но той не ви каза какво правех там.

Съдията го прекъсна отново:

— Та какво може да се прави там в компанията на метежниците, двама от които, лорд Гилдой и твоят другар тука, си признаха вината?

— Точно това моля ваша светлост да ми разреши да кажа.

— Кажи го, моля, но бъди кратък. Защото, ако трябва да си създам главоболие да изслушвам всички кучета предатели, ще трябва да остана тука чак до пролетната сесия на съда.

— Аз бях там, милорд, в качеството си на лекар, за да превържа раните на лорд Гилдой.

— Какво е това? Да не искаш да кажеш, че си лекар?

— Завършил съм „Тринити колидж“ в Дъблин.

— Боже справедливи! — извика лорд Джефрис с внезапно повишен глас и поглед, прикован към съдебните заседатели. — Вижте какъв нахален мошеник! Вие чухте свидетеля да казва, че го е познавал преди няколко години в Танжир и че тогава е бил офицер на служба при французите. Вие чухте обвиняемия да признава, че свидетелят е казал истината.

— Да, и сега го признавам. Но и това, което аз ви казвам, е също вярно. Аз бях военен за известно време, но преди това бях лекар и от месец януари съм отново такъв на практика в Бриджуотър, което мога да докажа със стотици свидетели.

— Няма нужда да си губим времето с това. Аз ще те осъдя благодарение на показанията на собствената ти мерзавска уста. Ще те попитам само това: как стана така, че ти, който се представяш за лекар, мирно изпълняващ професионалните си обязанности в град Бриджуотър, тръгна с армията на Монмът?

— Никога не съм бил в тази армия. Никакъв свидетел не е дал такива показания и смея да се закълна, че никой няма да го каже. Никога не ме е привличало това въстание. Гледал съм на тази авантюра като на излишно безумие. Осмелявам се да попитам ваша светлост (ирландският му акцент стана по-ярък) какво бих търсел аз, който съм роден и възпитан като католик, в армията на защитника на протестантите?

— Ти католик? — Съдията се вгледа мрачно в него за момент. — Приличаш ми повече на подсмърчащ протестант. Казвам ти, млади човече, че подушвам протестантите от четиридесет мили.

— Тогава си позволявам да се учудя, че с такова развито обоняние не можете да подушите един католик на четири крачки от вас.

В галериите избухна смях, който бе потушен веднага от свирепия поглед на съдията и от виковете на съдебния пристав.

Лорд Джефрис се наведе още по-напред над масата. Вдигна деликатната си ръка, която се подаваше из букета дантели и стискаше все още носната кърпичка.

— Засега ще оставим настрана въпроса за твоята религия, приятелю — каза той. — Но забележи добре какво ти казвам. — Той започна да подчертава думите си със заплашително вдигнат показалец. — Знай, приятелю, че няма религия, която да оправдава лъжата. Ти притежаваш скъпоценна, безсмъртна душа и в света няма нищо, което да се равнява по стойност на нея. Помисли добре за това, че добрият бог на небето и земята, пред когото и ти, и ние, и всички хора ще застанем в последния ден на света, ще ти отмъсти за всяка лъжа, като те захвърли сред вечните пламъци на ада и те спусне в бездънен кладенец с кипяща сяр, ако се отклониш макар и малко от истината и не кажеш само истината. Казвам ти, че не можеш да се подиграваш с бога. В името на това те задължавам да говориш истината. Как стана така, че те хванаха с метежниците?

Питър Блъд се вгледа в него с изумление. Този човек беше невероятен, нереален, фантастичен съдия от някакъв кошмар. След това си възвърна самообладанието, за да отговори:

— Нея сутрин бях повикан да окажа помощ на лорд Гилдой и аз сметнах, че професията ми ме задължава да се отзова на това повикване.

— Така ли? — Видът на съдията в този момент беше ужасяващ — лицето бяло, а устните червени като кръвта, за която бяха зажаднели. Той погледна Блъд с гневен присмех, въздъхна и се възвърна към предишния си печален тон. — Господи! Как ни губиш времето. Но ще бъда търпелив към тебе. Кой те повика?

— Мастър^[1] Пит, който е тука и ще потвърди.

— О, мастър Пит ще потвърди — този, който сам си призна, че е метежник. Това ли ти е свидетелят?

— Тук е и мастър Бейнс, който също може да каже.

— Добрият мастър Бейнс ще трябва да отговаря за себе си и не се съмнявам, че ще бъде достатъчно зает да спасява собствения си врат от примката на на въжето. Хайде, хайде, сър, това ли са ти единствените свидетели?

— Мога да доведа и други от Бриджуотър, които ме видяха нея сутрин да се качвам на коня зад мастър Пит. Негова светлост се усмихна.

— Не ще бъде необходимо. Защото запомни това: нямам намерение да си губя повече времето с тебе. Отговори ми само едно:

когато мастър Пит, както твърдиш, дойде да те повика, знаеше ли какъв е той, знаеше ли това, което го чу да признава — че е привърженик на Монмът?

— Знаех, милорд.

— Знаел си? Ето на! — Негова светлост погледна към присвитите от страх съдебни заседатели и се засмя рязко. — И въпреки това отиде с него?

— За да помогна на един ранен, както повелява свещеният ми дълг.

— Твоят свещен дълг, казваш ти, така ли? — отново избухна съдията гневно. — Боже милостиви! Сред какво поколение от отровни влечуги живеем! Твоят свещен дълг, мерзавцо, е да служиш на краля и бога. Но да оставим това настрана. Каза ли ти той на кого трябва да помогнеш?

— Да, каза ми — на лорд Гилдой.

— А ти знаеше ли, че лорд Гилдой е бил ранен в битката и на чия страна се е бил?

— Знаех.

— И въпреки това, бидейки, както искаш да ни накараш да повярваме, верен и лоялен поданик на нашия крал, ти отиде да му помогнеш?

За момент Питър Блъд загуби търпение.

— Аз имах работа, милорд, с раните му, а не с неговите политически убеждения.

От галериите и дори сред съдебните заседатели се раздаде одобрителен шепот. Но той само засили яростта на страхотния върховен съдия.

— Господи Исусе! Имало ли е на света друг такъв безсрамен злодей като тебе? — Той извърна побледнялото си лице към съдебните заседатели: — Надявам се, джентълмени, че забелязвате непристойното държание на този подъл изменник и във връзка с това не може да не забележите какъв подъл и дяволски дух е обзел тези хора. Със собствените си уста изрече неща, заради които може да бъде обесен десет пъти. Но може би има и още нещо? Отговори ми на това, сър: какви намерения имаше, когато заблуди капитан Хобарт с лъжите си по отношение на изменника Пит?

— Да го спася от участи да бъде обесен без съд, каквато участ го заплашваше тогава.

— Какво те засягаше кога и как ще бъде обесен нещастникът?

— Справедливостта е грижа на всеки лоялен поданик, защото всяка несправедливост, извършена от служител на краля, в известна степен безчести самия крал.

Това беше остра, умна нападка, отправена към съдебните заседатели, която, струва ми се, показваше будния ум на Питър Блъд и неговото самообладание в най-трудните моменти. На всеки друг съдия тя би направила впечатлението, което той се надяваше да направи. Тази забележка би могла да направи впечатление дори и на тези бедни, малодушни овци. Но страхотният съдия беше там, за да заличи всяко благоприятно впечатление.

Той пое шумно въздух и се хвърли бурно в атака.

— Владико небесен! — изрева той. — Виждали ли сте друг такъв лицемерен и нахален негодяй? Но вече свърших с тебе. Виждам те, разбойнико, вече те виждам с примка на шията.

След като изрече тези заканителни слова, той се отпусна назад и се овладя. Сякаш падна някаква завеса. Бледото му лице стана съвършено безизразно. След това по него плъзна предишният израз на меланхолия. Когато заговори след кратко прекъсване, гласът му беше мек, почти нежен, но всяка негова дума се чуваше отчетливо в притихналата зала на съда:

— Доколкото познавам себе си, мога да кажа, че не е в характера ми да желая злото на когото и да е, нито пък да се радвам на гибелта му. Всичко това казах само от състрадание към тебе, защото исках да те накарам да имаш малко уважение към безсмъртната си душа и да не я обричаш на гибел с упоритите си лъжи и увъртания. Но виждам, че състраданието и милосърдието ми отиват напразно, и затова няма да ти кажа нищо повече. — Той обърна отново красивото си лице към съдебните заседатели. — Джентълмени, трябва да ви поясня закона, на който ние, а не вие, сме тълкуватели. Законът казва, че ако някое лице, което участва във въстание против краля, бъде подпомогнато или укрито от друго лице, което не участва във въстание против краля, то такова лице е също до такава степен предател, колкото и този, който е вдигнал оръжие. Ние сме задължени от клетвата и съвестта си да ви

изясним закона, вие пък сте задължени от вашата клетва и съвест да ни обявите с решението си самата истина.

След това върховният съдия пристъпи към обобщаване и доказва вината в предателство на Бейнс и Блъд, на първия за това, че е дал подслон на метежник, а на втория — загдето е подпомогнал предателя, като е превързал раните му. Той изпъстри речта си с нископоклоннически хвалебствия по адрес на законния владетел, краля, който сам господ бе определил да царува над тях, и с ругатни, отправени към протестантите; каза също, че може смело да се твърди, че и най-бедният законороден поданик на кралството има повече право на престола, отколкото херцогът.

— Господи Исусе! Като си помисля само, че сред нас живее такова поколение от отровни влечуги! — завърши той в изблик на реторична разпаленост. А след това се отпусна на стола, сякаш беше изтощен от напрежението. Известно време мълча, като бършеше устни с носната си кърпичка, след това се размърда неспокойно, чертите на лицето му отново се изкривиха от болка и с няколко почти несвързани думи той отпрати съдебните заседатели да се съвещават по решението, което трябваше да произнесат.

Питър Блъд бе изслушал невъздържаната, богохулна и непристойна реч с безразличие, на което по-късно, когато си спомняше за тези часове, неведнъж се учудваше. Беше така поразен от този човек, от реакциите между тялото и мозъка му, от начина, по който принуждаваше заседателите да проливат кръв, че почти забрави опасността за собствения си живот.

Отсъствието на замаяните съдебни заседатели беше кратко. Решението им — тримата обвиняеми са виновни. Питър Блъд огледа облицованата в червено зала на съда. За момент тълпата от бледи лица се залюля пред погледа му. Но веднага се овладя и се запита какво трябва да каже, защо не трябва да бъде осъден на смърт, след като са го признали виновен в държавна измяна.

Внезапно той се изсмя и смехът му прозвуча неестествено и рязко сред тишината на съдебната зала. Всичко това беше подигравка с правосъдието, раздавано от болния маниак в червена мантия, а самият той — карикатурно подобие на съдия, продажен инструмент на жестокия, злобен и отмъстителен крал. Смехът на Блъд разтърси дори и вманиачения съдия.

— Нима се смееш, сър, с примка на шията, пред прага на вечността, където така скоро ще се озовеш?

Тогава Блъд намери удобен случай да си отмъсти.

— Наистина аз имам повече основание да се смея, отколкото ваша светлост. Трябва да ви кажа нещо, преди да издадете присъдата. Ваша светлост ме вижда с примка на шията, въпреки че съм невинен и единствената ми простъпка е, че съм изпълнил лекарския си дълг. Ваша светлост, бидейки юрист, говори с познаване по въпроса за това, което ме очаква. А аз в същността си на лекар мога с разбиране да кажа какво очаква ваша светлост. И ще кажа, че не бих си сменил мястото за вашето дори сега — не бих заменил примката, която хвърлихте на врата ми, за камъка, който носите в тялото си. Смъртта, на която ме обричате, ще бъде приятно забавление в сравнение със смъртта, на която е обречен ваша светлост от висшия съдия, с чието име ваша светлост така лекомислено си служи.

Върховният съдия застина на стола си, лицето му посивя, устните затрепераха. Питър Блъд свърши да говори и десетина секунди след това сред парализираната зала на съда не се чу никакъв звук. Всички, които познаваха лорд Джефрис, сметнаха това за затишие пред буря и се приготвиха за избухването. Но не последва никакво избухване. Посивялото лице си възвърна бавно естествения цвят и облечената в червено фигура се отпусна и наведе напред. Негова светлост започна да говори. С глух глас и твърде накратко — много по-кратко, отколкото обичаше да го прави в подобни случаи, — напълно машинално, като човек, чиито мисли са заети с нещо друго, докато устните му говорят, той произнесе смъртната присъда в обичайната ѝ форма, без да направи най-малък намек относно думите на Питър Блъд. След произнасянето на присъдата той се отпусна изтощен на стола, с полузатворени очи и изпотено чело.

Мистър Поликсфен, който независимо от положението си на прокурор дълбоко в сърцето си беше на страната на вигите, бе чул от един съдебен заседател да казва тихо на ухото на своя колега адвокат:

— Бога ми, този мургав мошеник здравата подплаши негова светлост. Жалко, че ще го обесят. Човек, който може да уплаши Джефрис, би отишъл далече.

[1] Мастър — учтиво обръщение, използвано през 17-и век вместо мистър. ↑

ГЛАВА IV

ТЪРГОВИЯ С ХОРА

Мистър Поликсфен беше едновременно прав и неправ — нещо, което се случва много по-често, отколкото се предполага.

Беше прав в безучастната си преценка, че човек, чието държание и думи могат да накарат деспот като Джефрис да загуби самообладание, би могъл чрез силата на своя характер да си отреди завидна съдба. Но не беше прав, въпреки че имаше основание за това, да счита обесването на Питър Блъд за неизбежно.

Казах вече, че нещастията, които се стовариха върху Питър Блъд в резултат на посещението му във фермата Оглторп, включваха в себе си, макар той да не можеше да го схване, две причини да бъде благодарен: първо, че изобщо бе съден, и второ, че бе съден на деветнадесети септември. До осемнадесети септември присъдите се привеждаха веднага в изпълнение. Но сутринта на деветнадесети септември в Тонтън пристигна куриер от държавния секретар лорд Съндерланд с писмо до лорд Джефрис, в което му известяваше, че негово величество е благоволил да нареди хиляда и сто души бунтовници да бъдат изпратени в някои от южните плантации на негово величество в Ямайка, Барбадос или Подветрените острови.

Не трябва да се предполага, че това нареждане е било продиктувано от милосърдие. Лорд Чърчил^[1] беше абсолютно прав, когато казваше, че сърцето на краля е по-твърдо от мрамор. Разбира се, че масовите екзекуции причиняват непоправими загуби на ценен човешки материал. Плантациите се нуждаеха от роби — там здрав, силен мъж струваше от десет до петнадесет лири. А в двореца имаше много благородници, които имаха основание да изявяват претенции към щедростта на краля. И ето че се откри евтин и лесен начин за задоволяване на тези претенции. Част от осъдените метежници можеха да бъдат отделени и подарени на тези джентълмени, като те постъпят с тях, както им бъде по-изгодно.

Писмото на лорд Съндерланд дава точни подробности за кралската щедрост в плът и кръв. Хиляда затворници трябваше да бъдат раздадени на осем души придворни, а в послеписа се казваше, че други сто души трябва да се държат на разположение на кралицата. Тези затворници трябваше да бъдат веднага превозени до южните плантации на негово величество и след период от десет години щеше да им бъде върната свободата. Лицата, на които щяха да бъдат предадени, трябваше да осигурят незабавния им превоз.

От секретаря на лорд Джефрис знаем как нея нощ върховният съдия в пристъпи на пиянско безумие яростно нападал неуместното милосърдие на негово величество. Знаем също, че се е опитал с писмо да убеди краля да преразгледа решението си. Но Джеймз отказа да го промени. Той не само извличаше косвена облага от това си решение, но и получаваше удовлетворение от така характерното за него милосърдие. Знаеше, че спасявайки живота на тези хора по такъв начин, е все едно да ги превърне в живи мъртъвци. Много от тях щяха да загинат от ужасите на робството по островите на Карибско море, а останалите живи щяха да им завиждат.

Така се случи, че Питър Блъд заедно с Джереми Пит и Андрю Бейнс, вместо да бъдат обесени, разпънати и разкъсани на части, както гласяха присъдите им, бяха закарани в Бристол и натоварени заедно с други петдесет души на кораба „Джъмейка мърчънт“^[2]. Благодарение на струпването им в тесни помещения, недохранването и лошата вода за пиене сред тях избухна болест, от която умряха единадесет души. В тяхното число беше и нещастният фермер от Оглторп, жестоко откъснат от тихия си дом сред ароматните ябълкови дървета само защото бе показал състрадание.

Ако не се беше намесил Питър Блъд, смъртността щеше да бъде още по-висока. В началото капитанът на „Джъмейка мърчънт“ бе отвърнал с ругатни и заплахи на протестите на доктора, загдето позволява да умират хората по такъв начин, и на молбата да му разрешат да използва лекарствата от медицинския шкаф на кораба и да се погрижи за болните. Но твърде скоро капитан Гарднър разбра, че може да го държат отговорен за тежките загуби на човешка стока, и поради това, макар и със закъснение, бе доволен да се възползува от професионалните познания на Питър Блъд. Докторът се захвана с

усърдие и жар за работа и благодарение на своите усилия и на подобрените условия успя да спре разпространението на болестта.

Към среда та на декември „Джъмейка мърчънт“ хвърли котва в Карлайлския залив и свали на брега четиридесет и двамата останали живи бунтовници.

Ако тези нещастници си бяха въобразявали, какъвто беше случаят с повечето от тях, че идват в някаква дива, нецивилизована страна, то първият поглед, който успяха да хвърлят върху гледката, докато ги прехвърляха от кораба в чакащите до него лодки, беше достатъчен да промени представите им. Те видяха един доста голям град, състоящ се от къщи с европейска архитектура, но лишен от обичайната суетня на европейските градове. Над червените покриви се издигаше камбанарията на църквата, а входът на широкия залив се пазеше от укрепление с подаващи се от бойниците му оръдия. На хълма над града се издигаше широката фасада на губернаторския дом. Този хълм беше ярко зелен, като някой английски хълм през април, а денят приличаше на априлските дни в Англия, защото сезонът на силните дъждове току-що бе приключил.

Върху широкия площад край брега, настлан с калдъръм, се бе строила местната милиция в червени униформи, за да ги посрещне. Привлечени от идването им, се бяха събрали много хора, които по дрехи и маниери се различаваха твърде малко от тълпите по пристанищата в родината им, само че тука имаше по-малко жени и повече негри.

За да огледа затворниците, строени върху вълнолома, дойде лично губернаторът Стив — нисък, пълен човек с червено лице, облечен в дрехи от синя тафта, отрупани с огромно количество златни нашивки; той накуцваше леко и се облягаше на здрав абаносов бастун. След него, в униформа на полковник от барбадоската милиция, се поклащаше висок, едър мъж, чиито глава и рамене се извишаваха над губернатора. На голямото му жълтеникаво лице бе изписан злобен израз. До него, в контраст с грубата му фигура, вървеше с грация стройна млада дама, облечена в елегантен костюм за езда. Периферията на сивата широкопола шапка, украсена с червени щраусови пера, засенчваше нейното овално, деликатно бяло лице, върху което климатът на Тропика на рака не бе оставил никакви следи. Къдри червеникавокафява коса се спущаха до рамената. Кафявите ѝ

очи, доста раздалечени едно от друго, гледаха непресторено. В момента присъщото на младата ѝ уста закачливо изражение бе заменено със състрадание.

Питър Блъд се усети, че се визира изумено в очарователното лице на тази девойка, чието място явно не беше сред подобно обкръжение, откри, че отвръщат на втренчения му поглед, и се раздвижи смутено. Той си даде сметка каква печална фигура представлява. Немит, с мазна, сплъстена коса, обрасъл с черна брада, с блестящ едно време черен костюм, който се бе превърнал в парцали и би обезобразил дори някое плашило, той съвсем не подходеше за погледа на такива красиви очи. Въпреки това те продължиха да го наблюдават с почти детско учудване и съжаление. Притежателката им протегна ръка и докосна червения ръкав на своя придружител, при което мъжът се извърна към нея с недоволно ръмжене.

Тя му говореше разгорещено и го гледаше в лицето, но полковникът я слушаше с раздвоено внимание. Неговите малки, блестящи очи, разположени близо до месестия нос, се бяха впили в русия здравеняк Пит, който стоеше до Блъд.

Губернаторът също се беше спрял и в момента малката група от трима души разговаряше оживено. Питър не може да чуе какво каза момичето, защото то понижи глас, но губернаторът не приказваше нито ниско, нито неразбираемо, гласът му се чуваше надалеч и понеже се смяташе за духовит, искаше всички да го чуят:

— Но, драги мой полковник Бишоп, вие имате право пръв да направите избор от този красив букет, и то по цени, които сам определите. След това ще продадем останалите на търг.

Полковник Бишоп кимна в знак на съгласие и повиши глас:

— Ваше превъзходителство е много добър. Но честна дума, те са толкова слаби, че няма да свършат много работа на плантацията.

Блестящите очички ги огледаха отново и презрението към затворниците усили зловния израз на лицето му. Сякаш им се сърдеше, че не са в по-добро състояние. След това повика при себе си капитана на „Джъмейка мърчънт“ и в течение на няколко минути двамата разгледаха списъка, който последният бе извадил по молба на полковника.

Скоро Бишоп бутна списъка настрана и се приближи към осъдените бунтовници, като ги оглеждаше внимателно и облизваше

устни. Спря се пред младия моряк от Съмърсетшир и се вгледа в него. Опипа мускулите му и го накара да отвори уста, за да му види зъбите. Облиза отново устни и кимна.

Каза през рамо на Гарднър:

— Давам петнадесет лири за този.

Лицето на капитана доби изумен израз.

— Петнадесет лири! Та това е едва половината от цената, която щях да искам за него.

— Това е два пъти повече от цената, която смятах да дам — изръмжа полковникът.

— Но и тридесет лири няма да са много за него, ваша светлост.

— За такава цена мога да взема някой негър. Тези бели свини не могат да издържат тука. Не ги бива за истинска работа.

Гарднър започна да хвали здравето, младостта и силата на Пит. Сякаш говореше не за човешко същество, а за товарно животно. Впечатлителният Пит стоеше мълчалив и неподвижен. Само появяването и изчезването на червенина по бузите му показваше вътрешната борба, която водеше, за да запази самообладание.

Питър Блъд беше отвратен от мръсния пазарлък.

Малко по-надалеч се разхождаше бавно нагоре-надолу младата дама, потънала в разговор с губернатора, който се докарваше пред нея, усмихваше се глупаво и накуцваше. Тя очевидно не знаеше с каква отвратителна работа се занимаваше полковникът в момента. А дали всичко това, помисли си Блъд, не й беше безразлично?

Полковник Бишоп се извърна и премина нататък.

— Давам двадесет лири. Нито пени повече. И пак ще е два пъти повече, отколкото ще вземете от Крабстон.

Капитан Гарднър долови по тона, че това решение е окончателно, въздъхна и отстъпи. Бишоп вече вървеше пред редиците. Погледна бегло и с презрение мистър Блъд и слабичкия младеж до него. Но застаналият до тях огромен мъж на средна възраст на име Волверстон, който бе загубил едното си око при Седжмур, привлече вниманието му и пазарлъкът започна отново.

Питър Блъд стоеше сред ослепителната слънчева светлина и вдишваше непознатия мирис на въздуха. Този аромат беше съставен от миризмите на кампешово дърво^[3], ямайски пипер и уханни кедри. Непознатият аромат го накара да потъне в безполезни размисли. Не

беше в настроение за разговори. Застанал мълчаливо до него, Пит беше в същото настроение. Беше поразен от мисълта, че скоро ще се раздели с човека, с когото бе стоял рамо до рамо през изпитанията на последните няколко месеца, когото бе започнал да обича и на чието ръководство и подкрепа бе свикнал да разчита. Бе обзет от чувство на самотност и скръб, в сравнение с което всичко изживяно досега му се струваше незначително. За Пит тази раздяла представляваше връх на страданието.

Дойдоха и други купувачи, оглеждаха ги и отминаваха. Блъд не им обръщаше никакво внимание. Скоро към края на редицата се забеляза някакво раздвижване. Гарднър говореше високо и правеше някакво съобщение на обикновените купувачи, които бяха изчакали полковник Бишоп да направи избора си от човешката стока. Гарднър млъкна и Блъд, който гледеше в същата посока, видя момичето да говори на полковника и да сочи нагоре с нагайката със сребърна дръжка, която държеше в ръка. Бишоп засенчи очи и погледна в указаната му посока. След това отново се приближи с поклащане, придружен от Гарднър и следван от момичето и губернатора.

Полковникът застана пред Блъд и ако момичето не го бе потупало с нагайката по ръката, щеше да отмине нататък.

— Ето това е човекът, когото имам предвид — каза тя.

— Този ли? — В гласа му прозвуча презрение. Питър Блъд се вгледа в блестящите кафяви очички, потънали в месестото жълтеникаво лице като стафиди в козунак. Почувствува как се изчервява от обидата на такова презрително оглеждане.

— Ба! Торба кости. За какво ми е?

Той тръгна да си отива, но Гарднър се намеси:

— Може да е отслабнал, но е силен, силен и здрав. Когато половината легнаха болни, а другата половина бяха на път да се разболеят, този мошеник се удържа на крака и лекуваше другарите си. Ако не беше той, щеше да има много повече смъртни случаи. Да кажем петнадесет лири за него, а, полковник? Евтино е. Казвам ви, ваша светлост, че е силен и здрав, въпреки че е малко отслабнал. Ще понесе големите горещини. Климатът няма да го убие.

Губернаторът Стив се засмя.

— Чувате ли, полковник? Доверете се на племенницата си. Жената познава всеки мъж на място от пръв поглед — каза той и се

засмя, доволен от своето остроумие. Но смехът му прозвуча самотно. По нейното лице премина сянка на раздразнение, а полковникът бе погълнат от мисли по сделката и не обърна внимание на остроумието на губернатора. Той присви устни и погали брадичката си с ръка. Джереми Пит бе почти спрял да диша.

— Ще ти дам десет лири за него — каза полковникът най-последно. Питър Блъд се молеше предложението да бъде отхвърлено. Не можеше да си обясни причините, но бе обхванат от отвращение при мисълта, че може да стане собственост на това дебело животно и до известна степен на младата красавица с кафяви очи. Но неговото отвращение не беше достатъчно, за да го спаси от предопределението му. Робът си е роб и няма власт да определя своята съдба. Питър Блъд бе продаден на надменния купувач полковник Бишоп за нищожната сума от десет лири.

---

[1] Джон Чърчил, граф Малбороу (1650–1722) ↑

[2] Т. е. — ямайски търговец. ↑

[3] Южноамериканско дърво с яркочервена дървесина. ↑

ГЛАВА V

АРАБЕЛА БИШОП

През една слънчева януарска утрин, около месец след пристигането на „Джъмейка мърчънт“ в Бриджтаун^[1], мис Арабела Бишоп излезе на езда от красивата къща на чичо си, разположена сред хълмовете на северозапад от града. Придружаваха я двама негри, които подтичваха на почтително разстояние зад нея. Нейна цел беше къщата на губернатора; отиваше да посети жената на губернатора, която напоследък не беше добре със здравето. Когато стигна върха на лекия склон, обрасъл в трева, тя срещна един висок, строен мъж, облечен скромно като джентълмен, който вървеше в противната посока. Не го познаваше, а на острова непознатите хора бяха рядкост. И все пак ѝ се струваше, че го е виждала някъде.

Мис Арабела дръпна юздите и си даде вид, че се любува на гледката, която беше достатъчно красива, за да оправдае нейната постъпка. Но с крайчеца на очите се вглеждаше внимателно в приближаващата се фигура на мъжа. Скоро промени първоначалното си впечатление от дрехите му. Бяха наистина много скромни, но едва ли биха могли да се нарекат дрехи на джентълмен. Куртката и панталоните бяха от домашно платно и ако му седяха добре, то това се дължеше по-скоро на вродено изящество, отколкото на шивашко майсторство. Чорапите му бяха от обикновен, груб памук, а широкополата шапка, която почтително свали при приближаването си, беше стара, без лента и без пера. Това, което отдалече приличаше на перука, се оказа собствената му лъскавочерна коса.

От гладко обръснатото, загоряло, мрачно лице я погледнаха спокойно две изненадващо сини очи. Мъжът щеше да отмине, но тя го спря.

— Мисля, че ви познавам, сър — каза тя.

Гласът ѝ беше звънлив, момчешки; изобщо в цялото държание на тази очарователна девойка имаше нещо момчешко. Това беше може би резултат на нейната непосредственост и прямота, с които отхвърляше

всички хитрини, свойствени на нейния пол, и които ѝ позволяваха да бъде в добри отношения с целия свят. Може би на това се дължеше и фактът, че мис Арабела бе навършила двадесет и пет години, без да се омъжи и без да има поклонници. Към всички познати мъже тя се отнасяше със сестринска откровеност и равнодушие, а това затрудняваше ухажването ѝ. Съпровождащите я негри бяха спрели на известно разстояние и прилекнаха на тревата да чакат, докато тя благоволи да продължи.

Спря се и непознатият, към когото се бе обърнала Арабела.

— Една дама би трябвало да познава имуществото си — каза той.

— Моето имущество?

— Или поне имуществото на вашия чичо. Позволете да ви се представя. Наричат ме Питър Блъд и струвам точно десет лири. Знам го, защото чичо ви заплати точно такава сума за мене. Не на всеки човек се отдава възможността да узнае истинската си стойност.

Тогава тя го позна. Не го беше виждала от преди един месец, от деня, когато бяха строили бунтовниците на вълнолома, и не е никак чудно, че не го позна въпреки интереса, който бе събудил у нея, защото видът му беше коренно променен и сега не приличаше на роб.

— Боже мой! — каза тя. — И вие може и да се надсмивате!

— Това е постижение — призна той. — Но животът ми не е толкова лош, колкото би могъл да бъде.

— Чух толкова нещо — каза тя.

Беше чула, че този бунтовник бил лекар. Слухът за това бе достигнал до ушите на губернатора Сид, който страдаше ужасно от подагра, и той бе взел бунтовника назаем от купувача. Благодарение на своето изкуство или на щастлива случайност Питър Блъд бе успял да успокои до известна степен болките на негово превъзходителство, а другите двама лекари на практика в Бриджтаун не бяха успели да постигнат подобен успех. След това жената на губернатора бе пожелала той да лекува нейната мигрена. Мистър Блъд откри, че най-тежкото ѝ страдание се състои от капризно раздражение, резултат на характера ѝ, подсилено от скучния живот в Барбадос, така неприсъщ на дама с нейните социални претенции. Но въпреки това той бе предписал няколко лекарства и тя бе почувствувала облекчение от тях. След това славата му се разнесе из Бриджтаун и полковник Бишоп

разбра, че ще спечели повече от новия си роб, ако го остави свободно да се занимава с професията си, отколкото ако го накара да работи на плантацията, с каквато цел го бе купил първоначално.

— Трябва на вас да благодаря, мадам, за сравнително леките и хигиенични условия, при които живея — каза мистър Блъд, — и ще се възползвам от случая, за да го сторя.

Благодарност се съдържаше в думите, но не и в гласа. Дали ѝ се подиграва? Тя го погледна с искрен питащ поглед, който би смутил друг на негово място.

Но той разбра погледа ѝ като въпрос и веднага отговори:

— Ако ме беше купил друг плантатор — обясни той, — твърде вероятно би било фактите за моите блестящи способности да не излязат никога наяве и в този момент щях да сека дърва или да ровя земята като нещастниците, които бяха докарани заедно с мене.

— А защо на мене благодарите за това? Вас ви купи моят чичо.

— Но той нямаше да го стори, ако не го бяхте уговорили. Видях интереса, който проявихте. Тогава аз бях възмутен от това.

— Възмутен? — В момчешкия ѝ глас зазвуча предизвикателство.

— Не ми липсва опит в живота, но да бъда продаван и купуван, беше ново явление за мен. Едва ли може да се очаква, че ще бъда склонен към добри чувства по отношение на купувача си.

— Ако съм уговаряла чичо си да ви купи, то е било от състрадание към вас. — В гласа ѝ имаше лека строга нотка — порицаваше го заради смесицата от дързост и присмех, която сякаш нарочно вмъкваше в разговора.

Тя продължи обяснението:

— Може би моят чичо ви се вижда корав човек. Такъв е без съмнение. Всички плантатори са корави хора. Предполагам, че това е резултат на живота, който водят. Но тука има други, които са много по-лоши. Например мистър Крабстон от Спейтстаун. Той беше на пристана и чакаше да купи, каквото остане от чичо ми. Ако бяхте попаднали в неговите ръце... Ужасен човек. Затова постъпих по този начин.

Блъд беше леко смутен.

— Този интерес към един непознат... — започна той. Но след това промени насоката на мисълта си. — Но там имаше и други, които заслужаваха състрадание.

— Вие не бяхте като другите.

— Наистина не съм като другите — каза той.

— О! — Тя се вгледа втренчено в него и застана нащрек. — Имате добро мнение за себе си.

— Точно обратното. Другите са достойни въстаници. А аз не съм. В това се състои разликата. Нямах достатъчно ум, за да разбера, че Англия се нуждае от пречистване. Задоволявах се с лекарската си практика в Бриджуотър, а по-добрите от мен проливаха кръвта си, за да изгонят мръсния тиранин и неговите придворни мерзавци.

— Сър — спря го тя, — струва ми се, че говорите като изменник.

— Надявам се, че съм се изразил достатъчно ясно — каза той.

— Тука има хора, които ще наредят да ви бият с камшик, ако ви чуят какво говорите.

— Губернаторът няма да разреши такова нещо. Той страда от подагра, а жена му от мигрена.

— На това ли разчитате? — Тя не скри презрението си.

— Предполагам, че никога не сте страдали от подагра или от мигрена — каза той.

Девойката отметна нетърпеливо глава и се загледа за момент в морето. Погледна го ненадейно; веждите ѝ бяха сключени.

— Щом не сте бунтовник, как се озовахте тука? Блъд разбра от какво се опасява и се засмя.

— Това е дълга история наистина — каза той.

— И може би от такъв род, че бихте предпочели да не я разправяте?

Тогава той ѝ разказа накратко своята история.

— Боже мой! Каква подлост! — извика тя, когато свърши.

— О, Англия под височайшето владичество на крал Джеймз е чудесна страна! Няма нужда да ми съчувствувате повече. Като взема предвид всичко, трябва да кажа, че предпочитам Барбадос пред Англия. Тук човек може поне да вярва в бога.

Докато говореше, той погледна най-напред вдясно, след това вляво, от далечната сянка на планината Хилбей до безграничния океан, изпълнен с подгонени от вятъра вълни. Замисли се, сякаш красивата гледка го бе накарала да осъзнае собствената си незначителност и дребноста на своите нещастия.

— Нима другаде това е толкова трудно? — попита тя със сериозен глас.

— Хората го правят трудно.

— Разбирам. — Тя се позасмя и на него му се стори, че долавя печална нотка в гласа ѝ. — Никога не съм смятала Барбадос за земен рай — призна тя. — Но не се съмнявам, че вие познавате света по-добре от мене.

Докосна до коня нагайката със сребърна дръжка.

— Радвам се, че нещастната ви съдба е облекчена.

Той се поклони и тя отмина. Негрите скочиха и се втурнаха след нея.

Питър Блъд остана известно време да стои там, където го остави Арабела, като оглеждаше осветените от слънцето води на Карлайлския залив и корабите сред този огромен пристан, над които шумно се виеха множество чайки.

„Гледката е много красива — помисли си той, — но все пак всичко това представлява затвор.“ И когато каза, че го предпочита пред Англия, той се бе увлякъл в напълно разбираемото самохвалство да подценява нещастията си.

Обърна се и се отпрати с дълги, равномерни крачки към малката група колиби, построени от пръст и клони — миниатюрно селище, обградено с ограда, където живееха робите от плантацията, където живееше и той заедно с тях.

В паметта му прозвуча строфата на Ловелас^[2]:

*„Не са стените каменни затвор,
нито пръчките железни — клетка...“*

Но той им придаде съвсем ново значение, точно противоположно на това, което авторът е имал предвид.

„Затворът си е затвор — си мислеше той — дори когато няма стени и решетки, колкото и да е просторен.“

Тази сутрин го бе почувствувал с особена острота и с течение на времето щеше да го чувствава все по-силно. Всеки ден се замисляше за подрязаните си крила, за изгнанието си и все по-рядко се сецаше за случайната свобода, на която се радваше. Нито пък контрастът между

сравнително по-леката му участ и участта на неговите нещастни другари му доставяше някакво задоволство, каквото би изпитал друг на негово място. Гледката на тяхното нещастие увеличаваше набиращото се в душата му огорчение.

От четиридесет и двамата, които бяха свалени с него от „Джъмейка мърчънт“, полковник Бишоп бе купил двадесет и пет. Другите бяха купени от по-дребни плантатори, някои в Спейтстаун, а други още по-далеч на север. Питър Блъд не знаеше каква е съдбата на другите, но той свободно се движеше сред робите на полковник Бишоп, спеше заедно с тях и познаваше ужасните им страдания. Те работеха от изгрев до залез слънце и ако не полагаха достатъчно усилия, надзирателите и помощниците им ги подканваха с камшици. Бяха облечени в парцали, някои от тях бяха полуголи, живееха сред мръсотия и ги хранеха твърде зле — със солено месо и царевични трици. Тази храна предизвикваше такова отвращение у някои, че двама души се разболяха и умряха, преди полковник Бишоп да си спомни, че техният живот има за него стойност на работна сила, и да отстъпи на настойчивите искания, предявявани от Питър Блъд, за по-добри грижи към болните. Един от робите възнегодува против жестокия надзирател Кент и за наказание негрите го пребиха до смърт пред очите на другарите му. Друг бе имал нещастната идея да избяга в гората, но бе проследен, върнат, бит с камшик и на челото му бяха белязани с горещо желязо буквите БП, за да знаят всички, докато е жив, че е беглец предател. За негово щастие бедният човек умря вследствие на побоя.

След тази случка другите роби бяха обхванати от безнадеждно примирение. Най-бунтовните бяха усмирени и приеха непоносимата си участ с трагичната издръжливост на отчаянието.

Питър Блъд единствен не беше подложен на прекалените страдания и оставаше външно непроменен. А единствената вътрешна промяна у него се състоеше в ежедневно задълбочаване на омразата към подобните му, в ежедневно засилване на желанието да избяга от това място, където човек така гнусно мърсеше прекрасното творение на създателя. Този стремеж беше твърде неясен, за да се нарече надежда. В това място надеждата не съществуваше. Въпреки това Питър Блъд не се отчайваше. С маска на безразличие върху мрачното

си лице той лекуваше болните с изгода за полковник Бишоп и все повече навлизаше в територията на другите двама лекари в Бриджтаун.

Избавен от унижителните наказания и лишения, на които бяха подложени неговите другари, той успяваше да запази себеуважението си и дори бездушният плантатор, на когото го бяха продали, се отнасяше към него без грубости. Всичко това Блъд дължеше на подаграта и мигрената. Беше спечелил уважението на губернатора Стив и — по-важно от това — на жената на губернатора. Той я ласкаеше най-безсрамно и изпълняваше всичките ѝ капризи.

От време на време виждаше мис Бишоп и рядко се случваше да се срещнат, без тя да го спре и да го заговори, като по този начин издаваше интереса си към него. Сам той никога не беше склонен да се застоява. Казваше си, че не трябва да се заблуждава от изящната ѝ външност, момчешките маниери и приятния момчешки глас. През целия си твърде разнообразен живот не бе срещал по-голям негодяй от нейния чичо и не можеше да отдели представата си за нея от тази за чичо ѝ. Тя беше негова племенница, във вените ѝ течеше същата кръв и някои от пороците, жестокостта на богатия плантатор, сигурно се бяха вселили в красивото тяло на девойката. Той непрекъснато убеждаваше себе си в това, сякаш спореше с някакъв инстинкт, който му противоречеше. Затова при всяка възможност я избягваше, а когато срещата биваше неизбежна, се държеше с нея сухо и учтиво.

Предположенията му бяха правдоподобни, но по-добре щеше да постъпи, ако се бе доверил на инстинкта си. В нейните вени течеше кръв, еднаква с тази на полковник Бишоп, но тя не беше оцветена от пороците на чичо ѝ, защото тези пороци не бяха присъщи на кръвта; той ги бе придобил впоследствие. Баща ѝ, Том Бишоп, брат на полковник Бишоп, беше добър, кротък човек, който от скръб по ранната кончина на своята млада жена бе изоставил Стария свят и бе потърсил забрава в Новия. Пристигна на Антилските остров и заедно със своята петгодишна дъщеря и се отдаде на плантаторски живот. Потръгна му още от началото, както често се случва с хора, които не се грижат за собствения си успех. Преуспявайки, той си спомни за своя по-млад брат, останал на военна служба в родината, който се ползуваше със славата на необуздан момък. Посъветва го да дойде в Барбадос; по друго време този съвет би бил отхвърлен презрително от Уилям Бишоп, но сега дойде в момент, когато неговата необузданост го

бе довела до такива резултати, че му се налагаше да промени климата. Уилям пристигна в Бриджтаун и бе приет от своя щедър брат като съдружник в богатата плантация. Шест години по-късно, когато Арабела беше на петнадесет години, баща ѝ умря и я остави под настойничеството на чичо ѝ. Може би това беше единствената му грешка. Но неговите възгледи за другите хора се оцветяваха от собствената му доброта, освен това сам бе възпитавал дъщеря си, бе развил нейната самостоятелност и разчиташе прекалено много на това. При настоящото положение между чичото и племенницата не съществуваше голяма любов. Тя го слушаше, а той внимаваше за държанието си пред нея. Въпреки собствената си необузданост през целия си живот полковник Бишоп бе изпитвал благоговение към брат си, понеже имаше достатъчно ум, за да оцени неговите качества. И сега сякаш част от това благоговение се бе прехвърлило върху детето на този брат, а освен това девойката беше в известен смисъл и негов съдружник, въпреки че не вземаше никакво участие в работите на плантацията.

Питър Блъд съдеше за нея — както всички сме склонни да съдим за хората, — без да я познава достатъчно.

Много скоро му се представи случай да промени своята преценка.

В края на месец май, когато горещината бе започнала да става непоносима, в Карлайлския залив бавно се вмъкна разнебитеният английски кораб „Прайд ъв Девън“^[3]. Бордовете му бяха надупчени и изпотрошени, от кормчийската кабина не бе останало почти нищо, а бизанмачтата^[4] бе отнесена от снаряд и на мястото ѝ стърчеше само пречупен дънер. Корабът бе влязъл в бой край остров Мартиника с два испански кораба, пренасящи скъпоценности, и въпреки уверенията на капитана, че испанците го били нападнали, беше твърде трудно да не се подозре точно обратното. Единият от испанските кораби бе побягнал от битката и „Прайд ъв Девън“ не го бе подгонил само защото по него време не бе в състояние да го стори. Другият кораб бе потопен, но преди да потъне, голяма част от съкровищата на испанеца бяха пренесени в трюмовете на английския кораб. Това беше всъщност една от тези пиратски битки, които представляваха непрекъснат източник на търкания между двора на крал Джеймз и Ескориала^[5], като оплакванията произлизаха ту от едната, ту от другата страна.

Стид обаче, подобно на болшинството от колониалните губернатори, съзнателно се правеше на малко по-глупав, за да приеме историята на английския капитан въпреки всички доказателства, които я опровергаваха. Той споделяше омразата, която всички хора от Бахамските острови до континента, независимо от тяхната националност, изпитваха към испанците; а те си бяха спечелили тази омраза със своето арогантно и надменно държание. Затова Стид даде убежище в залива на „Прайд ъв Девън“ и постави на негово разположение всичко, необходимо за поправката му.

Но най-напред от кораба бяха свалени на брега повече от двадесетина английски моряци и шестима испанци в същото състояние — единствените оцелели останки от една щурмова група, която бе нахлула на английския кораб и не бе могла да се отдели. Ранените моряци бяха подслонени в една продълговата барака на пристана и медицинските сили в Бриджтаун бяха свикани да се погрижат за тях. Заповядаха на Питър Блъд да помогне в изпълнението на тази задача; отчасти понеже говореше испански като роден език и отчасти поради ниското му социално положение на роб на него му отредиха за пациенти испанците.

Блъд нямаше особени причини да обича испанците. Двегодишният му престой в испански затвор и участието след това във военните действия срещу окупираните от испанците територии в Холандия му бяха дали възможност да се запознае с някои съвсем непривлекателни черти на испанския характер. Въпреки това той усърдно изпълняваше лекарските си задължения, не проявяваше никакви чувства и се отнасяше към своите пациенти с повърхностно доброжелателство. От своя страна испанците бяха много изненадани, че не ги обесиха без никакъв съд, а дори лекуват раните им и проявиха непривична за техния характер кротост. Милостивите обитатели на Бриджтаун се тълпяха в импровизираната болница с подаръци, плодове, цветя и деликатеси за ранените английски моряци, но отбягваха испанците. Всъщност, ако желанията на някои от тях бяха изпълнени, испанците щяха да бъдат оставени да умрат като кучета. Питър Блъд се убеди в това още от самото начало.

Той се беше заел да намества счупен крак с помощта на един от негрите, изпратени да помагат в бараката, когато внезапно бе повикан

от дълбок, груб глас, който бе опознал твърде добре и мразеше повече от всеки друг глас на света.

— Какво правиш тука?

Блъд не повдигна глава. Нямаше нужда. Познаваше гласа.

— Намествам счупен крак — отговори той, без да прекъсва заниманието си.

— Това и сам мога да видя, глупако.

Между прозореца и Питър Блъд застана една огромна фигура. Полуголият човек, който лежеше върху сламата, извърна черните си очи и се вгледа изплашено в полковника. Нямаше нужда да знае английски, за да разбере, че новодошлият има враждебни намерения. Грубият заплашителен глас изразяваше достатъчно добре този факт.

— Това и сам мога да видя, глупако; също така добре, както виждам и негодника. Кой ти даде право да наместваш счупените крака на испанците?

— Аз съм лекар, полковник Бишоп. Този човек е ранен. Не е моя работа да правя разлика между хората. Изпълнявам задълженията си.

— Задълженията си изпълняваш, а! Ако ги беше изпълнявал, сега нямаше да си тука.

— Точно обратното, тука съм, защото съм ги изпълнявал.

— Знам лъжливите ти истории — изръмжа презрително полковникът и когато видя Блъд да продължава спокойно да се занимава със счупения крак, той се ядоса не на шега. — Ще престанеш ли да се занимаваш с този негодник, когато ти говоря?

Питър Блъд спря, но само за момент.

— Човекът изпитва силна болка — каза той кратко и поднови работата си.

— Силна болка изпитвал, а? Надявам се, че болката е достатъчно силна, дявол да го вземе това пиратско куче. А ти няма ли да ми обърнеш внимание, непокорен разбойник такъв?

Полковникът изпадна в ярост от явното неподчинение, изразено в най-безобразно незачитане на неговата особа. Вдигна дългия си тръстикова бастун, за да го удари. Сините очи на Питър Блъд доловиха отблясъка от бастуна и той бързо заговори, за да предотврати удара.

— Не съм непокорен, сър, въпреки всичките си други недостатъци. Работя съгласно специалните заповеди на губернатора Стив.

Полковникът се спря, а широкото му лице доби кървавочервен цвят. Устата му остана отворена.

— Губернатора Стив! — повтори той. След това отпусна бастуна си, обърна се и без да продума нито дума повече, се отправи към другия край на бараката, където в същия момент се намираше губернаторът.

Питър Блъд се усмихна. Но задоволството му не беше предизвикано от хуманни чувства, а от това, че беше успял да се опълчи против жестокия си притежател.

Испанецът разбра, че в краткото спречкване докторът се беше застъпил за него, и попита с глух глас какво се е случило. Докторът поклати мълчаливо глава и продължи да работи. Напрягаше слух да долови разговора, който се водеше между Стив и Бишоп.

Полковникът викаше и бушуваше, огромното му тяло се извисяваше над малката, сбръчкана и натруфена фигура на губернатора. Но дребното конте не се плашеше лесно. Негово превъзходителство чувствуваше, че има зад гърба си поддръжката на общественото мнение. Може би имаше някои, които мислеха като полковник Бишоп, но те не бяха много на брой. Негово превъзходителство утвърди своята власт. Блъд се занимаваше с ранените испанци по негова заповед, а неговите заповеди трябваше да се изпълняват. Нямаше какво повече да се говори.

Полковник Бишоп беше на друго мнение. Според него имаше още много да се каже. И той го каза с подчертана театралност, високо, разгорещено, като си служеше с непристойни изрази — защото полковникът можеше да употребява доста много непристойни изрази, когато биваше ядосан.

— Говорите като испанец, драги полковник — каза губернаторът и нанесе жестока рана на гордостта му, рана, която го боля много седмици след това. В момента тази реплика го накара да млъкне и да изскочи побеснял от бараката, без да може да даде израз на гнева си.

Два дена по-късно дамите на Бриджтаун, съпругите и дъщерите на плантаторите и търговците, направиха първото си благотворително посещение в бараката на пристана и донесоха подаръци на ранените моряци.

Питър Блъд също беше там, грижеше се за страдалците, оказвайки им помощ, и се движеше сред нещастните испанци, на които

никой не обръщаше внимание. Всички подаръци и цялото състрадание бяха предназначени за екипажа на „Прайд във Девън“. Питър Блъд намираще това за съвсем естествено. Но когато се изправи внезапно след превързването на една рана, задача, в която се бе вдълбочил за известно време, той видя с изненада една дама да се отделя от общата група и да слага няколко банана и връзки сочни стебла захарна тръстика на шинела, метнат вместо завивка върху един от неговите пациенти. Дамата беше облечена в елегантна копринена рокля с цвят на лавандула, а след нея вървеше полугол негър с кошница в ръка.

Питър Блъд, без сако, с навити до лактите ръкави на ризата и окървавен парцал в ръце, се вгледа в нея. Дамата се обърна и му се усмихна. Беше Арабела Бишоп.

— Този човек е испанец — каза той, сякаш искаше да поправи някакво недоразумение, и в тона му се промъкна лека отсянка на горчивата ирония, която го бе обзела.

От устните на Арабела изчезна усмивката, с която го бе поздравила. Тя се намръщи и го изгледа надменно.

— Зная. Но той въпреки това е човешко същество — каза тя.

Отговорът ѝ и упрекът, отправен към него, изненадаха Блъд.

— Вашият чичо, полковникът, е на друго мнение — каза той, когато се съвзе. — Той смята тези хора за гадини, които трябва да бъдат оставени да умрат от гноясалите си рани.

Този път тя долови по-отчетливо иронията в гласа му. Известно време продължи да се вглежда втренчено в него.

— Защо ми говорите така?

— За да ви предупредя, че можете да си навлечете недоволството на полковника. Ако бе успял да се наложи, нямаше да ми разреши да превържа раните им дори.

— И вие смятате, разбира се, че аз трябва да съм на същото мнение с него? — Гласът ѝ стана твърд, а в кафявите очи блесна закана, предизвикателна искрица.

— Не бих се отнесъл грубо към една дама дори и в мислите си — каза той. — Но като си помисля, че им раздавате подаръци и че ако чичо ви се научи... — Той остави недовършена мисълта си. — Е, това е всичко! — заключи той.

Но дамата съвсем не беше доволна от отговора.

— Най-напред ми приписахте нечовечност, а след това страхливост! Не е толкова лошо за човек, който не би се отнесъл грубо към една дама дори в мислите си. — Момчешкият ѝ смях звънна, но този път раздразни слуха му.

Струваше му се, че я вижда за първи път едва сега, и разбра колко неправилно я е преценявал.

— Не можех да предположа... че племенницата на полковник Бишоп е такъв ангел — каза той необмислено, както често се случва с внезапно покаялите се мъже.

— Не сте могли, разбира се. Струва ми се, че вашите предположения рядко биват правилни. — След като го жегна с думите и погледа си, тя се обърна към негъра и кошницата. Извади от нея плодовете и деликатесите, с които беше препълнена, и ги натрупа на купчини по леглата на испанците, а когато свърши с тях, кошницата беше празна и не беше останало нищо за нейните сънародници. Но те не се нуждаеха от щедростта ѝ — което тя бе забелязала, — тъй като бяха получили достатъчно от другите дами.

Когато изпразни кошницата, тя повика своя негър и без да проговори или да погледне Питър Блъд, излезе навън с високо вдигната глава и вирната напред брадичка.

Питър я гледа, докато излезе, и след това въздъхна.

Беше удивен, че се безпокои от мисълта за предизвикания от него гняв у Арабела. Вчера не би се безпокоил. Това стана възможно едва след като разбра нейния истински характер.

„Така ми се пада. Изглежда, че съвсем не познавам характера на хората. Но как можех да предположа, дявол да го вземе, че семейството, отгледало сатана като полковник Бишоп, може да възпита светица като нея?“

---

[1] Град на о-в Барбадос. ↑

[2] Ричард Ловелас (1618–1658) — английски поет-лирик. ↑

[3] „Прайд ъв Девън“ — „Гордостта на Дева“ ↑

[4] Бизанмачта — задната мачта на кораб. ↑

[5] Ескориал — испански кралски дворец, построен от Филип II.

↑

ГЛАВА VI

ПЛАНОВЕ ЗА БЯГСТВО

След тази случка Арабела Бишоп посещаваше всеки ден бараката на пристана и носеше плодове, а по-късно пари и дрехи за испанските пленници. Но идваше по такова време, че вече не се срещна повече с Питър Блъд. А и неговите посещения ставаха все по-кратки, понеже пациентите му започнаха да оздравяват. Фактът, че испанците оздравяха благодарение на неговите грижи, а една трета от ранените, оставена на другите двама лекари, умряха от раните си, засили популярността на осъдения въстаник сред жителите на Бриджтаун. Това се дължеше може би на щастлива случайност, но гражданите не го възприеха по този начин. Така се стигна до ново намаление в практиката на неговите свободни колеги и до увеличаване на собствената му работа и печалбите на неговия собственик. Уекър и Бронсън обединиха мисловните си възможности, за да открият начин за излизане от това непоносимо положение. Но нека не изпреварваме хода на събитията...

Един ден, било случайно или нарочно, Питър Блъд дойде на пристана половин час по-рано от обикновено и срещна мис Бишоп точно когато излизаше от бараката. Той свали шапка и се отстрани, за да ѝ даде път. Тя отмина с вирната брадичка, без да го погледне.

— Мис Арабела — каза той умолително.

Тя сякаш едва тогава го забеляза и го изгледа изпитателно, с лека подигравка.

— Ха! — каза тя. — Ето го благовъзпитания джентълмен! Питър въздъхна.

— Никога ли няма да ми простите? Най-смирено моля за прошка!

— Какво снизхождение!

— Жестоко е да ми се подигравате — каза той и възприе тон на привидно смирение. — Аз съм роб. А пък вие може да се разболеете някой ден.

— Е, и какво от това?

— Ще бъде унизително да пратите за мен, ако сега се отнасяте като неприятел.

— Вие не сте единственият лекар в Бриджтаун.

— Но аз съм най-безопасният.

Тя ненадейно се усъмни в него, разбра, че си позволява да ѝ се подиграва и че се е поддала до известна степен на подигравките му. Застана нащрек и го огледа отново.

— Струва ми се, че се държите твърде свободно — упрекна го тя.

— Това влиза в правата на лекаря.

— Аз не съм ваша пациентка. Запомнете го, моля, за в бъдеще. Тя беше безспорно силно разгневена и след тази реплика си тръгна.

Блъд дълго гледа след нея.

— Ето ти на, дали тя е зла, или аз съм глупак, или пък и двете неща са верни? — попита той синия небесен свод и влезе в бараката.

Бе отредено тази сутрин да бъде изпълнена с вълнения. Когато след около един час напусна бараката, към него се присъедини Уекър, по-младият от двамата лекари. Такова нещо представляваше рядко снизхождение и не се бе случвало дотогава, защото двамата лекари му бяха отправяли от време на време само по някой сух поздрав.

— Ако отивате към къщата на полковник Бишоп, ще ви придружа малко, доктор Блъд — каза той.

Докторът беше на около четиридесет и пет години, нисък, набит, с увиснали бузи и сини очи с остър поглед.

Питър Блъд остана изумен, но не го показа.

— Отивам в резиденцията на губернатора. — отвърна той.

— А! Наистина! При жената на губернатора! — Уекър се засмя многозначително.

Питър Блъд не разбра точното значение на усмивката му.

— Чувам, че тя ви отнема много време. Младост и красив външен вид, доктор Блъд! Младост и красив външен вид! В нашата професия тези неща представляват неоченими предимства, особено когато става въпрос за дами.

Питър се вгледа в него.

— Ако искате да кажете това, което ми се струва, че имате предвид, по-добре го кажете направо на губернатора Сид. Може да му хареса.

— Не ме разбрахте.

— Надявам се, че е така.

— Не се горещете. — Доктор Уекър хвана Питър под ръка. — Искам да бъдем приятели, да ви направя една услуга. Слушайте — гласът му неволно се понижи, — робството трябва да е твърде неприятно за такъв талантлив човек като вас.

— Каква интуиция! — извика язвително мистър Блъд. Но докторът прие думите му дословно.

— Съвсем не съм глупав, драги колега. Познавам добре хората и мога да кажа дори какво мислите.

— Ако отгатнете какво мисля, ще ме убедите напълно в тези си възможности. — забеляза Блъд.

Доктор Уекър се приближи още повече до него. Вървяха по пристана. Той снижи гласа си до шепот. Сините му очи се загледаха в мургавото, язвително лице на Питър Блъд, който беше една глава по-висок от него.

— Колко често съм ви виждал да се вглеждате в морето с душа, отразена в погледа! Та аз ли не знам какво мислите? Ако можете да избягате от робство, ще можете да упражнявате професията, която красите със своите способности, съвсем свободно и за собствена изгода. Светът е широк. Има много нации освен Англия, където човек с вашите способности ще бъде посрещнат добре. Освен английските колонии съществуват и много други. — Той започна да говори съвсем тихо и гласът му се превърна в едва доловим шепот, макар наоколо да нямаше никой. — Холандската колония Кюрасао не е толкова далече. По това време на годината съвсем безопасно може да се предприеме подобно пътешествие и с лек плавателен съд. А Кюрасао е само стъпало към широкия свят, който ще отвори вратите си за вас, веднъж само да се освободите от робство.

Доктор Уекър спря. Беше блед и задъхан. Но острият поглед на сините му очи продължаваше да изучава невъзмутимото изражение на своя спътник.

— Е? — попита той след известно време. — Какво ще кажете? Блъд не отговори веднага. В главата му цареше хаос и той се опитваше да подреди мислите си, за да може правилно да прецени вълнуващото предложение. Започна отговора си с това, с което друг на негово място би завършил.

— Нямам пари. А за такова нещо ще трябва значителна сума.

— Нали ви казах, че искам да бъда ваш приятел?

— Защо? — попита ребром Питър Блъд.

Но той не се нуждаеше от отговор. Докато доктор Уекър изливаше сърдечната си мъка, загдето негов брат по професия гниеше в робство и му бяха отказвани възможностите, които му се полагаха благодарение на неговите способности, Питър Блъд като ястреб дебнеше очевидната истина. Уекър и колегата му искаха да се отърват от човека, който ги заплашваше с разорение. Питър Блъд никога не се колебаеше при вземане на решение. Винаги скачаше там, където другите пълзяха. Мисълта за бягство, която не бе съществувала, преди доктор Уекър да му я подметне, сега изведнъж се разрасна.

— Разбирам, разбирам — каза той, докато спътникът му продължаваше да обяснява, и за да запази самочувствието на доктор Уекър, добави лицемерно: — Много благородно от ваша страна... много колегиално. В подобен случай и аз бих постъпил по същия начин.

Острият поглед на Уекър блесна, а грубият му глас потрепера, когато запита с нетърпение:

— Значи сте съгласен? Съгласен ли сте?

— Дали съм съгласен? — изсмя се Блъд. — Ако ме хванат и ме върнат, ще ми подрежат крилете за цял живот и ще ме жигосат.

— Разбира се, подобно нещо заслужава малък риск. — Гласът на изкуителя трепереше още повече.

— Точно така — съгласи се Блъд. — Но за подобно нещо не е достатъчен само кураж. Трябват и пари. Една лодка струва не по-малко от двадесетина лири.

— Ще се намерят. Това ще бъде нещо като заем, който ще ни върнете... ще ми върнете когато можете.

Това бързо оттеглено предателско „ни“ допълни предположенията на Блъд. Другият лекар също беше замесен в предложението.

Наближиха многолюдната част на пристана. Блъд бързо и красноречиво благодари на Уекър въпреки съзнанието, че не му дължи никаква благодарност.

— Утре ще поговорим отново по същия въпрос, сър — заключи той. — Отворихте ми вратите на надеждата.

С това поне той изрази абсолютната истина, и то далеч не както подобаваше: сякаш действително пред него бяха разтворили ненадейно сгрънатата от слънце врата на надеждата, че ще може да избяга от тъмния затвор, след като бе мислил, че в него ще прекара целия си живот.

Бързаше да остане сам, да подреди мислите си и да реши какво трябва да прави. Налагаше се да се посъветва с някого. Беше вече решил с кого. За такова пътуване беше необходим навигатор, а навигаторът му беше подръка в лицето на Джереми Пит. Трябваше най-напред да се посъветва с младия морски капитан: не можеше да се предприеме подобно начинание, ако той не се присъединеше към него. През целия ден в главата му цареше хаос, създаден от новата надежда, и той едва не се разболя от нетърпение да дочака нощта, за да има възможност да обсъди въпроса със своя приятел. Същата вечер Блъд се прибра по-рано зад оградата, която заграждаше колибите на робите и голямата бяла къща на надзирателя, и успя да размени няколко думи с Пит, без да го видят другите.

— Тази нощ, когато всички заспят, ела в моята колиба. Трябва да поговоря нещо с тебе.

Младият мъж се вгледа в Блъд, сякаш неговият многозначителен тон го събуди от умствената летаргия, в която бе изпаднал напоследък благодарение на нечовешкия си живот. Той даде знак с глава, че е разбрал и е съгласен, и двамата се разделиха веднага след това.

Шестте месеца живот в плантацията на остров Барбадос бяха оставили трагичен отпечатък върху младия моряк. Предишната живост беше изчезнала. Лицето му бе придобило празен израз, погледът бе станал помътен, движеше се крадливо, раболепно, като пребито куче. Той беше оцелял от лошата храна, прекалено тежката работа на плантацията под безмилостното слънце, камшичните удари на надзирателя, когато не работеше достатъчно бързо, и ужасния, животински начин на живот. Но и той заплащаше обичайната цена за оцеляването си. Заплащаше го опасността да се превърне в животно, да стане като другите, които понякога работеха рамо до рамо с него. Но човешкото му достойнство, въпреки че бе приспано от постоянното отчаяние, все още не беше угаснало, и точно неговото човешко достойнство се отърси от обзелото го безразличие и се събуди при

първите думи, които Блъд му каза през тази нощ — събуди се и заплака.

— Да избягаме? — задъха се Пит. — О, господи! — И той хвана главата си в ръце и се разрида като малко дете.

— Пст! Съвземи се! Съвземи се! — скара му се шепнешком Блъд, разтревожен от риданията на младежа. Той отиде до Пит и сложи ръка на рамото му. — Съвземи се, за бога! Ако ни чуят, ще ни напердашат и двамата с камшици.

Между привилегиите, с които Блъд се ползуваше, беше и това, да има самостоятелна колиба. Сега се намираха двамата сами в неговата колиба. Но тя беше построена от клони, измазана с тънък пласт пръст, а вратата ѝ се състоеше от бамбукови пръчки, през които се чуваше много лесно. Въпреки че оградата беше затворена за през нощта и всички вътре в нея спяха дълбоко — минаваше полунощ, — можеше случайно да мине някой от надзирателите, а звукът от гласовете щеше да доведе до разкриването им. Пит разбра и сподави изблика си на чувства.

След това седнаха близо един до друг и говориха с шепнене в течение на повече от час; през цялото това време притъпената способност за мислене на Пит се заостряше върху точилото на надеждата. Щеше да се наложи да привлекат още някого в тяхното начинание, поне шест души, по възможност десетина, но не повече. Трябваше да изберат най-добрите от двадесетината оцелели привърженици на Монмът, които бе купил полковник Бишоп. Бяха за предпочитане хора, които разбират от мореплаване. Но сред тази група имаше само двама такива, а и техните познания не бяха много пълни. Това бяха Хагторп, джентълмен, служил в кралската марина, и Николас Дайк, бивш старшина от времето на покойния крал. Имаше и един друг, който е бил артилерист, на име Огл.

Преди да се разделят, се разбраха, че Пит ще започне с тези трима, а след това ще се опита да завербува още шест-осем души. Трябваше да внимава много, преди да разкрие проекта на някого, и дори да не разкрива нищо напълно, та да не подложи на опасност от провал плановете им, които тепърва трябваше да бъдат разработени в подробности. Тъй като работеше на плантацията заедно с другите роби, Пит щеше да има възможност да поговори с тях.

— Предпазливост преди всичко — посъветва го на раздяла Блъд. — „Който върви бавно, стига бързо“, казват италианците. И помни, че ако се издадеш, погубваш всички ни, защото ти си единственият навигатор между нас и без тебе не може да се осъществи бягството.

Пит го увери, че може да бъде спокоен, промъкна се обратно в колибата си и легна на сламената постеля.

Когато на другата сутрин Блъд отиде на пристана, той завари доктор Уекър в много добро настроение. Докторът бе обмислил през нощта въпроса за бягството и бе готов да даде на Блъд тридесет лири за покупка на лодка, с която да напусне колонията. Блъд му благодари, както подобава, без да се издаде, че вижда съвсем ясно истинските причини на тази щедрост.

— Само че аз нямам нужда от пари — каза той, — а от лодка. Кой ще ми продаде лодка и да си навлече наказанията, изброени в прокламацията на губернатора Стив? Предполагам, че сте я чели?

Грубото лице на доктор Уекър потъмня. Той поглади замислено брадичката си.

— Четох я... да. И не смея да ви доставя лодка. Ще се разбере. Няма начин да не се разбере. А наказанието е глоба от двеста фунта и затвор. Такова нещо ще ме разори. Нали разбирате?

Надеждата, която гореше в душата на Блъд, започна да гасне. Върху лицето му падна сянка на отчаяние.

— Но в такъв случай... — запъна се той — нищо не може да се направи.

— О, не, съвсем не. Положението не е толкова отчайващо. — Доктор Уекър се усмихна леко през стиснатите си устни. — Помислил съм и за това. Трябва да се погрижите човекът, който ще купи лодката, да дойде с вас — така че тук да не остане никой, който впоследствие да отговаря.

— Но кой е този, който ще дойде с мен, извън хората в моето положение? А и те не могат да сторят това, което аз не мога.

— На острова освен роби има и други принудително задържани. Има няколко души, които се намират тука заради дългове и биха били доволни да разперят криле. Има например един корабен дърводелец, Нътъл, за когото съвсем случайно знам, че би приел с радост подобна възможност.

— Но нали ще го питат откъде той, длъжникът, е намерил пари, за да купи лодка.

— Вярно е, че ще го питат. Но ако постъпите умело, ще сте заминали, преди да има на кого да задават въпроси.

Блъд кимна с глава, докторът го хвана за ръкава и му изложи своя план.

— Ще ви дам парите веднага. Щом ги получите, ще забравите, че аз съм ви ги дал. Вие имате приятели и роднини в Англия, които са ви ги изпратили по един от вашите пациенти в Бриджтаун. Като почтен човек вие не можете да кажете името му, за да не му причините неприятности. Това ще разправяте, ако случайно ви запитат.

Докторът спря и се вгледа настойчиво в Блъд. Той кимна с глава в знак на съгласие. Докторът въздъхна облекчено и продължи:

— Но ако внимавате, изобщо няма да се стигне до неудобни въпроси. Ще се уговорите с Нътол. Ще го включите във вашата група: корабният дърводелец може да бъде полезен член на вашия екипаж. Ще го накарате да намери подходяща лодка, чийто собственик е склонен да я продаде. Тогава ще се подготвите напълно, преди да купите лодката, за да можете да избягате веднага след купуването, преди да бъдат зададени неизбежните въпроси. Разбирате ли ме?

Блъд го разбра толкова добре, че един час след това успя да се види с Нътол и намери, че той е склонен на това начинание, точно както бе предсказал доктор Уекър. Когато се раздели с дърводелеца, те се бяха разбрали, че Нътол ще потърси лодка, а Блъд ще достави веднага парите.

Търсенето продължи повече, отколкото предполагаше Блъд, който нетърпеливо чакаше със златото на доктора, скрито в дрехите му. Но в края на третата седмица Нътол, с когото сега се срещаше ежедневно, му съобщи, че е намерил подходяща лодка и че нейният собственик е склонен да я продаде за двадесет и две лири. Същата вечер на плажа, далеч от любопитните погледи, Питър Блъд предаде необходимата сума на новия си съдружник и Нътол си отиде с указание да извърши покупката късно на другия ден. Той трябваше да докара лодката на пристана, където под прикритието на нощта Блъд и другите каторжници щяха да се присъединят към него и всички заедно щяха да тръгнат.

Всичко беше готово. След изваждането на всички ранени от бараката на пристана тя стоеше неизползвана и Нътол бе скрил в нея всички необходими запаси: петдесетина килограма хляб, известно количество сирене, една бъчонка вода и няколко бутилки вино, компас, квадрант^[1], карта, пясъчен часовник, лаг^[2], насмолено платно, някои дърводелски инструменти, фенер и свещи. В селището на робите също всичко беше готово. Хагторп, Дайк и Огл се бяха съгласили да се присъединят към бягството, а освен тях бяха грижливо завербовани още осем души. През дългите нощи на очакване в колибата, която Пит споделяше с още петима — те всички щяха да се присъединят към опита да възвърнат свободата си. Бе изработена тайно една стълба. С нея щяха да се прехвърлят през оградата и да се озоват на открито. Ако не вдигаха много шум, рискът да ги открият беше твърде малък. Освен заключването им във вътрешността на оградата други предпазни мерки не се вземаха. Пък и къде из острова би се скрил глупакът, ако избяга? Главният риск беше да не бъдат открити от своите другари по нещастие, които щяха да останат. Заради тях трябваше да пазят тишина и да внимават.

Дванадесетте души, които щяха да участвуват в бягството, и Нътол долу в града с нетърпение очакваха настъпването на следващия, изпълнен с надежди и тревоги ден, който трябваше да бъде техен последен ден на остров Барбадос.

На залез слънце, след като бе изпратил Нътол да купи лодката и да я закара на предварително установеното място на пристана, Питър Блъд стигна до оградата точно когато прибираха робите от полето. Той застана отстрани на входа, остави ги да минат и не им предаде никакво съобщение освен надеждата, която блестеше в очите му.

Блъд влезе в заграденото селище и когато робите разтуриха редиците и се пръснаха по колибите, той видя полковник Бишоп да разговаря с надзирателя Кент. Двамата стояха до стълбовете, забити в средата на селището. Тези стълбове служеха за наказанията на провинилите се роби.

Когато се приближи към тях, полковник Бишоп се извърна и го изгледа мрачно.

— Къде ходи досега? — изрева той и въпреки че в гласа му винаги имаше заплашителна нотка, този път Блъд почувствува сърцето си да се свива.

— Бях по работа в града — отвърна той. — Мис Пач има треска, а мистър Декер си е навехнал глезена.

— Ходих да те търся у Декер, но те нямаше. Станал си много мързелив, драги ми. Някой от тия дни трябва да ти поизбием мързела, ако не престанеш да злоупотребяваш със свободата, на която се радваш. Не забравяй, че си осъден метежник!

— Не ми се дава възможност да забравя — каза Блъд, който не се бе научил да сдържа езика си.

— Боже мой! Ще ми нахалничиш ли?!

Блъд си спомни колко много беше поставено на карта и усети, че от колибите, заобикалящи празното място, напрегаха тревожно слух, и моментално прояви необичайно смирение.

— Не проявявам нахалство, сър... много съжалявам, че е трябвало да ме търсите...

— Да, да и още повече ще съжаляваш. Губернаторът има пристъп на подагра и реве като ранен кон, а тебе не можем никъде да те намерим. Тръгвай, човече, махай се и върви по-бързо при губернатора! Чакаат те, казвам ти. Кент, най-добре е да му дадеш кон, иначе негодникът цяла нощ няма да стигне.

Принудиха го да бърза, а той се задушаваше от нежелание, което не смееше да покаже. Случката беше неприятна, но не фатална. Бягството беше определено за полунощ, а дотогава той лесно щеше да се върне.

Качи се на коня, доведен от Кент, с намерението да бърза колкото може повече.

— А как ще се върна в селището, сър? — попита той на тръгване. — Нали вратите на оградата ще бъдат затворени?

— Няма да се връщаш — каза Бишоп. — Когато свършиш работата при губернатора, там ще ти намерят някоя дупка да се свреш до сутринта.

Сърцето на Питър Блъд сякаш спря.

— Но... — започна той.

— Тръгвай, ти казвам. До тъмно ли ще стоиш тук да ми дрънкаш? Негово превъзходителство те чака. — И полковник Бишоп шибна силно задницата на коня с бастуна си. Животното се втурна напред и едва не събори своя ездач.

Питър Блъд тръгна в състояние, близко до пълно отчаяние. Имаше защо да е така. Налагаше се да се отложи бягството до следващата нощ, а такова отлагане означаваше разкриване сделката на Нътол и водеше до задаване на въпроси, на които щеше да бъде трудно да се отговори.

Блъд намисли, след като привърши работа в къщата на губернатора, да се измъкне в нощната тъма и от външната страна на оградата да съобщи на Пит и на другите, че е там, и те да се присъединят към него, за да изпълнят замисленото начинание. Но в това отношение бе направил сметките си без губернатора, когото завари обхванат от страшен пристъп на подагра и почти толкова страшен пристъп на гняв, подхранван от закъснението на лекаря.

Губернаторът го задържа при себе си до късно след полунощ, до което време той успя най-после да облекчи болките на нещастника с пускането на малко кръв. Тогава Блъд поиска да си отиде, но губернаторът не желаше и да чуе за такова нещо. Докторът трябваше да спи в неговата стая, за да му бъде подръка в случай на нужда. Сякаш съдбата му се подиграваше. Поне за тази нощ всяка мисъл за бягство трябваше да бъде изоставена.

Едва в ранните часове на утрото Питър Блъд успя да се измъкне за известно време от къщата на губернатора, като заяви, че трябва лично да отиде и вземе някои необходими лекарства от аптеката.

Под този претекст той тръгна из събуждащия се град и отиде право при Нътол, когото завари обхванат от страшна паника. Нещастният длъжник бе чакал цяла нощ и бе сметнал, че всичко е разкрито и че неговата собствена гибел е неминуема. Питър Блъд го успокои.

— Ще остане за тази нощ — каза той с повече увереност, отколкото сам чувствуваше, — дори ако се наложи да уморя губернатора от пускане на кръв. Бъди готов като през миналата нощ.

— Но ако междувременно ми зададат някои въпроси? — изблея Нътол. Той беше тънък, блед човек, с дребни черти на лицето и късогледни очи, които в момента мигаха отчаяно.

— Отговаряй както можеш. Измисли нещо умно. Не мога да остана повече. — Питър Блъд се отправи към аптеката за лекарствата — предложът за неговото излизане.

Един час след като си отиде Блъд, в жалката колиба на Нътол дойде един чиновник от канцеларията на губернатора. Продавачът на лодката, съгласно изискванията на закона, откакто бяха дошли осъдените бунтовници, бе съобщил за продажбата в канцеларията на губернатора, за да получи обратно гаранцията от десет лири, която всеки притежател на малка лодка бе длъжен да внесе. Канцеларията на губернатора отложи връщането на гаранцията, докато получи потвърждение за сделката.

— Осведомени сме, че сте купили една лодка от мистър Роберт Фарел — каза чиновникът.

— Вярно е — каза Нътол, който сметна, че е настъпил последният му час.

— Изглежда, не бързате да декларирате покупката в канцеларията на губернатора. — Пратеникът говореше с бюрокралично надменен тон. Слабите очи на Нътол замигаха с удвоена честота.

— Да... да я декларирам ли?

— Знаете, че така постановява законът?.

— Извинете, ама аз... аз... не знаех.

— Но така се казва в прокламацията, която беше публикувана през месец януари.

— Аз... аз не мога да чета, сър. Не... не знаех.

— Пфуй! — изля върху него презрението си пратеникът. — Е, сега вече знаете. Погрижете се да дойдете в канцеларията на губернатора до обяд и да донесете десет лири гаранция, които сте задължен да внесете.

Надутият чиновник си отиде и остави Нътол, потънал в студена пот въпреки утринната жега. Беше благодарен, че човекът не бе задал въпроса, от който се страхуваше най-много — как той, длъжникът, има пари да купи лодка. Но той знаеше, че това е само отсрочка. Сигурно щяха да му зададат този въпрос и тогава за него щеше да настъпи същински ад. Прокле часа, когато бе имал глупостта да слуша приказките на Питър Блъд за бягство. Мислеше си, че цялата конспирация ще бъде разкрита, а него сигурно ще го обесят или поне ще го жигосат и ще го продадат в робство като окаяните бунтовници, с които се бе свързал в лудостта си. Ако имаше десет лири за дяволската гаранция, която до този момент не бе влизала в сметките им, щеше да е

възможно тя да бъде внесена набързо и да се отложат неудобните въпроси за по-късно. Може би и другите чиновници в канцеларията на губернатора, също като пратеника, поне за два-три дена нямаше да обърнат внимание на това, че е длъжник; а до това време той се надяваше да бъде извън обсега на въпросите им. Но какво можеше да се направи сега за парите? Трябваше да се намерят пари преди дванадесет часа!

Нътол грабна шапката си и хукна да търси Питър Блъд. Но къде да го намери? Той вървеше безцелно по неравните, непапирани улици и запита един-двама души дали не са виждали доктор Блъд. Преструваше се, че не му е добре, а видът му потвърждаваше лъжата. Никой не можа да го осведоми. Блъд не му беше казал за участието на Уекър в тяхното начинание и в незнанието си той отмина вратата на единствения човек на остров Барбадос, който би му помогнал с удоволствие да се избави от трудното положение.

Накрая реши да отиде до плантацията на полковник Бишоп. Може би Блъд щеше да е там. Ако го нямаше, Нътол щеше да намери Пит и да му каже какво да предаде на доктора. Познаваше Пит и знаеше за участието му в плановете за бягство. Ще търси Блъд под претекст, че се нуждае от лекарска помощ.

По същото време, по което той започна да се изкачва по северните склонове, без да обръща внимание на непоносимата горещина, Блъд напусна най-последно къщата на губернатора, след като бе облекчил значително болките му и му разрешиха да си отиде. Беше на кон и щеше да стигне до селцето преди Нътол, но се забави неочаквано по пътя и по този начин не можаха да бъдат избягнати редица нещастни събития. Неочакваното забавяне бе причинено от мис Арабела Бишоп.

Срещнаха се при портата на потъналата в зеленина градина, сред която се намираще къщата на губернатора. Мис Бишоп яздеше, когато видя Питър Блъд, също качен на кон, и се загледа в него. Така се случи, че той бе в повишено настроение. Положението на губернатора се бе подобрило значително и Блъд отново можеше да се движи свободно, а това беше достатъчно, за да разпръсне обзелото го през последните дванадесет часа отчаяние. При този отскок живакът на неговото настроение се бе покачил много по-високо, отколкото бе оправдано от наличните обстоятелства. Беше склонен да гледа оптимистично на

всичко. Проваленото през миналата нощ начинание тази нощ нямаше да се провали. А какво представляваше всъщност един ден? Канцеларията на губернатора можеше да създаде някои неприятности, но поне в течение на следващите двадесет и четири часа неприятностите нямаше да бъдат сериозни, а до това време те щяха да бъдат много далече.

Тази негова весела самоувереност представляваше първата причина за нещастиято. Втората причина беше, че доброто му настроение се споделяше от мис Бишоп и че тя не му се сърдеше. Тези две неща се обединиха и доведоха до забавяне с много печални последствия.

— Добро утро, сър — обади му се тя весело. — Не съм ви виждала близо цял месец.

— Точно двадесет и един дена до този час — каза той. — Броил съм ги.

— Уверявам ви, започнах да мисля, че сте умрял.

— Трябва да ви благодаря за венеца.

— За какъв венец?

— Венеца за моя гроб — обясни той.

— Трябва ли винаги да се шегувате? — запита го тя замислено, като се загледа сериозно в него и си спомни, че именно тази му склонност да се шегува бе предизвикала нейното възмущение при последната им среща.

— Човек трябва понякога да се надсмива над себе си, защото в противен случай ще полудее — каза той. — Малко хора го разбират. Затова има толкова луди по света.

— Можете да се надсмивате над себе си колкото си искате. Но понякога ми се струва, че се надсмивате над мене, а това не е никак учтиво.

— В такъв случай грешите. Аз се надсмивам само над комичното, а вие не сте никак комична.

— А каква съм тогава? — попита го тя и се засмя.

За момент Блъд се замисли за нея — толкова красива и свежа наглед, толкова женствена и в същото време така откровена и невъзмутима.

— Вие сте племенница на човека, който ме притежава като роб — каза той меко, толкова меко, че тя бе окуражена да настоява.

— Не, сър, така само се изплъзвате. Тази сутрин трябва да ми отговорите истината.

— Истината ли? Трудно е въобще да ви отговоря, а камо ли да ви кажа истината! Е, добре, ще кажа, че е щастлив този, който може да разчита на вашето приятелство. — Мислеше да каже още нещо, но се сдържа.

— Това е много учтиво — рече тя. — Имате добър вкус в комплиментите, мистър Блъд. Друг на ваше място...

— Повярвайте ми, знам какво би казал друг на мое място. Та аз ли не познавам хората?

— Понякога си мисля, че ги познавате, а понякога, че не ги познавате. Но във всеки случай не познавате жените. Ето например случката с испанците.

— Никога ли няма да я забравите?

— Никога.

— Виж ти каква лоша памет. Няма ли в мене някои добри качества, с които да се занимавате, вместо да се връщате все на тази случка?

— О, има някое и друго.

— Например? — попита той нетърпеливо.

— Говорите много добре испански.

— Това ли е всичко? — Той се отпусна изумен.

— Къде сте го научили? Били ли сте в Испания?

— Бил съм. Бях две години в един испански затвор.

— В затвор ли? — В гласа й прозвуча тревога и той побърза да я успокои.

— Като военнопленник — обясни той. — Взеха ме в плен по време на войната с французите. Тогава бях на служба във френската армия.

— Но нали сте лекар! — извика тя.

— Това е, струва ми се, нещо като развлечение. По професия съм военен, поне в течение на десет години упражнявах този занаят. Военната служба не ми донесе големи облаги, но все пак беше по-добра от медицината, която, както виждате, ме доведе до робство. Струва ми се, че бог предпочита хората да бъдат убивани, а не лекувани. Така трябва да е.

— Но щом сте били военен, защо сте били на служба при французите?

— Аз съм ирландец по произход и съм следвал медицина. И понеже ние, ирландците, сме своеобразен народ... О, това е дълга история, а полковникът очаква завръщането ми.

Арабела обаче не се отказа толкова лесно от занимателната история. Каза му, че ако почака малко, ще се върнат заедно. Бе дошла по молба на чичо си да се осведоми за здравето на губернатора.

Блъд я почака и се върнаха заедно в къщата на полковник Бишоп. Яздиха много бавно, ходом, и някои от хората, които ги срещнаха, се учудиха от явно близките отношения между доктора роб и племенницата на неговия притежател. Един или двама сигурно си взеха бележка да направят някакъв намек на полковника. Но тази сутрин двамата ни герои яздеха, без да обръщат внимание на никого в света. Той й разправи историята на своите бурни младежки години, а накрая се спря по-подробно на събитията около неговото арестуване и съдене.

Историята бе току-що завършена, когато стигнаха до вратата на къщата на полковника и слязоха от конете. Питър Блъд предаде коня на един от негрите коняри, който ги осведоми, че полковникът не е у дома.

И след това те не се разделиха веднага — тя го задържа.

— Съжалявам, мистър Блъд, че не съм знаела всичко това порано — каза тя и кафявите й очи се навлажниха. Протегна му приятелски ръка.

— Та каква разлика би имало? — попита той.

— Струва ми се, че би имало известна разлика. Съдбата се е отнесла твърде жестоко към вас.

— О... — той млъкна и за момент сините му очи се вгледаха втренчено в нея изпод гъстите черни вежди. — Би могло да бъде и по-зле — каза той многозначително и с това накара бузите й да порозовеят.

Без да се усети, той се наведе да й целуне ръка, а тя не я отдръпна. След това се обърна и тръгна към селището, което се намираще на половин миля от къщата. В паметта му се запечата нейният образ, както се беше изчервила, обзета от ненадеен пристъп на срамежливост. В този момент забрави, че е осъден бунтовник с

десетгодишно робство пред себе си; забрави за уреденото от него бягство, което трябваше да се осъществи тази нощ; забрави дори опасността от разкриване, надвиснала над главата му вследствие подаграта на губернатора.

---

[1] Квадрант — стар астрономически инструмент за определяне височината на небесните тела. ↑

[2] Лаг — уред за определяне скоростта на кораба. ↑

ГЛАВА VII

ПИРАТИ

Въпреки непоносимата горещина при пътешествието си от града до плантацията на полковника мистър Джеймз Нътол разви голяма бързина. Късото и тънко тяло и дългите, лишени от плът крака на мистър Джеймз Нътол сякаш бяха специално създадени за бързо вървене в горещ климат. Тялото му изглеждаше много сухо и човек трудно можеше да повярва, че в него са останали някакви жизнени сокове, но обилната пот, която се стичаше като порой, когато стигна заграденото селище, свидетелствуваше за наличието им.

На входа той едва не се сблъска с надзирателя Кент, ниско, набито животно с криви крака, херкулесовски ръце и челюсти на булдог.

— Търся доктор Блъд — съобщи той задъхано.

— Много си се разбързал — изръмжа Кент. — Да не са близнаци?

— Е? О! Не, не. Не съм женен, сър. Отнася се за един мой братовчед, сър.

— Какво му е?

— Много е зле, сър — излъга бързо Нътол, като се възползува от намека на Кент. — Тука ли е докторът?

— Онова там е неговата колиба — посочи небрежно Кент. — Ако го няма там, значи е някъде другаде. — И той се отдалечи. Кент беше грубо, грозно животно, на което се отдаваше да борави по-лесно с камшика, отколкото с езика.

Нътол се зарадва, че надзирателят си отиде, и дори забеляза посоката, в която се отправи. След това се втурна в селището, за да открие с огорчение, че доктор Блъд го няма. Някой разумен човек на негово място би седнал да почака, понеже щеше да прецени, че това е най-бързият и сигурен начин. Но Нътол не беше разумен. Той изскочи отново от заграденото селище, подвоуми се за момент накъде да тръгне и накрая реши, че е все едно, само да не е в една посока с Кент.

Забърза през обгорелите поляни към плантацията, където стеблата на захарната тръстика се възправяха като стена и святакаха в златисти отблясъци под силните лъчи на юнското слънце. Големите блокове кехлибарена, зрееща захарна тръстика бяха пресечени от широки пътеки. В далечината по една от тях той съзря да работят група роби. Нътол навлезе в пътеката и се отправи към тях. Когато ги отмина, робите го изгледаха тъпо. Пит не беше помежду им, а той не смееше да пита за него. Близо цял час продължи да го търси ту нагоре по една от пътеките, ту надолу по друга. Веднъж един от надзирателите го спря и го попита какво търси. Той отвърна, че търси доктор Блъд. Братовчед му бил болен. Надзирателят го прати по дяволите и му каза да се маха от плантацията. Блъд го нямало. Сигурно трябвало да бъде в колибата си в селището.

Нътол обеща да напусне плантацията. Но тръгна в погрешна посока — към най-отдалечения от селището край на плантацията към гъстата гора, с която тя граничеше. Надзирателят беше твърде надменен, а може би го и мързеше от горещината на приближаващото пладне, и не го напъти.

Нътол стигна края на пътеката, зави зад ъгъла и попадна на Пит, който беше сам и с дървена лопата оправяше една напоителна вада. От кръста до колената той беше обут в окъсани, широки памучни панталони, а над и под тях беше гол. Широкопола сламена шапка пазеше мръсната му руса глава от лъчите на тропическото слънце. Когато го видя, Нътол благодари гласно на създателя. Пит го погледна учуден, а корабният дърводелец му разправи печални те новини с още по-печален тон. С една дума, вестта се състоеше в това, че трябва още тази сутрин да получи от Блъд десет лири, защото в противен случай всички бяха загубени. Но за мъките си и пролятата пот получи от Джереми Пит само няколко ругатни.

— Дявол да те вземе, глупако! — каза робът. — Щом търсиш Блъд, защо си губиш времето тука?

— Не мога да го намеря — изблея Нътол. Беше възмутен, че го посрещат по такъв начин. Той забравяше, че и нервите на другаря му са напълно разстроени след цяла нощ безпокойно очакване, завършило на утрото с отчаяние.

— Помислих си, че...

— Помисли си, че мога да оставя лопатата и да тръгна да го търся? Това ли си помисли? Божичко, от какъв глупак зависи животът ни! Докато се бавиш тука, времето тече! А как ще обясниш разговора си с мене, ако ни види някой надзирател?

За момент Нъттол онемя от проявата на такава неблагодарност. След това избухна:

— Бог ми е свидетел, съжалявам, че се замесих в тази работа! Точно така! Искам...

Ала не можа да се разбере какво иска, защото в този момент иззад ъгъла на блока захарна тръстика се показва един едър мъж в кремава куртка, следван по петите от двама негри с памучни панталони, въоръжени с абордажни саби. Мъжът се намираше едва на десетина метра, но меката пръст не бе позволила да чуят приближаването му.

Мистър Нъттол се огледа диво на всички страни и хукна като подплашен заек към гората. Така той постъпи по възможно най-глупав и издайнически начин. Пит изръмжа и остана неподвижно облегнат на лопатата.

— Ей, ти там! Спри! — изрева полковник Бишоп след беглеца и от устата му потекоха нецензурни заплахи.

Но беглецът продължи да тича и не обърна глава дори. Неговата единствена надежда беше, че полковник Бишоп не е видял лицето му, защото силата и влиянието на полковника бяха достатъчни, за да бъде обесен всеки, за когото смяташе, че ще е по-добре да бъде мъртъв.

Едва когато беглецът се скри сред буйната растителност, плантаторът се съвзе достатъчно от възмутеното си удивление и си спомни за негрите, които вървяха по петите му като ловджийски кучета. Те представляваха неговата лична охрана, без която никога не се движеше из плантацията, след като преди няколко години един роб го бе нападнал и едва не го бе удушил.

— След него, черни свини! — изрева той към тях. Но щом се втурнаха, ги спря. — Стойте! Не мърдайте, дявол да ви вземе!

Сети се, че за да хване беглеца и да се разправи с него, няма нужда да го гони цял ден из гъстата гора. Пит му беше подръка и щеше да каже кой е този страхлив приятел и за какво са си говорели така тайнствено, когато ги прекъсна. Пит може би нямаше да иска да каже. Толкова по-зле за него. Изобретателният полковник знаеше цяла

дузина начини — някои от които бяха доста забавни — за преодоляване упорството на бунтовните кучета.

Обърна се към роба с лице, пламнало от жар и гняв, и впи в него жестоките си мънички искрящи очи. Пристъпи напред и размаха лекия тръстиков бастун.

— Кой беше този беглец? — попита той с ужасяващо спокойствие.

Облегнат на лопатата, Джереми Пит сведе надолу глава и размърда неспокойно крака. Търсеше някакъв сполучлив отговор сред хаоса от мисли в главата си, но му се отдаваше само да ругае идиотщината на мистър Джеймс Нътъл.

Бамбуковият бастун на плантатора се стовари болезнено върху голите рамене на момъка.

— Отговори ми, куче! Как се казва?

Джереми погледна плантатора с мрачен, почти пренебрежителен поглед.

— Не знам — каза той и в гласа му пролича едва доловима нотка на предизвикателство, причинено от удара, на който не смееше да отвърне. Тялото му го бе понесло с твърдост, но духът му се гърчеше мъчително.

— Не знаеш ли? Добре, чакай да ти припомня. — Бастунът отново се стовари върху него. — Спомни ли си сега името му?

— Не съм.

— Упорит си, а? — За момент полковникът се вгледа злобно в Пит. След това бе овладян от ярост. — По дяволите! Ах ти, нахално куче! С мене ли си играеш? Мислиш ли, че ще можеш да ми се подиграваш?

Пит повдигна рамене, размърда отново крака и потъна в упорито мълчание. Подобни неща най-лесно предизвикваха гняв, а характерът на полковник Бишоп никога не се нуждаеше от солиден повод. В полковника се събуди жестока ярост. Той започна да шибва беззащитния гръб, като придружаваше всеки удар с мръсни ругатни; боят продължи, докато премина границите на издръжливост у Пит; раздуханата жар на мъжеството на младия моряк пламна за миг и той се нахвърли върху мъчителя.

Но заедно с него се хвърлиха и бдителните негри. Крехкото бяло тяло беше здраво обхванато от мускулестите им бронзови ръце и само

след миг нещастният роб стоеше безпомощен, с вързани с кожен ремък зад гърба ръце.

Задъхан, с лице на петна, Бишоп се вгледа в него.

— Откарайте го — каза той след това.

Черните ловци помъкнаха Пит след полковника по дългата пътека, обградена като със стени от извишаващи се на метър и половина от земята златисти стебла на захарната тръстика. Робите, които работеха по нея, ги поглеждаха уплашено. Пит бе обзет от отчаяние. Знаеше какви ужасни мъки го очакват, но не това го тревожеше. Истинската причина за душевната му мъка се криеше в убеждението, че така трудно подработеното бягство от този ад се проваля точно в момента, когато трябва да бъде осъществено.

Излязоха на зеленото плато и се отправиха към заграденото селище и бялата къща на надзирателя. От платото се откриваше изглед на укреплението до продълговатите бараки на пристана и Пит се загледа нататък, към Карлайлския залив. На същия този пристан бяха завързани няколко лодки и Пит се чудеше с коя от тях, ако бяха имали късмет, сега щяха да бъдат далеч в открито море. Погледът му се втренчи с отчаяние в морската шир.

През залива, на път за брега, една красива червена фрегата^[1] с английско знаме, подгонена от слаб бриз, браздеше леко сапфирената повърхност на Карибско море.

Полковник Бишоп се спря да разгледа кораба и заслони очи с месестите си ръце. Вятърът беше слаб, но въпреки това на кораба бяха вдигнали само предното платно. Всички останали платна бяха прибрани и откриваха внушителната гледка на корабния корпус от възвишаващата се надстройка на кърма та до позлатената глава на носа, която блестеше под ослепителните слънчеви лъчи.

Бавното приближаване показваше, че капитанът не познава добре местните води и предпочита да се придвижва внимателно, като измерва непрекъснато дълбочините. При тази бързина корабът по всяка вероятност щеше да хвърли котва в залива най-рано след час. Докато полковникът го разглеждаше и може би се възхищаваше на красотата му. Пит бе отведен в селището и окован в дървените пранги, които бяха винаги готови за нуждаещите се от наказание роби.

Полковник Бишоп се приближи с бавна, полюляваща се походка.

— Непокорното псе, което показва зъби на господаря си, трябва да се научи на добри обноски с цената на съдраната си кожа — каза той и пристъпи към задълженията си на палач.

Фактът, че вършеше сам това, което други на негово място от уважение към себе си оставяха на негрите, говореше красноречиво за животинските черти в характера на полковника. Той шибаше жертвата си по гърба и главата и сякаш изпитваше задоволство, сякаш удовлетворяваше някакъв дивашки инстинкт на жестокост. След няколко удара бастунът му се нацепи. Знаете може би колко боли от удар на тръстиков бастун, когато е цял. Но дали си представяте убийствената болезненост на ударите, когато бастунът е разцепен на няколко тънки, дълги остриета и всяко от тях е остро като нож?

Когато най-после полковник Бишоп се измори и захвърли бастуна, превърнат в камшик с много ремъци, гърбът на нещастния роб, от врата до кръста, представляваше кървава маса.

Докато беше в съзнание, Джереми Пит не издаде нито звук. Но силните болки притъпиха чувствата му, той изпадна в несвяст, увисна сгърчен на прангите и започна да стене тихо.

Полковник Бишоп сложи крак върху лоста на прангите, наведе се над жертвата и по грубото му лице плъзна жестока усмивка.

— Това ще те научи на подчинение — каза той. — И ще останеш тука без храна и вода — без храна и вода, чуваш ли? — докато благоволиш да ми кажеш името на твоя срамежлив приятел и каква работа е имал той с теб. — Полковникът свали крак от лоста. — Когато се наситиш на приятното си положение, прати да ми кажат и ще те жигосаме.

С тези думи той се извърна и излезе от ограденото място, а негрите го последваха по петите.

Пит го чу, както се чува в просъница. В момента беше прекалено изтерзан от жестокото наказание и изпаднал в толкова дълбоко отчаяние, че му беше все едно дали ще оживее, или ще умре.

Скоро обаче го разбуди нова болка. Дървените пранги бяха на открито и палещите лъчи на тропическото слънце нагряха кървящия му гръб; стори му се, че го обхващат огнени пламъци. Не след дълго към това мъчение се прибави друго, още по-непоносимо. Привлечени от миризмата на кръв, върху него се спуснаха жестоките мухи на Антилските острови.

Нищо чудно, че изобретателният полковник Бишоп, който така добре разбираше от изкуството да развързва упорити езици, не сметна за нужно да прибегва към други мъчения. Цялата му дяволска жестокост не можеше да измисли по-непоносими мъки от тези, които самата природа стоварваше върху човек в състоянието на Пит.

Робът започна да се гърчи в прангите, рискувайки да си счупи краката; гърчеше се и крещеше в агония.

Така го завари Питър Блъд, който сякаш изникна от земята пред замъгления му поглед. Мистър Блъд носеше голям палмов лист. Той разгони с него мухите от гърба на Джереми и го закрепил с връв за врата му, за да го пази от мухите и от слънчевите лъчи. След това седна до него, притегли главата на нещастника върху собственото си рамо и изми лицето му със студена вода от една паничка. Пит потръпна, изстена и пое дълбоко въздух.

— Вода! — задъха се той. — За бога, дай ми вода! Блъд поднесе паничката до треперещите му устни. Той пи жадно, шумно и спря едва когато пресуши паничката. Разхладен и съживен, Пит се опита да седне.

— Ох, гърбът ми! — изрева той.

В очите на мистър Блъд светна необичаен блясък; устните му бяха стиснати силно. Но заговори с хладен и твърд глас:

— Успокой се. Всичко по реда си. Засега на гърба ти няма да му стане нищо, защото го покрих. Искам да знам какво ти се е Случило. Да не мислиш, че можем да се справим без навигатор, та си предизвикал онова животно Бишоп? Едва не те е убил!

Пит седна и отново изстена. Но този път болката му беше по-скоро душевна.

— Струва ми се, че вече няма нужда от навигатор, Питър.

— Какво говориш? — извика мистър Блъд.

Със задъхване и прекъсване Пит обясни колкото може по-накратко цялото положение.

— Трябва да гния тука, докато му кажа името на посетителя и защо е идвал.

Мистър Блъд се изправи и изръмжа.

— Проклет да е мръсният робовладелец! — каза той. — Трябва да измислим нещо. Нътол да върви по дяволите! Дали ще внесе

гаранцията, или не, дали ще даде някакви обяснения, или не, лодката си остава лодка и ние ще тръгнем с нея, а ти ще дойдеш с нас.

— Фантазираш, Питър — каза затворникът. — Този път не ще можем да тръгнем. Гаранцията не е внесена и чиновниците ще конфискуват лодката дори и Нътъл да не признае всичко, когато го притиснат; дано не стане причина да ни жигосат по челата.

Мистър Блъд се извърна и се загледа с отчаяние в синята вода на морето, по което се бе надявал толкова много в най-скоро време да пътува към свободата.

По това време големият червен кораб се беше приближил значително към брега. Бавно и тържествено навлизаше в залива. От пристана вече се бяха отделили една-две лодки и се отправяха към него. От мястото, където стоеше, мистър Блъд виждаше блясъка на медните оръдия на носа на кораба и фигурата на един моряк, застанал около предната котвена верига от лявата страна, готов да хвърли лота^[2].

Един гневен глас го изтръгна от мрачните му мисли:

— Какво правиш тука, дявол да те вземе?

Полковник Бишоп се бе върнал в заграденото селище, а след него както винаги вървяха негрите.

Мистър Блъд се извърна към полковника и тъмното му лице, което беше добило цвета на мулат, се покри от непроницаема маска.

— Какво правя ли? — каза той вежливо. — Изпълнявам задълженията си.

Полковникът пристъпи няколко крачки напред силно разгневен и забеляза две неща: празната паничка на пейката до затворника и палмовия лист на гърба му.

— Ти ли се осмели да го направиш? — По челото на плантатора вените изпъкнаха като възета.

— Разбира се, че аз го направих. — Гласът на Блъд показваше леко учудване.

— Бях наредил да не му се дава нито храна, нито вода, докато не заповядам аз.

— Съвсем не съм чувал такова нареждане.

— Съвсем ли не си чувал? Как ще чуеш, когато те нямаше?

— Тогава как можете да очаквате, че знам какви заповеди сте дали! — Гласът на мистър Блъд съдържаше нескрито огорчение. —

Видях само, че слънцето и мухите умъртвяват един ваш роб, и си казах: „Това е един от робите на полковника, а аз съм негов лекар и мой дълг е да се погрижа за имуществото му.“ Затова дадох глътка вода на този момък и закрих гърба му от слънцето. Не съм ли бил прав?

— Прав ли? — Полковникът едва не онемя.

— Не се ядосвайте, не се ядосвайте! — замоли го мистър Блъд.
— Ако се ядосвате толкова, ще си докарате някой удар.

Плантаторът го отметна с ругатня и дръпна палмовия лист от гърба на затворника.

— Слушайте, в името на човечността... — започна Блъд.

Полковникът се извърна разгневен към него.

— Махай се! — заповяда му той. — И не се приближавай повече до него освен по мое изрично нареждане, ако не искаш и на тебе да ти се случи същото.

С гнева си, огромното телосложение и силата си той внушаваше ужас. Но мистър Блъд не трепна дори. Впереният поглед на бледосините очи, които блестяха така странно сред мургавото лице — подобни на светли сапфири, монтирани в медна поставка, — накара полковника да помисли, че от известно време насам този негодяй е почнал много да си позволява. Това положение трябваше да се поправи в най-къс срок. Междувременно мистър Блъд започна отново да говори с настойчив тон.

— В името на човечността — повтори той — вие ще ми разрешите да направя каквото мога, за да облекча болките на този нещастник; в противен случай се заклевам, че ще зарежа веднага лекарските си задължения и сам дяволът не ще може да ме накара да прегледам някой пациент на този проклет остров.

За момент полковникът остана твърде изумен, за да каже нещо.

— По дяволите! — изрева той след това. — Как се осмеляваш да ми говориш с такъв тон, куче мръсно? Как се осмеляваш да ми поставяш условия?

— Осмелявам се. — Сините очи на Блъд се бяха втренчили в очите на полковника и от тях надничаше демонът на безразсъдството, породено от отчаяние.

Полковник Бишоп го гледа известно време мълчаливо.

— Бях много снизходителен към теб — каза той най-после. — Но това ще се поправи. — Стисна устни и продължи: — Ще наредя да

те бият, докато по мръсния ти гръб не остане парче здрава кожа.

— Така ли? А какво ще прави тогава губернаторът Стив?

— Ти не си единственият лекар на острова.

Мистър Блъд се изсмя.

— Това ли ще кажете на негово превъзходителство, когато го замъчи подаграта в крака и не може да стои прав? Знаете много добре, че няма да търпи друг лекар, защото е достатъчно умен и разбира кое е добро за него и кое не.

Но дивашката ярост, обхванала полковника, не можеше да бъде успокоена толкова лесно.

— Ако останеш жив, след като моите мургавци поработят над тебе, може би ще поумнееш.

Той се извърна към негрите да им даде съответната заповед. Но тази заповед не бе дадена. В този момент страхотен гръм заглуши гласа му и разтърси въздуха. Полковник Бишоп подскочи, а заедно с него подскочиха и негрите и дори невъзмутимият на вид Блъд. Четиримата погледнаха едновременно към морето.

Долу в залива големият кораб се бе приближил на около един кабелт^[3] до форта и над облака дим, от който беше обвит, се подаваха само върховете на мачтите му. От скалистите брегове излетяха ято подплашени морски птици и с пронизителни, тревожни писъци закръжиха в синьото небе.

Мъжете гледаха от възвишението, където бяха застанали, без да разбират какво става. Видяха британското знаме да потъва в дима. След малко на негово място се издигна златночервеното знаме на Кастилия. Тогава чак разбраха.

— Пирати! — изрева полковникът. — Пирати! В гласа му се смесваха страх и неверие. Въпреки загара си лицето му бе побеляло и добило цвят на глина, а малките му очички се изпълниха с ярост. Негрите го гледаха, усмихваха се идиотски и показваха белите си зъби и бялото на очите си.

---

[1] Фрегата — вид боен кораб. ↑

[2] Лот — уред за измерване морските дълбочини. ↑

[3] Кабелт — морска мярка, равна на 183 метра. ↑

ГЛАВА VIII

ИСПАНЦИ

Големият кораб, на който разрешиха толкова спокойно да влезе в Карлайлския залив под фалшиво английско знаме, беше испански капер^[1]. Идваше да се разплати за някои огромни дългове, натрупани от хищното „Брегово братство“, и да отмъсти за неотдавнашното поражение, нанесено от „Прайд във Девън“ на двата испански галеона^[2], които отиваха с ценни товари за Кадис. Галеонът, който бе успял да избяга, макар и доста повреден, се командуваше от дон Диего де Еспиноса и Валдес, твърде нетърпелив, горд и сприхав джентълмен, брат на испанския адмирал дон Мигел де Еспиноса.

Раздразнен от положението си, той избягваше да си спомня, че неговото собствено поведение бе станало причина за сражението, и се закле да даде на англичаните урок, който да не забравят дълго време. Беше решил да вземе назаем това-онова от опита на Морган^[3] и другите морски разбойници и да извърши наказателно нападение срещу някоя английска колония. За нещастие на самия него и много други брат му, адмиралът, не беше наблизо да го възпре, когато съоръжи за тази цел в Сан Хуан на Порто Рико кораба „Синко лягас“^[4]. За обект на нападението той избра остров Барбадос, чиято естествена непристъпност по всяка вероятност бе направила защитниците му твърде безгрижни. Избра острова и защото неговите разузнавачи бяха проследили „Прайд във Девън“ до Карлайлския залив, а той искаше в отмъщението му да има поне частица поетична справедливост. И издебна време, когато в залива нямаше нито един военен кораб.

Толкова добре бе успял да изпълни намеренията си, че не бе предизвикал никакво съмнение, докато поздрави укреплението от упор с бордов залп от двадесет оръдия.

Четиримата смаяни наблюдатели от селището видяха големия кораб да се придвижва бавно напред под надигация се облак дим, с развит грот^[5] за по-добро управление, и да се извързва, за да насочи

оръдията на левия си борд към неподготвените защитници на крепостта.

Страхотният гръм на втория залп разбуди полковник Бишоп от вцепенение и му припомни къде го зове дългът. В града биеха трескаво барабани и се носеха тръбни сигнали, сякаш опасността се нуждаеше от оповестяване. Като командир на барбадоската милиция мястото на полковник Бишоп беше начело на малобройната му войска в същото това укрепление, което испанските оръдия разбиваха в момента на прах.

Спомняйки си своите задължения, той се втурна към града, без да обръща внимание на горещината, а двамата негри затичаха след него.

Мистър Блъд се обърна към Джереми Пит и се засмя мрачно.

— Ето това наричам навременно прекъсване — каза той. И след кратко замисляне прибави: — Въпреки че само дяволът знае какво ще излезе от него.

Когато отекна третият залп, той взе палмовия лист и грижливо го намести върху гърба на приятеля си.

Надзирателят Кент се втурна в селището задъхан и потънал в пот, следван от десетина роби, между които имаше и черни. Всички бяха обзети от паника. Той ги поведе към ниската бяла къща, откъдето излязоха след малко въоръжени с мускети и ножове, а някои имаха и патронташи.

По това време започнаха да пристигат по двама, по трима осъдените бунтовници, напуснали работата си, понеже нямаше кой да ги надзирава и понеже бяха доловили общото объркване.

Кент изостана за момент от набързо въоръжената група, която се втурна напред, за да подхвърли нарежданията си на робите.

— В гората! — заповяда той. — Вървете в гората и се скрийте, докато свърши всичко и изкормим испанците.

С тези думи той се спусна след хората си, които трябваше да се присъединят към група да в града, за да се противопоставят на испанските десантни отряди и да ги победят.

Робите веднага щяха да се подчинят на нареждането, ако не беше мистър Блъд.

— Защо трябва да бързаме в тази горещина? — каза той. И всички си помислиха, че е изненадващо хладнокръвен. — Може би не

ще се наложи изобщо да се крием в гората, но във всеки случай ще имаме достатъчно време да го сторим, когато испанците овладеят града.

Към тях се присъединиха още няколко души — събраха се всичко над двадесет осъдени бунтовници — и те останаха да наблюдават от възвишението отчаяната битка, която се водеше под тях.

Милицията и всеки жител на острова, годен да носи оръжие, се противопоставяха на десанта с отчаяната решителност на хора, които знаят, че при поражение не могат да очакват никаква пощада. Жестокостта на испанските моряци бе станала пословична и дори Морган и Лолоне не бяха извършвали такива ужасяващи подвизи като тези, на които бяха способни джентълмените от Кастилия.

Командирът на испанците си разбираше от работата, нещо, което не можеше да се каже за барбадоската милиция, без да се изопачи истината. След като спечели предимство чрез ненадейния удар по крепостта и я извади от строя, той скоро им показа кой е господар на положението. Обърна оръдията си към площада зад пристана, където неспособният Бишоп бе събрал хората си, превърна милицията в кървава каша и прикри десантните си отряди, приближаващи се към брега със собствени лодки и с някои от тези, които бяха тръгнали към кораба, преди да се разбере неговата националност.

Под безмилостните лъчи на слънцето битката продължи целия следобед; трясъкът на мускетите проникваше все по-дълбоко в града и показваше, че защитниците биват изтласквани все по-навътре. Към залез слънце двеста и петдесетте испанци завладяха Бриджтаун и островитяните бяха разоръжени. В резиденцията на губернатора самият губернатор Стив — забравил подаграта в паническия си страх, — подкрепян от полковник Бишоп и няколко офицери с по-низши чинове, бе осведомен от дон Диего с учтивост, която сама по себе си представляваше подигравка, за сумата, необходима за техния откуп.

За сто хиляди песети и петдесет глави добитък дон Диего би се въздържал да превърне града в прах и пепел. А докато учтивия командир с изискани маниери уреждаше тези подробности със страдащия от високо кръвно налягане британски губернатор, испанците рушаха, грабеха, ядяха, пиеха, буйствуваха по своя ужасен, обичаен начин.

На здрач мистър Блъд прояви голяма дързост и се спусна към града. Какво видя там, е записано от Джереми Пит — на когото го разправи по-късно — в неговия огромен дневник. От този дневник е заимствувана голяма част от моя разказ. Нямам намерение да повтарям подробностите. Отвратително е и трудно може да се повярва, че хора, колкото и ниско да са паднали, могат да достигнат до такава животинска жестокост и насилие.

Гледката, която се откри пред очите на Блъд, го накара да пребледнее и да напусне по-скоро този ад, но в една тясна уличка върху него налетя девойка с ужас в очите и развързана, вееща се коса. След нея със смях и ругатни тичаше испанец в тежки ботуши. Настигаше я, когато мистър Блъд се изпречи на пътя му. Малко преди това докторът се бе въоръжил за всеки случай с една сабя, взета от трупа на някакъв мъж. Испанецът се спря изненадан и разгневен и долови в полумрака блясъка на сабята, която мистър Блъд бе извадил от ножницата.

— А, куче английско! — изрева той и се хвърли напред, за да срещне смъртта си.

— Надявам се, че си готов да се представиш на създателя — каза мистър Блъд и го прободе. Извърши го твърде сръчно, с комбинираната ловкост на добър фехтовчик и на хирург. Испанецът се стовари в безформена купчина на земята, без да издаде нито звук.

Мистър Блъд извърна към себе си девойката, която се беше облегнала задъхана и хълцаща на стената, и я хвана за ръка.

— Да вървим! — каза той.

Но тя се отпусна с цялата си тежест назад.

— Кой сте вие?

— Ще почакате ли, докато ви покажа документите си? — озъби се Блъд.

Зад ъгъла, откъдето бе изтичала девойката, преследвана от испанския грубиян, се дочуха приближаващи се стъпки.

— Да вървим! — подкани я отново той.

Този път, успокоена по всяка вероятност от неговото чисто английско произношение, тя тръгна, без да задава повече въпроси.

Втурнаха се по една улица, след това по друга и за тяхно щастие, докато излязоха в крайнините на Бриджтаун, не срещнаха никого. Успяха да оставят безпрепятствено града зад себе си и мистър Блъд,

въпреки че беше отпаднал и пребледнял, повлече девойката почти тичешком по стръмнината към дома на полковник Бишоп. Каза ѝ кой е и какъв е и докато стигнаха до голямата бяла къща, не проговориха повече. Къщата беше потънала в тъмнина и това го успокои донякъде. Ако испанците бяха стигнали дотука, щеше да бъде осветена. Почука, но трябваше да повтори още няколко пъти, преди да му отговорят. Някой се обади от един прозорец над него.

— Кой е там? — Гласът трепереше леко, но без съмнение принадлежеше на мис Бишоп.

Мистър Блъд едва не припадна от облекчение. Беше си въобразил невъобразимото. Беше си я представил сред ада, от който току-що се бе измъкнал. Помислил си беше, че може да е последвала чичо си в Бриджтаун или е извършила някаква друга непредпазливост, и бе потънал в студена пот при мисълта какво би могло да ѝ се случи.

— Аз съм, Питър Блъд — каза той задъхано.

— Какво искате?

Съмнително беше дали ще слезе да му отвори, защото в такова смутно време имаше голяма вероятност нещастните роби от плантацията да се разбунтуват и да се окажат еднакво опасни с испанците — Но при звука на този глас момичето, което Блъд бе спасил, се взря в мрака.

— Арабела! — извика тя. — Аз съм, Мери Трейл.

— Мери! — При това възклицание гласът отгоре секна и главата изчезна от прозореца. След кратък промеждутък вратата се разтвори широко. В просторния хол беше застанала Арабела и блещукането на свещта, която носеше, тайнствено озаряваше стройната ѝ фигура в бели дрехи.

Мистър Блъд влезе, последван от разстроената девойка, която се хвърли на гърдите на Арабела и потъна в сълзи. Той обаче не искаше да губи време напразно.

— Кой е тука с вас? Какви прислужници има? — запита той рязко.

Единственият мъж беше слугата Джеймз — стар негър коняр.

— Точно той ни трябва — каза Блъд. — Заповядайте му да оседлае няколко коня. И веднага тръгвайте към Спейтстаун и дори още по на север, където ще бъдете на сигурно място. Тука ви заплашва опасност — голяма опасност.

— Но аз мислех, че битката е свършена... — започна тя побледняла и поразена.

— Така е. Но най-страшното започва едва сега. Мис Трейл ще ви разправи по пътя. За бога, мадам, повярвайте ми и направете каквото ви казвам.

— Той... той ме спаси! — изхълца мис Трейл.

— Спасил те? — Мис Арабела беше изумена. — От какво те е спасил, Мери?

— Това може да почака — рязко и почти ядосано каза Блъд. — Когато се отдалечите от тази бъркотия и не могат да ви стигнат, ще имате цяла нощ на разположение за приказки. Ще бъдете ли така добра да повикате Джеймз и да направите това, което ви казвам... и то веднага?

— Много сте настоятелен.

— О, господи! Бил съм настоятелен! Говорете, мис Трейл, кажете й дали имам основания да бъда настоятелен!

— Да, да — извика момичето и потръпна. — Направи каквото ти казва. О, Арабела, моля те.

Мис Бишоп излезе и остави Блъд и Мери Трейл отново сами.

— Аз... аз никога няма да забравя това, което направихте, сър — каза тя през сълзи, които бяха започнали да пресъхват. Беше мъничко, нежно девойче, почти дете.

— Навремето съм вършил и по-добри работи. Затова сега съм тука — каза мистър Блъд. Изглежда, че беше раздразнен.

Мери не го разбра, нито се помъчи да го разбере.

— А вие... убихте ли го? — попита тя страхливо.

Той се вгледа в нея при люлеещата се светлина на свещта.

— Надявам се. Твърде вероятно е да съм го убил, но това няма никакво значение — каза той. — Важното е Джеймз да докара конете.

Той тръгна да ускори подготовката на заминаването, но нейният глас го спря.

— Не ме оставяйте! Не ме оставяйте сама! — извика тя, обхваната от ужас.

Той се спря. Обърна се и бавно се върна. Надвеси се над нея и се засмя.

— Хайде, хайде! Няма причини да се страхувате. Всичко свърши. Скоро ще тръгнете, ще отидете в Спейтстаун, а там ще бъдете

в безопасност.

Най-после конете бяха доведени, четири на брой, защото Джеймз щеше да служи като водач, а мис Бишоп взимаше с тях прислужницата си, която не искаше да изостави.

Мистър Блъд повдигна леката Мери Трейл да се качи на коня и се извърна да се сбогува с мис Бишоп, която беше вече на седлото. Пожела й добър път и сякаш искаше да прибави още нещо. Но каквото и да беше помислил, то остана неказано.

Конете тръгнаха и се загубиха в звездната, сапфирена нощ, а той остана изправен пред вратата на полковник Бишоп. За последен път ги чу, когато детският глас на Мери Трейл извика с трепетна нотка:

— Никога няма да забравя това, което направихте, мистър Блъд. Никога няма да го забравя!

Но това не беше гласът, от който желаше да чуе подобно уверение, и то не му достави голямо задоволство. Остана загледан в светулките сред рододендроните, докато заглъхна и последният звук на конските копита. След това въздъхна и се раздвижи. Имаше много работа. Беше слязъл в града не от празно любопитство да види как се държат победилите испанци. Това му отиване бе подбудено от съвсем други причини и той бе събрал всички сведения, които му бяха необходими. Предстоеше напрегната нощ и той трябваше да тръгва.

Отправи се с твърди крачки към селището, където неговите другари по съдба го чакаха с дълбока тревога и с известна надежда.

---

[1] Капер — частен въоръжен кораб, който с разрешение на своето правителство напада кораби на чужди страни. ↑

[2] Галеон — голям боен кораб. С подобни кораби са били извозвани за Испания редки метали, добивани в империята. ↑

[3] Морган — известен английски пират (XVII век). ↑

[4] „Синко лягас“ — „Петте рани“ (на Христос). ↑

[5] Грот — най-ниското платно на втората мачта на кораба от носа назад. ↑

ГЛАВА ІХ

ОСЪДЕНИТЕ БУНТОВНИЦИ

Когато пурпурният здрач се спусна над Карибско море, на борда на „Синко лягас“ бяха останали на пост не повече от десет души; толкова уверени бяха испанците — и не без основание — в пълния погром на островитяните. Казвам десет души на пост, но имам предвид по-скоро целта, с която бяха оставени на кораба, а не изпълнението на това им задължение. Всъщност, докато почти целият испански екипаж пиянствуваше и безчинствуваше на брега, главният артилерист и неговите хора, които се справиха така блестящо със задачата си и подсигуриха лека победа през деня, пируваха на оръдейната палуба с виното и прясното месо, получени от сушата. На горната палуба стояха на пост само двама часови, единият на носа, а другият на кърмата. Те не бяха особено бдителни, защото в противен случай щяха да забележат двете лодки, които под прикритието на нощната тъма се приближиха откъм пристана с добре смазани колчета за греблата и се прислониха безшумно под кърмата на кораба.

От галерията на кърмата все още висеше стълбата, по която дон Диего бе слязъл в лодката, за да отиде на брега. Часовоят на кърмата заобиколи зад ъгъла на галерията и ненадейно се озова пред тъмната сянка на някакъв мъж, изправен до стълбата.

— Кой е там? — попита той, но без да се разтревожи, защото предполагаше, че е някой от другарите му.

— Аз съм — отвърна тихо Питър Блъд на отличен испански език.

— Ти ли си, Педро? — Испанецът се приближи.

— Името ми е Питър, но се съмнявам дали съм същият Питър, когото очакваш.

— Как? — попита часовоят и спря.

— Ето как — каза мистър Блъд.

Дървеният парапет беше нисък, а испанецът напълно изненадан. Само плясъкът при удара във водата, където едва не попадна в една от чакащите лодки, извести за сполетялата го беда. Облечен в тежка

ризница, набедреници и шлем на главата, той потъна веднага и им спести грижите по него.

— Пит! — изсъска мистър Блъд на другарите си, които чакаха. — Хайде идвайте, но без шум.

За пет минути двадесетте души нахлуха на борда, излязоха от тясната галерия и се пръснаха приведени по кърмата. Някъде напред светеше. Под големия фенер на носа се виждаше тъмната фигура на другия часовой, който се разхождаше по бака^[1]. От оръдейната палуба до тях достигаха звуците на пиршеството; плътен мъжки глас пееше пикантна балада, а другите му пригласяха в хор:

Такъв е обичаят в Кастилия и Леон

— Днешните гледки ме карат да вярвам подобно нещо — каза Блъд и пошепна: — След мен — напред!

Хората му се плъзнаха приведени като сенки към парапета на кърмата и се промъкнаха безшумно в средната част на палубата. Две трети от тях бяха въоръжени с мускети, част от които намериха в къщата на надзирателя, а другите взеха от тайното скривалище, където Питър Блъд грижливо ги бе събирал за деня на бягството. Останалите имаха ножове и абордажни саби.

Постояха в средата на кораба, докато Блъд се увери, че на палубата няма друг часовой освен неудобния момък на носа. Трябваше да насочат вниманието си най-напред към него. Сам мистър Блъд се промъкна напред, придружен от двама бунтовници, и остави другите под командването на Хагторп; неговият едновременен офицерски чин в кралската флота му даваше най-много основание за тази служба.

Отсъствието на мистър Блъд трая малко. Когато се върна при другарите си, върху палубата на испанския кораб вече нямаше часовой.

Междувременно пируващите под краката им продължаваха да се веселят безгрижно, уверени в пълната си безопасност. Гарнизонът на Барбадос беше победен и разоръжен, а другарите им на брега бяха пълни господари на града и жадно се опиваха от плодовете на победата. От какво имаше да се страхуват в такъв случай? Дори когато двадесетината яростни, полуголи, обрасли мъже, които може някога да

са били бели, но в момента приличаха повече на банда диваци, ги обкръжиха, испанците все още не можеха да повярват на очите си.

Кой би помислил, че шепа забравени роби от плантацията ще се осмелят на подобна постъпка?

Смехът и песните секнаха и полупияните испанци се втренчиха изумени в дулата на мускетите, които ги държаха в шах.

И тогава от групата диваци, която ги бе обградила, излезе напред строен, висок човек с мургаво лице и светлосини очи, изпълнени със зловеща ирония. Той се обърна към тях на чист испански език:

— Ще си спестите доста неприятности и мъки, ако се признаете за мои пленници и позволите да ви отстраним в някое безопасно място без съпротива.

— Боже мой! — изруга главният артилерист, с което едва ли успя да изрази в пълна мяра слисването си.

— Моля ви — каза мистър Блъд.

След това джентълмените от Испания бяха убедени да вляза г в трюма без всякакви увещания, ако не се смята някое и друго подтикване с мускет.

Бунтовниците се подкрепиха с деликатесите, чиято консумация от страна на испанците сами бяха прекъснали. Да хапнат човешка храна, беше цяло празненство за нещастниците, които месеци наред бяха яли само солена риба и царевични трици. Но мистър Блъд се погрижи да няма никакви излишества, въпреки че стана нужда да употреби цялата твърдост, на която беше способен.

Преди да се радват на победата, трябваше да вземат необходимите мерки съобразно събитията, които щяха да последват. Досега бяха успели да спечелят само първото сблъскване и то им даде ключова позиция в ръцете. Трябваше да се възползват от това и да извлекат най-големите възможни облаги от положението. Пригответленията отнеха по-голямата част от нощта. Но всичко беше готово, преди слънцето да надникне над планината Хилбей и да освети с лъчите си един ден, пълен с изненади.

Скоро след изгрев слънце бунтовникът, който се разхождаше по палубата в испанска ризница и шлем и с испански мускет на рамо, съобщи за приближаването на една лодка. Беше сам дон Диего де Еспиноса и Валдес; идваше на борда с четири големи сандъка, във всеки от които имаше по двадесет и пет хиляди песети — откупа,

предаден му на разсъмване от губернатора Сид. Придружаваха го неговият син дон Естебан и шест души гребци.

На фрегатата всичко беше тихо и спокойно, както трябваше да се очаква. Корабът спокойно лежеше на котва, обърнат с левия борд към брега, а стълбата беше спусната от дясната му страна. Лодката с дон Диего и съкровището се приближи до стълбата. Мистър Блъд се беше подготвил добре. Ненапрасно бе служил под началството на Де Ройтер. Скрипците и въжетата за вдигане бяха готови, а при рудана имаше достатъчно хора. На долната палуба стоеше в готовност артилерийска прислуга под командването на Огл, който — както казах вече, — преди да се отдаде на политика и да последва Монмътския херцог, бе служил като главен артилерист в кралската армия. Огл беше нисък, набит човек и внушаваше доверие с явната си самоувереност.

Дон Диего се изкачи по стълбата, без да подозира нищо, и стъпи на палубата. Какво ли можеше да подозира бедният човек?

Не успя да се огледа и да поздрави часовоя, който бе застанал мирно, за да го посрещне, когато един удар с железен прът по главата, умело нанесен от Хагторп, го приспа без никакви затруднения.

Завлякоха го в кабината му, а в същото време сандъците бяха вдигнати на борда с помощта на останалите в лодката хора. След като изпълниха тази задача, дон Естебан и гребците се изкачиха по стълбата един по един и бяха обработени по същия умел и ефикасен начин. Питър Блъд беше гениален в подобен род операции и дори подозирам, че имаше известна склонност към театралност. Драматична беше и картината, която се представи пред оцелелите от нападението островитяни.

Начело с полковник Бишоп и болния от подагра губернатор Сид, седнал до него върху остатъците на някакъв разрушен зид, те мрачно наблюдаваха заминаването на осемте лодки, пълни с уморени испански грубияни, заситени от невъобразими насилия и убийства.

Следяха тяхното отплаване със смесени чувства на облекчение, загдето безмилостните им неприятели си отиваха, и на отчаяние от ужасните опустошения, които поне засега бяха нарушили благоденствието и щастието на малката колония.

Лодките отплаваха от брега, пълни със смеещи се и хилещи се испанци, които продължаваха да подхвърлят подигравки към

оцелелите си жертви. Бяха стигнали на половин път между пристана и кораба, когато въздухът бе разтърсен от оръдеен изстрел.

Едно кръгло гюлле удари във водата на един фатом^[2] от предната лодка и обля със студен душ хората в нея. За момент всички престанаха да гребат и занемяха. След това избухнаха гневни ругатни по адрес на главния артилерист, на когото не му беше работа да ги салютира със заредено оръдие. Продължаваха да го ругаят, когато втори изстрел, прицелен по-добре от първия, разби една лодка на трески и изхвърли живите и мъртви членове на нейния екипаж във водата.

Изстрелът успя да запуши техните уста, но екипажите на останалите седем лодки удвоиха гневните си ругатни. Веслата на всяка лодка стояха неподвижно вдигнати във въздуха, а испанците, станали на крака, отправяха кресливи ругатни към кораба; молеха се на небето и на ада да им каже кой е този луд, когото са изтървали там сред оръдията.

Третият изстрел попадна точно в средата им и с ужасяваща точност разби втора лодка. Отново всички занемяха, а след това сред испанските пирати настъпи суматоха; моряците викаха, крещяха, пляскаха с веслата и се опитваха да гребат във всички посоки едновременно. Някои настояваха да отидат на брега, други — да се приближат до кораба, за да разберат какво става там. Вече нямаше никакво съмнение, че на кораба нещо не беше в ред, защото, докато спореха, крещяха и ругаеха, над водата се разнесоха още два изстрела и потопиха трета лодка.

Решителният Огл провеждаше чудесно упражнение и напълно оправда твърдението, че разбира от оръдия. Замаяните испанци улесниха задачата му, като събраха лодките накуп.

След четвъртия изстрел сред тях не съществуваха никакви разногласия. Сякаш сговорили се, те извърнаха лодките към брега, а някои направиха само опит за това, защото, преди да извършат маневрата, още две лодки бяха потопени.

Трите останали лодки се отправиха стремително към пристана, без да се погрижат за нещастните си другари, които се бореха с водата.

Ако на испанците не им беше понятно какво става, то нещастните островитяни на брега съвсем нищо не разбираха; в помощ на размислите им испанското знаме бе спуснато от главната мачта на

„Синко лягас“ и на негово място бе вдигнат английски флаг. Но дори тогава някои продължаваха да се учудват и със страх наблюдаваха завръщането на неприятелите, които можеха да излеят върху тях гнева си, предизвикан от тези страшни събития.

Огл продължаваше да дава доказателства, че не от вчера е запознат с оръдейното изкуство. Продължаваше да стреля подир бягащите испанци. Последната им лодка се пръсна на трески точно когато допря пристана и останките ѝ бяха засипани от хоросан и камъни.

Такъв беше краят на пиратския екипаж, чиито членове преди десет минути само се смееха и изчисляваха по колко песети ще се паднат на всеки от тях за участието му в отвратителното злодеяние. Скоро след това около шестдесет оцелели испанци успяха да се доберат до брега. Не мога да ви кажа дали са имали причини да се поздравят с този си успех, защото липсват всякакви сведения за съдбата им. Но самата тази липса на сведения е твърде красноречива. Знае се само, че на брега са били завързани и предвид на престъпленията им, не се съмнявам, че са имали достатъчно основания да съжаляват за спасението си.

Но загадката около помощта, дошла в последния момент, за да отмъсти на испанците и да запази разбойнически взетия откуп от сто хиляди песети, все още оставаше неразрешена. След доказателствата, които бе дал корабът, не оставаше съмнение, че „Синко лягас“ се намира в ръцете на приятели. Но кои бяха хората на борда му и откъде бяха дошли? Това се питаха жителите на Бриджтаун. Единственото възможно предположение се доближаваше до истината. Сигурно някаква група от решителни островитяни се беше качила през нощта на борда и превзела кораба. Трябваше само да се разбере кои са тайнствените спасители и да им се отдадат полагаемите се почести.

С тази именно задача — понеже състоянието на губернатора Стив не му позволи да отиде лично — тръгна полковник Бишоп като заместник на губернатора, придружен от двама офицери.

Когато стъпи от стълбата върху палубата на кораба, полковникът видя до главния люк четирите сандъка, съдържанието на един от които бе взето почти само от него. Това беше радваща гледка и при вида им очите му блеснаха щастливо.

От двете страни на сандъците, напречно на палубата, се бяха построили в две редици двадесетина души с испански ризници, лъскави шлемове на главите, закриващи лицата им, и мускети при нозе.

Не можеше да се очаква, че полковник Бишоп ще познае от пръв поглед в тези изправени, спретнати войнишки фигури окъсаните, мръсни плашила, които до вчера работеха непосилно в неговата плантация. Още по-малко можеше да се очаква, че ще познае веднага благородния джентълмен, който пристъпи напред, за да го приветствува. Той беше строен, грациозен мъж, облечен по испанска мода в черно със сребърни обшивки; от бродирания със злато поясок висеше сабя със златна дръжка, а над грижливо накъдрените гарвановочерни коси се вееше перото на широкопола шапка.

— Бъдете добре дошъл на борда на „Синко лягас“, драги полковник — обърна се към плантатора познат глас. — Използувахме, доколкото можахме, гардероба на испанците в чест на вашето посещение, въпреки че не смеехме да се надяваме, че точно вие ще дойдете. Сега се намирате между приятели — ваши стари приятели.

Полковникът остана изумен. Питър Блъд, облечен във великолепни дрехи, които задоволяваха неговия природен вкус, с гладко избръснато лице и грижливо вчесани коси изглеждаше значително по-млад. Всъщност сега изглеждаше точно на тридесет и три години — действителната му възраст.

— Питър Блъд! — възкликна учудено полковникът. След това побърза да изрази задоволството си: — В такъв случай ти...

— Да, аз — аз и тези мои и ваши добри приятели. — Мистър Блъд отметна назад тънката дантела от китката си и махна с ръка към редиците строени мъже, които стояха мирно.

Полковникът се вгледа по-внимателно.

— Дявол да ме вземе! — извика той с глупаво ликуване. — И с тези хора превзе испанския кораб и обърна дебелия край по кучетата! Изумително! Това е героизъм!

— Героизъм ли? Не, това е епично! Започвате да долавяте размерите на моя гений.

Полковник Бишоп седна върху капака на люка, сне широкополата си шапка и попи потта от челото си.

— Изумен съм от тебе! — задъха се той. — Бог ми е свидетел, че съм изумен! Като си помисля само, че си взел обратно парите и си завладял този прекрасен кораб и всичко, което е в него! Това ще бъде известно утешение за понесените от нас загуби. Бог ми е свидетел, добра награда заслужаваш.

— Аз съм напълно на вашето мнение.

— По дяволите! Всичките заслужавате добра награда и ще видите, че не съм неблагодарен.

— Точно така трябва да бъде — каза мистър Блъд. — Въпросът е каква награда заслужаваме и колко благодарен ще се покажете към нас.

Полковник Бишоп се вгледа в него. По лицето му мина сянка на изненада.

— Ясно — негово превъзходителство ще пише в Англия за вашия подвиг и може би част от присъдата ви ще бъде опростена.

— Великодушието на крал Джеймз е добре известно — насмешливо забеляза Натаниел Хагторп, който стоеше наблизко, а сред редиците на бунтовниците някой се изсмя.

Полковник Бишоп се изправи. За пръв път се почувствува неловко. Едва сега му стана ясно, че хората на кораба не бяха толкова приятелски настроени, колкото изглеждаха на пръв поглед.

— Има и един друг въпрос — поде отново Блъд. — Въпросът е боя, на който трябваше да бъда подложен. В подобни случаи поне знам, че държите на думата си, драги полковник, а вие бяхте казали, че ще ми смъкнете кожата от гърба.

Плантаторът махна с ръка. Сякаш едва не се е обидил от напомнянето на този случай.

— Стига! Стига! Нима предполагаш, че след великолепия ти подвиг ще седна да мисля за това?

— Радвам се, че сте в такова настроение. Но си мисля, че идването на испанците вчера, а не днес, беше твърде голямо щастие за мен, защото в противен случай сега щях да бъда в същото положение, в каквото се намира Джереми Пит. А тогава къде щеше да бъде геният, който обърна съдбата против испанците?

— Защо да говорим за това сега?

— Трябва, драги полковник. В течение на живота си вие сте причинили много страдания и сте извършили много жестокости: затова искам да ви дам добър урок, урок, който ще запомните в полза

на другите след нас. В кормчийската рубка лежи Джереми Пит, а гърбът му е украсен с всички цветове на дъгата; бедният момък няма да оздравее цял месец. Ако не бяха дошли испанците, може би щеше да е мъртъв, а и аз заедно с него.

Хагторп пристъпи напред. Той беше висок, здрав човек, с привлекателни, правилни черти на лицето, по което се познаваше неговият добър произход.

— Защо си губите времето с тази свиня? — зачуди се бившият офицер от кралския флот. — Хвърлете го през борда и да се свърши цялата работа.

Полковникът изцъкли очи.

— Какво искаш да кажеш, дявол да го вземе? — изрева той.

— Вие сте щастлив човек, полковник, въпреки че сам не знаете източника на вашето щастие — му каза Блъд.

Намеси се и друг — загорелият едноок Волверстон, който беше настроен по-безмилостно от своя другар.

— Обесете го на мачтата! — извика той сърдито с дълбок, груб глас и няколко от робите охотно откликнаха на това предложение.

Полковник Бишоп се разтрепера. Мистър Блъд се извърна. Беше съвършено спокоен.

— Бъди така добър, Волверстон, да запомниш, че аз уреждам нещата, както намеря за добре — каза той. — Такова е нашето споразумение. Ще те помоля да го запомниш. — Погледът му мина по редиците, като даде да се разбере, че се обръща към всички. — Желая полковник Бишоп да запази живота си. Една от причините за това е, че ми трябва като заложник. Ако настоявате да го обесите, ще трябва да обесите и мене заедно с него или ще се наложи аз да сляза на брега.

Блъд замълча. Никой не му отговори. Всички стояха пред него с виновен, но непокорен вид; само Хагторп повдигна рамене и се засмя.

— Трябва да разберете, че на кораба има само един капитан — продължи Блъд и се обърна отново към смутения полковник. — Въпреки че ви обещах живота, както чухте, ще трябва да ви задържа на борда като заложник за доброто поведение на губернатора Стив и на останалите в крепостта, докато излезем в открито море.

— Докато излезете в... — Ужасът не позволи на полковник Бишоп да доизрече тези невероятни думи.

— Точно така — каза Питър Блъд, като се обърна към офицерите, които придружаваха полковника. — Джентълмени, лодката ви очаква. Чухте какво казах. Предайте го заедно с моите поздравии на негово превъзходителство.

— Но, сър... — започна единият от тях.

— Няма какво повече да се говори, джентълмени. Името ми е Блъд, капитан Блъд, ако разрешите, капитан на кораба „Синко лягас“, взет като военна плячка от дон Диего де Еспиноса и Валдес, който е мой пленник и се намира на борда. Трябва да разберете, че успях да обърна съдбата не само против испанците. Ето ви стълбата. Мисля, че е по-удобно да се възползвате от нея, отколкото да бъдете хвърлени през борда, а това неминуемо ще се случи, ако продължите да се бавите.

Те побързаха да си отидат, без да обръщат внимание на виковете на полковник Бишоп, чиято ярост бе раздухвана от ужаса да остане сам на милостта на тези хора, за които знаеше много добре, че имат достатъчно основание да го мразят.

В момента Джереми Пит беше абсолютно неспособен за работа, а освен него само пет-шест души имаха известни слаби познания по мореплаване. Хагторп беше боен офицер, незапознат с навигация, но знаеше как да се справи с кораба и под негово ръководство започнаха приготовления за тръгване.

Котвата беше вдигната и платната разпуснати: тръгнаха към открито море, подгонени от лек бриз. Укреплението мълчеше.

Преминаха близо до брега източно от залива и Питър Блъд се върна при полковника; пазеха го, а той, обхванат от паника, бе седнал отново върху капака на главния люк с умърлушен вид.

— Можете ли да плувате, полковник?

Полковник Бишоп погледна нагоре. Широкото му лице беше пожълтjало и необичайно отпуснато, а малките му очички се бяха свили още повече.

— Като ваш лекар аз ви предписвам да поплувате малко, за да се разхладите — каза любезно Блъд и като не получи отговор от полковника, продължи: — Имате щастие, че не съм толкова кръвожаден, колкото някои от моите приятели на борда. Трябваше дяволски да се потрудея, докато ги убедя да не бъдат отмъстителни. Съмнявам се само дали заслужавате усилията, които положих.

Блъд лъжеше. Съвсем не се съмняваше. Ако би следвал собствените си желания и инстинкти, той би обесил полковника и щеше да сметне това като заслуга към човечеството. Но мисълта за Арабела Бишоп го подтикваше към милосърдие и го бе принудила да се противопостави на естествените чувства на мъст у неговите съзатворници, дори с риск да предизвика бунт. Полковникът дължеше милосърдието, което му оказаха, само на факта, че беше чичо на Арабела, въпреки че не можеше да го подозре дори.

— Ще ви се наложи да поплувате — продължи Питър Блъд. — До брега няма повече от четвърт миля и с малко щастие ще успеете да се доберете. Бога ми, вие сте достатъчно тлъст и няма да потънете. Хайде! Не се колебайте, защото в противен случай ще предприемете твърде дълго пътешествие с нас и дявол знае какво може да ви се случи. Никой не ви обича повече, отколкото заслужавате.

Полковник Бишоп се овладя и се изправи. Безмилостен деспот, който никога не бе трябвало да се въздържа, той сега беше обречен от иронията на съдбата да се възпира в момент, когато чувствата му се надигаха със страхотна сила.

Питър Блъд даде нареждане и над парапета на палубата бе привързана дълга дъска.

— Ако обичате, полковник — каза той и го подкани с изящен жест.

Полковникът го погледна злобно. След това взе някакво решение и лицето му придоби съответния израз: никой друг на кораба не можеше да му помогне. Изу обувките си, свали куртката от бежова тафта и се качи на дъската.

Спря се за момент, хвана се здраво за вантите^[3] и се загледа ужасен в зелената вода, която струеше край кораба на десетина метра под него.

— Пристъпете само няколко крачки, драги полковник — каза зад него спокойният, подигравателен глас.

Без да се пуска от вантите, полковник Бишоп се извърна колебливо и видя да се подават над фалшборда^[4] загорелите лица, които до вчера бледнееха, когато се намръщеше, а сега се смееха злорадо.

За момент гневът му замъгли страха. Изруга ги високо, злобно и неразбрано, след това пусна вантите и пристъпи по дъската. Направи

три крачки, загуби равновесие, превъртя се във въздуха и падна в зелената бездна.

Когато се показа над водата и жадно пое въздух, „Синко лягас“ беше вече на неколкостотин метра откъм подветрената страна. Но над водата до него достигаха подигравателните прощални поздрави на бунтовниците и забиваха жилото на безсилната му злоба право в сърцето.

---

[1] Бак — носовата част на горната палуба. ↑

[2] Фатом — морска мярка, равна на 1,86 метра. ↑

[3] Ванти — обтяжки, стоманени или насмолени конопени въжета, с които се закрепват мачтите на кораба. ↑

[4] Фалшборд — продължение на бордовата обшивка над палубата, което служи като ограда. ↑

ГЛАВА X

ДОН ДИЕГО

Дон Диего де Еспиноса и Валдес се събуди с болки в главата и огледа с мътен поглед кабината, залята от слънчева светлина, която нахлуваше през четвъртитите прозорци откъм кърмата. Силните болки в главата го принудиха да изпъшка и да затвори очи. Той остана да лежи и се опита да определи положението си в пространството и времето. Но болките и хаосът от мисли не му позволяваха да разсъждава свързано.

Някакво неопределено чувство на тревога го накара да отвори очи и още веднъж да се огледа наоколо.

Нямаше съмнение, че лежи в голямата каюта на собствения си кораб „Синко лягас“, така че неясната му тревога сигурно нямаше никакво основание. Въпреки това откъси от смътни възпоминания го караха да мисли, че нещо не е в ред. Ниското положение на слънцето, чиито лъчи обливаха каютата в златиста светлина през квадратните прозорци откъм кърмата, му подсказа най-напред, че е ранно утро, ако разбира се, корабът вървеше на запад. След това се сети, че има и друга възможност. Може би плаваха на изток и в такъв случай беше късно следобед. По лекото поклащане на кораба разбра, че са на път. Но как се беше случило така, че плаваха, без той, капитанът на кораба, да знае накъде отиват, дали държаха курс на изток, или на запад?

Мислите му се върнаха към събитията от вчерашния ден, ако беше истина, че тези събития се бяха случили през вчерашния ден. Лесният успех на нападението срещу Барбадос му беше ясен; всяка подробност се открояваше ярко в паметта му до момента, когато бе стъпил отново на борда на собствения си кораб. И тук спомените му внезапно и необяснимо се прекъсваха.

Започна да мъчи мозъка си с предположения, когато за най-голяма негова изненада вратата на каютата се отвори и дон Диего видя да влиза вътре своя най-хубав костюм. Това беше особено елегантен, характерен испански костюм от черна тафта, обшит със сребро; бяха

му го направили преди една година в Кадис и той познаваше всичките му подробности толкова добре, че беше невъзможно да бърка.

Костюмът спря, за да затвори вратата, и след това се приближи към кушетката, на която лежеше дон Диего, а в костюма се оказа висок, строен джентълмен, почти толкова висок, колкото самия дон Диего. Непознатият джентълмен видя удивения поглед на испанеца и ускори крачките си.

— Вече сте буден, а? — каза той на испански. Легналият дон Диего вдигна изумен поглед към светлосините очи, които го гледаха от мургавото иронично лице, заобиколено от черни къдри. Но той беше твърде развълнуван, за да отговори.

Пръстите на непознатия докоснаха главата му и той се намръщи и извика от болка.

— Боли, нали? — попита непознатият. Той хвана китката на Дон Диего между пръстите си. Едва тогава заинтригуваният испанец проговори:

— Вие доктор ли сте?

— Между другото. — Мургавият джентълмен продължи да опипва пулса на пациента. — Пулсът е правилен и добър — каза накрая той и пусна китката. — Не са ви причинили голяма вреда.

Дон Диего с труд се надигна и седна на червената плюшена кушетка.

— Кой сте вие, дявол да ви вземе? — попита той. — И какво, по дяволите, правите на моя кораб, и защо сте облекли моите дрехи?

Правите черни вежди на непознатия се повдигнаха и лека усмивка плъзна по устните му.

— Страхувам се, че все още бълнувате. Това не е вашият кораб. Това е моят кораб и тези дрехи са мои.

— Ваш корабът! — каза другият изумено и прибави с още по-голямо изумление: — Ваши дрехите? Но... тогава... — Той се озърна диво наоколо си, вгледа се още веднъж във всеки познат предмет в каютата. — Полудял ли съм? — попита той най-последно. — Този кораб е „Синко лягас“.

— Да, „Синко лягас“ е.

— Тогава... — Испанецът не можа да продължи. Погледът му стана по-тревожен. — Да ме пази бог! — извика той измъчено. — Да не ми кажете, че вие сте дон Диего де Еспиноса?

— О, моето име е Блъд — капитан Питър Блъд, Този кораб, както и красивият костюм, са мои, понеже са военна плячка. Точно поради същата причина вие, дон Диего, сте мой пленник.

Обяснението беше съвсем неочаквано, но то успокои дон Диего, защото не беше така тревожно, както нещата, които бе почнал да си въобразява.

— Но... тогава вие не сте испанец?

— Ласкаете моето кастилско произношение. Имам честта да бъда ирландец. Мислехте, че се е случило някакво чудо. Това е вярно, само че чудото бе извършено от мен благодарение на значителните ми способности.

И капитан Блъд обясни загадъчното за дон Диего положение, като разправи накратко събитията. От този разказ лицето на испанеца ту побледняваше, ту се изчервяваше. Той попипа с ръка тила си и откри в потвърждение на разказа един оток, голям колкото гълъбово яйце. Накрая се вгледа уплашено в ироничното лице на капитан Блъд.

— А синът ми? Какво стана със сина ми? — извика Испанецът. — Той беше в лодката заедно с мен.

— Синът ви се намира в безопасност. Заедно с екипажа на лодката и вашите артилеристи е окован в трюма.

Дон Диего се отпусна на кушетката, но блестящите му черни очи не изпусаха мургавото лице над него. Овладея се. Въпреки всичко той притежаваше стоицизма, свойствен на хора от неговата професия. В сегашния случай заровете бяха против него. Щастието му беше изменило в момента, когато успехът беше почти постигнат. Прие положението със спокойствието на фаталист и попита съвършено хладнокръвно:

— А сега, сеньор капитан?

— А сега — каза капитан Блъд, за да го наречем с титлата, която си беше присвоил, — понеже съм човечен, съжалявам, че не сте умрели от удара, който ви нанесохме. Защото това значи, че ще трябва да изпитате неприятностите, свързани с необходимостта да умрете повторно.

— А! — Дон Диего въздъхна дълбоко. — Необходимо ли е това? — попита той невъзмутимо.

Сините очи на капитан Блъд одобриха държанието му.

— Задайте си същия въпрос — каза той. — Кажете ми като опитен и кръвожаден пират, какво бихте направили вие на мое място?

— Да, но има известна разлика! — Дон Диего се изправи, за да обсъди сериозно въпроса. — И тази разлика се състои във вашето твърдение, че сте човечен.

Капитан Блъд седна на края на дългата дъбова маса.

— Но не съм глупак — каза той — и няма да допусна моята природна ирландска сантименталност да попречи на необходимите и правилни мерки, които трябва да се вземат. Вие и вашите оцелели десетина негодници представлявате опасност за кораба. Още повече, че на кораба няма достатъчно вода и провизии. Вярно е, за щастие, че нашият брой не е голям, но вие и вашите хора го увеличавате до неудобни размери. Както виждате, от всички страни погледнато, предпазливостта налага да се лишим от вашата приятна компания и като закалим меките си сърца за неизбежното, да ви помолим да бъдете добри и да прекрачите през борда.

— Разбирам — каза замислено испанецът. Свали крака от кушетката и приседна на края ѝ с лакти, облегли на колената. Бе преценил събеседника си и се отнасяше към него с подигравателна учтивост и външно спокойствие, подобни на неговите. — Признавам — каза той, — че има нещо вярно във вашите думи.

— Сваляте голяма тежест от гърба ми — заяви капитан Блъд. — Не бих искал да проявявам грубост, без това да е наложително, още повече, че аз и моите приятели ви дължим много. Независимо какво е представлявало вашето нападение срещу Барбадос за другите, за нас то беше изключително благополучно. Затова съм доволен от разбирането ви и съгласието, че няма друг избор.

— Но, приятелю мой, аз не съм напълно съгласен с вас.

— Ако ми предложите нещо друго, ще бъда щастлив да го обсъдя.

Дон Диего поглади заострената си черна брада.

— Можете ли да ме оставите да обмисля този въпрос до сутринта? Сега главата така ме боли, че не мога да разсъждавам. А това, трябва да признаете, е нещо, което изисква сериозно обмисляне.

Капитан Блъд се изправи. Взе от полицата един пясъчен часовник, обърна го с червения пясък в горната половина и го постави на масата.

— Съжалявам, че трябва да ви накарам да побързате, дон Диего, но мога да ви дам само половин час. Ако не можете да ми предложите някакво приемливо разрешение, докато изтече този пясък, ще бъда принуден, макар и с неудоволствие, да ви помоля вас и вашите приятели да прекратите борда.

Капитан Блъд се поклони, излезе и заключи вратата.

Дон Диего седеше с лакти на колената, обхванал главата си с ръце, и наблюдаваше как ръждивият пясък се стича от горната стъклена на часовника в долната. Времето летеше, а заедно с него бръчките по мургавото му лице се вдълбаваха все повече. Когато паднаха и последните песъчинки, вратата се разтвори наново.

Испанецът въздъхна и се изправи, за да посрещне капитан Блъд с отговора, за който идваше.

— Намислих друго разрешение, сър капитан; но то зависи от вашето милосърдие. Да ни свалите на някой от островите в този проклет архипелаг и да ни оставите сами да се погрижим за себе си.

Капитан Блъд облиза устни.

— В това има известни затруднения — каза бавно той.

— Страх ме беше, че ще е така — въздъхна дон Диего и стана. — Да не говорим повече по този въпрос.

Светлосините очи се забиха в него като стоманени остриета.

— Не ви ли е страх да умрете, дон Диего?

Испанецът отметна глава и сбърчи вежди.

— Вашият въпрос е обиден, сър.

— Позволете ми тогава да го задам под друга форма, може би поуместна. Не желаете ли да живеете?

— О, на това мога да отговоря! Желая да живея и още повече желая синът ми да живее. Но това ми желание няма да ме направи страхливец за ваше удоволствие, подигравателни господине. — Това беше първият признак на вълнение и негодувание.

Капитан Блъд не му отговори направо. Както и преди той седна на ъгъла на масата.

— Бихте ли желали, сър, да спечелите правото на живот и свобода за вас самия, за вашия син и за другите испанци, които се намират на борда?

— Да го спечеля? — запита дон Диего, а светлосините очи не пропуснаха да забележат трепета, който премина по тялото му. —

Казвате да спечеля това право? Ако услугата, която ще искате, няма да ме безчести...

— Можете ли да ме подозирате в подобно нещо? — протестира капитанът. — Разбирам, че дори пиратите имат чувство за чест. — И той изложи предложението си: — Ако погледнете през прозорците, дон Диего, ще забележите на хоризонта нещо като облак. Това е остров Барбадос на доста голямо разстояние зад кърмата ни. През целия ден плавахме на изток, подгонвани от благоприятен вятър, и то само с една цел — да увеличим колкото можем повече разстоянието между нас и острова. Но сега, когато почти сме загубили сушата от погледа си, ние се намираме в трудно положение. Единственият помежду ни, който познава изкуството на навигацията, лежи в треска и бълнува. Това е последица от побоя, нанесен му на брега, преди да го вземем с нас. Лично аз мога да управлявам кораба в бой и един или двама от моите хора могат да ми помагат, но ние сме съвършено незапознати с висшите тайни на мореплаването и с изкуството да се намира пътят сред безкрайната шир на океана. Да се движим близо до сушата и да бродим слепешката около този така сполучливо наречен от вас проклет архипелаг, би означавало, както добре знаете, да си търсим белята. Поради това въпросът се състои в следното: ние искаме да стигнем в холандската колония Кюрасао по най-прекия път. Ще ми дадете ли честната си дума, ако ви освободя, че ще ни отведете дотам? Ако приемете, при пристигането ни ще ви освободим вас и вашите хора.

Дон Диего склони глава на гърди и замислено отиде до прозорците, които гледаха към кърмата. Загледа се в осветеното от слънцето море и в следата, оставяна от кораба — неговия кораб, отнет от английските кучета; караха го да отведе собствения си кораб в пристанище, където щеше да го загуби напълно и може би други щяха да го използват за бойни действия против родината му. Всичко това тежеше в едната везна; в другата беше животът на шестнадесет души. Четиринадесет от тях не значеха много за него, но двамата останали бяха той и синът му.

Накрая той се обърна с гръб към светлината, за да не види капитанът колко е преbledнял.

— Приемам — каза той.

ГЛАВА XI

СИНОВНА ПОЧИТ

По силата на честната дума, която бе дал, дон Диего се ползуваше със свобода на своя бивш кораб и въпросите от навигационен характер бяха оставени изцяло на него. Хората на кораба не познаваха водите на Испанския Мейн^[1], а дори събитията в Бриджтаун не се оказаха достатъчни, за да ги научат, че испанците са предатели и жестоки и трябва да се убиват, щом се покажат; затова те се отнасяха към него с учтивост, отговаряща на неговите благовъзпитани обноски. Той се хранеше в голямата каюта заедно с Блъд и тримата офицери, които бяха избрани да му помагат — Волверстон, Хагторп и Дайк.

Англичаните откриха в дон Диего приятен и дори забавен събеседник, а приятелските им чувства към него се засилваха от самообладанието и силата на духа, с които той понасяше нещастията си.

Беше невъзможно да се подозре, че дон Диего води нечестна игра. Още повече, че нямаше причини за това. С тях беше винаги откровен. Изясни им грешката, която бяха направили, тръгвайки по вятъра при напускането на Барбадос. За да се отправят към Карибско море, те би трябвало да напуснат острова откъм подветрената страна. За да стигнат до Кюрасао от сегашното си положение, трябваше отново да прекосят архипелага, а това представляваше известен риск. Във всяка точка на архипелага можеха да се натъкнат на равен по големина кораб или дори на по-голям от техния. За тях такава среща щеше да бъде еднакво фатална, независимо дали корабът щеше да се окаже испански или английски. Освен това бяха твърде малко на брой и не можеха да влязат в бой. За да намали доколкото е възможно риска, дон Диего взе отначало курс на юг, а след това на запад; промъкнаха се по средата между островите Тобаго и Гренада, преминаха без премеждия опасната зона и навлязоха в сравнително спокойните води на Карибско море.

— Ако се задържи вятърът — каза им той същата нощ на масата, след като бе съобщил къде се намират, — ще стигнем Кюрасао след три дена.

Вятърът се задържа в течение на три дена и дори през втория се позасили малко, но въпреки това третата нощ се спусна над тях, без да бяха видели земя. „Синко лягас“ браздеше морето, обградено от всички страни от синия небесен похлупак. Капитан Блъд каза това на дон Диего с тревога.

— Ще видим земя утре сутрин — увери го той спокойно.

— Кълна се във всички светии, вие испанците знаете само това „утре сутрин“, а това утре сутрин не идва никога, приятелю.

— Бъдете уверен, че това утре ще дойде — Колкото и рано да станете, ще видите пред себе си земя.

Капитан Блъд отмина доволен и отиде да посети Джери Пит, неговия пациент, на чието състояние дон Диего дължеше щастieto да запази живота си. От двадесет и четири часа треската бе оставила страдалеца на мира, а грижливо превързаните от Питър Блъд рани на гърба му заздравяваха задоволително. Дотолкова се беше оправил, че се оплакваше от задушния въздух в каютата. За да му угоди, капитан Блъд се съгласи да го изведе да подиша малко чист въздух на палубата и при последните остатъци от дневна светлина Джереми Пит излезе, облегнат върху ръката на капитана.

Момчето от Съмърсетшир седна върху капака на главния люк, пое с благодарност хладния нощен въздух и каза, че се е съживил. След това погледът му с инстинкта на моряк се зарея сред тъмнеещия небесен свод, изпъстрен вече с милиарди златисти точки светлина. Известно време гледа спокойно, но след това вниманието му ненадейно беше привлечено от нещо. Погледна настрана и нагоре към капитан Блъд, който стоеше до него.

— Разбираш ли нещо от астрономия, Питър? — попита той.

— От астрономия ли? Повярвай ми, не мога да различа съзвездието Орион от пояса на Венера^[2].

— Предполагам, че и другите членове на нашия неопитен екипаж споделят незнанието ти?

— По-прав ще бъдеш, ако кажеш, че ме надминават в тази област.

Джереми посочи една светла точка на небето от дясната страна на кораба.

— Това е Полярната звезда — каза той.

— Тя ли е? Браво, чудя се как можеш да я познаеш сред толкова много звезди.

— А щом Полярната звезда е отдясно на носа на кораба, значи държим курс север-северозапад или може би северозапад, защото се съмнявам, че сме на около десет градуса западна дължина.

— А защо да не държим такъв курс? — попита зачудено капитан Блъд.

— Ти ми беше казал, че сме минали на запад от архипелага между Тобаго и Гренада и сме се отправили към Кюрасао, нали така? Ако нашият курс е бил поддържан правилно, сега Полярната звезда трябваше да се намира перпендикулярно на него, ей там.

Леността, която бе обхванала мистър Блъд, го напусна моментално. Той се изправи, изпълнен с мрачни предчувствия, и се канеше да заговори, когато ивица светлина от вратата на кърмовата каюта проряза тъмнината над главите им. Вратата се затвори и по стълбата се чува стъпки. Приближаваше се дон Диего. Пръстите на капитан Блъд се впиха многозначително в рамото на Джери. След това той повика дон Диего и се обърна към него на английски, както им бе станало обичай, когато присъствуват и други хора.

— Бихте ли разрешили един наш спор, дон Диего? — каза той небрежно. — Ние с мистър Пит спорим коя е Полярната звезда.

— Така ли? — Гласът на испанеца също беше безгрижен и сякаш в него беше затаена насмешка. Причината за това се изясни със следващото изречение. — Кажете ми, нали мистър Пит е вашият навигатор?

— Само защото нямаме по-добър — изсмя се добродушно и презрително капитанът. — Готов съм да се обзаложа на сто песети, че това е Полярната звезда. — И той посочи една звезда на небето встрани от курса на кораба. По-късно призна на Пит, че ако дон Диего бе потвърдил, той щял веднага да го прободне. Но испанецът не само не потвърди казаното от него, а дори даде израз на презрението си към астрономическите му познания.

— Убеждението ви се дължи на невежество, дон Педро, и затова губите. Ето това е Полярната звезда. — И той я показа.

— Сигурен ли сте?

— Но, драги дон Педро! — протестира испанецът, сякаш се забавляваше от разговора. — Как е възможно да сбъркам? А нали има и компас? Елате в кормчийската каюта да видите какъв курс държим.

Съвършената му откровеност и безгрижие на човек, който няма какво да крие, успокоиха веднага съмнението, което се беше породило така внезапно у капитан Блъд. Пит обаче не се задоволяваше толкова лесно.

— В такъв случай, дон Диего, бихте ли ми казали защо държим такъв курс, след като сме се отправили за Кюрасао? Дон Диего отново не прояви никакво колебание.

— Имате право да питате — каза той и въздъхна. — Надявах се, че няма да се забележи. Не бях достатъчно внимателен и имам вина. Никога не обръщам достатъчно внимание на астрономическите наблюдения. Така постъпвам винаги. Уповавам се прекалено много на навигационните изчисления. И днес, когато най-после извадих квадранта, разбрах, че сме слезли половин градус по на юг и сега Кюрасао остава почти на север. Това причини забавянето ни. Но утре ще бъдем там.

Задоволителното обяснение, дадено с такава готовност и прямота, не остави място за повече съмнения по повод дадената от дон Диего дума. А когато след известно време той се оттегли, капитан Блъд призна на Пит, че е било безсмислено да го подозират. Каквото и да е било миналото му, той бе доказал своите качества, като бе предпочел да умре, но да не приеме нещо несъвместимо с честта му или с честта на неговата родина.

Незапознат с водите на Испанския Мейн и с обичаите на авантюристите, които плаваха по тях, капитан Блъд все още запазваше някакви илюзии. Но следващото утро по груб начин и завинаги го лиши от тях.

Когато се качи на палубата преди изгрев слънце, той видя пред кораба земя, точно както му бе обещал испанецът предишната вечер. Земята се простираше на около десет мили пред тях, изпълваше хоризонта на изток и на запад, а по посока към кораба в морето се вдаваше голям нос. Блъд се вгледа в него и се намръщи. Не знаеше, че Кюрасао има такива големи размери. Това приличаше по-скоро на самия материк.

Той се изправи срещу лекия ветрец, идващ откъм брега, и видя от дясната им страна един голям кораб; пресметна, че е на три-четири мили от тях, а по тонаж е равен или по-голям от техния. Докато го наблюдаваше, корабът промени курса си, извърна се и тръгна срещу вятъра към тях.

На предната палуба се бяха раздвижили двадесетина души от неговия екипаж,зираха се нетърпеливо напред и през дългата палуба на красивия „Синко лягас“ до него достигаха гласовете и смехът им.

— Ето ви обещаната земя, дон Педро — каза зад него някакъв глас на испански.

Нещо в този глас, някаква тържествуваща нотка, събуди у Блъд подозрения и укрепи обзелото го наполовина съмнение. Извърна се бързо към дон Диего, толкова бързо, че видя ироничната усмивка, която не бе успяла да изчезне от лицето на испанеца.

— Като се вземе предвид всичко, вие проявявате странно задоволство при вида на тази земя — каза мистър Блъд.

— Разбира се — потърка ръце испанецът, а Блъд забеляза, че ръцете му треперят. — Изпитвам задоволство при вида на земя както всеки моряк.

— Или всеки предател — кое от двете? — го попита спокойно Блъд.

Испанецът отстъпи назад с променен израз на лицето, потвърждаващ всичките му съмнения. Тогава Блъд посочи с ръка към далечния бряг.

— Дали ще имате нахалството да ми кажете, че това е брегът на Кюрасао?

Той тръгна ненадейно към дон Диего, а испанецът започна стъпка по стъпка да се отдръпва назад.

— Да ви кажа ли коя е тази земя? Да ви кажа ли?

Привидната увереност сякаш замая испанеца, защото той все още не отговаряше нищо. Тогава капитан Блъд стреля напосоки, а може би не съвсем напосоки. Знаеше, че подобна брегова линия не можеше да принадлежи на материка и в такъв случай беше или на Куба, или на Хаити. Знаеше също, че от двата острова Куба лежи по на север и по на запад; размисли набързо, че ако е искал да ги измами, дон Диего е държал курс към по-близкото от двете испански владения.

— Тази земя, подло, клетвопрестъпно испанско куче, е остров Хаити!

Той каза това, като наблюдаваше внимателно мургавото, силно побледняло лице на дон Диего, за да види как ще се отрази върху него истинността или погрешността на предположението му. По това време испанецът се бе отдръпнал в средата на палубата, където долното платно на средната мачта ги закриваше от погледите на англичаните под тях. Устните му се изкривиха в зловна усмивка.

— Ах, куче английско, ти знаеш прекалено много! — каза той задъхано и се хвърли към капитана, за да го хване за гушата.

Двамата се вкопчиха здраво един в друг, олюляха се и паднаха заедно на палубата; капитан Блъд беше ударил краката на испанеца с десния си крак. Дон Диего разчиташе на голямата си сила, но тя се оказа недостатъчна за стоманените мускули на ирландеца, закалени напоследък от трудностите на робския живот. Разчиташе, че ще успее да удуши Блъд и по този начин да спечели половината час, необходим за приближаването на прекрасния кораб — без съмнение испански по националност, защото никакъв друг кораб не би плавал толкова смело в испанските води край остров Хаити. Но дон Диего успя само да се издаде и не спечели нищо. Разбра това, когато се намери притиснат по гръб и Блъд клекна върху гърдите му, докато дойдат хората, привлечени от вика на своя капитан.

— Да кажа ли една молитва за мръсната ти душа, както съм клекнал? — подигра се с него капитан Блъд.

Испанецът беше победен и нямаше никаква надежда да спаси живота си, но въпреки това се насили, усмихна се и отвърна на подигравката с подигравка:

— А кой ще се помоли за твоята душа, когато галеонът ви нападне на абордаж?

— Галеонът! — възкликна капитан Блъд и разбра, че е вече твърде късно да бъдат избягнати последиците от предателството на дон Диего.

— Да, галеонът — повтори дон Диего и прибави с още по-зловна усмивка: — Знаеш ли кой е този кораб? Ще ти кажа. Това е „Енкарнасион“^[3] — флагманският кораб на дон Мигел де Еспиноса, адмирал на Кастилия, а дон Мигел е мой брат. Много щастлива среща. Виждаш, че всемогъщият се грижи за съдбата на католическа Испания.

В поведението на капитан Блъд нямаше вече нито следа от насмешка и учтивост. Светлите му очи заблестяха, чертите на лицето му се втвърдиха.

Той се изправи и остави испанеца на хората си.

— Вържете го — нареди той. — Вържете ръцете и краката му, но гледайте да не го нараните — косъм да не падне от скъпоценната му глава.

Предупреждението съвсем не беше излишно. Разярени от мисълта, че е твърде вероятно да заменят робството, от което бяха избягали, с още по-страшно робство, те щяха да разкъсат испанеца на парчета още на самото място. И ако се подчиниха на капитана и се въздържаха, то беше само защото стоманената нотка в неговия глас обещавахе на дон Диего де Валдес нещо по-изтънчено от обикновена смърт.

— Ах, негоднико! Мръсен пират! Къде е честната ти дума? — презрително викна капитан Блъд към пленника.

Но дон Диего го изгледа и се засмя.

— Ти ме подцени. — Говореше английски, за да могат да го разберат всички. — Казах ти, че не се страхува от смърт и сега показвах че не се страхува от смърт. Ти не разбира. Ти, английско куче.

— Ирландско, ако разрешиш — поправи го Блъд. — А къде остана честната ти дума, испанско говедо?

— Мислиш, че дава дума да остави мръсни типове на този хубав кораб да воюват против други испанци? Ха-ха-ха! — Дон Диего се засмя гърлено. — Глупаци! Убийте ме. Пфуй! Много добре. Ще умра, като съм свършил добро работа. След час вие бъдете пленници на испанци, а „Синко лягас“ отново принадлежи на Испания.

Капитан Блъд се вгледа в дон Диего с невъзмутимо, но бледо въпреки загара си лице. Бунтовниците се надвесиха над пленника вбесени, ожесточени, едва ли не, наистина „жадни за кръв“.

— Чакайте! — заповяда рязко капитан Блъд, извърна се и отиде до парапета. Докато размишляваше дълбоко, към него се присъединиха Хагторп, Волверстон и артилеристът Огл. Заедно с него те се вглеждаха мълчаливо в другия кораб. Той бе изменил малко курса си и вървеше по линия, която щеше да се съедини с курса на „Синко лягас“.

— След по-малко от половин час — каза Блъд накрая — ще се приближи пред носа ни и ще помете палубата с оръдията си.

— Можем да се бием — изруга едноокият гигант.

— Да се бием! — надсмя се Блъд. — Можем ли да се бием с двадесетина души на борда? Не, има само един път: да убедим другия кораб, че всичко е в ред на борда, че сме испанци и той може да продължи спокойно пътя си и да ни остави на мира.

— А как е възможно да сторим това? — попита Хагторп.

— Не е възможно — каза Блъд. — Ако беше възможно...

Той млъкна и се загледа замислено в зелените води. Огл, който имаше склонност към сарказми, се намеси и предложи озлобено:

— Да изпратим дон Диего де Еспиноса с лодка, карана от неговите испанци, за да увери своя брат, адмирала, че всички ние сме верни поданици на негово католическо величество.

Капитанът се извърна и за момент имаше вид, сякаш иска да удари артилериста. След това изражението му се промени и в погледа му светна блясък на вдъхновение.

— Дявол да го вземе, ти си прав! Проклетият пират не се страхува от смъртта, но синът му може да е на друго мнение. Синовната почит е на голяма висота в Испания. — Той се извърна внезапно и отиде при купчината хора около пленника. — Ей, вие! — извика им той. — Свалете го долу. И ги поведе по галерията, през люка в полумрака на трюма, където въздухът беше изпълнен с миризма на катран и въжета. Блъд мина напред, разтвори вратата на каюткомпанията и влезе вътре, последван от дванадесетина души, които носеха вързания испанец. Всички щяха да го последват, ако не им беше заповядал рязко да останат на палубата с Хагторп.

В каюткомпанията стояха три кърмови оръдия, заредени, с дула, подаващи се през амбразуриите, точно както ги бяха оставили испанските артилеристи.

— Ето работа за тебе. Огл! — каза Блъд и когато набитият артилерист разбута малката група, той му показва средното оръдие и заповяда: — Накарай ги да изтеглят това оръдие назад.

Това бе направено и Блъд повика хората, които държаха дон Диего.

— Завържете го върху дулото — нареди той. Докато моряците с помощта на още двама души побързаха да изпълнят заповедта, Блъд се обърна към останалите. — Някои от вас да отидат на кърмата и да

доведаат испанските пленници. А ти, Дайк, се качи на палубата и дай нареждане да вдигнат испанско знаме.

С тяло, огънато върху дулото на оръдието, с крака и ръце, привързани от двете страни на лафета, дон Диего въртеше очи и се вглеждаше с подивял поглед в капитан Блъд. Човек може да не се бои от смъртта, но да изпадне в ужас от този вид смърт, който му се отрежда.

С пяна на устата дон Диего ругаеше и богохулствуваше по адрес на мъчителя си:

— Мръсен варварин! Безчовечен дивак! Проклет еретик! Не можеш ли да се удовлетвориш да ме убиеш по християнски?

Капитан Блъд го удостои със зловна усмивка и се обърна да посрещне шестнадесетте оковани испанци, които бяха доведени пред него.

Докато се приближаваха, те бяха чули виковете на дон Диего, а отблизо с ужас видяха положението му. От групата се втурна напред един красив младеж с мургава кожа, който се различаваше от другарите си по облекло и маниери.

— Татко! — извика той.

Извивайки се в ръцете, които побързаха да го хванат и задържат, той призоваваше небето и ада да спрат този ужас и накрая се обърна към капитан Блъд с-молба за милост, която беше едновременно и гневна, и жална. Капитан Блъд го наблюдаваше съсредоточено и със задоволство установи, че младежът проявява подходяща за случая синовна обич.

По-късно той призна, че за момент бил изпаднал в опасност от размекване, че разумът му се бил разбунтувал против безмилостната постъпка, която бил намислил. Но за да се справи с това си чувство, той си припомнил какво бяха извършили испанците в Бриджтаун. Видял отново бялото лице на детето Мери Трейл, когато бяга ужасено от смеещия се грубиян, убит след това от него; в паметта му изплували и други, по-ужасни неща, които бе видял през същата страхотна нощ, и това укрепило решението му. Испанците бяха доказали, че не притежават никаква милост, чувства или приличие; натъпкани с религия, в тях нямаше искрица от онова християнско чувство, чийто символ се издигаше над главната мачта на приближаващия се кораб. Преди миг само дон Диего бе обидил всевишния с увереността си, че

той полага специални грижи за съдбата на католическа Испания. Дон Диего трябваше да научи, че греша.

Затова Блъд си възвърна дързостта, с която бе предприел тази задача, дързост, необходима за правилното ѝ провеждане, и нареди на Огл да разпали фитил и да махне оловното покривало от запалителното отворстие на оръдието, към което бе привързан дон Диего. Младият Еспиноса наново избухна в ругатни и молби и Блъд се извърна към него.

— Мълчи! — извика той. — Мълчи и слушай! Нямам намерение да пратя баща ти по дяволите, въпреки че го заслужава, и дори нямам намерение изобщо да го лишавам от живот.

След като накара момъка да замлъкне, изненадан от това обещание — което беше достатъчно учудващо при тези обстоятелства, — той продължи и разясни намеренията си на елегантен кастилски език, който за свое щастие и за щастие на дон Диего владееше много добре.

— До това положение ни доведе подлото предателство на баща ти. Той ни изложи съвършено съзнателно на риска да бъдем заловени от испанския кораб и да бъдем убити на борда му. Както баща ти разпозна веднага флагманския кораб на своя брат, така и брат му ще е разпознал вече „Синко лягас“. Дотука всичко е наред. Но скоро „Енкарнасион“ ще се приближи достатъчно, за да види, че не всичко е както трябва. Рано или късно там ще се досетят или ще разберат какво не е наред и тогава ще открият огън по нас или ще ни вземат на абордаж. Ние не сме в състояние да водим бой и баща ти много добре го е знаел, когато ни вкара в клопката. Въпреки това, ако бъдем принудени да се бием, ние ще се бием. Няма да се предадем току-така на жестоките испанци.

Той сложи ръка върху лафета на оръдието, към което беше привързан дон Диего.

— Разбери обаче съвсем недвусмислено, че на първия изстрел от „Енкарнасион“ това оръдие ще изстреля отговора. Надявам се, че се изразявам достатъчно ясно, нали?

Младият Еспиноса — побледнял и разтреперан, се вглеждаше в безмилостните сини очи, чийто поглед не го изпускаше.

— Дали е ясно? — заекна той, нарушавайки общото мълчание. — За бога, как искате да ми е ясно? Как мога да го разбера? Можете ли

да избегнете битката? Ако знаете някакъв начин и ако аз или тези хора тука можем по някакъв начин да помогнем, ако това имате предвид, то, за бога, нека да го чуя.

— Битката може да се избегне, ако дон Диего де Еспиноса отиде лично на братовия си кораб и увери адмирала, че на „Синко лягас“ всичко е наред, че корабът е все още испански, така, както показва знамето му в този момент. Разбира се, дон Диего не може да отиде лично засега, защото е... зает с нещо друго. Да кажем, има лек пристъп на треска и това го задължава да пази каютата. Но ти като негов син можеш да предадеш на своя чичо всичко това и някои други работи заедно с израза на неговото уважение. Ще отидеш с лодка, карана от шестима испански пленници, ще дойда и аз — знатен испанец, освободен от пленничество на остров Барбадос по време на нападението, — за да поддържам самочувствието ти. Ако се завърна жив и ако нищо не ни попречи да отплаваме, дон Диего ще запази живота си, както и всички вие. Но ако се случи и най-малката неприятност било поради измама, било поради нещастно стечение на обстоятелствата — не ме е грижа каква ще бъде причината, — битката, както имах вече честта да обясня, ще бъде започната с изстрел от това оръдие и баща ти ще бъде нейната първа жертва.

Той млькна за момент. Сред другарите му се разнесоха одобрителни възгласи, а испанските пленници започнаха да се вълнуват. Младият Еспиноса стоеше пред него и ту бледнееше, ту почервяваше. Чакаше някакви нареждания от баща си. Но нареждания не последваха. Сякаш по време на тежкото изпитание куражът на дон Диего се беше изпарил. Той висеше отпуснато на въжетата, с които беше вързан, и мълчеше. Стана ясно, че не смее да покани сина си към дръзко държание, а го е срам да го накара да отстъпи. Затова остави младежа да решава сам.

— Хайде — каза Блъд. — Струва ми се, че бях достатъчно ясен. Какво ще кажеш?

Дон Естебан облиза засъхналите си устни и с опакото на ръката обърса потта от челото си. За момент неговият поглед се плъзна по плещите на баща му, сякаш търсеше съвет. Но бащата продължаваше да мълчи. От гърлото на младежа се изтръгна нещо като ридание.

— Аз... съм съгласен — отговори накрая той и се обърна към испанците. — И вие... вие също трябва да се съгласите — настоя той

разпалено. — Заради дон Диего, заради вас, заради всички ни. Ако не се съгласите, този човек ще ни изколи без капка милост.

Младежът се беше съгласил, а командирът не им нареждаше да се противопоставят, защо тогава трябваше да причиняват собствената си гибел с безсмислен героизъм? Без да се колебаят, испанците отговориха, че ще направят всичко, което се иска от тях.

Блъд се извърна и пристъпи към дон Диего.

— Съжалявам, че трябва да ви оставя в това неудобно положение... — Той спря да говори за секунда, намръщи се и внимателно огледа пленника. После, след тази едва забележима пауза, продължи: — Струва ми се обаче, че освен това малко неудобство няма от какво друго да се страхувате. Можете да разчитате на мене, че ще се постарая да го съкратя колкото е възможно повече.

Дон Диего не му отговори.

Питър Блъд почака малко, като го наблюдаваше; след това се поклони и се оттегли.

---

[1] Испански Мейн — предишното название на испанските владения от устието на р. Ориноко до п-в Юкатан. ↑

[2] Непреводима игра на думи. На английски „поясът на Орион“ означава съзвездието Орион, а „поясът на Венера“ — венерин пояс, морско животно от тропическите морета. ↑

[3] Превъпльщение (исп.) ↑

ГЛАВА XII

ДОН ПЕДРО САНГРЕ

След размяна на подходящи сигнали „Синко лягас“ и „Инкарнасион“ легнаха в дрейф на четвърт миля един от друг. През спокойните, огрени от слънце води от „Синко лягас“ към другия кораб се отправи бързо една лодка, карана от шестима испанци. На кърмата ѝ стояха дон Естебан де Еспиноса и капитан Блъд.

В лодката имаше два сандъка за пари, съдържащи петдесет хиляди песети. През всички времена златото е било смятано като най-доброто доказателство за добросъвестност и Питър Блъд беше решил да създаде добро впечатление. Неговите привърженици сметнаха това за престараване, но Блъд успя да се наложи. Освен сандъците той носеше обемист пакет, адресиран до един испански гранд, запечатан с множество печати с герба на рода Еспиноса — още едно доказателство, изфабрикувано набързо в каютата на „Синко лягас“. Последните минути Блъд използваше за попълване на указанията, които бе дал вече на младия си спътник.

Дон Естебан изрази съмненията си.

— Но ако вие сам се издадете? — извика той.

— Това ще бъде голямо нещастие... за всички. Посъветвах баща ти да се моли за успеха ни. На тебе разчитам да ми помогнеш по-реално.

— Ще направя всичко, каквото мога Бог ми е свидетел, ще направя всичко, каквото мога! — възкликна момчето.

Блъд кимна замислено и никой вече не проговори, докато не се удариха във възвисяващата се над тях грамада на „Енкарнасион“. Дон Естебан се изкачи по стълбата, последван от капитан Блъд. На палубата ги чакаше сам адмиралът — красив, надменен човек, висок и изправен, малко по-стар и по-посивял от дон Диего, на когото приличаше много. До него стояха четирима офицери и монах в черно-белите дрехи на доминиканския орден.

Адмиралът разпери ръце и притисна в прегръдките си своя племенник, чиято паника взе за приятно вълнение, и се обърна към спътника на дон Естебан, за да го поздрави.

Питър Блъд се поклони грациозно и ако се съди по външния му вид, беше свършено спокоен.

— Аз съм — обясни той, като направи буквален превод на името си — дон Педро Сангре, изпаднал в беда благородник от Леон, освободен наскоро от пленничество от храбрия баща на дон Естебан.

Той описа накратко измислените обстоятелства по своето вземане в плен и освобождаването му от проклетите еретици на остров Барбадос.

— *Benedicamus Domino*^[1] — каза монахът, след като изслуша историята му.

— *Ex hoc nunc et usque in seculum*^[2] — отговори с наведен поглед Блъд, който си спомняше, че е католик, винаги когато ставаше нужда.

Адмиралът и съпровождащите го офицери изслушаха разказа му със съчувствие и го приветствуваха сърдечно. Накрая бе зададен въпросът, от който се страхуваха:

— Но къде е моят брат? Защо не дойде сам да ме поздрави?

На този въпрос отговори младият Еспиноса:

— Моят баща с огорчение беше принуден да се лиши от тази чест и това удоволствие. За нещастие, драги чичо, той е малко неразположен, о, не, не, нищо сериозно, но все пак трябва да пази стаята. Има малко треска в резултат на леко раняване при нападението на Барбадос, където успяхме да освободим този благородник.

— Моля, племеннико, моля — запротестира иронично дон Мигел. — Аз не мога да зная за подобни работи. Имам честта да бъда представител в океана на негово католическо величество, който е в мир с краля на Англия. Вече успя да ми кажеш повече, отколкото трябваше. Ще се опитам да го забравя и ще ви помоля, господа — прибави той, като погледна офицерите, — и вие да забравите какво сте чули.

Той намигна към усмихнатия капитан Блъд и прибави нещо, което изтри усмивката от лицето му:

— Но щом дон Диего не може да дойде при мене, аз ще прескоча да го видя.

Лицето на дон Естебан се покри с мъртвешка бледнина от внезапната уплаха. Тогава се намеси Блъд с нисък, поверителен глас, в

който превъзходно се смесваха любезност, убедителност и лека ирония:

— С ваше позволение, дон Мигел, това е единственото нещо, което не трябва да правите — точно това не желае дон Диего да сторите. Не трябва да се виждате, докато не оздравеят раните му. Такова е неговото желание. Именно тази е истинската причина той да не бъде сега тук. Вярно е, че раните му не са толкова тежки и не те предотвратиха идването му. Той не дойде от уважение към себе си и за да избегне неприятното положение, в което бихте изпаднали, ако лично той ви разправи всичко, което се е случило. Както каза ваше превъзходителство, между негово католическо величество и краля на Англия има сключен мир, а вашият брат дон Диего... — Той млъкна за момент. — Сигурен съм, че не е нужно да говоря повече. От нас вие чухте само слухове. Предполагам, че ваше превъзходителство разбира това.

Негово превъзходителство се намръщи замислено.

— Разбирам... отчасти — каза той.

За момент капитан Блъд изпита силно безпокойство. Дали испанецът не се съмняваше в неговата самоличност? Но той знаеше, че по облекло и език не се отличава от истински испанец, а и дон Естебан беше там да го потвърди. Той побърза да даде допълнително доказателство, преди адмиралът да проговори.

— Освен това долу, в лодката, има два сандъка с петдесет хиляди песети, които трябва да предадем на ваше превъзходителство.

Негово превъзходителство подскочи; офицерите внезапно се раздвижиха.

— Това е откупът, който дон Диего взе от губернатора...

— Нито дума повече, за бога! — извика адмиралът тревожно. — Брат ми иска да се погрижа за тези пари и да ги пренеса за негова сметка в Испания, нали така? Тогава това е чисто семеен въпрос, който засяга само брат ми и мене. Това може да се направи. Но аз не трябва да зная... — Той замлъкна. — Хм! Ако обичате, елате да прием по чаша малага в каютата ми — покани ги той, — докато вдигнат сандъците на борда.

Той даде необходимите нареждания и ги поведе към своята каюта, обзаведена като дворец, последван от четиримата офицери и монаха, които бяха поканени специално.

Седнаха на масата пред чаши с тъмно вино и когато слугата, който ги бе налял, се оттегли, дон Мигел се засмя и погали своята заострена, посивяла брада.

— Света Дево! Този мой брат мисли за всичко. Ако трябваше сам да решавам, сигурно щях да извърша неблагоприятното да отида на неговия кораб точно в такъв неудобен момент. Може би щях да видя неща, които щеше да ми бъде трудно да отмина в качеството си на испански адмирал.

Естебан и Блъд побързаха да се съгласят с него, а капитанът дори вдигна чаша и пи за славата на Испания и за вечното проклятие на глупака Джеймз, който седеше на английския престол. Поне последната част от тоста му бе напълно искрена.

Адмиралът се засмя.

— Сеньор! Сеньор! Жалко, че моят брат не е тука, за да обуздае неблагоприятното ви. Трябва да помните, че негово католическо величество и кралят на Англия са много добри приятели. В тази каюта не бива да се вдигат подобни тостове. Но щом наздравницата се предлага от човек, който има толкова основания да мрази англичаните, смятам, че можем да пием, но неофициално.

Всички се изсмяха и пиха за гибелта на крал Джеймз неофициално, но затова пък с по-голям ентусиазъм. Дон Естебан беше обезпокоен за баща си и помнеше, че всеки момент, прекаран в онова ужасно положение, в което го бяха оставили на кораба, увеличава агонията на дон Диего. Затова стана и извести, че трябва да се връщат.

— Баща ми — обясни той — бърза да стигне в Санто Доминго. Помоли ме само да ви прегърна и да не се бавя повече. Затова моля да ни разрешите да ви напуснем, драги чичо.

При подобни обстоятелства неговият чичо не сметна за нужно да настоява да останат.

Когато се приближиха до стълбата, погледът на Блъд тревожно огледа моряците, които се бяха облегли на парапета и говореха с испанците в лодката, чакаща долу. Тяхното поведение го успокои. Моряците в лодката разумно бяха мълчали.

Адмиралът се прости с тях — с Естебан нежно, а с Блъд церемониално.

— Съжалявам, дон Педро, че трябва толкова скоро да се разделя с вас. Искаше ми се да поседите малко повече на „Енкарнасион“.

— Просто не ми върви — отвърна учтиво капитан Блъд.

— Но се надявам, че ще се срещнем отново.

— Това ме ласкае повече, отколкото заслужавам.

Слязоха в лодката и тя се отдели от големия кораб. Докато се отдалечаваха и адмиралът им махаше от палубата, те чува пронизителната свирка на боцмана да призовава хората по местата им и преди да стигнат до „Синко лягас“, видяха „Енкарнасион“ да се завърта с вдигнати платна. От кораба ги поздравиха със сваляне на знамето и оръдеен салют.

От борда на „Синко лягас“ някой се сети да им отговори по същия начин. По-късно се разбра, че е бил Хагторп. Комедията свърши. Имаше обаче още едно обстоятелство, което послужи за епилог и придаде мрачна окраска на цялата история.

Когато стъпиха на палубата на „Синко лягас“, Хагторп избърза насреща им. Блъд забеляза застиналото, почти уплашено изражение на лицето му.

— Виждам, че си разбрал — каза той тихо.

Хагторп го погледна въпросително. Мозъкът му не можеше да възприеме тази мисъл.

— Дон Диего... — започна той, но спря и се вгледа любопитно в капитан Блъд.

Дон Естебан забеляза прекъсването и погледа и се хвърли напред, пребледнял като платно.

— Не сте удържали на думата си ли, кучета? Случило ли се е нещо лошо с дон Диего? — извика той, а шестимата испанци зад него зароптаха на висок глас.

— Ние не сме нарушили дадената дума — каза Хагторп тъй твърдо, че ги укроти. — В случая нямаше никаква нужда да нарушаваме думата си. Дон Диего умря, както си беше завързан за оръдието, преди да стигнете на „Енкарнасион“.

Питър Блъд не продума.

— Умря? — изкрещя Естебан. — Вие сте го убили! От какво е умрял?

Хагторп погледна момчето.

— Ако ми бъде позволено да преценя — каза той, — дон Диего е умрял от страх.

При тези думи дон Естебан удари Хагторп по лицето и той щеше да му отвърне на удара, но Блъд застана помежду им, а хората от екипажа хванаха момчето.

— Остави го — каза Блъд. — Ти предизвика момчето, като обиди баща му.

— Не съм искал да го обиждам — отвърна Хагторп, като се държеше за бузата. — Точно така се е случило. Ела да видиш.

— Видях го — каза Блъд. — Дон Диего умря, преди да напусна „Синко лягас“. Когато му говорих, преди да тръгнем, той вече висеше мъртъв на въжетата.

— Какво казвате? — извика Естебан.

Блъд го изгледа сериозно. Но въпреки цялата си сериозност той сякаш се подсмиваше, без да проявява признаци на страх.

— Да знаеше само, а? — запита той накрая.

За момент Естебан се загледа недоверчиво в него с широко разтворени очи.

— Не ви вярвам — промълви той най-последно.

— Можеш спокойно да ми вярваш. Аз съм лекар и познавам смъртта, когато се изправи срещу мене.

Докато момчето осъзнае случилото се, последва ново мълчание.

— Ако го знаех — рече то с дрезгав глас, — в момента щеше да висиш от мачтата на „Енкарнасион“.

— Знам — отвърна Блъд. — Сега точно размислям върху ползата, която човек може да има от незнанието на другите.

— Ала все още не е късно да увиснеш на нея — беснееше момчето.

Капитан Блъд вдигна рамене и се извърна. Но не само той, а и другите, които чуха заплахата, обърнаха внимание на тези думи и това пролича на съвета, състоял се същата вечер в каютата.

Съветът се събра да реши какво да правят с испанските пленници. Сега вече не можеха да стигнат до Кюрасао, тъй като нямаха достатъчно вода и провизии, а и Пит все още не беше в състояние да поеме навигацията на кораба; затова решиха да отплават на изток от Хаити и след като заобиколят северния бряг на острова, да отидат в Тортуга — рая на пиратите. В това пристанище без закони нямаше да бъдат подложени на опасността да бъдат заловени.

Сега ставаше въпрос дали да отведат испанците със себе си, или да ги пуснат с лодка да се доберат както могат до Хаити, който се намиреше на десетина мили. Блъд поддържаше последното предложение.

— Нищо друго не можем да направим — настоя той. — В Тортуга живи ще ги одерат.

— Свините не заслужават нищо по-добро — изръмжа Волверстон.

— Спомни си, Питър — прибави Хагторп, — заплахите на момчето от тази сутрин. Ако избяга и съобщи на чичо си, адмирала, изпълнението на тези заплахи ще стане твърде възможно.

Обстоятелството, че този довод не му повлия, говори много в полза на Питър Блъд. Това е може би нещо дребно, но в тази история има много неща, които говорят против него — а моят разказ е резюме на неговата защита, — и затова не мога да пропусна едно такова обстоятелство в негова полза, което доказва, че цинизмът му произлиза от разума и от сполетелите го нещастия, а не от някакви вродени инстинкти.

— Пет пари не давам за заплахите му — рече той.

— А би трябвало да даваш — забеляза Волверстон. — Най-разумно ще бъде да ги обесим всичките.

— Може да е разумно, но не е човечно — отвърна Блъд. — Много по-човечно е да се сгреша, дори по изключение, от състрадание. Ние ще направим такова изключение. Не съм в състояние да извърша подобно хладнокръвно убийство. Нека сложим призори испанците в една лодка с бъчонка вода и чувал сухари и да ги оставим да вървят по дяволите.

Това беше последната му дума по въпроса и той успя да се наложи поради властта, която сами му бяха дали и която той така здраво бе завзел. Призори дон Естебан и неговите хора бяха оставени в една лодка.

Два дни по-късно „Синко лягас“ влезе в скалистия залив Кайона, създаден сякаш от самата природа като непристъпна крепост за тези, които го бяха завладели.

---

[1] *Benedicamus Domino* (лат.) — Да благодарим на бога. ↑

[2] *Ex hoc nunc et usque in seculum* (лат.) — Нине и присне и во веки веков. ↑

ГЛАВА XIII

ТОРТУГА

Време е да се разкрие обстоятелството, че историята на капитан Блъд е дошла до нас благодарение само на трудолюбието на Джереми Пит — морския капитан от Съмърсетшир. Освен качествата си на мореплавател младежът притежаваше неуморимо перо, което използваше енергично, вдъхновен от явната си привързаност към капитан Блъд.

Той водеше корабния дневник на фрегатата с четиридесет оръдия, „Арабела“, на която служеше като навигационен офицер, както бихме казали в наше време. Никога нито един дневник, който е попадал пред очите ми, не е бил воден така. Състои се от двадесет и няколко тома с различни големини, но някои от тях липсват изобщо, а други са лишени от твърде много страници и не представляват голям интерес. Томовете от дневника се пазят понастоящем в библиотеката на мистър Джеймс Спек от Комъртън. И ако при прелистването на дневника понякога съм изпитвал досада от тези празноти, то друг път съм изпитвал истинско затруднение от прекаленото многословие на онова, което е останало, и при избора на най-важното от това объркано цяло.

Подозирам, че Ескемелинг — не мога да кажа как и къде — се е добрал до тези документи и е извадил от тях няколко блестящи подвига, за да ги припише на своя герой капитан Морган. Но това е между другото. Споменавам го главно като предупреждение, защото тези от вас, които са чели Ескемелинг, могат да предположат, че Хенри Морган е главният герой на историята в Маракайбо, докато всъщност тези подвизи са извършени от Питър Блъд. Смятам обаче, че ще прецените мотивите на Блъд и на испанския адмирал в тези събития и ще помислите доколко това събитие представлява неотменима част от историята на Блъд — а за Морган то е само епизод — и ще стигнете до моето убеждение относно истинския плагиатор.

Първият от тези дневници е изпълнен почти изцяло с изложение на събитията преди първото отиване на Блъд в Тортуга. Този дневник и колекцията на Танат от протоколи на държавни съдебни процеси са главните, но не единствени източници на моя разказ.

Пит набляга особено на факта, че само описаните дотука обстоятелства са принудили Питър Блъд да потърси убежище в Тортуга. Надълго и нашироко настоява с пристрастие, което само по себе си дава да се разбере, че е съществувало и друго мнение по въпроса, че нито Блъд, нито неговите другари по съдба са имали намерение да се присъединят към пиратите, които под полуофициалното покровителство на французите бяха превърнали Тортуга в своя бърлога и оттам можеха да упражняват своята безмилостна професия главно за сметка на Испания.

Пит пише, че първоначалното намерение на Блъд е било да отиде във Франция или в Холандия. Но с течение на времето, докато чакал през тия дълги седмици някой кораб да го отведе в една от тези страни, средствата му намалели и накрая се стопили. Неговият хроникьор мисли още, че е забелязал у него белези на някакво тайно безпокойство и на това отдава прекаленото пиене на силния местен западноиндийски алкохол, на което се отдава Блъд през тези дни на бездействие, и по този начин се принизява до равнището на грубите авантюристи, с които се събира на брега.

Не вярвам Пит с това да се мъчи да оправдае своя герой. Смятам, че в тези дни е имало много неща да потискат Питър Блъд. Няма съмнение, че е бил обзет непрекъснато от мисълта за Арабела Бишоп. Полудявал е от привлекателността на непостижимото! Желаел е Арабела и в същото време е съзнавал, че тя е безвъзвратно и завинаги изгубена за него. Въпреки желанието си да отиде във Франция или Холандия, той не е имал определени цели, които да го привличат в едната или в другата страна. В крайна сметка за собствената си родина той беше избягал роб, човек, поставен извън закона, а във всяка друга държава щеше да бъде бездомен парий. Оставаше само морето, свободно за всички и особено привлекателно за тези, които са във война с човечеството. Така че, ако се вземе предвид неговият авантюристичен дух, който веднъж го бе подтикнал към приключения от любов към самите тях, ако се вземе предвид, че този му дух е бил подхранван от мисълта за поставянето му извън законите и че неговият

опит и сръчност във водене на военни морски операции са засилвали изкушението, ние не можем да се учудваме, нито да го обвиняваме, загдето се е поддал на това изкушение. Нека си спомним, че изкушението не произлизаше само от авантюристичните му познанства с разни пирати по кръчмите на дяволския рай в Тортуга, а и лично от господин Д'Ожерон, губернатора на острова, който взимаше една десета от всяка плячка, докарана в залива, и печелеше освен това от комисионни по прехвърляне на суми във Франция.

Този занаят можеше да изглежда отврастителен, когато за него се застъпваха мръсните, полупияни авантюристи, ловци, дървари и крайбрежни скитници от английски, френски и холандски произход, но добиваше благороден, почти официален оттенък, когато биваше проповядван от възпитания благородник на средна възраст, представляващ френската западноиндийска компания с такъв вид, сякаш представляваше самата Франция.

Нещо повече, всички — без да се изключва Джереми Пит, в чиято кръв непрекъснато бучеше зовът на морето, — които бяха избягали заедно с Питър Блъд от плантацията на остров Барбадос, не знаеха накъде да тръгнат и бяха решили да се присъединят към „Бреговото братство“. Така се наричаха самите пирати. Техните гласове се сляха с другите, които увещаваха Блъд, и поискаха да продължи да им бъде водач както след напускането на Барбадос. Кълнях се, че ще го следват вярно, където и да ги поведе.

И така, за да кажем с две думи всичко, което Джереми Пит е писал по този въпрос, Блъд накрая отстъпи на външния и вътрешен натиск и се остави на съдбата. Сам той каза по този повод:

— *Fata viam invenerunt.*^[1]

Струва ми се, че продължителната му съпротива бе причинена от мисълта за Арабела Бишоп. Фактът, че никога няма да се срещнат нито тогава, нито по-късно, е имал някакво значение за него-Представи си нейното презрение, когато научи, че е станал пират, и това презрение, въпреки че засега беше само рожба на собственото му въображение, го нарани, сякаш беше реална действителност. Дори когато преодоля всичко това, мисълта за нея никога не го напускаше. Направи известен компромис със съвестта си, която споменът за Арабела държеше винаги в неудобно будно състояние, и се закле мисълта за нея да не го напуска никога и да му помага да запази чисти ръцете си, доколкото

това бъде възможно в отчаяната професия, в която се впускаше. Той не се подхранваше с лъжливи надежди, че ще я спечели някога, нито дори че ще я види отново, но въпреки това споменът за нея оставаше в душата му като сладникаво-горчив пречистващ фактор. Нереализираната любов често става пътеводна звезда в живота на мъжа.

Взел веднъж решение, той се хвана веднага за работа. Д'Ожерон, най-услужливият от всички губернатори, му даде пари да оборудва както се следва кораба си „Синко лягас“, преименуван от него на „Арабела“. Блъд направи това след известно колебание, защото по този начин изваждаше на показ най-съкровениите си чувства. Но другарите му от Барбадос видяха в новото име на кораба само израз на иронията, с която винаги се отличаваше техният водач.

Към своите двадесетина последователи Блъд прибави още около шестдесет души. Беше добър познавач на хората и направи внимателен избор сред авантюристите в Тортуга. С всеки от тях Блъд сключи договор, както бе прието сред „Бреговото братство“, по силата на който договарящият получаваше определена част от плячката. В друго отношение обаче договорите се различаваха от обичайните. На борда на „Арабела“ не можеше да съществува грубата недисциплинираност, преобладаваща по другите пиратски кораби. Тези, които щяха да плават с Блъд, поемаха задължението да се подчиняват във всичко на него и на избраните от самите тях офицери. Който не харесваше този член от договора, можеше да си намери друг водач.

Към края на декември, когато сезонът на тайфуните бе преминал, Блъд се впусна в морето с добре оборудвания и напълно комплектуван с хора кораб. Преди да се завърне през месец май на следващата година от продължителното и изпълнено с приключения плаване, славата на капитан Питър Блъд се бе разнесла из Карибско море подобно на подгонени от вятъра вълни. В самото начало, някъде из Наветрения пролив, бяха влезли в бой с един испански галеон, който бе изтърбушен и накрая потопен. След това с помощта на няколко пироги извършиха дръзко нападение върху испанската флотилия, която се занимаваше с добив на перли в Рио де ла Ача, откъдето взеха богата плячка. Последва една експедиция по суша до златните мини на Санта Мария на континента, подробностите по която изглеждаха невероятни. Извършиха още няколко дребни подвига и всички членове на екипажа

на „Арабела“ се проявиха и спечелиха добре, макар и това да не мина без известни малки загуби.

И така, преди „Арабела“ да се завърне през месец май в Тортуга за някои поправки и попълване на оборудването си — защото корабът бе получил, както се досещате, някои белези от многобройните си подвизи, — нейната слава и славата на нейния капитан Питър Блъд се бе разнесла от Бахамските до Наветрените острови и от Ню Провиданс до Тринидад.

Ехото на тази слава бе достигнало до Европа и испанският посланик при двора на крал Джеймз бе направил гневен протест; отговориха му, че капитан Блъд не е на кралска служба, а представлява всъщност осъден бунтовник, избягал роб, и че всички мерки, предприети срещу него от негово католическо величество, ще получат сърдечното одобрение на крал Джеймз II.

На дон Мигел де Еспиноса — адмирал на Испания в Карибско море, и на племенника му дон Естебан, който плаваше заедно с него, не им липсваше желание да обесят авантюриста на някоя мачта. За тях залавянето на Блъд не беше само международен, а и чисто семеен въпрос.

Испания чрез устата на дон Мигел не пестеше заплахите. Слухът за тях стигна до Тортуга заедно с уверението, че той има зад гърба си не само мощта на своя собствен народ, но и подкрепата на английския крал.

Тия груби заплахи не можеха да вдъхнат ужас у капитан Блъд нито съществуваеше някаква вероятност заради тях да остане да безделничи в безопасното прикритие на Тортуга. Бе решил да направи Испания изкупителна жертва за всичките си страдания. По този начин постигаше двойка цел: задоволяваше жаждата си за мъст и в същото време служеше не на ненавистния крал Джеймз, а на Англия и на цялото цивилизовано човечество, чиято връзка с новия свят жестоката, подла, лакома и фанатизирана Испания се опитваше да прекъсне.

Един ден, когато Блъд пушеше лула и заедно с Хагторп и Волверстон пиеха ром в умирисаната на тютюнев дим крайбрежна кръчма, към тях се приближи бляскаво облечен мъжага със златошита куртка от тъмносин сатен, опасан с широк червен пояс.

— Вас ли ви наричат Льо Сан^[2]? — обърна се към него той. Преди да отговори на въпроса, капитан Блъд огледа внимателно този,

който го бе задал. Беше висок, гъвкав, силен мъж, с грубо-красиво мургаво лице и орлов нос. Не много чистата му ръка, която стоеше върху дръжката на рапирата, беше украсена със скъп диамант, а от ушите му, полузакрити от къдрите на дългата му мазна кестенява коса, висяха златни обици. Капитан Блъд извади лулата от устата си.

— Казвам се Питър Блъд — рече той. — Испанците ме познават под името дон Педро Сангре, а французите, ако им е по-приятно, могат да ме наричат Льо Сан.

— Добре тогава — каза веселият авантюрист и без да чака специална покана, примъкна един стол и седна до омазнената маса. — Моето име — осведоми той тримата мъже, двама от които поне го гледаха въпросително — е Левасьор. Може би сте чували за мене.

Да, наистина бяха чували. Той командуваше един пиратски кораб с двадесет оръдия, хвърлил котва в залива преди около една седмица. Екипажът му се състоеше предимно от френски ловци от северната част на Хаити, а те имаха повече основание да мразят испанците дори от самите англичани. Левасьор се бе върнал в Тортуга след не много сполучлива експедиция. Но неуспехът не беше достатъчен, за да понижи огромното му самочувствие. Шумен и свадлив, добър пияч и картоиграч, той се ползуваше сред членовете на „Бреговото братство“ със славата на отличен пират. Ползуваше се и с друг род слава. Във веселата му цветиста вулгарност и контешка външност имаше нещо, което привличаше твърде много жените. Капитан Блъд не се учудваше, че той се хвали открито с успехи; струваше му се само странно, че тези хвалби имат известно основание.

Носеха се упорити слухове, че дори мадмоазел Д'Ожерон, дъщерята на губернатора, се бе оплела в неговата мрежа и че Левасьор имал дързостта да иска ръката ѝ от нейния баща. Д'Ожерон му отговорил по единствения възможен начин. Показал му вратата. Левасьор излязъл разгневен и се заклел, че ще направи дъщеря му своя съпруга независимо от съпротивата на всички бащи по света, и че Д'Ожерон ще съжалява горчиво за обидата, която му е нанесъл.

Такъв беше човекът, който предлагаше на капитан Блъд съдружие, собствената си сабя, кораба си и хората на него.

Преди около дванадесетина години, като момък, който едва бе навършил двадесет години, Левасьор бе плавал с жестокото чудовище Л'Олоне. Следващите му подвизи правеха чест на училището, в което

беше възпитан, и свидетелствуваха, че не си е губил времето напразно. Съмнявам се дали сред „Бреговото братство“ тогава е имало по-голям негодяй от Левасьор. Капитан Блъд се отвращаваше от него, но не можеше да отрече, че в предложенията му имаше смелост, въображение и изобретателност; принуден беше да признае, че заедно ще могат да предприемат акции от много по-голям размер, отколкото поотделно. Върхната точка на неговия проект трябваше да бъде едно нападение срещу богатия град Маракайбо, но той признаваше, че за тази цел ще бъдат необходими най-малко шестстотин души, а те не можеха да превозят толкова хора с двата кораба, които имаха на разположение. Затова трябваше предварително да завземат още няколко кораба.

Капитан Блъд не се съгласи веднага, защото не хареса Левасьор. Но предложението му се понрави и той прие да го обмисли. По-късно Хагторп и Волверстон, които не споделяха личното му отношение към французина, оказаха силен натиск върху него и след седмица между Левасьор и Блъд бе сключен договор, подписан от тях и от избрани представители на двата екипажа, както беше прието в подобни случаи.

В договора се предвиждаше освен другото, че ако двата кораба се разделят, след това ще бъде дадена сметка за взетата плячка и корабът, който я е взел, ще задържи три пети от нея, а две пети ще предаде на съдружника си. Тези части трябваше после да се поделят между членовете на екипажа на всеки кораб съгласно договорите, сключени от капитана с хората му. В останалото договорът съдържаше всички обичайни точки, включително и точката, че всеки член на екипажа, който бъде уличен в укриване на някаква част от плячката, независимо дали е нещо скъпо, или само една песета, ще бъде обесен незабавно на мачтата.

След като всичко беше уговорено, пиратите започнаха да се готвят за излизане в открито море, а в навечерието на отплаването Левасьор едва не беше застрелян при романтичния си опит да прескочи оградата на губернаторската градина, за да се прости с влюбената мадроазел Д'Ожерон. Пазачите на губернатора стреляха два пъти срещу него из засада в уханните храсталаци и той се отказа от намерението си, отдалечи се и се закле, когато се върне, да вземе съвсем други, решителни мерки по този въпрос.

Същата нощ той спа на кораба, който с характерната за него пищност на изразяване бе нарекъл „Ла Фудр“^[3]. На следващия ден прие капитан Блъд и го приветствува с полунасмешка като свой адмирал. Ирландецът беше дошъл да уреди някои последни подробности; нас ни интересува само, че бе постигнато споразумение в случай на раздяла по някаква случайност двата кораба да се съберат колкото е възможно по-скоро в Тортуга.

След това Левасьор покани своя адмирал на обед и двамата пиха наздравица за успеха на експедицията, а Левасьор се увлече дотолкова в пиене, че когато се разделиха, беше вече пиян, макар да не бе загубил способността си да мисли.

Привечер капитан Блъд се прехвърли през борда и бе откаран на своя кораб с червена кърма и позлатени амбразури, който пламтеше в блясъка на залязващото слънце.

Блъд не беше спокоен. Познаваше добре хората и преценката му за Левасьор го изпълваше с лоши предчувствия, които се засилваха с приближаване на часа за отплаване.

Волверстон го посрещна на борда на „Арабела“ и той изрази пред него тези си предчувствия.

— Ах ти, негоднико, ти ме убеди да склуча този договор. Много ще ми бъде чудно, ако от него излезе нещо добро.

Гигантът завъртя единственото си кръвожадно око, издаде брадичката си напред и се засмя злобно.

— Ако се опита да ни измами, ще му извием врата на това куче.

— Да, разбира се, при условие че по това време ще бъдем там, за да му извием врата. — И за да приключи въпроса, додаде: — Утре сутрин отплаваме, щом почне отливът. — И тръгна към каютата си.

---

[1] *Fata viam inveniunt* (лат.) — Случайно пътят бе намерен. ↑

[2] Името на Блъд на английски значи кръв, затова испанците и французите го превеждат буквално на своите езици — съответно Сангре и Льо Сан. ↑

[3] „Ла Фудр“ (фр.) — „Мълния“. ↑

ГЛАВА XIV

ПОДВИЗИТЕ НА ЛЕВАСЬОР

Към десет часа на следващата сутрин, цял час преди времето, определено за отплаване, към борда на „Ла Фудр“ се прилепи малко кану и по въжената стълба се изкачи един мулат. Той беше обут в панталони от нещавена кожа, а едно червено одеяло му служеше за връхна дреха. Носеше сгънато парче хартия, адресирано до капитан Левасьор.

Капитанът разгъна смачканото и изцапано от мулата писмо. Съдържанието му можеше да се преведе приблизително така:

„Любими мой, аз се намирам на холандския бриг^[1] «Джонгроув», който скоро ще отплава. Баща ми е решил да ни раздели завинаги и ме праща в Европа под надзора на брат ми. Моля те да ме спасиш! Освободи ме, мой любим герой!

Твоята неутешима Мадлен, която те обича.“

Любимият герой беше развълнуван до дъното на душата си от страстната молба. Намръщеният му поглед огледа залива за холандския бриг, който трябваше да замине за Амстердам с товар от кожи и тютюн.

Сред корабите в малкия, заобиколен от скали залив, не се виждаше този бриг. Левасьор изрева въпроса, който бе обзел всичките му мисли: поиска от пратеника да му съобщи къде се е дянал корабът.

В отговор мулатът посочи някъде зад разпенената линия на рифа, съставляващ едно от главните защитни средства на крепостта. На около една миля зад него се белееха платната на холандския бриг.

— Ето го там — каза той.

— Там! — Французинът се вгледа в кораба и лицето му побледня. Отвратителният му темперамент се надигна и той се извърна, за да излее гнева си върху пратеника. — А къде си бил, че чак сега ми носиш писмото? Отговаряй!

Мулатът се отдръпна, ужасен от гнева му. Дори да можеше да даде някакви обяснения, в момента той беше схванат от страх. Левасьор го сграбчи за гърлото, разтърси го два пъти, като се зъбеше, и го захвърли към борда. При падането човекът удари главата си в перилата и остана да лежи неподвижен, а от устата му потече струйка кръв.

Левасьор удари ръцете си една о друга, сякаш ги изтърсваше от прах.

— Хвърлете тази мърша през борда! — заповяда той на хората, които стояха на предната палуба. — След това да се вдига котва; ще подгоним холандеца.

— Почакай, капитане. Какво става тука? — Върху рамото му се сложи въздържащата ръка на неговия помощник Каюзак и той се изправи срещу едрото лице на набития кривокрак бретонец.

Левасьор разясни намеренията си с цял куп ненужни ругатни.

Каюзак поклати глава.

— Холандски кораб! — каза той. — Невъзможно! Никой няма да ни позволи да го направим.

— А кой ще ни забрани, дявол да го вземе? — попита Левасьор гневно и изумено.

— Най-напред собственият ти екипаж няма да иска подобно нещо. А не забравяй и капитан Блъд.

— Пет пари не давам за капитан Блъд...

— Но трябва да го имаш предвид. Той има превъзходство в сила, в мощ на огъня и в хора, а доколкото го познавам изобщо, ще ни потопи, но няма да ни остави да се разправим с холандеца. Предупредих те, че капитан Блъд има особени разбирания за пиратството.

— Аха! — каза Левасьор и се озъби. Но втрещеният му в отдалечаващите се платна поглед се забули от размисъл. Това не трая дълго. Съобразителността и находчивостта, които капитан Блъд бе забелязал у него, скоро му подсказаха какво да прави.

Още преди да вдигнат котва, той вече проклинаше в душата си съдружието, което бе сключил, и търсеше начин да се измъкне. Предположенията на Каюзак бяха правилни — Блъд нямаше да позволи в негово присъствие да се извърши насилие над холандеца, но това можеше да стане в негово отсъствие и след като всичко бъде свършено, Блъд ще се види принуден да се примири, защото ще бъде късно да протестира.

Преди да измине и час, „Арабела“ и „Ла Фудр“ се отправиха заедно в открито море. Когато видя своя съдружник да вдига котва преди определеното време, капитан Блъд прие да го последва, без да разбира причините за промяна в техните планове.

Холандският бриг се виждаше през целия ден, а надвечер се смали в малко петънце на северния хоризонт. Курсът, определен от Блъд и Левасьор, лежеше на изток, покрай северните брегове на Хаити. В течение на нощта „Арабела“ продължи да се придържа към този курс и на разсъмване се оказа сам. Под прикритието на нощта „Ла Фудр“ бе изменил своя курс на североизток и бе вдигнал всичките си платна.

Каюзак се опита да протестира още веднъж.

— Върви по дяволите! — му отговори Левасьор. — Корабът си е кораб, независимо дали е холандски, или испански, а в момента ние се нуждаем от кораби. Това е достатъчно за екипажа.

Помощникът му не каза нищо повече. Но той беше зърнал писмото и знаеше, че истинската цел на неговия капитан беше момичето, а не корабът. Той кимна мрачно с глава и поклащайки се на кривите си крака, отиде да даде необходимите нареждания.

Утрото завари „Ла Фудр“ на около една миля от холандския бриг. Видът му обезпокои хората на „Джонгроув“. Отговорен за тази тревога беше братът на мадмоазел Д'Ожерон, който бе познал кораба на Левасьор. Пиратите видяха как на „Джонгроув“ вдигат всички платна в безуспешен опит да избягат. Тогава пиратският кораб зави леко надясно и подгони холандеца, докато застана в положение, откъдето можеше да даде предупредителен изстрел напреки на неговия курс. „Джонгроув“ се обърна с кърмата си към тях и откри огън от задните оръдия. Малокалибрениите му ядра минаваха през платната на „Ла Фудр“ и им нанасяха незначителни повреди. Последва кратка битка в

движение, при която холандският бриг успя да изстреля един бордов залп.

Пет минути след това двата кораба се доближиха и абордажните куки на „Ла Фудр“ се вцепиха в „Джонгроув“, а пиратите се изсипаха шумно на палубата му.

Капитанът на холандския бриг със зачервено лице беше застанал пред другите, а близо до него стоеше елегантен бледалик младеж, в когото Левасьор позна своя бъдещ шурей.

— Капитан Левасьор, това е нечувана наглост, за която ще отговаряте. Какво търсите на борда на моя кораб?

— Отначало търсех само това, което ми принадлежи и което ми бе отнето. Но щом избрахте пътя на войната и започнахте да стреляте по нас, като с огъня си причинихте известни повреди на кораба ми и убихте петима от моите хора, то вашият кораб е военна плячка.

От перилата на кърмовата каюта мадмоазел Д'Ожерон гледаше надолу с пламнал поглед и затаен дъх към своя любим герой. Застанал там властен, смел и красив, той й се струваше въплъщение на героизъм. Левасьор също я видя и с радостен вик се втурна към нея. Холандският капитан се изпречи на пътя му и вдигна ръце, за да го спре. Левасьор не започна да спори с него; нямаше търпение да стигне при възлюблената си. Замахна с алебардата^[2], която носеше в ръка, и холандецът се строполи облян в кръв, с разцепен череп. Нетърпеливият любовник прекрачи трупа и продължи със светнало лице.

Но мадмоазел Д'Ожерон се отдръпна ужасена от перилата. Тя беше висока, стройна девойка, готова да се превърне в прелестна жена. Едри къдри блестяща черна коса заобикаляха лицето й, което имаше цвят на стара слонова кост. Изразът на високомерие се подсилваше от спуснатите ресници на големите тъмни очи.

Любимият й се намери до нея с един скок. Той захвърли настрана окървавената алебарда и разтвори ръце, за да я поеме в прегръдките си. Но дори и в неговите обятия, от които не можеше да се освободи, тя продължи да се дърпа и високомерният израз на почти съвършеното й лице се замени с гримаса на ужас.

— Моя, най-после си моя, въпреки всичко! — извика той възторжено и театрално, като истински герой.

Но тя се опита да го отблъсне, опря ръце в гърдите му и едва промълви:

— Защо, защо го уби?

Той се изсмя, както се полагаше на герой като него, и ѝ отговори със снизхождението на бог към простосмъртен:

— Той стоеше между нас. Нека неговата смърт послужи за символ за предупреждение. Нека го помнят всички, които застават помежду ни, и нека се пазят.

Този блестящ и ужасяващ жест беше така привлекателен, че тя преодоля глупавото си разтреперване и се отпусна опиянена в здравата му прегръдка. След това Левасьор я метна на рамо и без да изпитва затруднение от товара си, я отнесе триумфално на палубата на собствения си кораб, съпроводен от похотливите възгласи на своите хора. Ако не беше бдителността на Каюзак, нейният прибързан брат можеше да опорочи романтичната сцена. Но помощникът го препъна и след това го увърза като пиле.

По-късно, докато капитанът се наслаждаваше в каютата на усмивката на своята дама, Каюзак се разпореди с военната плячка. На холандския екипаж бе заповядано да се качи в лодката и да върви по дяволите. За щастие те бяха по-малко от тридесет души и лодката, въпреки че беше опасно претоварена, успя да ги побере. След това Каюзак огледа товара на кораба, прехвърли един старшина и двадесетина души на борда на „Джонгроув“ и им нареди да следват „Ла Фудр“, който се отправяше на юг, към Подветрените острови.

Каюзак беше в лошо настроение. Рискът, който поеха с превземането на холандския бриг и насилието върху членове от семейството на губернатора на Тортуга, не съответствуваше на стойността на плячката. И той го каза мрачно на Левасьор.

— Можеш да запазиш мнението за себе си — му отговори капитанът. — Не мисли, че мога да си вкарам главата в торбата, без да помисля как ще я извадя. Ще изпратя условията си на губернатора на Тортуга и той ще се види принуден да ги приеме. Поеми курс към Вирхен Магра. Ще слезем на брега и оттам ще оправим нещата. Кажим им да доведат онова бозайниче Д'Ожерон в каютата.

Левасьор се завърна при своята любима.

Скоро там доведоха брата на дамата. Капитанът се изправи, за да го посрещне, и се наведе, за да не удари глава о тавана на каютата.

Мадмоазел Д'Ожерон също стана.

— Защо е нужно това? — попита тя Левасьор, като показва вързаните ръце на брат си, остатък от предпазните мерки на Каюзак.

— Съжалявам за това — отвърна капитанът. — Искам да приключим този въпрос. Нека господин Д'Ожерон даде дума...

— Не давам никаква дума — възкликна побледнелият от гняв младеж, на когото не липсваше кураж.

— Виждате ли? — Левасьор повдигна рамене, за да изрази дълбокото си съжаление, а мадмоазел Д'Ожерон се обърна с протест към брат си:

— Хенри, това е глупаво. Ти не се държиш като мой приятел. Ти...

— Малка глупачке — отвърна брат ѝ и това „малка“ беше съвсем не на място, тъй като тя беше по-едра от него. — Малка глупачке, ти си мислиш, че бих се държал приятелски с тебе, ако се споразумея с този негодник пират?

— По-спокойно, младо петле! — изсмя се Левасьор. Но смехът му не беше приятен.

— Не разбираш ли, сестро, собственото си безумие, не виждаш ли до какво ни доведе вече? — продължи младият Д'Ожерон. — Няколко души загубиха живота си, за да може това чудовище да се добере до тебе. Не разбираш ли в какво положение си изпаднала — във властта на този звяр, на това псе, родено в бордей и израснало сред кражби и убийства?

Може би той щеше да каже още нещо, но Левасьор го удари през устата. Французинът не се интересуваше от истината за собствената си личност.

Младежът политна от удара, а мадмоазел Д'Ожерон нададе сподавен вик. Д'Ожерон се опря на една колона и от устните му потече кръв. Но духът му не беше сломен и по побелялото му лице се появи иронична усмивка, а очите му потърсиха очите на сестрата.

— Сама виждаш — каза той просто. — Удря човек с вързани ръце.

Тия обикновени думи и най-вече безкрайното презрение, с което бяха произнесени, разпалиха гнева на Левасьор, който никога не погасваше напълно.

— А какво щеше да направиш, пале такава, ако ръцете ти бяха развързани? — Той хвана пленника за куртката и го разтърси. — Отговори ми! Какво щеше да направиш? Пфуй! Ти, празна главо! Ти... — Тук последва водопад от непознати на мадмоазел Д'Ожерон думи, но нейната интуиция ѝ подсказа гнусния им смисъл.

Тя стоеше до масата смъртно бледа и викаше на Левасьор да спре. За да изпълни желанието ѝ, той отвори вратата и изхвърли брат ѝ навън.

— Затворете този мерзавец в трюма, докато го повикам отново! — изрева той и затръшна вратата.

Когато Левасьор се успокои, той се обърна към момичето с гузна усмивка. Но лицето ѝ беше вкаменено. Тя видя характера на възлюбения си герой в неговия истински вид и тази гледка я изпълни с ужас и отвращение. Спомни си за зверското убийство на холандския капитан и ненадейно разбра, че всичко, което каза брат ѝ по адрес на този човек, е вярно. По лицето ѝ се изписа страх, който се превърна в ужас, и тя се подпря на масата.

— Какво ти е, любима? — Левасьор се приближи към нея. Тя се отдръпна. Усмивката и блясъкът на очите му накараха сърцето ѝ да затупти по-бързо.

Когато стигнаха до стената на каютата, той я хвана с дългите си ръце и я притисна до себе си.

— Не, не! — задъхано извика тя.

— Да, да — подигра ѝ се той и тази му подигравка беше поужасна от всичко друго. Притисна я грубо до себе си и понеже се съпротивляваше, нарочно ѝ причини болка; докато се гърчеше в прегръдките му, той я целуна. Обзет от страст, Левасьор се ядоса и от лицето му изчезнаха последните остатъци на маската на герой.

— Глупачко малка, не чу ли какво каза брат ти — че си в моя власт? Не го забравяй и помни още, че си дошла по собствено желание. Жените не могат да си играят с мене! Така че бъди разумно, мое момиченце, и приеми каквото сама си си пожелала. — Целуна я още веднъж едва ли не с презрение и я отблъсна. — Да няма повече гримаси — каза той. — В противен случай ще съжаляваш.

Някои почука. Левасьор изруга, че го прекъсват, и отиде да отвори. Пред него застана Каюзак. Лицето на бретонеца беше мрачно. Той дойде да докладва, че в корпуса на кораба е открит пробой, през

който тече вода. Дупката беше резултат от изстрелите на холандския бриг. Повредата не беше сериозна, при условие че времето се запази добро; но нямаше да е същото, ако ги застигне някоя буря. Прехвърлиха един моряк през борда, за да запуши поне отчасти дупката с платно, и пуснаха да работят помпите.

На хоризонта, право пред тях, се показва нещо подобно на малък облак и Каюзак обясни, че това е най-северният от островите Вирхен.

— Там ще потърсим убежище и ще поправим повредата — каза Левасьор. — Нямам доверие на тази задушна горещина. Може да ни връхлети някоя буря, преди да стигнем до сушата.

— Някоя буря или нещо друго — измърмори мрачно Каюзак. — Виждаш ли? — Той посочи вдясно. Левасьор погледна натам и дъхът му замря. На около пет мили към тях плуваха два кораба, които от това разстояние изглеждаха тежко натоварени.

— Какво ще стане, ако решат да ни последват? — попита Каюзак.

— Ще се бием, нищо, че не сме подготвени — изруга Левасьор.

— Отчаяна храброст — изрази презрението си Каюзак и се изплю върху палубата. — Ето докъде се стига, когато излизаш в открито море с поболял се от любов идиот. Сдържай избухливостта си, капитане, защото хората ти могат да не се покажат толкова въздържани, ако си навлечем неприятности заради историята с холандеца.

През остатъка от деня Левасьор мислеше за всичко друго, но не и за любов. Остана на палубата и погледът му се местеше ту към сушата, ту към двата бавно приближаващи се кораба. Беше безполезно да бяга в открито море, а и пропускащата дупка представляваше допълнителна опасност. Трябваше да се бият. Най-после надвечер, когато бяха на три мили от брега и се готвеше да даде заповед да се подготвят за бой, той едва не припадна от облекчение, като чу някакъв глас от наблюдателното гнездо да съобщава, че по-големият от двата кораба е „Арабела“. Другият кораб беше сигурно плячка.

Но песимизмът на Каюзак не намаля.

— От две злини по-малката — изръмжа той. — А какво ще каже Блъд за историята с холандския бриг?

— Нека си казва каквото ще. — Левасьор се изсмя с огромно облекчение.

— А какво ще правим с децата на губернатора?

— Няма нужда да знае за тях.

— Все ще узнае накрая.

— Вярно, но дотогава, дявол да го вземе, всичко ще бъде уредено. Ще се помиря с губернатора. Казвам ти, че знам как да накарам Д'Ожерон да се примири.

Скоро четирите кораба хвърлиха котва край северния бряг на Вирхен Магра — тесен, малък остров, три мили широк и дванадесет дълъг, лишен от растителност, обитаван само от морски птици и костенурки. В южната му част имаше голям брой солени езера.

Левасьор нареди да спуснат лодка, качи се в нея заедно с Каюзак и двама офицери и отиде да посети капитан Блъд на борда на „Арабела“.

— Нашата кратка раздяла излезе доста доходна — поздрави ги капитан Блъд. — Доста работа ни падна тази сутрин.

И в добро настроение ги поведе към каютата, за да си оправят сметките.

Големият кораб, който придружаваше „Арабела“, се наричаше „Сантяго“ — испански кораб от Порто Рико с двадесет и шест оръдия. На борда му имаше 120 тона какао, четиридесет хиляди песети в пари и около десетина хиляди в скъпоценности. Богата плячка, от която по договор две пети се падаха на Левасьор и хората му. Парите и скъпоценностите бяха разделени веднага. Решиха какаото да продадат в Тортуга.

След това дойде ред на Левасьор и докато французинът разправяше историята си, лицето на капитан Блъд помрачня. Накрая той изрази рязко неодобрението си. Холандците бяха приятелски разположени и беше лудост човек да ги настройва против себе си, особено за такава дреболия като тези кожи и тютюн, за които можеха да вземат най-много двадесет хиляди песети.

Но Левасьор му отговори, както бе отговорил и на Каюзак, че корабът си е кораб, а за техния проект те имаха нужда от кораби. Може би защото този ден беше твърде удачен за капитан Блъд, накрая той махна с ръка на цялата история. Тогава Левасьор предложи „Арабела“ и завезеният кораб да се върнат в Тортуга, да разтоварят какаото и да завербуват допълнително хора, които сега имаха с какво да превозят. В това време Левасьор щеше да извърши необходимите поправки и щеше

да тръгне на юг, за да чака своя адмирал при Салкгудос — остров, разположен на 11 градуса и 11 минути северна ширина, удобен изходен пункт за нападението върху Маракайбо.

За голямо облекчение на Левасьор капитан Блъд се съгласи и дори заяви, че е готов да отплава веднага.

След отплаването на „Арабела“ Левасьор въведе корабите си в лагуната и накара хората си да построят на брега временни жилища, в които щяха да живеят заедно с насила задържаните гости, докато бъде поправен „Ла Фудр“.

На залез вятърът се засили, превърна се в буря и накрая в такъв тайфун, че Левасьор беше благодарен, загдето е на брега, а корабите му са в сигурно убежище. Позачуди се как ли се справя капитан Блъд със страхотната буря, но не позволи на тези мисли да го безпокоят за дълго.

---

[1] Бриг — двумачтов кораб. ↑

[2] Алебарда — съчетание между копие и брадва. ↑

ГЛАВА XV

ОТКУПЪТ

Утрото на следващия ден беше великолепно; след бурята въздухът беше прозрачен и ведър, изпълнен със солен мирис от езерата в южната част на острова. При подножието на белезникавите дюни, ограждащи плажа на Вирхен Магра, край импровизираната палатка от корабни платна на Левасьор. В това прекрасно утро се разиграваше странна сцена.

Седнал върху празна бъчонка, френският пират беше зает с важен проблем — как да избегне гнева на губернатора на Тортуга.

Наоколо му, като почетна охрана, се въртяха половин дузина офицери: петима от тях бяха груби ловци в мазни кожени куртки и панталони, шестият беше Каюзак. Пред него двама полуголи негри пазеха младия Д'Ожерон, облечен в риза с дантелени маншети и обут с копринени къси панталони и красиви обувки от испанска кожа. Бяха му свалили куртката, а ръцете му бяха вързани на гърба. Красивото лице на младия благородник беше измъчено. Близо до него, също така пазена, но без да са ѝ вързани ръцете, седеше на купчинка пясък сестра му. Тя беше побледняла и напразно се мъчеше да прикрие под маската на високомерие страха, който я бе обзел.

Левасьор се обърна към Д'Ожерон. Говори надълго и нашироко и накрая каза:

— Надявам се, господине — заяви той с подигравателна учтивост, — че съм се изразил достатъчно ясно. За да няма никакво недоразумение, ще повтора накратко. Откупът, определен за вас, е двадесет хиляди песети и ще ви пусна под честна дума да отидете в Тортуга и да ги вземете. Всъщност аз лично ще се погрижа да стигнете дотам. Имате един месец на разположение да отидете и да се върнете. Междувременно сестра ви остава като заложница при мене. Баща ви не трябва да смята тази сума прекомерно висока като цена за свободата на сина и зестра на дъщерята. Наистина, май съм твърде скромнен, дявол да го вземе! Знае се, че господин Д'Ожерон е доста богат.

Д'Ожерон младши вдигна глава и храбро погледна капитана право в очите.

— Отказвам — категорично и безвъзвратно! Разбирате ли?

Правете каквото искате и бъдете проклет, мръсен пират без съвест и чест!

— Какви думи! — изсмя се Левасьор. — Каква разгорещеност и каква глупост! Вие не мислите какво мога да направя в такъв случай. Ако помислите, няма да упорствате с отказа си. И във всеки случай не бихте го сторили. За колебаещите се имаме специални подбуждащи средства. И ви предупреждавам: да не намислите да ми дадете честната си дума, а после да ме изиграете. Ще ви намеря и ще ви накажа. В същото време не трябва да забравяте, че честта на сестра ви е заложена при мене. Ако забравите да се върнете със зестрата, няма защо да ме вините, в случай че и аз забравя да се оженя за нея.

Засмените очи на Левасьор, втренчени в лицето на младежа, видяха погледа му да се изпълва с ужас. Д'Ожерон хвърли див поглед на сестра си и забеляза върху лицето ѝ мрачното отчаяние, което беше почти изличило цялата ѝ красота.

Той бе обзет от отвращение и ярост.

— Не, куче! Хиляди пъти не!

— Много е глупаво да упорствувате. — Левасьор говореше спокойно, с подигравателно съжаление. Пръстите му бяха заети да връзват възли по една дълга кожена връв. Той я повдигна и попита: — Познавате ли това нещо? То е броеницата на болките, която е довела до покръстването на не един еретик. С подобно средство може много добре да се помогне на някого да се вразуми, та чак очите му да изскочат.

— Правете каквото искате!

Левасьор подхвърли връвта на един от негрите и той веднага я обви около челото на пленника. След това между черепа и връвта негрът вмъкна тънка, къса метална пръчка, заоблена като мундщук на лула. Обърна очи към Левасьор и зачака.

Французинът погледна жертвата си. Д'Ожерон стоеше напрегнат и съсредоточен, измъченото му лице беше станало оловносиво, а бледото чело под възлестата връв лъщеше от пот.

Мадмоазел Д'Ожерон извика и щеше да стане, но пазачите не ѝ позволиха и тя се строполи на пясъка и зариде.

— Моля ви да спестите неприятностите за вас и за сестра ви — рече капитанът, — като се покажете разумен. Какво представлява в края на краищата сумата, която ви определих? Това е дреболия за вашия богат баща. Повтарям ви, че съм твърде скромнен. Но понеже казах веднъж двадесет хиляди песети, нека бъдат двадесет хиляди.

— И за какво, ако разрешите, сте определили сумата от двадесет хиляди песети?

Този въпрос се разнесе над главите им, зададен на невъзможен френски, но с приятен и ясен глас, който сякаш отрази иронията, която бе тъй присъща на Левасьор.

Левасьор и офицерите му се огледаха смаяни.

На билото на дюните зад тях върху фона на тъмносиньото небе отчетливо се открояваше висока, стройна фигура в черна куртка, общита със сребро, и с тъмнорвено щраусово перо на широкополата шапка. Перото представляваше единственото цветно петно в облеклото. Под шапката се показваше мургавото лице на капитан Блъд.

Левасьор се изправи и изруга от учудване. Той смяташе, че капитан Блъд е вече някъде зад хоризонта, на път за Тортуга, и то при условие, че е бил достатъчно щастлив и е успял да се справи с бурята.

Капитан Блъд се спусна изправен по мекия пясък, в който хубавите му ботуши от испанска кожа затъваха до глезените, и застана на плажа. Следваха го Волверстон и още дванадесет души. Той спря пред дамата и свали шапка с поклон. След това се обърна към Левасьор.

— Добро утро, капитане — каза той и се зае да обясни присъствието си: — Снощният тайфун ни принуди да се върнем. Имахме само един избор — да плаваме по вятъра с прибрани платна, а вятърът ни докара обратно там, откъдето бяхме тръгнали. В допълнение главната мачта на „Сантяго“ се пропука и бях много доволен, когато успях да хвърля котва в едно заливче на западния бряг на острова на две мили оттука; и ето че тръгнахме да се поразтърчем и дойдохме да ви кажем „добър ден“. Но кои са тези? — И той посочи към мъжа и жената.

Каюзак размърда рамене и вдигна дългите си ръце към небето.

— Ето ти на! — каза той многозначително.

Левасьор прехапа устни и цветът на лицето му се промени. Но той се овладя и отговори учтиво:

— Мои пленници, както виждате.

— А! Сигурно вчерашната буря ги е изхвърлила на брега?

— Не. — Левасьор едва се сдържа при тази явна насмешка. — Бяха на холандския бриг.

— Не си спомням да сте споменавали нещо за тях по-рано.

— Не съм споменавал нищо. Те са мои лични пленници — моя частна работа. Французи са.

— Французи! — Светлите очи на капитан Блъд се впиха в Левасьор, а след това в пленниците.

Д'Ожерон стоеше напрегнат и съсредоточен както преди, но изразът на ужас беше изчезнал от лицето му. Тази намеса, явно неочаквана не само от него, но и от мъчителя му, породила нови надежди у младия човек. Сестра му изпитваше подобни на неговите чувства и се беше навела напред с разтворени устни и втренчен поглед.

Капитан Блъд попипа устата си и се вгледа мрачно и замислено в Левасьор.

— Вчера ме изненадахте с нападението срещу приятелски разположените към нас холандци. А ето сега излиза, че дори вашите сънародници трябва да се пазят от вас.

— Нали ви казах, че... че това е моя лична работа.

— Аха! А как се казват?

Спокойното, властно и леко презрително поведение на капитан Блъд предизвика гняв у бързо възбудимия Левасьор. Лицето му се зачерви, а погледът му стана дързък, заплашителен. Междувременно вместо него отговори пленникът:

— Аз съм Анри Д'Ожерон, а това е сестра ми.

— Д'Ожерон? — Блъд се вгледа учудено в него. — Да не сте случайно роднина на моя добър приятел, губернатора на Тортуга?

— Той е мой баща.

Левасьор се извърна и изруга. Капитан Блъд беше дотолкова удивен, че в момента не изпитваше никакви други чувства.

— Всички светци да са ни на помощ! Левасьор, вие да не сте полудели окончателно? Най-напред нападате холандците, които са наши приятели, след това вземате в плен две лица, които са французи — ваши сънародници, и накрая се оказва, че те са деца на губернатора на Тортуга, единственото ни убежище из тези острови...

Левасьор го прекъсна гневно:

— Трябва ли да ви повтарям, че това е моя лична работа? Сам ще отговарям за всичко пред губернатора на Тортуга.

— А двадесетте хиляди песети? И те ли са ваша лична работа?

— И те.

— Ето тук съвсем не съм съгласен с вас. — Капитан Блъд седна на бъчонката, върху която доскоро бе седял Левасьор, и погледна спокойно нагоре. — За да спестим време, ще ви съобщя, че чух предложението, което направихте на дамата и младия благородник, и ще ви припомня още, че сме сключили договор с напълно ясни каузи. Вие сте определили откупа им на двадесет хиляди песети. Тази сума в такъв случай принадлежи на вашия и моя екипаж в съотношение, определено от договора. Едва ли ще пожелаете да оспорите това. Но по-неприятното е, че скрихте част от плячката, взета при последното нападение, а за такива нарушения договорът предвижда доста сурови наказания.

— Хо-хо-хо! — изсмя се неприятно Левасьор и прибави: — Щом не ви харесва моето поведение, можем да разтурим съдружието.

— Точно таква намерение имам. Но ще го разтурим, когато аз пожелая, и то по начин, избран от мене; а това ще стане веднага след като изплатите задълженията си по договора, произтичащи от съвместното ни плаване.

— Какво имате предвид?

— Ще бъда съвсем кратък — каза капитан Блъд. — Няма да се спирам засега на неуместните военни действия против холандците, нито на вземането в плен на французи, нито на предизвикването гнева на губернатора на Тортуга. Приемам положението такова, каквото го заварих. Вие сам определите откупа за тези двама души на двадесет хиляди песети и доколкото разбирам, дамата е ваш дял от плячката. Но защо трябва да се падне на вас, а не на някой друг, след като по договор, в качеството си на трофей, тя принадлежи на всички ни?

Лицето на Левасьор стана по-мрачно от буреносен облак.

— Въпреки това — прибави капитан Блъд — няма да ви я оспорвам, ако сте готов да я купите.

— Да я купя ли?

— На цената, която сам определите за нея. Левасьор сдържаше гнева си, за да може по някакъв начин да се разбере с ирландеца.

— Този откуп е за младежа. Губернаторът на Тортуга трябва да плати тази сума за него.

— Не, не. Вие свързахте двамата заедно — по твърде странен начин, трябва да призная. Оценихте ги на двадесет хиляди песети и за тази сума можете да ги получите, щом толкова много ви трябва, но ще заплатите за тях сумата от двадесет хиляди песети, която в крайна сметка пак ще се върне при вас като откуп за единия и зестра за другия. Обаче сумата ще бъде разпределена между нашите екипажи. Направите ли това, нашите хора могат да погледнат снизходително на нарушението на договора, който сме подписали всички.

Левасьор се изсмя диво.

— А така! Дявол да го вземе! Виж ти каква шега!

— Напълно съм съгласен с вас — каза капитан Блъд. За Левасьор шегата се състоеше в това, че капитан Блъд бе дошъл с една дузина хора и се опитваше да го сплаши, а той само с един вик щеше да събере стотина души. Но той пропускаше в сметките си нещо, което неговият противник беше отчел правилно. Капитан Блъд изкусно беше заложил на алчността — висше вдъхновение на авантюристите. Левасьор прочете по лицата им, че бяха възприели напълно внушението на капитан Блъд всички да имат дял от откупа, който техният водач искаше да си присвои.

Накиченият главорез се замисли и докато наум проклинаше своите хора, верни само на собствената си алчност, той навреме съобрази, че трябва да постъпва твърде внимателно.

— Не ме разбрахте добре — каза той, като преглътна гнева си. — Откупът ще се подели, когато го получим. Междувременно момичето остава мое.

— Така е добре! — изръмжа Каюзак. — При това положение всичко е наред.

— Така ли мислите? — попита капитан Блъд. — Но ако господин Д'Ожерон откаже да плати откупа? Какво ще стане тогава? — Той се изсмя и лениво се изправи — Не, не. Щом капитан Левасьор иска междувременно да задържи момичето, нека плати откупа и нека той поеме риска.

— Точно така — извика един от офицерите на Левасьор, а Каюзак добави:

— Това е разумно! Капитан Блъд е прав. Така е по договора.

— Какво е така по договора, глупаци такива? — Левасьор губеше самообладание. — Дявол да го вземе! Откъде мога да имам двадесет хиляди песети? Целият ми дял от сегашната плячка не възлиза дори на половината от тази сума. Ще ви бъда длъжник, докато спечеля останалото. Съгласни ли сте?

Като се вземат предвид всички обстоятелства, другите сигурно щяха да се съгласят, но капитан Блъд имаше по-други намерения.

— А ако умрете, преди да сте изплатили дълга? Нашият занаят е пълен с рискове, капитане.

— Вървете по дяволите! — изрева Левасьор побледнял от ярост. — Нищо ли не може да ви задоволи?

— О, може, как да не може. Двадесет хиляди песети, които да разделим незабавно, ще ме задоволят напълно.

— Нямам ги.

— Тогава оставете да купи пленниците някой, който има толкова пари.

— А щом аз нямам, кой смятате, че има?

— Аз — отвърна капитан Блъд.

— Вие ли? — Левасьор зяпна. — И вие... вие искате момичето?

— А защо не? При това съм по-галантен от вас, понеже съм готов да направя жертва, за да го получа, и по-честен, понеже съм готов да заплатя това, което искам.

Левасьор го гледаше с идиотски поглед. Зад него се притискаха офицерите му и също така глупаво зяпаха капитана на „Арабела“.

Блъд седна отново върху бъчонката и извади от вътрешния джоб на куртката си малка кожена торбичка.

— Радвам се, че мога да разреша такъв труден въпрос, който за момент изглеждаше неразрешим.

Под втрънените погледи на Левасьор и на неговите офицери той развърза торбичката и изсипа в лявата си длан четири-пет перли, всяка голяма колкото яйце на врабче. В торбичката имаше двадесет броя, най-отбраните от перлите, взети при нападението на испанската флотилия.

— Вие се славите като познавач на перли, Каюзак. На колко оценявате тази?

Бретонецът взе с грубите си пръсти предложената му блестяща, излъчваща нежно сияние топчица и я оцени с хитрите си очи.

— Хиляда песети — каза той кратко.

— В Тортуга или Ямайка може да се вземе повече — заяви капитан Блъд, — а в Европа двойно. Но приемам вашата оценка. Както виждате, всички са почти еднакви на големина. Ето ви дванадесет парчета; те представляват дванадесет хиляди песети — три пети от стойността на плячката, каквато част се полага на „Ла Фудр“ по договор. А за осемте хиляди, които се падат на „Арабела“, аз отговарям пред хората си. Волверстон, бъди така добър да отведеш моята собственост на борда на „Арабела“. — Той се изправи отново и посочи към пленниците.

— А, не! — Левасьор даде воля на гнева си. — Само това не, дявол да го вземе! Няма да я отведете... — Той щеше да се нахвърли върху капитан Блъд, който стоеше нащрек встрани, но му попречи един от неговите офицери.

— За бога, капитане! Какво смяташ да правиш? Всичко е уредено честно и почтено и всички са доволни.

— Всички ли са доволни? — изрева Левасьор. — Виж ти! Всички сте доволни, животни такива! Ами аз?

Каюзак, стиснал скъпоценните перли в огромната си ръка, застана от другата му страна.

— Не бъди глупак, капитане. Или искаш да предизвикаш бой между екипажите? Неговите хора са два пъти повече. Какво значение има едно момиче? За бога, остави ги да я отведат! Блъд плати добре за нея и постъпи почтено спрямо нас.

— Значи почтено е постъпил, а? — изрева вбесеният капитан. — Ах, ти... — В целия си гнусен речник той не можа да намери достоен епитет за своя помощник и така го удари, че едва не го свали на земята. Перлите се пръснаха по пясъка.

Каюзак и другарите му се хвърлиха да ги събират. Отмъщението можеше да почака. Те пълзяха на четири крака и не обръщаха внимание на нищо друго. А в същото време се случиха твърде важни неща.

С ръка на шпагата и с побеляло от гняв лице Левасьор се изправи пред капитан Блъд, за да му попречи да си отиде.

— Няма да я отведете, докато съм жив! — извика той.

— Тогава ще я отведа след смъртта ви — рече капитан Блъд и шпагата му блесна на слънцето. — Договорът предвижда всеки, който

укрива част от плячката, дори една песета само, независимо от неговия чин да бъде обесен на мачтите. Точно така имах намерение да постъпя и с вас накрая. Но щом предпочитате този начин, негоднико, нямам нищо против, бога ми!

Той възпря с жест хората, които искаха да се намесят, и остриетата се кръстосаха.

Д'Ожерон ги наблюдаваше смутено и не можеше да си представи какво значение ще има за него изходът от схватката. Междувременно двама от хората на Блъд смениха негрите и магнаха кожената връв от главата му. А мадроазел Д'Ожерон се изправи, сложи ръка на сърцето си и наблюдаваше сцената с мъртвешки бледо лице и ужас в погледа.

Схватката свърши бързо. Грубата сила, на която толкова разчиташе Левасьор, остана безсилна пред изкуството на ирландеца. Той падна с прободени дробове ничком на белия пясък и докато последните искрици от мошеническият му живот отлитаха, капитан Блъд спокойно погледна Каюзак.

— Смятам, че това прекратява нашия договор.

Каюзак се вгледа в гърчещото се тяло на доскорощния си водач с бездушен, циничен поглед. Ако характерът на Левасьор не беше такъв, цялата история можеше да свърши по друг начин. Но тогава капитан Блъд сигурно щеше да възприеме друга тактика при разправата си с него. При това положение Левасьор не събуди у хората си нито обич, нито лоялност. Те представляваха утайката на пиратското съсловие и ги вдъхновяваше единствено собствената им алчност. Капитан Блъд беше заложил изкусно на тази алчност и ги беше накарал да признаят Левасьор за виновен в едничкото непростимо според тях престъпление — присвояването на нещо, което можеше да се превърне в злато и да се раздели между всички.

И когато заплашителната тълпа пирати се приближиха към мястото на така бързо разиграла та се трагикомедия, Каюзак ги успокои с десетина думи.

Те проявяваха все още известно колебание, но Блъд ги подтикна към благоприятно за него разрешение, като добави:

— Ако дойдете на мястото, където сме хвърлили котва, ще получите вашия дял от плячката, взета от „Сантяго“, и ще можете да прибавите с нея каквото пожелаете.

Прекошиха острова заедно с двамата пленници и след подялбата щяха да се разделят късно през деня, но по настояване на хората си, които го бяха избрали за заместник на Левасьор, Каюзак предложи отново на капитан Блъд услугите на французите.

— За да плавате с мен — каза им той, — трябва най-напред да се помирите с холандците, да им върнете кораба и неговия товар.

Условието бе прието и капитан Блъд отиде да намери своите гости — децата на губернатора на Тортуга.

Мадмоазел Д'Ожерон и брат ѝ, освободен от въжетата, седяха в голяма каюта на „Арабела“, където ги бяха отвели.

Бенджамен, черния слуга и готвач на капитан Блъд, сложи на масата храна и вино и им събщи, че са за тях. Но те не докоснаха нищо. Братът и сестрата бяха все още разтревожени и замаяни и смятаха, че са попаднали от трън на глог. Накрая, измъчена от напрегнатото очакване, мадмоазел Д'Ожерон се хвърли на колене пред брат си и го помоли да ѝ прости за всичките нещастия, които се струпаха върху тях поради глупавото ѝ лекомислие.

Нейния брат обаче не беше склонен да прощава.

— Радвам се, че поне разбираш какво направи. А сега другият пират те купи и ти му принадлежиш. Надявам се, че разбираш и това.

Може би щеше да прибави още нещо, но спря, понеже видя да се отваря вратата. На прага застана капитан Блъд; идваше, след като бе уредил сметките си с хората на Левасьор. Господин Д'Ожерон не си бе дал труд да понижи високия си глас и капитанът бе чул двете последни изречения на французина. Затова не се учуди, че мадмоазел Д'Ожерон подскочи, когато го видя, и се отдръпна уплашено.

Той свали с жест закичената си с перо шапка и се приближи до масата.

— Мадмоазел — каза той на своя развален френски, — моля ви да не се плашите. На борда на този кораб към вас ще се отнасят с нужното уважение. Веднага щом бъдем в състояние да отплаваме, ще се отправим към Тортуга и ще ви заведем в дома на вашия баща. Моля също така да не смятате, че съм ви купил, както се изрази брат ви. Парите, които дадох, бяха само необходими за подкупването на банда негодяи, за да се разбунтуват против главния негодяй, който ги командуваше. С това исках да ви предвардя от всякакви злини.

Считайте тази сума като приятелски заем, който ще заплатите, когато ви бъде удобно.

Мадмоазел Д'Ожерон го гледаше, без да вярва на ушите си. Брат й се изправи.

— Господине, сериозно ли говорите?

— Съвършено сериозно. Вярно, че това не е често явление в наши дни. Истината е, че съм пират, но не ми е присъщо да постъпвам като Левасьор. Той е трябвало да остане в Европа и да се занимава с джебчийство. И аз имам своего рода чест — да кажем, остатъци от чест от по-добри времена. — После прибави с делови тон: — Ще обядваме след един час и се надявам, че ще окажете чест на моята трапеза с присъствието си. Междувременно Бенджамен ще се погрижи за вашия гардероб.

Блъд се поклони и се извърна да тръгне, но мадмоазел Д'Ожерон го спря с рязко възклицание:

— Господине!

Блъд се спря и се извърна. Тя се приближи към него, като го гледаше със страх и удивление.

— О, вие сте много благороден!

— Аз не бих казал същото за себе си — отвърна той.

— Не, не, вие сте благороден, истински рицар! Имате право да узнаете всичко.

— Мадлен! — опита се да я спре брат й.

Но нищо не беше в състояние да я възпре. Нейното препълнено сърце трябваше да се излее.

— Господине, аз имам голяма вина за всичко, което се случи. Този човек, Левасьор, беше мой...

На свой ред Блъд се вгледа учудено в нея.

— Господи! Възможно ли е? Това животно!

Тя падна ненадейно на колене пред него, хвана ръката му и я целуна, преди да се отдръпне.

— Какво правите? — извика капитана.

— Покайвам се. Мислено ви бях обидила, като ви сметнах за подобен на Левасьор. Битката ви с него ми се видя бой между чакали. На колене моля за прошка, господине.

Капитан Блъд погледна надолу към нея и по устните му плъзна усмивка, която освети странно светлите сини очи на мургавото му

лице.

— Мое дете, може би щеше да ми е трудно да ви простя, ако бяхте помислили нещо друго.

Помогна ѝ да се изправи на крака и си каза, че се е държал доста добре в тази история. Въздъхна. Съмнителната му слава, която така бързо се беше разнесла из островите, сигурно бе достигнала и до ушите на Арабела Бишоп. Не се съмняваше, че тя ще го презре и ще го приравни към другите пирати. Затова се надяваше до нея да достигне някакъв отзвук от тази му постъпка, който да смекчи малко нейното презрение. Блъд не беше казал истината на мадмоазел Д'Ожерон когато рискува живота си, за да я спаси, той беше подтикван от мисълта, че ако можеше да го наблюдава, мис Бишоп щеше да одобри подобна постъпка.

ГЛАВА XVI

КЛОПКАТА

Естествено историята с мадмоазел Д'Ожерон подобри и без това сърдечните връзки между капитан Блъд и губернатора на Тортуга. Капитанът стана желан гост в красивата каменна къща със зелени капаци на прозорците, която господин Д'Ожерон си бе построил сред голяма, разкошна градина на изток от Кайона. Д'Ожерон дължеше на капитан Блъд не само двадесетте хиляди песети, които той бе дал за откуп на дъщеря му: умен и способен търговец, който умееше да се пази, французинът знаеше също така да бъде щедър и не му беше чуждо чувството на благодарност. Той доказва това по всички възможни начини и под неговото покровителство престижът на капитан Блъд сред пиратите достигна връхната си точка.

Така че, когато дойде време да се съоръжава ескадрата му за нападението на Маракайбо, което по начало беше проект на Левасьор, на капитан Блъд не му липсваха нито кораби, нито хора. Той събра общо петстотин души, а би могъл да завербува и пет хиляди, стига да имаше къде да ги настани. Можеше да удвои и броя на корабите си, но предпочете да се ограничи с наличната си сила. Трите кораба с които разполагаше бяха „Арабела“, „Ла Фудр“, командуван от Каюзак със стои и двадесет души на борда, и „Сантяго“ оборудван на ново и прекръстен „Елизабет“ на името на английската кралица, чиито моряци бяха унижили Испания, както се надяваше да я унижи сега капитан Блъд. Поради службата си в кралската флота Хагторп бе назначен от Блъд за командир на новия кораб и назначението му бе потвърдено от членовете на екипажа.

Няколко месеца след спасяването на мадмоазел Д'Ожерон през август 1687 година — малката флота след няколко незначителни приключения, на които няма да се спирам, навлезе в голямото езеро Маракайбо и нападна богатия град на континента.

Събитията не се развиха както се бяха надявали и отрядът на Блъд се оказа в опасно положение. Това е изразено най-добре от

думите на Каюзак — Пит ги е записал внимателно, — произнесени в разгорещен спор, избухнал по стъпалата на църквата "Неустра сеньора дел Кармен", безбожно преустроена от Блъд в стражница. Казах вече, че той биваше католик само когато е изгодно.

Спорът се водеше от Хагторп, Волверстон и Пит, от една страна, и Каюзак, чието беспокойство го беше предизвикало, от друга. Зад тях на обгорения от слънце пращен площад, заобиколен от редки палми с отпуснати от зноя листа, се бяха събрали около двеста души от двете партии; в момента бяха потиснали собственото си вълнение, за да чуят какво говорят техните водачи.

Сякаш никой не пречеше на Каюзак и той викаше с дрезгавия си свадлив глас, та всички да чуят резките му нападки. (Пит съобщава, че той говорел на много развален английски, който младият моряк дори не се опитва да ни предаде.) Дрехите му бяха в същия безпорядък, в какъвто и речта му. Неговото облекло беше в съответствие със занаята му и в пълен контраст със скромните дрехи на Хагторп и с контешката изисканост на Джереми Пит. Изцапаната с петна от кръв синя памучна риза беше отворена отпред, за да се разхлаждат косматите му гърди. В колана на кожените панталони бяха затъкнати цял арсенал пистолети и един нож, а на една кожена презрамка, прехвърлена свободно през тялото, висеше абордажна сабя. Около главата, над широкото, плоско монголско лице, беше навита като тюрбан червена кърпа.

— Не ви ли предупредих още от самото начало, че всичко върви много гладко? — попита той плачевно и гневно едновременно. — Не съм глупак, приятели мои. Имам добри очи. И виждам всичко. Виждам една напусната крепост при входа на езерото и никой в нея, който да стреля по нас, когато влизаме. Тогава подозирам, че е клопка. Кой човек с очи и разум не би подозрял? Ба! Ние продължаваме. И какво намираме? Град, който подобно на крепостта е напълно напуснат, град, от който хората са изнесли всичко ценно. Отново предупреждавам капитан Блъд. Клопка е, казвам аз. Но трябва да продължим, все да продължаваме без съпротива, докато открием, че е твърде късно да излезем отново в морето, че не можем вече да се върнем назад. Но никой не ме слуша. Всичките знаете повече от мене. Господи! Капитан Блъд все продължава напред, и ние продължаваме. Отиваме в Гибралтар^[1]; вярно, че след дълго време хващаме накрая вицегубернатора, вярно, че го принуждаваме да плати голям откуп за

Гибралтар, вярно, че с този откуп и плячката ние се връщаме с двеста хиляди песети. Но кажете ми, какво е това всъщност? Да ви кажа ли аз? Това е парче сирене — парче сирене в миши капан, а ние сме малките мишки. По дяволите! А котките — о, котките ни чакат. Котките са четирите испански бойни кораба, които междуременно дойдоха. И те ни чакат на изхода от лагуната. Дявол да го вземе! Ето докъде стигнахме заради ината на вашия прекрасен капитан Блъд.

Волверстон се изсмя. Каюзак избухна гневно:

— А, дявол да го вземе! Ти се смееш, животно? Смееш се! Кажете ми тогава как ще излезем оттука, ако не приемем условията на испанския адмирал?

Сред пиратите в подножието на стъпалата се разнесе гневен одобрителен шум. Единственото око на огромния Волверстон се завъртя страховито и той сви големите си пестници, сякаш щеше да удари французина, който ги излагаше на опасност от бунт. Но Каюзак не се уплаши. Настроението на хората му даваше кураж.

— Мислиш, може би, че този твой капитан Блъд е сам господ-бог. Че може да прави чудеса, а? Смешен е, да знаеш, този капитан Блъд с фасоните си и...

Той замлъкна. В този момент от църквата бавно излезе капитан Блъд. Заедно с него вървеше здрав, дългокрак французин — морският вълк Ибервил. Въпреки младостта си Ибервил си бе спечелил славата на пиратски вожд още преди да загуби собствения си кораб и да бъде принуден да служи под началството на Блъд. Капитанът се приближи към спорещите, като се облягаше на дългия си абаносов бастун; лицето му беше засенчено от широкопола шапка с пера. Във външния му вид нямаше нищо пиратско. Много повече приличаше на човек, който се разхожда по Пел Мел^[2] или по Аламеда^[3] — по-скоро по последната, защото елегантният му костюм от виолетова тафта със златошити илици за копчетата беше по испанска мода. Но дългата, здрава бойна шпага, отметната назад от лявата ръка, която почиваше на дръжката ѝ, променяше това впечатление. Шпагата и стоманените очи издаваха авантюриста.

— Намирате ме смешен, а, Каюзак? — каза той, когато се спря пред бретонеца, чийто гняв сякаш се беше изпарил. — А за какъв трябва да ви считам вас? — Той говореше тихо, почти уморено. — Вие разправяте на хората, че сме се забавили и че това забавяне е довело до

сегашното опасно положение. Но кой е виновен за забавянето? Цял месец се занимаваме с нещо, което би трябвало и щеше да бъде свършено за една седмица, ако не бяха вашите грешки.

— О, боже мой! Аз ли съм виновен, че...

— Да не би някой друг да е виновен, че заседнахте с „Ла Фудр“ на плитчината в средата на езерото? Не приехте лоцман. Сам знаехте всичко. Не мерихте дълбочините дори. В резултат загубихме три твърде ценни дни, за да докараме лодки и да вземем хората и багажа ви. Тези три дена дадоха на жителите на Гибралтар време да чуят за нашето идване и да избягат. Поради това трябваше да преследваме губернатора до проклетата му крепост на острова и за да я превземем, загубихме 15 дни и стотина души. Ето защо се забавихме и испанската флота бе повикана от Ла Гуайра от кораб на бреговата охрана. А ако не бяхте загубили „Ла Фудр“ и намалили по този начин нашата сила на два кораба, дори сега щяхме да опитаем да си пробием път, и то с доста голяма надежда за успех, а вие си въобразявате, че имате право да се заяждате и да ни укорявате за това положение, което е резултат на собствената ви глупост.

Надявам се, че ще се съгласите с мене, ако нарека сдържаността с която говореше Блъд, удивителна, още повече, че испанската флота, която пазеше изхода от голямото езеро Маракайбо и чакаше спокойно там капитан Блъд с увереност, основаваща се на огромното ѝ превъзходство, се командуваше от най-злия му враг — испанския адмирал дон Мигел де Еспиноса и Валдес. В допълнение на дълга към родината адмиралът имаше, както знаете, някои лични причини да желае срещата с Блъд заради историята на борда на „Енкарнасион“ от преди една година и смъртта на брат му, дон Диего. С него плаваше и племенникът му Естебан, който жадуваше за отмъщение повече от самия адмирал.

Въпреки това капитан Блъд запазваше хладнокръвие и осмиваше паниката на този, за когото положението не беше наполовина толкова опасно, колкото за самия него. Той се извърна от Каюзак и заговори на тълпата пирати. Те се приближиха, за да го чуят, понеже Блъд не си даде труда да повиши глас.

— Надявам се, че този отговор ще ви даде ясна представа по въпросите, които ви вълнуват — каза той.

— Няма какво да се говори за миналото — извика Каюзак по-скоро намусено, отколкото свирепо. Волверстон се изсмя, а смехът му приличаше на конско цвилене. — Въпросът е какво да правим сега.

— Изобщо не съществува такъв въпрос — рече капитан Блъд.

— Съществува, как да не съществува — настоя Каюзак. — Испанският адмирал дон Мигел е обещал да ни остави да излезем свободно в открито море, ако тръгнем веднага, без да повредим града, пуснем пленниците и върнем всичко, каквото сме взели от Гибралтар.

Капитан Блъд се усмихна леко, защото знаеше точната цена на думата на дон Мигел. Вместо него, без да скрива презрението си към своя сънародник, отговори Ибервил:

— Това доказва, че въпреки предимствата си испанският адмирал се бои от нас.

— Това е само защото не знае колко сме слаби всъщност-извика ожесточено Каюзак. — Трябва да приемем тези условия на всяка цена. Нямаме друг избор, Това е моето мнение.

— Но не и моето — отвърна капитан Блъд. — Затова отказах.

— Отказали сте! — Широкото лице на Каюзак почервения. Ропотът на хората зад гърба му го окуражи. — Отказали сте? Отказали сте, без да се посъветвате с мене?

— Вашето несъгласие нямаше да промени нищо. И без вас сме мнозинство, защото Хагторп е напълно на моето мнение. Въпреки това, ако вие и вашите французи искате да се възползвате от предложенията на испанците, ние няма да ви попречим да ги приемете. Изпратете един от вашите пленници да го съобщи на адмирала. Дон Мигел ще се зарадва на подобно решение, можете да бъдете сигурен в това.

Каюзак го гледа сърдито известно време. След това се овладя и попита съсредоточено:

— Какво точно отговорихте на адмирала?

Лицето и очите на капитан Блъд светнаха в усмивка.

— Отговорих му, че ако в течение на двадесет и четири часа не ни даде честната си дума, че ще се оттегли в открито море, ще престане да препречва изхода ни и да се меси в нашето заминаване и ако не получим петдесет хиляди песети откуп за града Маракайбо, то ще превърнем красивия град в пепелище, а после ще излезем и ще разбием флотата му.

Подобна дързост накара Каюзак да онемее. Но сред английските пирати на площада мнозина изпитаха удоволствие от тази хумористична дързост — уловеният в капан да диктува условия на тези, които са го уловили. Разнесоха се смехове. Смехът се разрасна в приветствен рев. Блъфът е любимо оръжие на авантюристите. Когато разбраха за какво става дума, дори французите на Каюзак бяха увлечени от тази вълна на весел ентузиазъм. Каюзак със свирепото си упорство остана единственият недоволен. Той се оттегли обиден. Успокои се едва когато следващият ден му донесе желаното отмъщение. То дойде под формата на пратеник с писмо от дон Мигел. В писмото испанският адмирал тържествено се заклеваше, че щом пиратите са отказали великодушното му предложение да се предадат с военни почести, той ще ги чака при устието на езерото, за да ги разгроми, когато излязат от него. Добавяше, че ако се забавят с тръгването, веднага щом флотата му бъде подсилена от петия кораб „Санто Ниньо“, който е на път да се присъедини към тях от Ла Гуайра, сам той ще навлезе в езерото и ще ги намери.

Този път капитан Блъд беше изкаран от равновесието си.

— Не ми досаждайте повече — озъби се той на Каюзак, който Дойде отново да му се оплаква. — Съобщете на адмирала, че сте се отделили от мене. Той ще ви пусне, дявол да го вземе! Вземете едно от едномачтовите корабчета, качете хората си и вървете с дявола в открито море.

Каюзак веднага би се възползувал от това предложение, ако хората му бяха единодушни по въпроса. Те обаче бяха раздирани от лакомия и безпокойство. Ако си отидат, трябваше да оставят своята част от плячката, която не беше малка, а така също робите и пленниците. Ако го стореха и капитан Блъд успееше да се измъкне невредим, а те го познаваха добре и знаеха, че колкото и немислимо да изглежда, подобно нещо беше напълно възможно, той щеше да се възползува от всичко, оставено от тях. Самата мисъл за това беше твърде горчива. И накрая, въпреки всички доводи на Каюзак, решението им беше не в полза на дон Мигел, а на Питър Блъд. Тръгнаха са с него, заявяваха те, и ако се върнат изобщо, ще се върнат с него. Това решение му бе съобщено още същата вечер от мрачния Каюзак.

Блъд се зарадва и покани бретонеца да се присъедини към съвещанието; обсъждаха мерките, които трябваше да се вземат. Съвещанието се състоеше в обширния вътрешен двор на губернаторската къща, която капитан Блъд бе обсебил за собствено ползуване. В средата на обкръжения с каменни колони квадрат, под бухнала асма, се разливаха разхлаждащите струи на един водоскок. Наоколо растяха портокалови дървета и неподвижният вечерен въздух беше изпълнен с техния аромат. Това беше едно от тези приятни отвън и вътре съоръжения, които мавританските архитекти бяха внесли в Испания, а испанците пък взели със себе си в Новия свят.

На това място военният съвет, съставен от шест души, разисква до късно през нощта по предложения от капитан Блъд план за действие.

Голямото пресноводно езеро Маракайбо се захранва от десетина реки, които се стичат от заснежените върхове на планинските вериги от двете му страни, и се простира на около сто и двадесет мили на дължина и почти толкова на ширина. То има формата на огромна бутилка с гърло, обърнато към Морето при града Маракайбо.

След това гърло езерото се разширява отново и две тесни ивици земя, познати като островите Вихилиас и Паломас, запречват канала. Единственият изход към морето за кораби от всякакъв тонаж се намира в тесния пролив между тези острови. Паломас е дълъг около десет мили и до него могат да се доберат само малки плоскодънни съдове. Изключение прави източният му край, където се намира масивната крепост, господстваща над излаза към открито море. При идването на пиратите тази крепост беше празна. Сега в разширението между пролива и плитчините, в средата на канала, бяха хвърлили котва четирите испански кораба. Флагманският кораб „Енкарнасион“, когото вече познаваме, беше мощен галеон с четиридесет и осем големи оръдия и осем малки. Следващият го по мощност беше „Салвадор“^[4], с тридесет и шест оръдия; другите два, „Инфанта“^[5] и „Сан Фелипе“, бяха по-малки, но въпреки това представляваха солидна заплаха с двадесетте си оръдия и сто и петдесетте души, които се намираха на всеки един от тях.

Такава беше флотата, на чието предизвикателство капитан Блъд трябваше да противопостави „Арабела“ с четиридесет оръдия, „Елизабет“ с двадесет и шест и две едномачтови корабчета, взети в

плен при Гибралтар и въоръжени с по четири кулверини^[6]. Против хилядата испанци на галеоните пиратите можеха да противопоставят едва четиристотин души, оцелели от петстотинте, които бяха тръгнали от Тортуга.

Планът за действие, предложен от капитан Блъд на съвещанието, беше отчаян и Каюзак веднага го каза.

— Че е така, така е — отвърна капитанът. — Но съм вършил и по-отчаяни неща.

Той с удоволствие пушеше лулата си, пълна с ароматичния тютюн, с който се славеше Гибралтар. Бяха взели няколко бали от него.

— И тези отчаяни постъпки са успявали винаги. *Audaces fortuna iuvat*^[7]. Честна дума, старите римляни са познавали добре света.

Със собствената си увереност той зарази последователите си и дори и недоверчивия Каюзак. Всички се хванаха уверено на работа. В течение на три дни от изгрев до залез слънце пиратите неуморно работеха и се потяха, за да завършат подготовката на действията, които трябваше да им донесат освобождение. Времето беше малко. Трябваше да нанесат удар, преди дон Мигел де Еспиноса да получи подкрепление от петия галеон, „Санто Ниньо“^[8], който беше на път да се присъедини към флотата му.

Основната работа се водеше на по-голямото от двете едномачтови корабчета, взети в плен при Гибралтар. Това корабче играеше главната роля в плановете на капитан Блъд. Най-напред махнаха всички прегради и го превърнаха в гола черупка, а после в бордовете му пробиха толкова много дупки, че заприлича на решето. След това пробиха в палубата още пет-шест люка, а в корпуса натовариха целия запас от смола, катран и сяра, който успяха да намерят в града. Прибавиха шест бурета барут, като ги поставиха подобно на оръдия да се подават от амбразури на лявата страна на корабчето.

Вечерта на четвъртия ден всичко беше готово, хората напуснаха най-после празния, приятен град Маракайбо и се качиха на корабите си. Но вдигнаха котва едва в два часа след полунощ. Тогава със започването на отлива те тръгнаха безшумно към пясъчните плитчини. Бяха прибрали всички платна с изключение на платната под бушприта, за да бъде улеснено управлението им. Лек бриз ги подгонваше сред виолетовия мрак на тропическата нощ.

Вървяха в следния ред: най-отпред беше импровизираното запалително корабче под командуването на Волверстон с екипаж от шестима доброволци, всеки от които щеше да получи по сто песети специално възнаграждение независимо от дела им от другата плячка. Следваше го „Арабела“. На известно разстояние се намираше „Елизабет“, командван от Хагторп. На него беше и Каюзак с мнозинството от хората си. Най-накрая плаваха второто едномачтово корабче и осем лодки, на които се намираха пленниците, робите и по-голямата част от пляката. Пленниците бяха вързани и се охраняваха от четирима пирати с мускети и двама моряци, които управляваха лодките. Тяхното място беше в тила и не трябваше да взимат никакво участие в предстоящата битка.

Когато първите проблясъци на опаловата зора разпръснаха мрака, напрегнатите погледи на пиратите успяха да различат рангоутите^[9] и такелажите^[10] на испанските кораби, хвърлили котва на около четвърт миля пред тях. Испанците не подозираха нищо и разчитаха напълно на огромното си превъзходство. Затова не проявяваха бдителност, по-голяма от обичайната. Те забелязаха сред полумрака ескадрата на Блъд доста време след като ги бяха видели от пиратските кораби. Докато се събудят напълно, корабчето на Волверстон беше вече между тях и се носеше с изпънати платна; бяха ги вдигнали на мачтите му веднага щом видяха испанските кораби.

Волверстон отпрати корабчето право към флагманския кораб „Енкарнасион“, завърза кормилото, взе висящия до него горящ фитил и запали огромен факел от оплетена слама, потопена в катран. Волверстон размаха факела над главата си и той пламна точно когато корабчето се удари с трясък в борда на флагманския кораб. Такелажите на двата кораба се заплетоха и дървените напречни греди започнаха да се чупят. Шестимата доброволци на Волверстон стояха съвършено голи на поста си от лявата страна на корабчето, четирима на парапета, двама на рейте, всичките въоръжени с абордажни куки. В момента на сблъскването куките бяха закачени за испанеца и прикрепиха корабчето към него, а хората на рейте довършиха с куките си заплитането на такелажите.

На борда на така грубо разбудения испански кораб цареше паника, тръбяха тръбачи, всички бързаха, тичаха и викаха. Отначало направиха няколко отчаяни опита да вдигнат котва, но се отказаха,

защото беше вече твърде късно. Испанците сметнаха, че пиратите ще направят абордаж, и се въоръжиха, за да посрещнат нападението. Забавянето на абордажа заинтригува екипажа на испанския кораб, защото това не подхождаше на обикновената тактика на пиратите. Те останаха още по-заинтригувани от вида на гиганта Волверстон, който бързаше съвършено гол по палубата на корабчето с огромен горящ факел в ръка. Едва когато завърши работата си, те започнаха да подозират истинското положение — че Волверстон подпалва фитилите на буретата с барут. Тогава един от испанските офицери, обхванат от паника, заповяда една група да направи абордаж на корабчето.

Заповедта закъсна. Волверстон видя шестимата си доброволци да се хвърлят в морето, след като закачиха куките, и забърза към парапета на десния борд. Запрати горящия факел през най-близкия люк в трюма и се хвърли от борда, за да бъде прибран малко след това от една лодка на „Арабела“. Но преди това корабчето беше обхванато от пламъци и взривовете от него започнаха да обсипват „Енкарнасион“ с горящи запалителни вещества. Дълги огнени езици заблизаха борда на галеона и отблъснаха испанските смелчаци, които твърде късно се заеха да разединят двата кораба.

В същото време, докато най-страшният от испанските кораби излизаше от строя още в самото начало, Блъд се приближи до „Салвадор“ и откри огън по него. Мина пред носа му и даде бордов залп, който с ужасна сила помете всичко от палубата на испанския кораб. След това „Арабела“ се извъртя и даде втори бордов залп от упор по корпуса му. Блъд остави поне за известно време излезлия от строя „Салвадор“, а „Арабела“ продължи курса си и изненада екипажа на „Инфанта“ с два изстрела от носовите си оръдия, а след това се удари с грохот в испанския кораб и го взе на абордаж; Хагторп извършваше подобна операция със „Сан Фелипе“.

През цялото това време испанците не успяха да дадат нито един изстрел — толкова изненадани бяха, толкова бърз и парализиращ беше ударът на капитан Блъд.

Екипажите на „Сан Фелипе“ и „Инфанта“ се видяха изправени пред студените стоманени остриета на пиратите и не оказаха почти никаква съпротива. Гледката на пламтящия флагмански кораб и повредения „Салвадор“ ги обезсърчи напълно, те се признаха за победени и хвърлиха оръжие.

Ако „Салвадор“ беше окуражил двата кораба, може би испанците все пак щяха да обърнат щастието на своя страна. Но по истински испански обичай „Салвадор“ беше кораб-съкровищница на испанската ескадра и това му попречи. На борда си имаше сребро и злато за около 50 000 песети. Дон Мигел се беше прехвърлил междуременно на него с остатъците от екипажа си и обзет преди всичко от грижата тези 50 000 песети да не попаднат в ръцете на пиратите, той отправи кораба към остров Паломас и крепостта, която пазеше пролива. В дните, докато чакаха, адмиралът се бе погрижил тайно да снабди отново крепостта с оръдия и да настани там гарнизон. За тази цел той бе взел всички оръдия от крепостта Коиеро, разположена по-далече в залива, включително и няколко дългобойни оръдия, по-мощни от обикновените.

Капитан Блъд не подозираше нищо и подгони „Салвадор“, придружен от „Инфанта“, която сега се намираще под командването на Ибервил. Кърмовите оръдия на „Салвадор“ отговаряха безпорядъчно на силния огън на преследвачите; повредите на кораба бяха толкова сериозни, че когато стигна в обсега на оръдията от крепостта, той започна да потъва и накрая заседна в плитчините, като част от корпуса му остана да се подава над водата. С лодки и плуване екипажът успя някак си да се добере до брега на Паломас.

И когато капитан Блъд считаше вече победата за сигурна и пътя към открито море за свободен, крепостта ненадейно разкри своята ужасяваща и напълно неподозирана мощ. Дългобойните оръдия изреваха и „Арабела“ потръпна под удара, който разби защитните парапети на средната палуба и причини смърт и паника сред моряците, събрани в тази част на кораба.

Веднага след първия залп последва втори и ако Пит, щурманът на „Арабела“, не беше взел кормилното колело в ръце и не беше извърнал кораба рязко надясно, то „Арабела“ щеше да пострада много.

Междуременно крехкият „Инфанта“ беше пострадал значително повече. Само един изстрел го беше улучил, но той разтроши левия му борд до ватерлинията^[11] и от дупката започна да нахлува вода, която щеше да потопи кораба, ако опитният Ибервил не беше взел бързи мерки, като нареди да се изхвърлят всички оръдия от левия му борд. Облекчен по този начин и наклонен надясно, корабът

зави и последва „Арабела“. Двата кораба се оттеглиха, следвани от огъня на крепостта, който обаче не им нанесе вече големи повреди.

Те излязоха от обсега на оръдията, присъединиха се към „Елизабет“ и „Сан Фелипе“ и легнаха в дрейф, за да обмислят положението.

---

[1] Гибралтар-малък град на брега на езерото Маракайбо (Венецуела). ↑

[2] „Пел Мел“ — улица в Лондон. ↑

[3] „Аламеда“ — улица в Мадрид. ↑

[4] „Салвадор“ (исп.) — „Спасител“. ↑

[5] „Инфанта“ (исп.) — титла, давана на по-младите кралски деца в Испания и Франция. ↑

[6] Кулверин — дълго старовремско оръдие. ↑

[7] *Audaces fortuna juvat* (лат.) — Щастieto покровителствува смелите. ↑

[8] „Санто Ниньо“ (исп.) — „Светият младенец“ ↑

[9] Рангоут — съвкупност от дървените части, предназначени за опъване на платната, сигнализационните пособия и т.н. ↑

[10] Такелаж — всички въжета на кораба, които служат за закрепване на рангоута и за управление на платната. ↑

[11] Ватерлиния — линията върху борда на кораба, до която той потъва при плаване. ↑

ГЛАВА XVII

ИЗМАМЕНИТЕ

На палубата при кърмата, под ярките лъчи на утринното слънце, заседаваше набързо свиканият съвет. Паднал духом, капитан Блъд председателствуваше съвета. По-късно той заяви, че това е бил един от най-горчивите моменти в кариерата му. Трябваше да преглътне факта, че след като бе провел боя със завидно майсторство, от което имаше право да се гордее, и разби ескадрата на дон Мигел де Еспиноса, превъзхождаща го по кораби, оръдия и хора, считана за непобедима от испанския адмирал, победата му бе отнета от три сполучливи изстрела на неподозираната батарея, която ги изненада напълно. Тяхната победа щеше да бъде безплодна, докато не разрушат крепостта, която продължаваше да защитава изхода.

В началото капитан Блъд предложи да поправят корабите на място и веднага да направят нов опит да си пробият път към морето. Но другите го разубедиха. Тази му прибързаност, така неприсъща за него, беше породена от мъка и наранено честолюбие, чувства, които са в състояние да направят неразсъдлив и най-разумния човек. Капитан Блъд се овладя и трезво прецени положението. „Арабела“ не беше в състояние да излезе в открито море; „Инфанта“ едва се държеше над водата, а „Сан Фелипе“ беше пострадал доста от огъня на пиратите, преди да бъде превзет.

Трябваше да признае накрая, че не им остава нищо друго, освен да се върнат в Маракайбо и да поправят там корабите, преди да извършат повторен опит за излизане в открито море.

И така, победените победители в кратката, но жестока битка се върнаха в Маракайбо. Раздразнението на капитан Блъд се засили от песимизма на Каюзак, който не пестеше думите си. Отначало французинът бе изпитал силно главозамайване от бързата и лека победа, спечелена сутринта от малобройните им сили, но след това изпадна в още по-дълбоко отчаяние. Неговото настроение зарази по-голямата част от французите.

— Това е краят — заяви той на капитан Блъд. — Този път ни дадоха мат.

— Ще си позволя да ви припомня, че казахте същото и по-рано — отговори търпеливо Блъд. — Въпреки това сам видяхте какво стана, а и не можете да отречете, че се връщаме с повече кораби и оръдия, отколкото имахме на тръгване. Погледнете, човече, каква флота имаме сега.

— Виждам я — каза Каюзак.

— Пфуй! В крайна сметка вие сте страхливо псе!

— Наричате ме страхливец?

— Ще си позволя това.

Бретонецът се вгледа гневно в него и се задъха. Но нямаше намерение да иска удовлетворение за обидата. Знаеше много добре какво удовлетворение ще му даде капитан Блъд. Още помнеше съдбата на Левасьор. Затова се задоволи с думи.

— Това е прекалено! Много си позволявате! — оплака се горчиво той.

— Вижте какво, Каюзак, дотегнахте ми с вечните си хленчения, когато нещата не се развиват като на прием. Ако сте търсили спокоен и лесен живот, не трябваше да се впускате в морето и не трябваше да тръгвате с мене, защото при мене нещата никога не са спокойни и лесни. Това е всичко, което възнамерявам да ви кажа тази сутрин.

Каюзак напусна Блъд с ругатни и отиде при хората си да разбере какво мислят те.

Капитан Блъд пък се отправи при ранените, за да им помогне като добър лекар, и остана при тях до вечерта. Накрая слезе на брега с взето решение и се прибра в къщата на губернатора, за да напише на дон Мигел едно предизвикателно, но крайно учтиво писмо на чист кастилски език.

„Тази сутрин показах на Ваше превъзходителство на какво съм способен — писа той. — Въпреки че Вие имахте почти два пъти повече кораби, хора и оръдия, аз плених и разруших корабите на Великата флота, с която щяхте да навлезете в езерото и да ни разбиеете. В резултат Вие вече не сте в състояние да изпълните своята заплаха дори когато получите подкрепление от «Санто Ниньо». От това, което се случи, можете да извадите заключение какво още може да стане. Не бих безпокоил Ваше превъзходителство с това писмо, ако не бях

човечен и не ми беше противно излишното проливане на кръв. Поради това, преди да се справя с Вашата крепост, която може би мислите за непревземаема, също както се справих с флотата Ви, която мислехте за непобедима, от чисто човечни подбуди Ви правя едно последно предложение. Ще пощадя града Маракайбо и ще го напусна, като оставя в него четиридесетте пленници, при условие че ми пратите петдесет хиляди песети откуп и сто глави едър рогат добитък. Повечето от пленниците са известни хора и ще ги задържа като заложници до нашето отплаване; ще ги върна в лодките, които ще вземем за тази цел. Ако Ваше превъзходителство прояви неблагодарумието да отхвърли тези условия и ме принуди да разруша крепостта с цената на няколко живота, то аз Ви предупреждавам, че не ще можете да очаквате никаква милост от наша страна и че ще започна действията си, като превърна в пепел красивия град Маракайбо.“

Като написа писмото, Блъд нареди да доведат вицегубернатора на Маракайбо, взет в плен при Гибралтар. Той му разкри съдържанието на писмото и го изпрати да го занесе на дон Мигел.

Изборът на пратеник беше твърде находчив. Вицегубернаторът беше най-заинтересуван да се запази градът и щеше от свое име да моли той да бъде пощаден от съдбата, определена му от капитан Блъд.

Предвижданията се изпълниха. Вицегубернаторът присъедини горещата си молба към предложенията в писмото.

Но сърцето на дон Мигел беше кораво. Вярно, че неговата флота беше отчасти потопена и отчасти пленена. Но той си казваше, че го бяха изненадали. Подобно нещо нямаше да се повтори. Нямаше да го изненадат в крепостта. Нека капитан Блъд прави каквото си ще с Маракайбо, той ще си получи заслуженото, когато рано или късно реши да излезе от езерото. А все някога трябваше да се реши.

Вицегубернаторът изпадна в паника. Загуби самообладание и наговори доста неприятни неща на адмирала. Но те не бяха и наполовина толкова неприятни, колкото нещата, които адмиралът му каза:

— Ако вие бяхте толкова предан на нашия крал и не бяхте позволили на проклетите пирати да влязат в езерото, колкото предан ще бъда аз, като не ги пусна да излязат, сега нямаше да се намираме в такова положение. Затова престанете да ме отегчавате със страхливите си съвети. Не влизам в никакви споразумения с капитан Блъд. Знам

какви са задълженията ми към моя крал и имам намерение да ги изпълня. Знам и задълженията към себе си. Имам частни сметки с негодника и възнамерявам да ги уредя. Отнесете му този отговор.

И така, вицегубернаторът се върна в Маракайбо, в собствената си красива къща, където се беше настанил капитан Блъд, и донесе отговора на испанския адмирал. Проявата на кураж от страна на адмирала го беше засрамила и той предаде отговора му така предизвикателно, както адмиралът би желал да бъде предаден.

— А, така ли? — рече капитан Блъд с усмивка, въпреки че сърцето му се сви. — Жалко, че адмиралът е толкова упорит. По същия начин загуби собствената си флота, но тя беше негова. А Маракайбо не е. Затова ще го загуби, без да се безпокои толкова. Съжалявам. Ненавиждам разрушението и проливането на кръв. Но какво да се прави! Утре сутринта ще накарам да приготвят клади в града и може би, когато види блясъците на пожара вечерта, той ще повярва, че Питър Блъд държи на думата си.

Вицегубернаторът си излезе с провлачени стъпки, последван от пазачите. Моментната му дързост се бе изпарила.

Но щом той си отиде, веднага скочи на крака Каюзак, който вземаше участие в съвета, събран, за да приеме отговора на дон Мигел. Лицето му беше бяло, а протегнатите в протест ръце трепереха.

— Кълна се в собствената си смърт, какво ще кажете сега? — извика той с прегракнал глас и без да дочака отговор, продължи: — Знаех си, че няма да изплашите толкова лесно адмирала. Той ни държи в капан и го знае много добре, а си мислите, че ще се уплаши от нахалното ви писмо. Глупавото ви писмо само ни обрече всички на гибел.

— Свършихте ли? — попита тихо Блъд, когато французинът си пое дъх.

— Не, не съм.

— Тогава ми спестете останалото, което сигурно ще бъде от същото качество и с нищо няма да ни помогне да разрешим трудното положение, в което се намираме.

— А какво ще правите сега? Ще ми кажете ли? — запита настоятелно Каюзак.

— Как мога да зная, дявол да го вземе? Надявах се, че вие ще дадете някаква идея. Но понеже се грижите толкова много за

спасението на собствената си кожа, ще бъде най-добре вие и тези, които мислят като вас, да ни напуснете. Не се съмнявам, че испанският адмирал ще се зарадва на това дори и при сегашните обстоятелства. Ще ви дадем едномачтовото корабче като прощален подарък и пет пари не давам дали ще се присъедините към дон Мигел, както не давам пет пари за помощта ви в предстоящите събития.

— Хората ми трябва сами да решат това — отговори Каюзак, като преглътна гнева си и излезе да поговори с тях, оставяйки другите да разискват спокойно.

Рано на следващата сутрин той отново потърси капитан Блъд. Намери го сам във вътрешния двор, където се разхождаше напред-назад с глава, клюмнала върху гърдите. Каюзак взе размисъла за отчаяние. Всеки от нас носи в душата си мярка, с която мери другите.

— Решихме да приемем предложението ви, капитане — съобщи той мрачно и предизвикателно.

Капитан Блъд се спря с приведени рамене и ръце зад гърба и изгледа мълчаливо пирата. Каюзак поясни:

— Миналата нощ изпратих при испанския адмирал един от моите хора с писмо. Предложих му да се оттеглим, ако ни разреши да си отидем отгук с военни почести. Тази сутрин получавам отговора. Разрешава ни, при условие че няма да отнесем нищо с нас. Моите хора се качват на корабчето. Тръгваме веднага.

— Добър път — каза капитанът, кимна с глава, обърна се и потъна отново в размишления.

— Само това ли ще ми кажете? — извика Каюзак.

— Има и някои други неща — отвърна Блъд през рамо. — Но съм сигурен, че няма да ви харесат.

— Хо! Добре тогава. Довиждане, капитане! — И прибави ядовито: — Убеден съм, че вече няма да се видим.

— Вие сте убеден, а аз се надявам — отговори Блъд.

Каюзак избяга с мръсни ругатни на уста. Преди пладне още той и хората му се намираха на път. Тези шестдесет души бяха напълно отчаяни и въпреки усилията, положени от Ибервил, позволиха да бъдат убедени да си тръгнат с празни ръце. Адмиралът удържа Думата си и ги остави да излязат в открито море. Капитан Блъд познаваше добре испанците и не очакваше подобно нещо.

Междувременно веднага щом дезертърите вдигнаха котва, капитан Блъд получи съобщение, че вицегубернаторът моли да се види с него. С влизането си дон Франсиско разкри факта, че нощните размишления бяха засилили безпокойството му за съдбата на града и възмуцението от упоритостта на адмирала.

Капитан Блъд го прие любезно.

— Добро утро, дон Франсиско. Отложих фойерверка за вечерта. В тъмното ще се вижда по-добре.

Дон Франсиско беше хилав, нервен, възстар човек от благороден произход и не се отличаваше с особена храброст. Той веднага заговори делово:

— Дойдох, дон Педро, да ви съобщя, че ако почакате три дена, аз се наемам да събера откупа, който искате и който дон Мигел де Еспиноса отказва да даде.

Капитан Блъд се изправи срещу него със смръщени вежди над светлите си очи.

— А откъде ще ги вземете? — го запита накрая той с известно учудване.

Дон Франсиско поклати глава.

— Това си остава моя работа — отговори той. — Знам къде да намеря парите и моите съграждани също трябва да вземат участие в събирането им. Пуснете ме под честна дума за три дена и аз ще се погрижа да останете напълно доволен. Междувременно синът ми остава при вас като заложник за моето връщане.

Той започна да се моли, но беше прекъснат рязко:

— Кълна се във всички светци! Вие сте храбър човек, дон Франсиско, щом идвате при мене с такава басня — известно ви е къде можете да намерите пари за откупа, а отказвате да ми дадете подробности. Не мислите ли, че с няколко запалени клечки под ноктите ще станете по-приказлив?

Дон Франсиско пребледня леко, но поклати глава.

— Така постъпваха Морган, Д'Олоне и другите пирати. Но капитан Блъд не постъпва така. Ако изпитвах някакво съмнение по този въпрос, нямаше да разкрия дотолкова картите си.

Капитанът се засмя.

— Ах вие, стар мошенико — каза той. — Разчитате на моята суета, нали?

— На вашата чест, капитане.

— Честта на пират? Вие сте полудели!

— Аз вярвам в честта на капитан Блъд — настоя дон Франсиско.

— Вие се славите, че воювате като джентълмен.

Капитан Блъд отново се изсмя горчиво и презрително. Дон Франсиско се уплаши. Той не можеше да предположи, че капитанът се надсмива над себе си.

— Давам ви трите дни, които искахте, само защото в крайна сметка така е по-доходно. Толкова по този въпрос, дон Франсиско. Ще се погрижа да ви дадат необходимите мулета.

Дон Франсиско се отправи да изпълни поетото обещание и остави капитана потънал в мисли. Блъд изпитваше и горчивина, и задоволство, загдето славата му на рицар, доколкото беше съвместима с пиратския занаят, принасяше известна полза.

Точно на третия ден вицегубернаторът се върна в Маракайбо с мулета, натоварени с пари и слитъци скъпоценни метали на стойност петдесет хиляди песети, а зад мулетата няколко негри роби караха стадо от сто глави добитък.

Добитъкът беше предаден на пиратите, които по-рано са се занимавали с лов и бяха опитни в приготвянето на месото. По-голямата част от седмицата те прекарваха на брега, заети с разрязването и осоляването на месо.

Докато се вършеше това и поправяха корабите, капитан Блъд непрекъснато обмисляше задачата, от чието решение зависеше собствената му съдба. Разузнавачите индианци, с които си служеше, го осведомиха, че испанците са се възползвали от отливите и са успели да спасят тридесет оръдия от „Салвадор“ и по този начин са прибавили още една батарея към мощната артилерия на крепостта. Накрая, надявайки се да получи вдъхновение на място, капитан Блъд отиде лично на разузнаване. Придружен от двама приятелски настроени индианци, с риск на живота си, той прекоси езерото под булото на нощта и слезе на острова. Скриха се заедно с лодката в гъстите храсталаци, с които беше обрасъл този бряг, и пролежаха там до утрото. Тогава Блъд продължи сам с безкрайна предпазливост. Искаше да провери едно свое предположение и се приближи до крепостта много повече, отколкото беше разумно.

Изкачи се на четири крака върху едно възвишение, отдалечено на около една миля, и оттам успя да види вътрешността на укреплението. С помощта на телескопа, който носеше, той се увери, както бе предполагал и се надявал, че всички оръдия са обърнати към морето.

Доволен от резултата, той се завърна в Маракайбо и изложи пред шестимата души, които съставяха неговия съвет — Пит, Хагторп, Ибервил, Волверстон, Дайк и Огл, — предложението да нападнат крепостта откъм сушата. Ако стигнат до острова под покровителството на нощта, те ще изненадат испанците и ще се опитат да ги разбият, преди последните да обърнат оръдията, за да отблъснат нападението.

Предложението беше посрещнато доста хладно от всички офицери с изключение на Волверстон, който по темперамент принадлежеше към хората на отчаяните рискове. Хагторп веднага се противопостави.

— Това е твърде лекомислен план, Питър — каза той сериозно и поклати красивата си глава. — Помисли само: не можем да разчитаме да се приближим, без да ни забележат, на такова разстояние, от което да нападнем крепостта, преди да бъдат преместени оръдията. Но даже и да успеем, самите ние не можем да вземем оръдия; трябва да разчитаме изключително на лекото си оръжие: как тогава ние, едва триста души (защото след заминаването на Каюзак техният брой беше намалял), ще прекосим откритите места и ще нападнем два пъти по-силния противник в крепостта?

Другите — Дайк, Огл, Ибервил и дори Пит, който от привързаност към Блъд може би не щеше да се противи — го подкрепиха шумно.

— Обмислил съм всичко — рече капитан Блъд, когато млъкна ха. — Прецених рисковете и се помъчих да намеря начин да бъдат намалени. Но при това отчаяно положение...

Той замлъкна внезапно, намръщи се и се замисли дълбоко. След малко лицето му доби вдъхновен израз. Наведе бавно глава над гърдите си и известно време премисляше. Кимна на няколко пъти и измърмори: да, да. Накрая се изправи и ги погледна в очите.

— Слушайте — извика той. — Вие може би сте прави. Може би рисковете са твърде големи. Независимо дали е така, или не, аз намислих нещо по-добро. Вместо истинско нападение, то ще бъде само привидно. Ето плана, който предлагам.

Той започна да говори бързо и ясно и докато обясняваше своя план, лицата на офицерите просветнаха. Когато свърши, всички единогласно заявиха, че ги е спасил.

— Това трябва да се докаже на дело — заключи той.

От двадесет и четири часа всички бяха готови, така че нищо не ги задържаше, и те решиха да тръгнат на следващата сутрин.

Капитан Блъд беше толкова уверен в успеха, че освободи веднага заложниците и дори пленените негри роби, които другите смятаха за законна плячка. Като единствена предпазна мярка той заповяда да ги отведат в църквата и да ги заключат, докато бъдат освободени от тези, които щяха да дойдат в града.

После, след като ценната плячка и робите бяха настанени на сигурно в трюмовете на трите кораба, всички се качиха, вдигнаха котви и се отправиха към морето. Зад всеки кораб се влачеха на буксир по три пироги.

Адмиралът забеляза тържественото им приближаване по белите платна, блеснали от ослепителните лъчи на обедното слънце, потри тънките си ръце и се изсмя през зъби.

— Най-сетне! — извика той. — Сам господ ми ги дава в ръцете! — Той се обърна към офицерите, застанали зад него. — Рано или късно трябваше да стане така. Кажете, господа, не е ли оправдано търпението ми? Днес тука ще бъде сложен край на неприятностите, които поданиците на негово католическо величество търпят от негодника дон Педро Сангре, както той сам ми се представи навремето.

Той се извърна да даде необходимите заповеди и крепостта забръмча като кошер. Прислугата отиде при оръдията и канонирите вече разпалваха фитили, когато испанците забелязаха, че пиратската флота се приближава към Паломас, но неизвестно защо се отклонява на запад. Хората от крепостта наблюдаваха озадачени.

На около миля и половина в западна посока от крепостта и на половин миля от брега — до плитчините, които правеха острова недостъпен от двете му страни за големи плавателни съдове — четирите кораба хвърлиха котва пред погледа на испанците, но извън обсега на най-дългобойните им оръдия.

Адмиралът се изсмя презрително.

— Аха! Колебаят се английските кучета! Бога ми, има защо!

— Ще чакат нощта — предположи племенникът му, който стоеше досами него и потръпваше от възбуда.

Дон Мигел го погледна и се усмихна.

— А какво ще им помогне нощта, този тесен пролив под дулата на моите оръдия? Бъди сигурен, Естебан, че тази нощ ще отмъстим за баща ти.

Той вдигна телескопа си, за да види какво вършат пиратите. Видя, че пирогите, теглени на буксир от всеки кораб, бяха докарани до бордовете им, и се зачуди какво ли може да означава подобна маневра. Известно време пирогите останаха закрити зад корпусите на корабите. После се показаха една след друга иззад тях и той забеляза, че всяка лодка е пълна с въоръжени хора. С този си товар те се отправиха към едно място на брега, където островът беше обрасъл с гъста растителност до самата вода. Озадаченият поглед на адмирала ги проследи, докато се скриха зад листака.

Тогава той свали телескопа и погледна офицерите си.

— Какво може да означава това, дявол да го вземе? — попита той.

Никой не му отговори, защото всички бяха озадачени като него.

След известно време Естебан, който не преставаше да гледа към водата, дръпна чичо си за ръкава.

— Ето ги! — извика той и посочи с ръка.

Наистина лодките се връщаха. Но сега в тях бяха останали само гребците. Въоръженият им товар беше оставен на брега.

Лодките се върнаха при корабите и отново се отправиха натоварени с въоръжени хора към острова. Накрая един от испанските офицери изказа предположението си:

— Ще ни нападнат откъм сушата. Ще се опитат да щурмуват крепостта.

— Разбира се! — Адмиралът се засмя. — Отгатнах намеренията им. Когато господ иска да погуби някого, най-напред му взема разума.

— Ще излезем ли насреща им? — попита възбудено Естебан.

— Да излезем? Сред тези храсталаци? Ако го направим, ще попаднем в ръцете им. Не, не, ще чакаме нападението тука. А когато ни нападнат, самите те ще бъдат напълно унищожени. Можеш да не се съмняваш в това.

Но привечер увереността на адмирала беше малко нещо разклатена. До този момент пирогите бяха направили по пет-шест курса с въоръжени хора и дон Мигел съвсем ясно бе забелязал през телескопа, че стовариха поне дванадесет оръдия.

Той не се усмихваше вече; обърна се към офицерите с тревожен и сърдит израз на лицето:

— Кой глупак ми разправяше, че пиратите били само триста души? Досега свалиха на брега поне двойно повече.

Адмиралът беше изумен, но изумлението му щеше да бъде още по-голямо, ако му бяха казали истината — че на остров Паломас нямаше нито един пират и нито едно оръдие. Измамата беше пълна. Дон Мигел не можеше да предположи, че хората в пирогите оставаха винаги същите; на връщане към корабите те лягаха на дъното и лодките изглеждаха празни.

Испанските войски изпитваха нарастващ страх пред вероятното нощно нападение откъм сушата на всичките сили, с които разполагаха пиратите и които бяха два пъти повече, отколкото предполагаха, че се намират под командуването на негодника Блъд. Накрая този страх се предаде и на адмирала.

В последните часове на полумрака испанците направиха това, което капитан Блъд беше уверен, че ще направят — взеха всички мерки да посрещнат нападението, чиято подготовка беше така добре симулирана. Хванаха се като обречени на работа, за да преместят огромните оръдия, насочени към тесния излаз в морето.

Ръмжаха, потяха се, офицерите ги подканяха с ругатни и дори с камшици, работеха, обхванати от паника, за да успеят да преместят колкото се може повече оръдия, и то от по-големите, към страната на сушата и да ги настанят на новите им места, за да бъдат готови да посрещнат нападението, което можеше всеки момент да започне откъм отдалечената на половин миля гора.

И така, когато падна нощта, въпреки смъртния страх, който изпитваха от нападението на ужасните дяволи, чиято безразсъдна храброст беше станала пословична сред водите на Мейн, испанците бяха готови да ги посрещнат. Те стояха около оръдията и чакаха.

Докато испанците чакаха, под прикритието на тъмнината и с началото на отлива корабите на капитан Блъд вдигнаха тихо котва. Също както и преди разпънаха платна само на бушпритите, за да могат

да бъдат управлявани по-леко. А и тези платна бяха боядисани в черно. Четирите кораба бяха загасили всичките си светлини и с постоянно измерване на дълбочините напипаха пътя до пролива, който водеше в открито море.

Най-отпред плаваха един до друг „Елизабет“ и „Инфанта“ и едва когато-стигнаха на една линия с крепостта, испанците, чието внимание до този момент беше насочено в противоположната страна, откриха техните неясни очертания и дочуха бълбукането на водата. Тогава нощният въздух се изпълни от такъв взрив на безсилна човешка ярост, какъвто по всяка вероятност не е бил чуван от деня на вавилонското стълпотворение.

Понесен от бързия отлив, при преминаването си край укреплението „Елизабет“ даде залп по него от оръдията на левия си борд и засили още повече объркването сред испанските войници.

Адмиралът разбра веднага, без да знае точно по какъв начин, че е изигран и че плячката му се изплъзва от ръцете. Изпаднал в страшен гняв, той нареди оръдията, които с толкова труд бяха пренесени, да бъдат върнати на старите си места и заповяда на канонирите да се заемат междувременно с малокалибрени оръдия, които единствени от цялата му мощна, но неизползуваема в момента артилерия оставаха насочени към пролива. След загубата на няколко скъпоценни мига укреплението откри най-после огън с тези оръдия.

В отговор се разнесе страхотен залп от борда на „Арабела“, който се беше изравнил с крепостта и разпъваше всичките си платна. Вбесените и брътвеци испанци видяха за момент червения му корпус и блясъка на оръдията, а гърмът от залпа му заглуши шума на скърцащите въжета. Не видяха вече кораба. Благоприятната тъмнина, сред която малокалибрени испански оръдия стреляха напосоки, погълна бягащите кораби и те не дадоха нито един изстрел, който би помогнал на разстроения и озадачен неприятел да открие местоположението им.

Флотата на Блъд понесе незначителни вреди. Но докато испанците се оправят от объркването си, за да представляват известна опасност за пиратите, корабите, подгонени от южен бриз, успяха да излязат от пролива в открито море.

Така дон Мигел де Еспиноса остана на острова да предъвква горчивата мисъл за загубената възможност да си отмъсти и да се чуди с

какви думи да доложи на върховния съвет на краля, че Питър Блъд си е отишъл от Маракайбо, като е взел фрегати с по двадесет оръдия, принадлежащи дотогава на Испания, двеста и петдесет хиляди песети и друга плячка. И всичко това въпреки четирите галеона на дон Мигел и силно въоръжената крепост, която бе задържала така успешно пиратите в клопка.

Дългът на Питър Блъд към дон Мигел нарасна много и испанецът се закле в небето, че на всяка цена ще се разплати с него.

Но загубите, понесени от краля на Испания, не се ограничиха с това. Вечерта на следния ден край бреговете на остров Оруба, при излаза от Венецуелския залив, ескадрата на капитан Блъд се натъкна на закъснелия „Санто Ниньо“, който бързаше, разпънал всичките си платна, към Маракайбо, за да се притече на помощ на дон Мигел.

Отначало испанците помислиха, че насреща им е победоносната флота на дон Мигел, която се завръща, след като е разгромила пиратите. Когато корабите се приближиха, на гротмачтата на „Арабела“ се издигна английският флаг и разпръсна заблужденията им. „Санто Ниньо“ предпочете да не проявява излишна храброст и смъкна знамето си.

Капитан Блъд нареди екипажът на испанския кораб да се прехвърли в лодките и да слезе в Оруба или където пожелае. Толкова благосклонен се показва към тях, че дори им подари няколко от пирогите, които все още влачеха на буксир.

— Ще видите — каза той на капитана на кораба, — че дон Мигел е в ужасно настроение. Предайте му моите поздрави и му съобщете, че си позволявам да му припомня, че трябва да вини само себе си за всички нещастия, които се струпиха на главата му. Той изпрати неофициално брат си да нападне остров Барбадос и злините, които причини, му се върнаха стократно. Посъветвайте го да помисли добре, преди да се реши отново да насъска дяволските си испанци по някое английско селище.

С това Блъд освободи капитана и той се прехвърли през борда на „Санто Ниньо“. Питър Блъд се зае да разгледа новата плячка. Когато отвориха люковете, откриха, че в трюма на испанския кораб има жив товар.

— Роби — каза Волверстон и започна да ругае злината на испанците, докато от тъмната вътрешност на кораба изпълзя Каюзак и

започна да премига от силната слънчева светлина.

Разбира се, бретонецът премигаше не само от слънцето. След него изпълзяха останките от екипажа му. Те го проклинаха страхотно заради малодушието му, причина сега за позора да дължат спасението си на хората, които бяха изоставили и обрекли на гибел.

Преди три дни „Санто Ниньо“ срещнал и потопил корабчето им, а Каюзак избягнал бесилката само за да стане в течение на дълги години посмешище за „Бреговото братство“.

Дълго след това на остров Тортуга го питаха с насмешка:

— Къде харчиш златото, което донесе от Маракайбо?

ГЛАВА XVIII

„МИЛАГРОСА“^[1]

Историята в Маракайбо трябва да се счита като шедьовър в пиратската кариера на капитан Блъд. Въпреки че едва ли има една от многобройните му битки, така подробно описани от Джереми Пит, в която да не се проявява талантът му за водене на морски бой, то неговите блестящи способности на тактика никъде не проличават тъй пълно, както в двете сражения, с които се освободи от клопката, устроена му от дон Мигел де Еспиноса.

Блъд се ползуваше с известност и преди това, но тя беше затъмнена от славата му след тази битка. С подобна слава не можеше да се похвали никой друг, нито дори известният Морган.

В Тортуга, където Блъд прекара няколко месеца, зает с поправката и екипирането на трите кораба, пленени от флотата, която се беше приготвила да го унищожи, той стана едва ли не божество за буйните членове на „Бреговото братство“; много от тях се стремяха към честта да служат под неговото командване. Това обстоятелство го постави в рядкото положение да може да избира щателно членовете на екипажите за своята нараснала флота и той се възползува от него.

При следващото си отплаване Блъд имаше на разположение флота от пет прекрасни кораба с около хиляда души. И така, той беше станал не само известен, но и могъщ. Трите заловени испански кораба Блъд прекръсти с известно академично чувство за хумор на „Клото“, „Лакезис“ и „Атропос“^[2], като по този начин известяваше със зловецка ирония на света, че те ще бъдат съдници за съдбата на всички испанци, които срещне из моретата.

Новината за тази флота, достигнала след известието за поражението на испанския адмирал при Маракайбо, предизвика сензация в Европа. Испания и Англия бяха неприятно обезпокоени по различни причини и ако си дадете труд да разлистите

дипломатическата кореспонденция по този въпрос, ще видите, че тя е доста обемиста и не винаги коректна.

Междувременно във водите на Карибско море испанският адмирал дон Мигел де Еспиноса, за да си послужим с една съвременна дума, изпадна в амок^[3]. Той беше в немилост поради поражението, нанесено му от капитан Блъд, и това едва не го накара да полудее. Ако погледнем безпристрастно на така създалото се положение, не можем да не изпитаме известно съчувствие към дон Мигел. Омразата стана ежедневна храна за нещастника, а желанието за мъст обзе изцяло мислите му. Той се мятеше като бесен из водите на Карибско море и търсеше своя враг, а между това като предястие за отмъстителния си апетит се нахвърляше върху всеки английски или френски кораб, който се изпречваше на пътя му.

Няма нужда да се говори повече, за да стане ясно, че прославеният морски капитан, знатният кастилски благородник беше загубил ума и дума и сам бе станал пират. Върховният кралски съвет можеше твърде скоро да го осъди заради постъпките му. Но какво значение щеше да има това за човек, който отдавна беше осъден без никаква надежда за опрощаване? Точно обратното — ако успееше да залови и окове във вериги дръзкия и единствен по рода си капитан Блъд, съществуваше възможност Испания да погледне по-снизходително на неговите настоящи постъпки и на предишните му загуби.

И така, той пренебрегваше превъзхождащата сила на капитан Блъд и го търсеше навсякъде из безбрежното море. Цяла година го търси напразно. Обстоятелствата, при които се срещнаха, са твърде любопитни.

Едно разумно наблюдение на фактите в човешкия живот ще покаже и на най-тесногръдите хора, които се надсмиват над употребата на съвпаденията в романите и драмите, че самият живот е почти изцяло една поредица от съвпадения. Разгърнете книгата на историята на която страница пожелаете, и ще намерите някакво съвпадение, спомогнало за дадени събития, които биха могли да бъдат предотвратени от най-дребни случки. Наистина съвпаденията могат да се определят като инструмент, който съдбата използва, за да извае частта на хората и нациите.

Сега ще имате случай да наблюдавате действието на съвпаденията в съдбата на капитан Блъд и на някои други лица.

На 15 септември 1688 година — паметна година за Англия — три кораба браздяха водите на Карибско море и те щяха да определят съдбата на няколко души.

Първият от тях беше флагманският кораб на капитан Блъд — „Арабела“. Един ураган сред малките Антилски острови го беше отделил от пиратската флота. Корабът се намираше някъде около 17 градуса северна ширина и 74 градуса западна дължина. Югоизточните ветрове на този задушен сезон го подгонваха към Наветрения пролив и той се отправяше към Тортуга — естествено сборно място за разделените кораби.

Вторият кораб беше „Милагроса“. Придружен от най-малката фрегата „Идалга“, той дебнеше из засада на север от дългия полуостров, който се вдава в морето при югозападния ъгъл на Хаити. На „Милагроса“ се намираше отмъстителният дон Мигел.

Третият и последен от тези кораби, които ни интересуват в момента, беше един английски военен кораб, който на тази дата стоеше на котва във френското пристанище Сен Никола на северозападния бряг на остров Хаити. Той пътуваше от Плимут за Ямайка и на борда му се намираше твърде известен пасажер в лицето на лорд Джулиън Уейд. Неговият родственик, лорд Съндерланд, го беше натоварил с много важна и деликатна мисия, резултат от неприятната преписка между Испания и Англия.

Подобно на англичаните, френското правителство беше твърде раздражено от грабителските действия на пиратите, защото те водеха до непрекъснато обтягане на отношенията с Испания, и напразно се опитваше да ги усмири, като караше губернаторите на своите презморски колонии да се отнасят към тях с най-голяма суровост. Но самите губернатори, подобно на губернатора на Тортуга, богатееха от тайните споразумения с пиратите или пък, подобно на губернатора на френската част от Хаити, мислеха, че пиратите трябва да бъдат поощрявани, за да съдържат мощта и алчността на Испания, която в противен случай би се удовлетворявала за сметка на чуждите колонии. Затова губернаторите гледаха с безпокойство на всякакви решителни мерки, които биха могли да прогонят пиратите и да ги накарат да търсят нови ловни райони из южните морета.

За да задоволи желанието на крал Джеймз за примиряване с Испания и в отговор на постоянните протести на испанския посланик, държавният секретар лорд Съндерланд назначи за вицегубернатор на Ямайка една решителна личност. Тази решителна личност беше полковник Бишоп, който от няколко години се славеше като най-влиятелния плантатор на остров Барбадос.

Полковник Бишоп прие поста и напусна плантациите си, в които трупаше настървено своето богатство, и прояви припряност, чиито корени лежах в желанието да оправи собствените си сметки с Питър Блъд.

Идването на полковник Бишоп в Ямайка бе почувствувано осезателно от пиратите. Но каквото и да правеше той, един от пиратите, същият този Питър Блъд, който навремето беше негов роб, му се изплъзваше винаги и продължаваше безстрашно и твърде резултатно да безпокои испанците по вода и суша. Неговата дейност поддържаше постоянна натегнатост в отношенията между Англия и Испания, а това представляваше особена опасност в тези дни, когато мирът в Европа се запазваше с големи трудности.

Отчаян не само от собствената си мъка, която се набираше с всеки изминал ден, а и от постоянните упреци, отправяни му от Лондон поради неговите неуспехи, полковник Бишоп стигна дотам, че намисли да сподери Блъд чак в Тортуга и да се опита да очисти острова от пиратите, на които там се даваше подслон. За свое щастие той се отказа от безумната си идея. Причина за отказа бяха природната защитеност на острова и мисълта, че едно нападение върху територия, която поне номинално е френско владение, може да се изтълкува като тежка обида за Франция. Въпреки това на полковник Бишоп му се струваше, че ако не бъдат взети подобни мерки, не ще може да се постигне много нещо. Това си схващане той изложи в едно писмо до държавния секретар.

Това писмо и описаното в него положение убедиха лорд Съндерланд, че не ще може да уреди този досаден въпрос с обикновени средства. Затова той започна да обмисля някои необикновени мерки и се сети за плана, възприет по отношение на Морган, привлечен на кралска служба по времето на Чарлз II. Реши, че подобен начин на действия може да се окаже еднакво ефикасен и в случая с капитан Блъд. Негова светлост взе предвид, че

противозаконната дейност на Блъд е може би резултат не на вродена склонност, а на абсолютна необходимост, наложена от обстоятелствата по неговото депортиране в Барбадос, и че той би посрещнал с радост възможността да се откаже от тази си дейност.

В изпълнение на това решение Съндерланд изпрати своя роднина, лорд Джулиън Уейд, като го снабди с офицерски заповеди за назначение, в които беше оставено празно място за имената, давайки му пълни указания за линията на поведение, която секретарят считаше, че е желателно да се спазва, но му остави пълна свобода на действие при изпълнението на тези указания. Съндерланд беше опитен политик и познаваше изтънко лабиринта на интригите, затова посъветва своя родственик, в случай че Блъд се покаже неговорчив или Уейд реши по някакви други причини, че не е целесъобразно той да бъде взет на кралска служба, да насочи вниманието си към неговите офицери, да ги съблазни да го напуснат и като го отслаби по този начин, Блъд да стане лесна плячка за флотата на полковник Бишоп.

„Роял Мери“, корабът, на който пътуваше този остроумен, достатъчно образован, донякъде разпуснат и безукоризнено елегантен пратеник на лорд Съндерланд, стигна благополучно до Сен Никола — последното пристанище, в което се отбиваше преди Ямайка. Беше решено лорд Джулиън да се представи най-напред на вицегубернатора в Порт Роял, а оттам при нужда да се отпрати в Тортуга. Племенницата на вицегубернатора беше дошла преди няколко месеца в Сен Никола, за да посети свои близки и да избегне непоносимите горещини на Ямайка по това време на годината. Тя трябваше да се връща и затова към капитана на „Роял Мери“ бе отправена молба да я вземе на борда. Предвид ранга и службата на нейния чичо тази молба беше удовлетворена веднага.

Лорд Джулиън приветствува качването ѝ на кораба със задоволство. Пътешествието беше изключително интересно, но сега придобиваше известна пикантност и щеше да стане съвършено. Негова светлост принадлежеше към тези галантни кавалери, за които съществуване, лишено от жени, не беше пълноценно.

Мис Арабела Бишоп със своята прямота, момчешки глас и почти момчешка свобода на движенията не представляваше такава дама, върху която в Англия би се спрял обиграният поглед на негова светлост. Неговият опит и изтънченият му вкус го караха да

предпочита по-пълничките, меланхолични и женствено безпомощни личности. Очарованието на мис Бишоп беше безспорно. Но то беше такава, че можеше да се оцени само от някой деликатен човек. А лорд Джулиън, въпреки че съвсем не беше груб, не притежаваше необходимата деликатност. С това не искам да кажа нищо компрометиращо по негов адрес.

Независимо от всичко, мис Бишоп си оставаше една млада дама, а из географските ширини, сред които лорд Джулиън бе попаднал, подобно явление беше рядкост и заслужаваше внимание. От своя страна, с титлата и положението си, със своята любезност и очарование на опитен придворен, той излъчваше наоколо си атмосферата на огромния свят, в който обикновено живееше, свят, който за Арабела, прекарала целия си живот на Антилските острови, представляваше само едно име. Няма нищо чудно в такъв случай, че те почувствуваха интерес един към друг, преди още „Роял Мери“ да напусне Сен Никола. Всеки можеше да разправи доста неща, които интересуват другия. Той можеше да възбуди въображението ѝ с разкази за живота в двореца „Сент Джеймз“, като в много от тях си приписваше героична или поне доста забележителна роля. А тя можеше да попълни неговите познания с важни сведения за Новия свят, където той идваше за първи път.

Преди да изгубят Сен Никола от погледа си, те бяха вече добри приятели и негова светлост започна да внася поправки в първите си впечатления за нея и да открива очарованието на искреното и прямо приятелско държание, което я караше да се отнася към всеки мъж като към брат. Ако се вземе предвид, че главата на лорд Джулиън беше непрестанно изпълнена с мисли за неговата мисия, няма нищо чудно, че ѝ заговори за капитан Блъд. Всъщност имаше едно обстоятелство, което водеше направо към подобен разговор.

— Чудя се — каза той веднъж, когато се разхождаха по кърмата — дали сте виждали този Блъд, който навремето е бил роб в плантацията на вашия чичо.

Мис Бишоп се спря. Облегна се на парапета и се загледа в отдалечаващата се земя. Отговори след известно мълчание с равен, спокоен глас.

— Виждах го често и го познавам много добре.

— Виж ти!

Негова светлост загуби малко от своята невъзмутимост, която така старателно култивираше. Той беше млад мъж на около двадесет и осем години, доста по-висок от среден ръст. Изглеждаше по-висок поради изключителната си слабост. Лицето му беше също така слабо, бледо, с остри, но приятни черти, заобиколено от къдрите на златиста перука. Чувствената уста и бледосините очи му придаваха замечтан, замислено-меланхоличен израз. Въпреки това погледът на тези очи беше жив и забелязваше всичко. Само в настоящия случай пропусна да забележи леката червенина, която се появи по бузите на мис Бишоп при този въпрос, и подозрителното, прекалено спокойствие на нейния отговор.

— Виж ти! — повтори той и се облегна до нея. — И като какъв човек го преценявахте?

— В тези дни аз го уважавах като изпаднал в беда джентълмен.

— Знаехте ли неговата история?

— Той ми я разказа. За това именно го уважавах — заради спокойствието и твърдостта, с които понасяше нещастieto си. Но сега, с оглед на постъпките му, аз започвам да се съмнявам в това, което ми е разправял за себе си.

— Ако имате предвид несправедливостите, които е претърпял от кралската комисия, съдила метежниците на Монмът, то няма никакво съмнение, че всичко е напълно вярно. Сигурно е, че не е участвувал в метежа на Монмът. Бил е осъден въз основа на един параграф от закона, който той може да не е познавал при извършване на постъпката, квалифицирана по-късно като измяна. Но, бога ми, той си отмъсти до известна степен.

— Това е непростимо — каза тя тихо. — Това отмъщение го погуби, и то напълно заслужено.

— Погубило? — Негова светлост се изсмя. — Не бъдете толкова сигурна. Чувам, че е забогатял. Разправят, че е превърнал плячката от испанците във френско злато, което се пази във Франция на негово име. Господин Д'Ожерон, неговият бъдещ тъст, се е погрижил за това.

— Неговият бъдещ тъст? — попита тя и се вгледа в него с широко разтворени очи и уста. След това допълни въпроса си: — Господин Д'Ожерон? Губернаторът на Тортуга ли?

— Същият. Виждате, че капитанът има добро покровителство. Научих тази новина в Сен Никола. Струва ми се, че не мога да се

радвам на подобно известие, защото това ще затрудни задачата, с която ме изпрати моят родственик лорд Съндерланд. Но това е положението. Не знаехте ли?

Тя поклати глава отрицателно и не отговори. Беше се извърнала и очите ѝ се вглеждаха в кротко издигащите се и спускащи се вълни. След известно време тя заговори отново с напълно спокоен и овладян глас:

— Но ако това е вярно, той щеше да се откаже от пиратството досега. Ако... ако обича някоя жена и е сгоден за нея, а е и богат, както казвате, той щеше да напусне този рискован живот и...

— Така мислех и аз — прекъсна я негова светлост, — докато не получих обяснение. Д'Ожерон е алчен не само за себе си, но и за своята дъщеря. А що се отнася до момичето, то чух да разправят, че е доста див екземпляр, напълно достойна за човек като Блъд. Чудно ми е защо не се ожени за нея и не я вземе със себе си на кораба да водят заедно пиратски живот. Подобно нещо не би било ново за нея. Учудвам се и от търпението на Блъд. За да я спечели, той е убил един друг мъж.

— Казвате, че е убил някого заради нея! — В гласа ѝ прозвуча ужас.

— Да, един френски пират на име Левасьор. Той бил любовник на момичето и съдружник на Блъд в някакво начинание. Блъд искал момичето за себе си и убил французина, за да я спечели. Пфуй! Мръсна история, признавам. Но по тези места хората имат по-различен морал...

Тя се беше обърнала с лице към него. Дори устните ѝ бяха побледнели. Прекъсна опита му да извини действията на капитан Блъд; кафявите ѝ очи пламтяха.

— Сигурно имат друг морал, щом са го оставили жив след подобно нещо.

— О, казаха ми, че въпросът е бил решен в честен бой.

— Кой ви каза?

— Един човек, който е плавал с тях! Французин на име Каюзак. Открих го в една крайбрежна кръчма в Сен Никола. Бил е помощник на Левасьор и е присъствувал на дуела и на смъртта на Левасьор.

— А момичето? Каза ли ви дали и момичето е присъствувало?

— Да. Тя е гледала боя. След като се разправил с пирата, Блъд я отвел със себе си.

— И хората на убития са му позволили? — Той долови нотка на неверие в гласа ѝ, но не забеляза облекчението, с което то бе примесено. — О, не вярвам в тази история! Не мога да повярвам.

— Уважавам ви за това, мис Бишоп. И аз не можех да повярвам, че могат да съществуват толкова безсърдечни хора, докато Каюзак не ми обясни случая.

— Какво? — Чувството на съмнение, което я бе ободрило, сякаш изчезна. Тя стисна здраво парапета и се обърна с лице към негова светлост. В момента той не забеляза нищо, но по-късно си спомни, че в държанието ѝ имаше нещо странно.

— Блъд откупил съгласието им и правото да отведе девойката. Заплатил с перли на стойност двадесет хиляди песети. — Негова светлост отново се изсмя презрително. — Добра цена, бога ми! Всичките са негодници, крадливи, подкупни псета. А тази история съвсем не е за женски уши.

Тя извърна очи от него и откри, че погледът ѝ е замъглен. След малко го запита с по-неспокоен глас от преди:

— Защо ви разправи французинът тази история? Мрази ли той капитан Блъд?

— Не мисля — отвърна бавно негова светлост. — Разправи ми го... просто като обикновена история из живота на пиратите.

— Обикновена история! Господи! Обикновена история!

— Ще се осмеля да забележа, че всички оставаме все още диваци под тънкото покривало на цивилизацията — каза негова светлост. — Но този Блъд, както ми съобщи Каюзак, бил доста способен човек. Той бил бакалавър по медицина...

— Доколкото знам, това е вярно.

— Служил е дълго време в чуждестранни флоти и армии. Каюзак ми каза — което трудно мога да повярвам, — че бил служил под командуването на Де Ройтер.

— И това е вярно — потвърди тя и въздъхна тежко. — Струва ми се, че Каюзак ви е уведолил доста точно. Уви!

— Вие съжалявате за това?

Тя го погледна и Уейд забеляза, че е твърде бледа.

— Както човек съжалява, когато чуе, че е умрял някой, когото е уважавал. Навремето го считах за изпаднал в беда, но достоен човек. А сега... — Тя се позабави и се усмихна пресилено. — Най-добре е такъв човек да бъде забравен. — След това Арабела Бишоп заговори за други неща.

Тя притежаваше дарбата да се сприятелява с всеки, когото срещнеше, и за кратко време между двамата се породиха дружески отношения. Но скоро едно непредвидено събитие развали това, което трябваше да бъде най-приятната част от пътуването на негова светлост.

Причина за това стана побеснелият испански адмирал, когото срещнаха насред Гонаивския залив на втория ден след отплаването им. Капитанът на „Роял Мери“ не се уплаши дори когато дон Мигел откри огън по него. Англичанинът видя извишаващите се над водата високи бордове на испанския кораб, които му предлагаха отлична цел, и се надсмя. Ако този дон, плаващ под испанско знаме, искаше да се бие, то „Роял Мери“ щеше да удовлетвори желанието му. Може би храбрата самоувереност на английския капитан имаше известно основание и през този ден той щеше да прекрати буйната кариера на дон Мигел, но един сполучлив изстрел от „Милагроса“ попадна сред барута, складиран в носовата част на кораба, и хвърли във въздуха предната му половина, преди още да почне битката. Как беше попаднал този барут там, няма да се узнае никога, а храбрият капитан не оживя, за да разследва случая.

Капитанът на „Роял Мери“ и една трета от моряците бяха убити, а корабът, силно повреден, се поклащаше безпомощно. Преди останалите живи моряци да се оправят от объркването, испанците нахлуха на кораба.

В същото време, когато дон Мигел стъпваше на борда, мис Бишоп се намираще в капитанската каюта под кърмата, където я бяха отвели за по-сигурно, и лорд Джулиън се опитваше да я успокои и окуражи, уверявайки я, че всичко ще свърши добре. Сам лордът не се чувствуваше твърде спокоен и лицето му беше побледняло. Не трябва да се смята, че беше страхливец. Но мисълта за ръкопашен бой в тази дървена клетка, която можеше всеки миг да потъне под краката му в дълбините на океана, беше твърде неприятна за човек, показал достатъчно храброст на суша. За щастие мис Бишоп не се нуждаеше от слабата утеха, която той можеше да ѝ предложи. Вярно е, че беше

побледняла и кафявите ѝ очи бяха по-широко отворени от обикновено. Но тя се владееше добре. Полуседнала, полуоблегната върху масата в каютата на капитана, тя запази достатъчно присъствие на духа, за да успокои прислужницата мулатка, която хленчеше в краката ѝ, обхваната от ужас.

Вратата на каютата се отвори и сам дон Мигел, с орлов нос, висок и обгорял, престъпи прага. Лорд Джулиън се извърна с лице към него и се хвана за шпагата.

Обаче испанецът не беше склонен да губи времето си в празни приказки и премина направо към целта.

— Не ставайте глупак! — каза той с характерната си грубост. — Защото ще си получите заслуженото! Вашият кораб потъва!

Зад дон Мигел стояха трима или четирима души с шлемове на главите и лорд Джулиън веднага прецени обстановката. Той пусна ефеса на шпагата и няколко сантиметра от стоманеното острие се плъзнаха обратно в ножницата. Дон Мигел се усмихна, белите му зъби светнаха сред сивата брада и той протегна ръка.

— Ако обичате — каза той.

Лорд Джулиън се поколеба. Погледът му потърси мис Бишоп.

— Мисля, че така ще бъде по-добре — каза младата дама с пълно самообладание и негова светлост повдигна рамене и предаде шпагата си.

— Елате всички на моя кораб — покани ги дон Мигел и излезе.

Те се възползуваха от поканата му, първо, защото испанецът можеше да ги принуди, и второ — нямаше за какво да остават на потъващия кораб. Забавиха се само колкото беше необходимо на мис Бишоп да събере малко багаж, а негова светлост да вземе куфара си.

Оцелелите моряци върху разбития „Роял Мери“ бяха оставени от испанците да се оправят както могат. Можеха да се качат на лодките, а ако те не ги поберяха, нека плуват или се удавят. Лорд Джулиън и мис Бишоп бяха прехвърлени на испанския кораб само защото дон Мигел разбра тяхната очевидна стойност за него. Той ги посрещна в каютата си твърде вежливо и също така вежливо пожела да му се представят.

Лорд Джулиън все още се намираще под впечатлението на ужасяващата гледка, която току-що бе видял, и с мъка се овладя, за да съобщи имената им. След това високомерно поиска да узнае името на нападателя. Беше в твърде лошо настроение. Съзнаваше, че не е

извършил нищо компрометиращо в необикновеното и трудно положение, в което го бе поставила съдбата, и че не е извършил също така нищо похвално. Може би това нямаше да има такова значение, ако свидетел на не много блестящото му поведение не беше една дама. Той беше решил при първа възможност да се държи по-добре.

— Аз съм дон Мигел де Еспиноса — отговори командирът на испанския кораб. — Адмирал от военноморските сили на негово католическо величество.

Лорд Джулиън остана изумен. Щом Испания вдигаше толкова шум около действията на такъв беглец авантюрист като капитан Блъд, какво ли щеше да отговори Англия сега?

— Ще ми кажете ли в такъв случай защо се държите като долнопробен пират? — попита той и добави: — Надявам се, че разбирате какви ще бъдат последствията от днешните ви действия и че ще ви бъде поискана строга сметка за безсмислено пролятата кръв и за насилието над тази дама и над мене.

— Не извършвам никакво насилие над вас — каза адмиралът и се засмя, както може да се смее само човек, в чиито ръце са всички козове. — Точно обратното — спасих живота ви...

— Вие сте спасили нашия живот! — Лорд Джулиън онемя за миг от подобно грубо нахалство. — А какво ще кажете за безсмислената касапница, която устройхте? Кълна се в бога, че скъпо ще заплатите за всичко.

Дон Мигел продължи да се усмихва.

— Възможно е. Всичко е възможно. Междувременно вашият собствен живот ще ви струва също така доста скъпо. Полковник Бишоп е богат човек, а вие, милорд, също не сте беден. Ще помисля и ще определя сумата за откупа ви.

— Значи все пак вие сте точно такъв проклет кръвожаден пират, какъвто предполагах, че сте — избухна негова светлост. — И имате още нахалството да се наричате адмирал от военноморските сили на негово католическо величество! Ще видим какво ще каже за вашето поведение негово католическо величество.

Адмиралът престана да се усмихва и даде израз на яростта, която бушуваше в гърдите му.

— Не разбирате ли, че се отнасям с вас, еретични английски кучета, точно по същия начин, по който вие се отнасяте с испанците из

моретата, вие, дяволски крадци и разбойници! Но аз имам доблестта да го правя от мое име, а вие, вероломни животни, вие изпращате срещу нас вашите блъдовци, хагторповци и моргановци и отричате всяка отговорност за постъпките им. Измивате си ръцете като Пилат. — Той се изсмя диво. — Нека и Испания да играе веднъж ролята на Пилат. Нека се отрече от всяка отговорност за постъпки, когато вашият посланик отиде да хленчи във Върховния съвет и да се оплаква от пиратските действия на дон Мигел де Еспиноса.

— Капитан Блъд и другите пирати не са английски адмирални — извика лорд Джулиън.

— Не са ли? А откъде да знаем. Откъде да знае Испания това? Дали всички вие, английски еретици, не сте лъжци?

— Сър! — Гласът на лорд Джулиън беше твърде рязък, а очите му блеснаха. Ръката му инстинктивно потърси шпагата там, където висеше обикновено. След това вдигна рамене и се усмихна подигравателно. — Разбира се — каза той спокойно, — вие оскърбявате обезоръжен човек, ваш пленник, и това напълно подхожда на вашето поведение и на всичко, което съм чувал за испанската чест.

Лицето на адмирала стана пурпурночервено. Вдигна ръка, за да го удари, но се въздържа — може би поради същите тези думи, после внезапно се обърна и излезе, без да отговори.

---

[1] „Милагроса“ (исп.) — „Чудотворна“. ↑

[2] Клото, Лахезис и Атропос — според гръцката митология това са трите орисници. ↑

[3] Амок — състояние на лудост. ↑

ГЛАВА ХІХ

СРЕЩАТА

Вратата хлопна зад испанския адмирал, а лорд Джулиън се обърна към Арабела и се усмихна. Чувствуваше, че се държа по-добре, и изпитваше почти детинско задоволство.

— Все пак последната дума беше моя — каза той и отметна златистите си къдри.

Мис Бишоп седеше на масата и го погледна, без да се усмихва.

— Толкова важно ли е да е ваша последната дума? Аз все мисля за бедните моряци от „Роял Мери“. Много от тях казаха наистина последната си дума. И то защо? Един прекрасен кораб беше потопен, двадесетина души загубиха живота си, три пъти повече хора се намират в опасност и за какво е всичко това?

— Вие сте твърде възбудена, мадам, аз...

— Възбудена! — Тя се изсмя кратко и рязко. — Уверявам ви, че съм напълно спокойна. Ще ви попитам нещо, лорд Джулиън, защо направи всичко това този испанец? С каква цел?

— Вие сама чухте — повдигна ядосано рамене лорд Джулиън. — От кръвожадност — обясни кратко той.

— От кръвожадност ли? — попита тя. Беше изумена. — Нима съществува подобно нещо? Но то е диво, чудовищно!

— Да, вие сте права. Това е дяволски жестока работа — съгласи се негова светлост.

— Нищо не мога да разбера. Преди три години испанците нападнаха Бриджтаун и извършиха неща, които не е възможно да бъдат извършени от човешки същества; ужасни, отвратителни, невероятни неща. Сега си ги спомням като някакъв лош сън. Та нима хората са животни?

— Хората? — попита учудено лорд Джулиън. — Не, кажете испанците и ще се съглася с вас. — Сам той беше англичанин и приказваше за наследствените врагове на своята нация. Въпреки това в думите му имаше известна истина. — Такова е поведението на

испанците в Новия свят, честна дума, това почти оправдава действията на хора като Блъд.

Тя потръпна, сякаш ѝ стана студено, облегна лакти на масата, подпря брадичката си с ръце и втренчи поглед пред себе си.

Лорд Джулиън я гледа известно време и забеляза колко напрегнато и бледо беше станало лицето ѝ. За това имаше достатъчно причини. Нито една от неговите познати не би запазила самообладание при подобно изпитание, а мис Бишоп през цялото време не бе проявила и най-малък признак на страх. Уейд не можеше да не се възхити от нея.

В каютата влезе един слуга испанец с чаша течен шоколад и кутия перуански сладкиши и ги остави на масата пред младата дама.

— Адмиралът ви поднася своите почитания — каза той, поклони се и излезе.

Мис Бишоп не обърна внимание нито на слугата, нито на това, което той донесе, и продължи да гледа замислено пред себе си. Лорд Джулиън се разходи из дългата ниска каюта, която се осветяваше през един отвор на тавана и няколко големи квадратни прозорци, гледащи към кърмата. Каятата беше обзаведена богато. На пода лежах скъпи източни килими, стените бяха превърнати в добре подредени библиотеки, а украсеният с изкусна резба бюфет беше пълен със сребърни прибори. Под един от прозорците, на нисък, продълговат сандък, лежеше китара, украсена с пъстри панделки. Лорд Джулиън я взе, дръпна нервно струните и я остави.

Обърна се отново с лице към мис Бишоп.

— Дойдох тука, за да унищожа пиратството — каза той. — Но дявол да го вземе, започвам да мисля, че французите са прави в желанието си да запазят пиратите като средство за обуздаване на испанските негодници.

Неговото мнение щеше да бъде напълно потвърдено, преди да изтекат няколко часа. Междувременно дон Мигел се отнасяше към тях внимателно и вежливо. Това потвърждаваше предположението на мис Бишоп, което тя с презрение изказа пред негова светлост — че за тях ще бъде поискан откуп и затова не трябва да се страхуват от някакво насилие. На разположение на Арабела и нейната ужасена прислужница беше предоставена отделна каюта, а друга каюта беше отредена за лорд Джулиън. Разрешиха им да се разхождат свободно из кораба и

бяха поканени да обядват на масата на адмирала. Но не им бе споменато нищо за неговите намерения по отношение на тях и за местоназначението на испанския кораб.

„Милагроса“, съпроводен от „Идалга“, който неотстъпно го следваше, държа известно време курс на югозапад и като заобиколи нос Тибурон, свърна на югоизток. После навлезе в открито море, оставяйки сушата като мъгливо очертание от лявата си страна, и се насочи на изток, за да попадне в ръцете на капитан Блъд, който, както знаем вече, се отправяше към Наветрения пролив. Това се случи рано на следващата сутрин. След като цяла година бе гонил напразно своя неприятел, дон Мигел се натъкна на него съвсем неочаквано. Такива са странните пътища на съдбата, чиято ирония определи също така дон Мигел да се срещне с „Арабела“, когато пиратският кораб беше сам, отделен от другите кораби на флотата и се намираше в неизгодно положение. На дон Мигел му се стори, че щастието, което толкова дълго време бе съпътствувало Блъд, най-после му се усмихва.

Мис Бишоп, веднага след ставането си, беше излязла на палубата да подиша чист въздух, а негово превъзходителство, както можеше да се очаква от толкова галантен джентълмен, я придружаваше. Оттам те видяха големия червен кораб, който навремето е бил „Синко лягас“ от Кадис. Корабът се носеше към тях с цяла планина от наклонени напред снежнобели платна, а на гротмачтата се развяваше от утринния бриз продълговатият флаг с кръста на свети Георги, Позлатените амбразури в червения корпус на кораба и позлатената дървена фигура на носа ярко бляскаха в светлината на утринното слънце.

Мис Бишоп не можеше да разпознае в този кораб същия „Синко лягас“, който беше видяла веднъж — през един трагичен ден преди три години на остров Барбадос. За нея той представляваше един голям кораб, който решително и величествено приближава към тях, а по знамето позна, че е английски. Видът на кораба я развълнува по много странен начин; у нея се надигна чувство на гордост и тя даже не се замисли за опасността, която може да представлява за тях предстоящата неизбежна битка.

Лорд Джулиън беше застанал до нея върху кърмата, където се бяха качили, за да виждат по-добре, и неговото внимание също така беше приковано към приближаващия се кораб, от който той не свалеше очи. Но негова светлост не споделяше радостта ѝ. Предишния ден за

първи път в живота си бе взел участие в морска битка и чувствуваше, че подобно приключение е в състояние да го задоволи за доста дълъг период. Това, повтарям, няма никакво отношение към храбростта на лорда.

— Вижте — каза мис Бишоп и показа кораба. Лорд Джулиън забеляза с удивление, че нейният поглед е пламнал. Дали разбираше какво предстои да се случи? Следващото ѝ изречение прогони съмненията му: — Корабът е английски и идва право към нас. Има намерение да влезе в бой.

— Господ да му е на помощ в такъв случай — каза мрачно негова светлост. — Капитанът му трябва да е полудял. Какви надежди може да храни, за да влезе в бой с два толкова силни кораба? Щом можаха толкова лесно да потопят „Роял Мери“, какво ли ще направят с този кораб? Погледнете този дявол, дон Мигел! Злорадството му е просто отвратително.

Адмиралът се разхождаше сред трескавите приготовления и се извърна да хвърли един поглед към пленниците си. Очите му блестяха, а лицето му беше преобразено. Той посочи с ръка приближаващия се кораб и извика нещо на испански, но шумът от работата на екипажа не им позволи да го чуят.

Те се приближиха към парапета и започнаха да наблюдават суматохата. Дон Мигел държеше в ръка телескоп и даваше нареждания, застанал върху задната горна палуба. Канонирите вече раздухваха фитилите, някои от моряците бяха по мачтите и прибираха платната, а други разпъваха над средната палуба здрава въжена мрежа за защита от падащите отломки на рангоута. Междувременно дон Мигел сигнализира на придружаващия го кораб и „Идалга“ се изравни с „Милагроса“ на около половин кабелт от дясната му страна. Застанали на високата кърма, негова светлост и мис Бишоп виждаха трескавите приготовления и на другия испански кораб. Различаваха подобни признаци и върху приближаващия се английски кораб; англичаните се подготвиха за битката, като прибраха всички платна освен платната на бизанмачтата и на бушприта. По този начин, почти мълчаливо, без предизвикателства или размяна на сигнали, противниците решиха, че битката е неизбежна.

Прибирането на част от платната позабави хората на „Арабела“, но корабът продължи своя курс. Беше се доближил вече дотолкова, че

се намираше в обсега на малокалибрени оръдия на испанците и те виждаха отчетливо човешките фигури, които се движеха по предната палуба, и блясъка на медните оръдия на носа. Канонирите на „Милагроса“ вдигнаха запалките и започнаха да раздухват тлеещите фитили, като поглеждаха нетърпеливо към адмирала.

Но той тържествено поклати глава.

— Търпение! — извика дон Мигел. — Не стреляйте, докато не дойде достатъчно близо. Той идва направо към гибелта си — направо към мачтата и въжето, които го чакат от толкова време.

— Бог да ме убие! — възкликна негова светлост. — Този англичанин сигурно е доста храбър, щом влиза в бой при толкова неравни сили. Но понякога предпазливостта е по-ценно качество за командира, отколкото храбростта.

— Често храбростта побеждава дори превъзхождащата сила — каза мис Бишоп. Лорд Джулиън я погледна и забеляза в държанието ѝ известна възбуда, но нито следа от страх. Нищо повече не можеше да го учуди. Тя съвсем не приличаше на жените, с които беше свикнал.

— А сега — каза той — ще ми позволите да ви заведа на по-безопасно място.

— Отгук виждам най-добре — отговори тя. И тихо прибави: — Моля се за този англичанин. Трябва да е много храбър. Лорд Джулиън прокле мислено храбростта му.

„Арабела“ плуваше с курс, чието продължение щеше да го отведе точно между двата испански кораба, и негова светлост изтъкна този факт.

— Той е полудял! — извика лорд Джулиън. — Отива направо в клопка! Когато попадне между двата кораба, ще бъде натрошен на трески. Нищо чудно, че донът с черното лице не стреля. На негово място и аз бих постъпил по същия начин.

Но точно в този момент адмиралът вдигна ръка; на средната част на палубата под него някаква тръба даде сигнал и веднага канонирът на бака подпали оръдията си. Раздаде се силен гръм и негова светлост видя зад английския кораб и вляво от него да се издигат два стълба вода. Почти веднага след това пламнаха едно след друго дулата на медните оръдия в носовата част на „Арабела“. Наблюдателите на кърмата видяха едното ядро да разплисква водата близо до тях, а веднага след това другото се заби с трясък в предната част на

„Милагроса“ и го разтърси от носа до кърмата. За да отмъсти за този удар, „Идалга“ гръмна по английския кораб с двете си предни оръдия. Но въпреки късото разстояние — между двеста и триста метра — нито един от двата изстрела не попадна в целта.

Когато корабите се приближиха на сто метра, предните оръдия на „Арабела“ бяха заредени вече наново и стреляха по „Милагроса“, като този път разтрошиха бушприта му. За миг испанският кораб се наклони силно вляво. Дон Мигел изруга грубо. С помощта на кормилото „Милагроса“ веднага беше върнат в първоначалния си курс и неговите предни оръдия отговориха на неприятелския залп. Но прицелът беше твърде висок; едното ядро разкъса няколко възета и закачи гротмачтата на „Арабела“, а другото падна във водата. Когато се разсея димът от залпа, английският кораб беше вече почти между двата испански кораба, носът му се изравняваше с техните и той продължаваше курса, който според негова светлост водеше в смъртна клопка.

Лорд Джулиън затаи дъх, а мис Бишоп замря и стисна силно парапета пред себе си. Тя беше зърнала злата усмивка по лицето на дон Мигел и захилените лица на хората около оръдията в средната част на кораба. Дон Мигел каза нещо на тръбача, който се беше качил на кърмата и стоеше зад гърба на адмирала. Той вдигна сребърната тръба, която трябваше да даде сигнал за залп от двата кораба. Но точно когато допря устни до нея, адмиралът хвана ръката му и го спря. Едва сега забеляза това, което беше толкова ясно или поне трябваше да бъде съвсем ясно за опитния морски вълк — че се беше забавил твърде много и капитан Блъд беше спечелил маневрено предимство. Ако стреляха сега по англичанина, „Милагроса“ и „Идалга“ щяха да стрелят и по себе си. Твърде късно заповяда дон Мигел на кормчията да завърти кораба силно вляво, за да заеме поне малко по-удобна позиция за стрелба.

В същия миг „Арабела“ мина между двата кораба и сякаш избухна. По шестнадесет оръдия от всяка страна изгърмяха от упор в корпусите на испанските кораби.

Замаяна от силния гръм и загубила равновесие от внезапния тласък на кораба под краката ѝ, мис Бишоп се удари силно в лорд Джулиън. Той се задържа на крака, като се вкопчи в парапета, на който

се беше облегнал. Облаци дим откъм десния борд затъмниха всичко, а острата му миризма ги накара да се задъхат и да кашлят.

В суматохата от средната част на палубата се разнесоха силни испански ругатни и стонове на ранени. „Милагроса“ продължи, клатушкайки се, бавно напред; в борда му зееше огромна дупка, фокмачтата^[1] беше разбита, а в опънатата над палубата мрежа се бяха заплели части от рейте. Носът на кораба беше станал на трески, а едно ядро беше пробило и превърнало голямата каюта в развалини.

Дон Мигел трескаво даваше заповеди и се вглеждаше с тревога през димната завеса, която бавно се отдръпваше, за да види какво е станало с „Идалга“.

Ненадейно сред разсейващия се дим се показва като призрак неясният силует на кораб; с приближаването му очертанията на червения корпус станаха по-ясни. Всички мачти бяха оголени и само на бушприта имаше платна.

Вместо да поддържа предишния си курс, в което дон Мигел беше напълно уверен, „Арабела“ беше направил завой под прикритието на дима и сега плаваше в една посока с „Милагроса“ и стремглаво се приближаваше към него. Толкова бързо стана всичко, че преди дон Мигел да разбере точното положение, неговият кораб се разтърси от удара с „Арабела“. Раздаде се трясък на строшено дърво и звънтене на метал. Дузина абордажни куки се зацепиха в борда и палубата на „Милагроса“ и той беше здраво скачен за английския кораб.

Димът най-после се разсея и всички видяха, че „Идалга“ е в окаяно състояние. По-малкият кораб бързо се пълнеше с вода и се накланяше силно наляво. Окончателното му потъване беше въпрос на секунди. Вниманието на неговия екипаж беше насочено изцяло към отчаяния опит да бъдат спуснати навреме спасителните лодки.

Дон Мигел едва успя да види тази печална гледка, защото на собствената му палуба от нападащия кораб нахлу тълпа буйни, викащи с все сила пирати. Никога досега увереността не е била толкова бързо превръщана в отчаяние, нито се е случвало ловецът толкова бързо да се превръща в безпомощен дивеч. Защото испанците бяха наистина съвършено безпомощни. Маневрата на абордажа беше извършена за много кратко време и ги завари неподготвени сред суматохата, последвала залпа, даден в упор от английския кораб. Някои от офицерите на дон Мигел положиха храбри усилия да съберат хората си

и да се противопоставят на нападателите. Но испанците никога не са се отличавали с особени добродетели в ръкопашния бой, а сега освен това бяха напълно разстроени, понеже знаеха с какви неприятели имат работа. Набързо формираните им редици бяха разбити, преди още да се опомнят. Една част от испанците бяха отблъснати към кърмата, а друга към носа на кораба и битката се превърна в поредица от сблъсквания между отделни групи. Докато на горната палуба се водеше бой, една група пирати нахлу през главния люк в долната палуба и сломи съпротивата на канонирите, които стояха около оръдията си.

По-голямата част от пиратите, водени от голия до кръста едноок гигант, се устремиха към извишението на кърмата, където, отчаян и вбесен, стоеше дон Мигел. Малко по-горе бяха застанали лорд Джулиън и мис Бишоп и наблюдаваха боя. Негова светлост беше изпаднал в ужас от стръвността на ръкопашната битка, а храбрата невъзмутимост на дамата беше нарушена накрая от ужасите, които видя. Потресена, тя се отдръпна от перилата, зави ѝ се свят и припадна.

Скоро яростната, но кратка битка свърши. Видяха как испанското знаме се свлича от гротмачтата. Един от пиратите беше прерязал със сабя въжето му. Нападателите завзеха кораба и обезоръжените испанци се тълпяха по палубата като стадо овце.

Мис Бишоп се свести и се наведе с втренчен поглед напред, а лицето ѝ побледня повече от преди.

Пробивайки си внимателно път сред отломките, по предната палуба се приближаваше висок човек със силно обгоряло от слънцето лице и испански шлем на главата. Ризницата му от черна стомана беше инкрустирана с красиви златни арабески. Над ризницата беше наметнат като шал пояс от червена коприна, а на двата му края висяха пистолети, чиито дръжки бяха обковани със сребро. Той се изкачи с леки, пъргави крачки по широката стълба на кърмата и застана пред испанския адмирал. Поклони му се церемониално. Двамата зрители на кърмата чуха резкия му металически глас да говори на чист испански език и това засили възхищението на лорд Джулиън, който го беше наблюдавал през цялото време, докато се приближаваше към тях.

— Най-послед отново се срещаме, дон Мигел — каза той. — Надявам се, че сте доволен. Срещата ни може би не е точно такава,

каквато сте си я представяли, но вие винаги сте мечтали за нея.

Дон Мигел де Еспиноса беше онемял; устата му се изкриви и той започна да диша тежко. В такова състояние изслуша насмешливите думи на човека, когото считаше виновник за всичките си нещастия. След това нададе нечленоразделен, яростен вик и ръката му понечи да хване шпагата. Но едва пръстите му се бяха докоснали до дръжката, когато ръката на капитан Блъд го хвана за китката и го спря.

— Успокойте се, дон Мигел! — каза той твърдо. — Не предизвиквайте с безразсъдството си грозните жестокости, които сам бихте извършили, ако бяхте на мое място.

В течение на няколко секунди двамата стояха мълчаливо и се гледаха в очите.

— Какво смятате да правите с мен? — попита накрая испанецът с прегракнал глас.

Капитан Блъд вдигна рамене и по стиснатите му устни се плъзна лека усмивка.

— Всичките ми намерения са вече изпълнени. И за да не ме вините повече, ще ви помоля да забележите, че сам станяхте причина за всичките си нещастия. Вие сам искахте да стане така. — Той се обърна и посочи към лодките, които неговите хора спускаха от скрипците в средата на кораба. — Вашите лодки след малко ще бъдат във водата. Можете да се качите в тях заедно с хората си, преди да потопим кораба. Ето там е брегът на Хаити. Ще можете да се доберете до него без никаква опасност. И ако послушате съвета ми, сър, няма да се впускате отново след мене. Струва ми се, че ви нося нещастие. Върнете се в Испания, дон Мигел, и се заемете с нещо, което разбирате по-добре от морското дело.

Победеният адмирал доста дълго гледа с омраза капитан Блъд, а след това слезе мълчаливо по стълбата, препъвайки се като пиян. Ненужната му шпага удряше по пода. Победителят му, който дори не си беше дал труд да го обезоръжи, наблюдава известно време как той си отива, а после се извърна с лице към двамата души над него. Лорд Джулиън можеше да забележи, ако не беше заинтересуван от някои други неща, че пиратът изведнъж се скова и лицето му побледня въпреки силния си загар. Той се вгледа за миг в тях и изкачи няколкото стъпала. Лорд Джулиън пристъпи напред, за да го посрещне.

— Наистина ли ще пуснете да си отиде свободно този испански негодяй? — извика той.

Джентълменът в черна ризница сякаш едва сега забеляза негова светлост.

— А вие кой сте, дявол да го вземе? — попита той с подчертан ирландски акцент. — И какво ви засяга това?

Негова светлост реши, че грубостта и липсата на подходящо уважение, които този човек прояви към него, трябва да се поправят, и с тази цел съобщи:

— Аз съм лорд Джулиън Уейд.

Явно съобщението му не направи никакво впечатление.

— Виж ти. В такъв случай може би ще обясните каква чума ви е довеля на този кораб?

Лорд Джулиън с мъка се въздържа и даде необходимите разяснения. Разправи накъсо и нетърпеливо събитията.

— Той ви взе в плен, така ли? И заедно с вас мис Бишоп?

— Вие познавате мис Бишоп? — извика негова светлост, изненадан още повече.

Но невъзпитаният мъж го бе отминал и се покланяше на дамата, която от своя страна не само че не отвърна на поздрава му, а с вида си изрази своето презрение към него. Той забеляза това и се обърна, за да отговори на лорд Джулиън.

— Имах честта да я познавам навремето — каза той. — Но изглежда, паметта на мис Бишоп е по-къса от моята.

Устните му бяха изкривени в насилена усмивка, а сините очи, бляскащи изпод черните вежди, бяха изпълнени с болка; болка имаше примесена и в насмешливия тон на гласа му. Но мис Бишоп долови само насмешката и възнегодува:

— Сред моите познати няма крадци и пирати, капитан Блъд — каза тя, а негова светлост избухна възбудено.

— Капитан Блъд! — извика той. — Вие ли сте капитан Блъд?

— А кой мислехте, че съм?

Блъд зададе въпроса си разсеяно, тъй като мислите му бяха на друго място. „Сред моите познати няма крадци и пирати.“ Жестоката фраза кълтеше в главата му.

Но лорд Джулиън не можеше да допусне да не му обръщат внимание. Той хвана капитана за ръкава с едната си ръка, а с другата

посочи към отдалечаващата се отчаяна фигура на дон Мигел:

— Правилно ли разбирам, че нямате намерение да обесите този испански негодяй?

— Защо да го беся?

— Защото е проклет пират и аз мога да докажа това.

— А! — каза Блъд и лорд Джулиън се удиви на внезапната промяна в измъчения му израз, който доскоро беше съвършено безгрижен.

— Сам аз съм проклет пират и затова съм състрадателен към колегите си. Дон Мигел ще си отиде свободен.

Лорд Джулиън се задъха.

— Дори след всичко, което ви казах? Дори след като е потопил „Роял Мери“? И след жестоката му постъпка спрямо мене... спрямо нас?

Лорд Джулиън изказа протеста си напълно възмутен.

— Аз не съм на английска служба, нито пък служа на някоя друга нация, сър. И съвсем не ме интересуват оскърбленията, нанесени на английското знаме.

Негова светлост отстъпи назад пред свирепия поглед, който блесна върху измъченото лице на капитан Блъд. Гневът на капитана затихна толкова бързо, колкото и бързо се беше надигнал. С напълно спокоен глас той прибави:

— Ще ви бъда много задължен, ако съпроводите мис Бишоп на моя кораб. Ще ви помоля да побързате, защото ей сега ще потопим тази черупка.

Той се извърна бавно, за да си тръгне, но лорд Джулиън отново го спря. Негова светлост сдържа негодуванието си и каза студено:

— Капитан Блъд, вие ме разочаровахте. Надявах се, че ще направите блестяща кариера!

— Вървете по дяволите! — изруга капитан Блъд, извърна се и си отиде.

---

[1] Фокмачта — предната мачта на кораб. ↑

ГЛАВА XX

КРАДЕЦ И ПИРАТ

На кърмата, в прохладния сумрак под нарастващото сияние на големия фенер, в който дежурният моряк току-що бе запалил и трите лампи, капитан Блъд се разхождаше сам. Наоколо му цареше покой. Следите от битката през деня бяха премахнати, палубите бяха измити и навсякъде всичко беше поставено в ред. Около главния люк бяха приклекли група мъже и тананикаха монотонно. Коравите им сърца бяха смекчени може би от спокойствието и красотата на тропическата нощ. Това бяха моряците на вахта откъм левия борд, които чакаха да се разнесат осемте камбанни удара.

Капитан Блъд не ги чуваше; той не чуваше нищо освен ехото на жестоките думи, които го бяха заклеили като крадец и пират.

Крадец и пират!

Твърде странна черта на човешката натура е, че човек може в течение на години да бъде убеден в нещо и въпреки това да се ужаси, когато открие със собствените си сетива, че даден факт отговаря напълно на тази му представа. Когато го уговаряха преди три години в Тортуга да поеме пътя на авантюрист, по който се бе впуснал оттогава, той знаеше какво ще бъде мнението на Арабела за него, ако се поддаде на увещанията. Само твърдата увереност, че я е загубил завинаги, която вля отчаяно безразсъдство в душата-му, го накара да се реши най-после да поеме пътя на скитника.

Никога не беше разчитал, че ще я срещне отново, и дори не бе мечтал за това. Той знаеше, че са разделени навеки. Въпреки всичко това, въпреки убеждението, че тези мисли, които му причиняваха толкова мъка, не можеха да я накарат да изпита дори леко съжаление, през годините на своя бурен пиратски живот той пазеше нейния образ в сърцето си. Той го бе използвал да въздържа себе си и своите последователи. Никога досега не бе имало пирати, които да бъдат управлявани с толкова здрава ръка, да бъдат така въздържани и предпазвани от обичайните за тях грабежи и насилия, като тези, които

плаваха с капитан Блъд. Както помните, в техните договори се споменаваха изрично, че по тези и по всички други въпроси те трябва да се подчиняват безрезервно на своя водач. И понеже необичайно щастие съпътствуваше постоянно капитана, той бе успял да им наложи желязна дисциплина, непозната дотогава сред пиратите. Как биха му се смели тези мъже, ако им разкажеше, че е направил всичко това от уважение към стройната девойка, в която беше така романтично влюбен! И щяха да му се смеят още повече, ако им съобщеше как същото това момиче през този ден го беше осведомило, че сред нейните познати няма крадци и пирати!

Крадец и пират!

Той не можеше да се отърве от тези думи, те изгаряха мозъка му!

Блъд не беше добър психолог, нито разбираше обърканите пътища на женската мисъл и затова не му направи впечатление твърде странныят факт, че тя го възнагради с тези епитети при ненормалните обстоятелства на тяхната среща. Той не забеляза този проблем и затова не го изследва. Ако го беше сторил, щеше да заключи, че щом в момента, когато я освобождава от пленничество, вместо заслужена благодарност получава укор, то горчивината у нея трябва да е предшествувала благодарността и да има по-дълбоки корени. Тази горчивина сигурно е била причинена от слуха за неговото поведение. Защо? Точно този въпрос той не си зададе. Иначе малък лъч светлина щеше да освети мрачното му зловещо отчаяние, защото щеше да разбере, че тя нямаше да бъде толкова развълнувана, ако поведението му не я засягаше, ако не се чувствуваше лично огорчена от неговите постъпки. Той можеше да размисли, че нищо друго не би могло да й причини такава горчивина и да я доведе до презрението, което бе показала спрямо него.

Така бихте разсъждавали вие, но не така разсъждаваше капитан Блъд. Тази нощ той не разсъждаваше въобще. В душата му се бореха святата любов, която изпитваше към нея в течение на толкова години, и силната ненавист, породена отскоро. Крайностите винаги имат допирни точки и при досег могат за известно време така да се объркат, че да станат неразличими една от друга. Тази нощ крайностите на любов и омраза се объркаха напълно в душата на капитан Блъд и породиха чудовищна страст.

Крадец и пират!

Ето за какъв го смяташе тя без никакви уговорки, като забравяше жестоките несправедливости, на които бе подложен, отчаяното му положение след бягството от Барбадос и всички други обстоятелства, допринесли да стане пират. Че в качеството си на пират той е пазил ръцете си дотолкова чисти, доколкото е било възможно при неговия занаят, това съвсем не ѝ идваше наум, за да смекчи мнението ѝ за човека, когото навремето беше уважавала. Тя не изпитваше никакво състрадание към него, не намираще прошка за него. С едно изречение го беше оценила и осъдила. В нейните очи той беше крадец и пират, нищо повече, нищо по-малко. „А какво е тя? Какви са хората, които не чувствуват състрадание?“ — питаше Блъд звездите.

Добре! Тя беше отговорна за неговото предишно поведение, нека и сега бъде така. Беше го заклеяла като крадец и пират. Отсега нататък той ще докаже, че е достоен за това определение — жесток и безпощаден като всички, които заслужават подобни епитети. Ще захвърли сантименталните идеали, от които се е ръководил, и ще прекрати идиотската вътрешна борба да постигне обединяване на доброто от два свята. Тя му беше показала съвършено ясно към кой свят принадлежи той. Блъд ще бъде достоен за нейната оценка. Тя се намираще на неговия кораб, в негова власт и той я желаше.

Изсмия се тихо, подигравателно; беше наведен над парапета, загледан във фосфоресциращата следа, която оставяше корабът, и злата нотка в собствения му смях го стресна. Спря да се смее и потръпна. Непристойният смях завърши с ридание. Той обхвана главата си с ръце и усети студена пот по челото.

Междувременно лорд Джулиън, който познаваше женската половина от човечеството доста по-добре от капитан Блъд, беше зает с разрешаване на странния проблем, който бе убягнал от вниманието на пирата. Подозирам, че го подбуждаше някаква смътна ревност. Поведението на мис Бишоп по време на опасностите, през които минаха, го накара най-после да разбере, че една жена може да не притежава престорена изящност и култивирана женственост и точно поради това да бъде още по-възхитителна. Лорд Джулиън беше твърде заинтересуван от предишните отношения между нея и капитан Блъд и изпитваше някакво безпокойство, което го принуждаваше да се задълбочи в този въпрос.

Бледите, замечтани очи на негова светлост, както казах вече, бяха твърде наблюдателни, а мисълта му достатъчно изострена.

Упрекваше се, че не е забелязал много неща по-рано или че поне не ги е наблюдавал по-внимателно. Сега той се стараяше да съпостави всичко видно с впечатленията си от изминалия ден.

Беше забелязал например, че корабът на Блъд се казва „Арабела“, а знаеше, че малкото име на мис Бишоп е също Арабела. Беше забелязал също така всички странни подробности при срещата на капитан Блъд с мис Бишоп и промяната, настъпила у всеки един от тях при тази сцена.

Мис Бишоп беше чудовищно груба към капитана. За дама в нейното положение беше твърде глупаво да възприема подобно поведение спрямо човек като Блъд, а негова светлост не я смяташе за глупава. Но въпреки грубостта ѝ, въпреки факта, че беше племенница на човек, когото Блъд считаше за неприятел, на борда на неговия кораб към мис Бишоп и към негова светлост се отнасяха с изключително внимание. На всеки от тях бе отредена отделна каюта, където пренесоха малкото им останали вещи; доведена бе и прислужницата на мис Бишоп. Допускаха ги свободно в голямата каюта и се хранеха на една маса с щурмана Пит и Волверстон, който беше помощник на Блъд. И двамата се държаха към тях с подчертана учтивост. Беше ясно освен това, че Блъд усърдно ги отбягва.

Мисълта на негова светлост бързо и внимателно обходи всички тези мисловни пътеки, като правеше наблюдения и някои свързки. След като изчерпа възможностите им, той реши да потърси допълнителни сведения за мис Бишоп. За тази цел трябваше да изчака Пит и Волверстон да се оттеглят. Но не се наложи да чака толкова дълго за сведенията, които му бяха необходими. Когато Пит стана от масата, за да последва Волверстон, мис Бишоп го задържа с един въпрос.

— Мистър Пит — попита тя, — нали и вие избягахте от Барбадос заедно с капитан Блъд?

— Това е вярно. И аз бях роб на вашия чичо.

— И оттогава сте непрекъснато с капитан Блъд?

— Винаги съм бил негов щурман.

Тя кимна. Беше спокойна и сдържана, но негова светлост забеляза необикновената ѝ бледност, въпреки че нямаше нищо чудно в

това след всичко, което беше изживяла през деня.

— Плавал ли е някога с вас един французин на име Каюзак?

— Каюзак ли? — Пит се засмя. Името му припомни нещо смешно. — Да. Беше с нас при Маракайбо.

— А друг един французин на име Левасьор?

Негово превъзходителство се учуди, че Арабела е запомнила толкова добре тези имена.

— Да. Каюзак беше помощник на Левасьор, докато той умря.

— Кой умря?

— Левасьор. Беше убит преди две години на един от островите Вирхен.

Последва кратко мълчание. После мис Бишоп попита с още по-спокоен от преди глас:

— Кой го уби?

Пит отговори с готовност. Нямаше причини да не отговаря, но започваше да се учудва от разпита.

— Капитан Блъд го уби.

— Защо?

Пит се поколеба. Подобен разказ не беше подходящ за нежни женски души.

— Скараха се — отвърна той кратко.

— Не е ли било за една... дама? — продължи неумолимо разпита си мис Бишоп.

— Може и така да се изрази.

— Как се казваше дамата?

Пит повдигна учудено вежди, но въпреки това отговори:

— Мис Д'Ожерон. Дъщерята на губернатора на Тортуга. Беше избягала с Левасьор и... и Питър я освободи от мръсните му ръце. Левасьор беше твърде неприятен човек и напълно заслужаваше съдбата си.

— Разбирам... А... а капитан Блъд още ли не се е оженил за нея?

— Още не — изсмя се Пит, който знаеше много добре, че слуховете, които се носеха в Тортуга за бъдещата женитба на капитан Блъд с мадмоазел Д'Ожерон, нямаха никакво основание.

Мис Бишоп кимна мълчаливо и Джереми Пит се извърна да си тръгне, доволен, че разпитът е свършил. Спря на вратата, за да им съобщи нещо:

— Може би ще ви бъде приятно да узнаете, че капитанът измени заради вас курса на кораба. Има намерение да ви свали на брега на остров Ямайка колкото може по-близо до Порт Роял. Вече направихме завой и ако вятърът се задържи, скоро ще си бъдете у дома, мадам.

— Много любезно от негова страна... — отвърна проточено негова светлост, след като видя, че мис Бишоп няма намерение да отговори. Тя гледаше печално пред себе си, сякаш погледът ѝ се губеше в празно пространство.

— Вярно е това, което казвате — съгласи се Пит. — Поема рискове, каквито други на негово място не биха поели. Но той винаги постъпва така.

Пит излезе и остави негова светлост дълбоко замислен. Замечтаните му сини очи, въпреки сънливостта си, настойчиво изучаваха лицето на мис Бишоп, а вътре в себе си той изпитваше нарастващо безпокойство. След някое време мис Бишоп го погледна и проговори:

— Вашият Каюзак, изглежда, ви е казал истината.

— Разбрах, че проверявахте точно това — рече негова светлост. — Но ми е чудно защо ви беше нужно.

Като не получи отговор, той продължи да я наблюдава, а дългите му тънки пръсти си играеха с една къдрица от златистата перука, която обграждаше лицето му.

Мис Бишоп седеше до масата замислена, със склучени вежди и сякаш разглеждаше красивата испанска дантела на покривката. Накрая негова светлост прекъсна мълчанието.

— Този човек ме удивлява — каза той с бавния си, вял глас, който сякаш никога не променяше своята интонация. — Доста учудващо е само по себе си обстоятелството, че ще смени курса на кораба заради нас; но това, че поема риск заради нас — че се осмелява да навлезе в крайбрежието на Ямайка... това, както казах, ме удивлява.

Мис Бишоп вдигна поглед към него. Имаше твърде замислен вид. След малко устните ѝ трепнаха доста странно и му се стори — презрително. Тънките ѝ пръсти започнаха да чукат по масата.

— А още по-удивително е, че не ни иска откуп — каза тя най-после.

— Вие заслужавате точно това.

— О, и защо, ако смея да попитам?

— Обикновено назовавам нещата с истинските им имена.

— Така ли? Дявол да ме вземе! На ваше място аз не бих се хвалил с подобно нещо, защото то е признак или на крайна младост, или на крайна глупост. — Както виждате, негова светлост се придържаше към философските възгледи на лорд Съндерланд. След миг той прибави: — Същото нещо важи и за проявите на неблагодарност.

Бузите ѝ се оцветиха леко.

— Явно, че ваша светлост не е доволен от мене. Много съм нещастна от това. Надявам се вашето недоволство да има по-здрави основи, отколкото житейските ви възгледи. Досега не знаех, че неблагодарността е качество само на младите и глупавите.

— Не съм казал подобно нещо, мадам. — В гласа му прозвуча рязкост, предизвикана от нейния също рязък тон. — Ако си дадете труд да ме слушате по-внимателно, няма да разбирате погрешно моите думи. За разлика от вас не винаги казвам всичко, което мисля, но поне казвам точно това, което искам да предам. Да бъдеш неблагодарен, е може би човешко, но да проявяваш неблагодарност, е детинско.

— Струва ми се, че... че не разбирам. — Веждите ѝ бяха склучени. — Аз ли съм проявила неблагодарност? Към кого?

— Към кого ли? Към капитан Блъд. Не се ли притече той да ни спаси?

— Притекъл се да ни спаси? — студено попита тя. — Не ми беше известно, че е знаел за нашето присъствие на „Милагроса“. Негова светлост си позволи да направи лек жест на нетърпение.

— Но може би ви е известно, че ни освободи — каза той. — И понеже живеете из тези диви краища на света, сигурно ви е известно това, което се знае дори в Англия, а именно, че Блъд се ограничава да води военни действия само против испанците. Така че да го наречете крадец и пират, означава да преувеличите обвинението спрямо него, и то в момент, когато би било по-благоразумно това обвинение да се подцени.

— По-благоразумно? — Гласът ѝ беше пълен с презрение. — А какво общо имам аз с благоразумието?

— Нищо, доколкото забелязвам. Но поне бъдете малко по-великодушна. Казвам ви откровено, мадам, че ако бях на мястото на капитан Блъд, нямаше да бъда толкова внимателен. Бог да ме убие!

Когато си представите колко е изстрадал от собствените си съотечественици, можете да се удивлявате заедно с мене, че си дава труд да прави разлика между англичани и испанци. Да бъде продаден като роб! Уф! — Негова светлост потрепера. — И то на някакъв проклет колониален плантатор. — Той млъкна веднага. — Моля ви за извинение, мис Бишоп. За момент...

— Бяхте твърде увлечен да защитавате този... морски разбойник. — Тя го прекъсна с презрение, което беше преминало едва ли не в озлобление.

Негова светлост отново се загледа в нея. След малко притвори очи и наклони леко глава.

— Чудно ми е защо го мразите толкова — каза той тихо.

Бузите ѝ пламнаха веднага, а веждите се склочиха смръщено и той реши, че е успял да я разгневи. Но не последва никакво избухване. Тя се овладя.

— Да го мразя ли? Господи! Що за мисъл. Просто не му обръщам внимание.

— А би трябвало, мадам — изказа откровено мисълта си лорд Джулиън. — Той заслужава да му бъде обърнато внимание. Такъв човек, който може да извърши подвиг като днешния, би бил ценна придобивка за флотата на негово величество. Ненапрасно е служил под командването на Де Ройтер. Той е бил гениален моряк и, проклет да бъда, ученикът е достоен за учителя си, ако въобще мога да съдя за тези неща. Съмнявам се дали в кралската флота има човек, равен на него. Помислете само, да се вмъкне преднамерено между двата испански кораба под дулата на оръдията им и по този начин да си размени ролите с тях! За такова нещо е необходим кураж, находчивост и изобретателност. С тази си маневра той не заблуди само нас, сухоземните обитатели. Испанският адмирал можа да разбере намеренията му едва когато беше вече станало твърде късно и Блъд го държеше в ръцете си. Велик човек е той, мис Бишоп. Човек, който заслужава внимание.

Мис Бишоп не можеше да сдържа повече своята ирония:

— Би трябвало да се възползвате от влиянието си пред лорд Съндерланд и да издействувате офицерско назначение за него от краля.

Негова светлост се изсмя тихо:

— Това е направено вече. Неговото назначение е в джоба ми.

Учудването ѝ се засили още повече, когато той ѝ разправи накратко всички обстоятелства около своето пътуване. Остави я изумена и отиде да търси капитан Блъд. Но беше все още заинтригуван. Негова светлост щеше да бъде по-щастлив, ако Арабела проявяваше по-малко безкомпромисност по отношение на Блъд.

Той намери капитана да се разхожда по кърмата. Блъд беше измъчен душевно от битката си с дявола, но негово превъзходителство не можеше да подозре това. С привичната си фамилиарност лорд Джулиън хвана капитана под ръка и тръгна с него.

— Какво искате още? — попита рязко Блъд, чието настроение беше отвратително.

Негова светлост не се смути.

— Желая да бъдем приятели, сър — каза той учтиво.

— Проявявате голямо снизхождение към мене!

Лорд Джулиън не обърна внимание на явния сарказъм.

— Странно съвпадение да се срещнем по този начин, още повече, че дойдох чак в Карибско море, за да ви намеря.

— Не сте първият, който си е поставил подобна цел — насмешливо отвърна Блъд. — Но мнозинството от другите биваха испанци и не са имали вашия късмет.

— Вие ме разбирате съвсем погрешно — каза лорд Джулиън и се зае да изложи целите на своята мисия.

Когато свърши, капитан Блъд, който до този момент беше скован от изумление, освободи ръката си от ръката на лорда и застана пред него.

— Вие сте мой гост на този кораб — каза той — и аз съм запазил известни представи за добро държане, въпреки че съм крадец и пират. Затова няма да ви кажа какво мисля за вас, загдето се осмелявате да ми предадете подобно предложение, нито мнението ми за лорд Съндерланд — понеже е ваш роднина, — загдето е имал нахалството да ми го изпрати. Но никак не ме учудва, че един от министрите на Джеймз Стюарт смята, че всеки човек може да бъде подкупен да измами тези, които са му се доверили. — И той посочи с ръка към средната част на палубата, откъдето се чуваше меланхоличният напев на пиратите.

— Пак не ме разбрахте добре — извика лорд Джулиън възмутен и разтревожен. — Никой няма подобни намерения. Вашите хора ще

постъпят на кралска служба заедно с вас.

— И вие мислите, че те ще тръгнат с мен против своите братя — против „Бреговото братство“? Бога ми, лорд Джулиън, вие нищо не разбирате. Не е ли останала в Англия поне сянка от представата за чест? А има и нещо друго. Смятате ли, че бих приел офицерска служба от крал Джеймз? Казвам ви, че не бих си изцапал ръцете с подобен документ, въпреки че са ръце на крадец и пират. Вие чухте днес мис Бишоп да ме нарича крадец и пират — същество, заслужаващо само презрение, парий. А кой ме е направил такъв? Кой ме е направил крадец и пират?

— Щом сте били бунтовник... — започна негова светлост.

— Вие трябва да знаете, че съвсем не съм бил бунтовник. Никой дори не е твърдял, че е така. Може би щях да им простя, ако се бяха опитали да го сторят. Но дори и това покривало не бе наметнато върху тяхната злонамереност. Нямахме никаква грешка. Бях осъден точно за това, което бях извършил. Кръвожадният вампир Джефрис, да е проклет навеки, ме осъди на смърт, а неговият достоен господар, Джеймз Стюарт, ме обрече на робство след това само защото бях проявил състрадание, защото се опитах да облекча болките на едно човешко същество, без да обръщам внимание на неговата вяра или политически разбирания, защото превързах раните на човек, осъден като изменник. Това е моето престъпление. Всичко това можете да намерите в съдебните протоколи. И затова бях продаден като роб, защото според английските закони, както се изпълняват от Джеймз Стюарт в нарушение на божиите заповеди, всеки, който подслони или подпомогне бунтовник, сам бива третиран като такъв. Сънували ли сте поне какво значи да бъдеш роб?

Блъд млъкна посред най-голямата си възбуда. Помълча за миг и след това се отърси от нея, сякаш беше някаква дреха. Гласът му стана отново нормален. Засмя се уморено и презрително:

— Достатъчно! Започвам да се горещя за нищо и никакво. Струва ми се, че се оправдавам, а бог знае, че не съм свикнал на подобно нещо. Благодаря ви, лорд Джулиън, за добрите намерения. Но вие може би ще ме разберете. Приличате ми на човек, който може да ме разбере.

Лорд Джулиън стоеше неподвижно. Беше дълбоко поразен от думите на събеседника си, от страстното, красноречиво избухване, при

което с няколко остри, точни фрази той бе представил убедително своето обвинение против човечеството, всички доводи в своя защита и се бе оправдал по всички приписвани му престъпления-Негова светлост погледна смелото, енергично лице, мъртвешки бледо в светлината на големия кърмов фенер, и погледът му се замъгли. Беше съвършено объркан.

— Жалко — каза той и въздъхна тежко. — Дявол да ме вземе! Много жалко! — И подтикнат от внезапно чувство на великодушие, му протегна ръка. — Нека въпреки всичко да не се сърдим, капитан Блъд.

— О, не се сърдя. Но... аз съм крадец и пират. — Той се засмя тъжно и без да обръща внимание на протегнатата му ръка, си тръгна.

Лорд Джулиън остана неподвижен и се загледа след високата фигура, която се отдалечаваше. После отпусна безпомощно и унило ръце и се отправи към каютата.

На прага на коридора той се натъкна на мис Бишоп, която беше с гръб към него и се движеше в същата посока. Той я последва, но мислите му все още бяха заети напълно с капитан Блъд и не обърна внимание на нейното държане.

В каютата той се отпусна в едно кресло и избухна с необичайна за него сила.

— Проклет да съм, ако съм срещал човек, който да ми се нрави повече или дори поне толкова. И нищо не може да се направи с него.

— Чух всичко — призна тихо Арабела. Беше побледняла и не отдръпваше поглед от стиснатите си ръце.

Той я погледна изненадано и започна замислено да я изучава.

— Чудно ми е — каза той след малко — дали не сте вие причината за тази беда. Вашите думи го терзаят. Няколко пъти ми ги подхвърля. Не приема офицерско назначение на кралска служба, не иска да ми стисне ръка дори. Какво трябва да се прави с такъв човек? Въпреки своя късмет той ще свърши живота си на някоя мачта. И в настоящия момент този донкихотовски глупак се подлага на опасност заради нас.

— Как така? — попита тя с внезапно събуден интерес.

— Как така ли? Нима забравихте, че плава към Ямайка, а в Ямайка се намира главната база на английската флота? Вярно е, че вашият чичо я командува...

Тя се наведе над масата, за да го прекъсне, и той забеляза, че диша тежко и очите ѝ са разтворени тревожно.

— Но той не може да разчита на това — извика тя. — Не си мислете дори подобно нещо. Блъд няма по-голям неприятел от него. Моят чичо е коравосърдечен човек и нищо не прощава. Убедена съм, че само надеждата да хване и обеси Блъд е накарала чичо ми да напусне плантациите си на остров Барбадос и да приеме поста вицегубернатор на Ямайка. Капитан Блъд не знае това, разбира се.

Той млъкна и безпомощно махна с ръце.

— Не мисля, че би имало някаква разлика, ако знаеше — каза негова светлост сериозно. — Човек, който може да прости на враг като дон Мигел и да възприеме такова безкомпромисно поведение спрямо мене, не може да бъде измерван с обикновени понятия. Той е рицар до идиотщина.

— И въпреки всичко през тези три години той е бил това, което е бил, и е извършил, каквото е извършил — промълви тя, но този път с тъга и без никаква следа от предишното ѝ презрение.

Лорд Джулиън, както предполагам, обичаше да чете нравоучения и беше склонен към афоризми.

— Животът е дяволски сложно нещо — заключи той с въздишка.

ГЛАВА ХХІ НА СЛУЖБА ПРИ КРАЛ ДЖЕЙМЗ

На следната сутрин мис Арабела Бишоп беше събудена много рано от металическите звуци на тръба и настойчивия звън на корабната камбана. Тя лежеше с отворени очи и лениво гледаше набръчканата зелена вода, която сякаш струеше покрай позлатения илюминатор. Постепенно започна да долавя шума на някаква суматоха — тропот от много крака, прегракнали викове и преместването на тежки предмети под пода на каютата. Тя съобрази, че тези шумове не произтичат от нормалната дейност на кораба, изправи се леко разтревожена и събуди прислужницата си.

В своята каюта на десния борд, обезпокоен от същите шумове, лорд Джулиън беше вече станал и бързо се обличаше. Когато излезе на палубата, той видя над себе си планина от платна. За да бъде хванат утринният бриз, по мачтите на „Арабела“ бяха накачени толкова платна, колкото беше възможно. Пред тях и от двете им страни се простираше безбрежният океан и водите му святкаха в златистите отблясъци на слънцето, което се беше подало едва наполовина над хоризонта право пред тях.

Около него в средната част на палубата, където предната нощ бе така спокойно, сега работеха трескаво към шестдесет души. До перилата, точно над главата на лорд Джулиън, капитан Блъд спореше с едноокия гигант с червена забрадка и разтворена до кръста синя риза. Негова светлост тръгна към тях, те го видяха, престанаха да разговарят и капитан Блъд се обърна да го поздрави.

— Добро утро — каза той и прибави: — Направих твърде голяма грешка. Трябваше да знам, че не бива да се приближавам толкова много до Ямайка през нощта. Но бързах да ви сваля на брега. Елате при нас. Ще ви покажа нещо.

Лорд Джулиън беше заинтригуван и се изкачи по стълбата, както го бяха поканили. Застана до капитан Блъд, погледна по посока на протегнатата към кърмата ръка на капитана и възкликна удивено. На

около три мили се виждаше земя — неравна стена от ярка зеленина закриваше западния хоризонт. А на около две мили встрани плаваха след тях три големи бели кораба.

— Нямаат никакви отличителни знаци, но са част от ямайската флота. — Блъд говореше спокойно, с известно безразличие. — Когато се разсъмна, открихме, че плаваме право срещу тях. Обърнахме курса и оттогава се надбягваме. Но „Арабела“ е в открито море от четири месеца и дъното му е твърде обрасло, за да развие необходимата скорост.

Волверстон затыкна палци в широкия кожен пояс и въпреки че лорд Джулиън не беше нисък, го погледна иронично отвисоко.

— Така че, милорд, изглежда, ще трябва да изживеете още една битка, преди да се отървем от тези кораби — процеди гигантът.

— Точно по това спорехме — каза Блъд. — Аз поддържам, че не сме в състояние да се бием при подобно превъзходство.

— По дяволите превъзходството! — извика Волверстон и издаде напред масивната си долна челюст. — Ние сме свикнали да се бием и при по-неблагоприятни условия. Та условията при Маракайбо бяха още по-лоши, а ние все пак се измъкнахме и пленихме три кораба. Те не бяха по-добри и вчера, когато влязохме в бой с дон Мигел.

— Да... но те бяха испанци.

— А какви са тези? Да не си се изплашил от този тромав барбадоски плантатор? Какво ти става, Питър? Никога досега не съм те виждал такъв.

Зад гърба им изгърмя оръдие.

— Това е сигнал да легнем в дрейф — каза Блъд все така безразлично и въздъхна.

Волверстон се изправи предизвикателно пред капитана си.

— Преди да легна в дрейф по негова заповед, ще се постарая да изпратя полковник Бишоп в ада. — Той се изплю, за да подчертае твърдото си намерение.

Негово превъзходителство се намеси:

— Но ако разрешите, смятам, че няма защо да се опасявате от полковник Бишоп. Като се вземе предвид услугата, която направихте на неговата племенница и на мене...

Пресипналият смях на Волверстон го прекъсна.

— Чуйте какво каза този джентълмен! — подигра се той. — Ясно е, че не познавате полковник Бишоп. Той няма да се откаже от кръвта, която смята, че има да взема, нито заради племенницата си, нито заради дъщеря си, нито дори заради собствената си майка. Той е кръвопиец. Отвратителна гадина. Ние с капитана го познаваме добре. Били сме негови роби.

— Но нали и аз съм тук? — заяви лорд Джулиън с достойнство. Волверстон отново се изсмя, а негова светлост почервения. Почувствува нужда да повиши обикновено спокойния си глас.

— Уверявам ви, че моята дума има известна тежест в Англия!

— О, да... в Англия. Но тук не е Англия, дявол да го вземе!

Разнесе се втори изстрел и едно ядро плесна във водата на около половин кабелт зад кърмата им. Блъд се наведе над парапета към русия младеж, застанал точно под него до кормчията.

— Нареди да се приберат платната — каза той спокойно. — Ще легнем в дрейф.

Но Волверстон се намеси отново.

— Почакай малко, Джереми! — изрева той. — Почакай! И се извърна с лице към капитана, който бе сложил ръка на рамото му с печална усмивка.

— Спокойно, Стари вълко! Спокойно! — укори го Блъд.

— Ти се успокой, Питър. Ти си полудял! Нима искаш да ни изпратиш всички в ада заради това студенокръвно девойче?

— Спри! — извика Блъд, обхванат от внезапен изблик на ярост.

Но Волверстон не можеше да спре толкова лесно.

— Това е истината, глупако. Тази фуста те е направила страхливец. За нея се страхуваш — за дъщерята на полковник Бишоп! Господи, не разбираш ли, че на борда ще избухне бунт. Лично аз ще предпочета да застана начело на бунта, отколкото да бъда обесен в Порт Роял.

Погледите им се срещнаха; в единия имаше мрачно предизвикателство, а в другия тъп гняв, изненада и болка.

— Не става въпрос за предаването на никого от борда на този кораб освен на мен самия — каза Блъд. — Ако Бишоп може да докладва в Англия, че съм хванат и обесен, той ще се покрие със слава и в същото време ще утоли личната си ненавист спрямо мен. Това би трябвало да го задоволи. Ще му изпратя съобщение, че съм готов да се

предам на борда на неговия кораб, като взема със себе си мис Бишоп и лорд Джулиън, но само при условие че бъде разрешено на „Арабела“ да продължи безпрепятствено пътя си. Доколкото го познавам, той ще се съгласи на подобна сделка.

— Тази сделка няма да му бъде предложена — отвърна Волверстон още по-разгорещено от преди. — Ти си полудял, Питър, щом можеш да измислиш подобно нещо!

— Но не съм луд като тебе да говоря за бой с тези кораби. — Той посочи с ръка към преследващата ги флота, която бавно, но сигурно ги настигаше. — Преди да изминем още половин миля, ще бъдем в обсега на оръдията им.

Волверстон изруга и внезапно замлъкна. С края на единственото си око забеляза стройната фигура, облечена в сива коприна, която се изкачваше по стълбите. Толкова погълнати бяха от спора, че не бяха забелязали мис Бишоп, когато излезе от вратата на коридора за към каютите. Тримата мъже на кърмата и Пит под тях не бяха забелязали и нещо друго. Преди няколко мига Огл, последван от своята оръдейна команда, беше излязъл от главния люк и говореше сърдито с напусналите постове си канонири, които се тълпяха около него.

Дори и сега Блъд не ги забелязваше. Той се обърна да погледне мис Бишоп и се учуди, че е дошла на кърмата, при все че вчера го беше отбягвала. Присъствието ѝ в този момент, представил характера на спора му с Волверстон, беше крайно неудобно.

Тя застана пред него мила и изящна в рокля от блестяща сива коприна. Бузите ѝ бяха леко порозовели, а в кафявите ѝ очи, които гледаха така откровено и честно, блестеше възбуда. Не носеше шапка и утринният бриз развяваше къдриците на златистокестенявата ѝ коса.

Капитан Блъд свали шапка и се поклони мълчаливо, а тя отговори сдържано и церемониално на поздрава му.

— Какво става тук, лорд Джулиън? — попита тя.

В отговор от корабите, към които беше отправила учудено очи Арабела, се разнесе трети изстрел. Тя сбърчи чело. Погледът и се премести последователно върху всеки от мъжете, които стояха мрачно пред нея и се чувствуваха твърде неловко.

— Това са кораби от ямайската флота — отговори негова светлост.

Обяснението беше достатъчно. Но и никой не можа да прибави нещо повече, защото в този миг вниманието им беше привлечено най-после от Огл, който се изкачваше бързо по широката стълба, последван от своите хора. Инстинктивно всички почувствуваха някаква неясна заплаха.

На върха на стълбата Блъд се изправи срещу Огл и му прегради пътя. Лицето и цялата му фигура изразяваха строгост и непреклонност.

— Какво е това? — попита рязко капитанът. — Мястото ти е на оръдейната палуба. Защо си го напуснал?

Рязкото обръщение накара Огл да се спре и от израза му изчезна всякаква следа от нападателност. Прояви се силата на стария навик към подчинение и естественият авторитет на Блъд, в който се криеше тайната за властта на капитана над неговите хора. Но това не отклони канонира от намеренията му, а само увеличи неговата възбуда.

— Капитане — каза той и посочи преследващите ги кораби. — Ние сме в ръцете на полковник Бишоп. Не можем нито да бягаме, нито да се бием.

Блъд сякаш стана още по-висок, а лицето му доби по-суров израз.

— Огл — рече той с рязък и студен като стомана глас, — мястото ти е на оръдейната палуба. Веднага ще се върнеш там заедно с командата си, защото в противен случай...

Но Огл го прекъсна с възбуден жест:

— Заплахите няма да помогнат, капитане.

— Няма ли да помогнат?

За първи път в цялата му кариера на пират негова заповед не беше изпълнена и за първи път един човек не му се подчиняваше въпреки клетвата, положена от всички, които се присъединяваха към него. Неподчинението идваше от човек, в когото имаше доверие — един от старите му барбадоски приятели. Това го изпълни с горчивина и го накара да се поколебае, преди да прибегне до мерките, които инстинктът му подсказваше, че трябва да бъдат взети. Ръката му хвана дръжката на пистолета, затъкнат в пояса.

— И това няма да ти помогне — предупреди го Огл още по-ожесточено. — Хората са на едно мнение с мене и настояват на него.

— А какво е то?

— Че има начин да се спасим. Докато има друга възможност, не искаме нито да бъдем потопени, нито да ни обесят.

Тълпата от седемдесет-осемдесет пирати, застанали зад Огл, шумно одобри неговите думи. Погледът на капитан Блъд обходи редиците на решително настроените хора и се спря отново върху Огл. Във всичко това имаше някаква неясна заплаха, някакъв бунтовен дух, който капитанът не можеше да разбере.

— В такъв случай ти си дошъл да ми дадеш съвет, така ли? — попита той с предишната си строгост.

— Точно така, капитане. Един съвет. Ето това момиче. — Той посочи към Арабела с голата си ръка. — Момичето на Бишоп, племенницата на губернатора на Ямайка... Искаме я за заложница.

— Правилно! — зареваха в хор пиратите, а един-двама дори потвърдиха с повече думи.

Капитан Блъд веднага разбра мислите им. Външно той никак не се измени, но сърцето му се сви от страх.

— Нима си въобразявате — попита той, — че мис Бишоп ще се окаже толкова ценна заложница?

— Имаме щастие, че е на борда. Да легнем в дрейф, капитане, да им сигнализираме да изпратят лодка и да се уверят, че мис Бишоп е при нас. Сетне да им съобщим, че ако се опитат да възпрепятствуват отплаването ни, ние най-напред ще обесим момичето и сетне ще се бием. Може би това ще охлади желанието на полковника.

— А може би няма — отвърна му провлеченият и подигравателен глас на Волверстон и неочакваният съюзник се приближи до Блъд. Той посочи презрително с палец към хората в средата на кораба, чието число се увеличаваше от непрекъснато прииждащите моряци. — Някои от тия гарги може да повярват на приказките ти. Въпреки че между тях има известен брой от бившите роби на Барбадос и те трябва да бъдат по-разумни, защото познават полковник Бишоп не по-зле от мене и тебе. Ако смяташ да повлияеш върху чувствата на полковник Бишоп, значи си още по-голям глупак, Огл, отколкото съм те смятал по всички други въпроси, освен когато се отнася до оръдията ти. Затова не трябва да се ляга в дрейф, освен ако искаш да бъдем потопени. Дори да бяхме натоварени догоре с племенници на полковника, това нямаше да го възпре. Току-що казвах на негова светлост — понеже и той като тебе мисли, че щом мис

Бишоп е на борда, ние сме в безопасност, — че мръсният робовладелец няма да се откаже от заплащане на дълговете си дори заради собствената си майка. И ако не беше такъв глупак, Огл, нямаше да става нужда аз да ти казвам всичко това. Трябва да се бием, момчета...

— Как можем да се бием? — избухна Огл, като се опита да разсее впечатлението, произведено сред пиратите от доводите на Волверстон. — Може да си прав, а може и да не си. Трябва да опитаме. Това е единствената ни възможност...

Остатъкът от думите му беше заглушен от рева на моряците, които настояваха момичето да бъде задържано като заложница. В това време откъм подветрената страна едно оръдие изгърмя по-силно от преди и всички видяха как ядрото плисна вода зад десния им борд.

— В обсега на оръдията ни са — извика Огл, наведе се над парапета и изкомандува: — Дай кормилото по вятъра!

Пит стоеше до кормилото и се извърна безстрашно към възбудения канонир.

— Откога си започнал да командуваш и на горната палуба, Огл? Аз приемам заповеди само от капитана.

— Този път ще приемеш и моята заповед или кълна се в бога...

— Почакай! — прекъсна го Блъд и хвана ръката му. — Струва ми се, че има много по-добър начин.

Той погледна през рамо към приближаващите се кораби, предният от които беше едва на четвърт миля. Плъзна взор по мис Бишоп и лорд Джулиън, които бяха застанали един до друг на няколко крачки зад него. Забеляза, че Арабела е побледняла и напрегнато е втренчила развълнуван поглед в него. С разтворени уста тя следеше как се решава нейната съдба.

Блъд обмисляше бързо всички възможности, ако застреля Огл и предизвика бунт. Беше уверен, че някои от хората ще се присъединят към него. Но беше също така уверен, че мнозинството ще му се противопоставят и ще победят въпреки всички негови усилия, разчитайки на възможността да се спасят, като задържат мис Бишоп за заложница. А ако това стане, то при всякакво развитие на събитията мис Бишоп ще загине. Защото, дори да се съгласи полковникът с искането им, те пак ще я задържат като заложница и в края на краищата ще се разправят с нея.

Междувременно нетърпението на Огл нарастваше. Блъд все още го държеше за ръката и той навря лице в неговото.

— Какъв е този по-добър начин? — попита той. — Няма по-добър начин. Не можете да ме залъжете с приказките на Волверстон. Той може да е прав, а може и да не е. Ще опитаме. Казах вече, че това е единствената ни възможност и трябва да се опита.

По-добрият начин, който имаше предвид Блъд, беше предложеният вече на Волверстон план. Той не знаеше дали хората, обхванати от паника благодарение на Огл, щяха да се съгласят с мнението на Волверстон, или не. Но виждаше съвършено ясно, че и да се съгласят с предложението му, няма да се откажат от намеренията си спрямо мис Бишоп; щяха да използват доброволното предаване на капитана като допълнителен коз в играта против губернатора на Ямайка.

— Заради нея попаднахме в клопка — продължи да се гневи Огл. — Заради нея и заради тебе. Ти рискува живота на всички ни, за да я отведеш в Ямайка, и сега нямаме намерение да умираме, щом има възможност чрез нея да подсигурием безопасността си.

Той понечи отново да се обърне към кормчията под него, но ръката на капитан Блъд го стисна още по-силно; Огл се освободи с ругатня. Но Блъд беше взел вече решение. Той беше открил единствения възможен изход и въпреки че не му беше твърде приятен, налагаше се да се възползува от него.

— Това, което предлагате, е отчаяна работа — извика той. — Аз знам напълно безопасен и лесен изход. Почакайте! — Той се наведе над парапета и заповяда на Пит: — Дай кормилото по вятъра! Нека корабът легне в дрейф и сигнализирай да изпратят лодка.

При тази внезапна отстъпка на кораба се възцари мълчание, изпълнено с учудване и подозрение. Пит не правеше изключение от общото настроение, но веднага изпълни заповедта. Гласът му прозвуча, за да даде необходимите нареждания, и след кратко изчакване двадесетина моряци се впуснаха да ги изпълняват. Скрипците заскърцаха, корабът се обърна по вятъра и отпуснатите платна зашумяха. Капитан Блъд се извърна и повика лорд Джулиън. Негова светлост се поколеба за миг и след това се приближи с изненада и недоверие — недоверие, което се споделяше от мис Бишоп. Подобно на негова светлост и на всички останали тя също беше

поражена от ненадейната отстъпка на Блъд, но поради съвсем други причини.

Капитан Блъд застана до парапета заедно с лорд Джулиън и обясни своето държание. Накратко и ясно той съобщи на хората за целта на пътуването на лорд Джулиън в Карибско море и за предложението, което негова светлост му бе направил предишния ден.

— Негова светлост може да потвърди, че аз отхвърлих това предложение като оскърбително. Тези от вас, които са пострадали от владичеството на крал Джеймз, ще ме разберат. Но сега, когато положението ни е отчаяно, когато не можем да избягаме и може би ще бъдем победени, както каза Огл, аз съм готов да тръгна по стъпките на Морган, да приема офицерско назначение на кралска служба и с това да ви предпазя.

За миг всички се вцепениха, сякаш беше паднал гръм. След това се повтори вавилонското стълпотворение. Мнозинството, като хора, приготвили се да умрат и получили внезапно нова надежда за живот, посрещнаха възторжено това съобщение. Но много от тях се колебаеха да вземат окончателно решение, докато не им бъде отговорено на няколко въпроса и главно на един, който беше зададен от Огл.

— А Бишоп ще зачете ли кралската заповед, когато я получиш?

На това отговори лорд Джулиън:

— Ще му се види тесен светът, ако се опита да не зачете кралската власт. И дори да се опита, можете да бъдете сигурни, че собствените му офицери ще му се противопоставят.

— Да — каза Огл, — това е вярно.

Въпреки това няколко души открито се възпротивиха на подобно решение. Един от тях беше Волверстон и той веднага изказа ненавистта си.

— Предпочитам да изгния в ада, отколкото да служа на краля! — изрева той вбесен.

Но Блъд го успокои, както и всички, които мислеха по този начин.

— Никой, който не иска, не е длъжен да постъпи заедно с мене на кралска служба. Това не влиза в сделката. Аз приемам службата заедно с тези от вас, които пожелаят да ме последват. Не мислете, че приемам с охота. Аз самият напълно споделям чувствата на Волверстон. приемам службата като единствен изход, за да се спасим

от сигурна гибел, към която ви подведох може би със собствените си постъпки. А тези от вас, които не пожелаят да ме последват, ще се възползват от същата неприкосновеност като другите, а по-късно ще бъдат свободни да ни напуснат. При тези условия ще се продам на краля; Нека лорд Джулиън, представител на държавния секретар, да каже дали е съгласен.

Негова светлост даде незабавно и ясно съгласието си и с това въпросът беше приключен. Лорд Джулиън се видя прицел на добросърдечни шегички и насмешливи приветствени възгласи. Той се втурна към каютата си, за да вземе заповедта. Изпитваше тайно задоволство от обрата на събитията, защото той му помогна да изпълни мисията, с която беше изпратен.

Междувременно боцманът сигнализира на ямайските кораби да изпратят лодка, а моряците се пръснаха шумно край парапета, за да гледат приближаването на големите, величествени кораби.

Когато Огл напусна кърмата, Блъд се извърна и се изправи лице с лице срещу мис Бишоп. Тя го наблюдаваше със светнали очи, но когато видя отчаяния му израз и набръчканото чело, собственото ѝ изражение бързо се промени. Приблужи се до него с необичайно за нея колебание и леко докосна ръката му.

— Вашият избор е мъдър, сър — похвали го тя, — въпреки че не отговаря на желанията ви.

Той погледна мрачно Арабела, заради която беше направил тази жертва.

— На вас дължа това или поне така си мисля — каза той тихо.

Тя не го разбра.

— Вашето решение ме избавя от ужасна опасност — призна Арабела и дори само от спомена потръпна. — Но не разбирам защо в началото сте се колебали да приемете. Та това е свършено почтена служба.

— Служба при крал Джеймз? — насмешливо попита той.

— Служба на Англия — поправи го тя с лек укор. — Страната е всичко, сър, а суверенът — нищо. Крал Джеймз ще си отиде, други ще дойдат на негово място и ще си отидат, но Англия остава и нейните синове трябва да ѝ служат честно, независимо от това дали одобряват, или не хората, които я управляват по тяхно време.

Блъд остана леко изненадан и след това се усмихна.

— Умела защита — одобри той. — Трябваше да го кажете на екипажа. — В гласа му се засили насмешливата нотка. — А предполагате ли, че тази почтена служба може да възстанови доброто име на човек, който е бил пират и крадец?

Тя отвърна поглед и отговори с леко треперещ глас:

— Ако... въобще този човек се нуждае от възстановяване на доброто си име. Може би... може би са се отнесли с него твърде сурово.

Сините очи на Блъд блеснаха, а здраво стиснатите му устни се отпуснаха.

— Е... щом мислите така — каза той, загледан в нея с някаква странна жажда в погледа, — то животът може да не е чак толкова лош и дори службата при крал Джеймз да се окаже търпима.

Блъд погледна към морето и забеляза една лодка да се отделя от големите кораби, които бяха легнали в дрейф и се поклащаха леко на около триста метра. Държанието му се промени изведнъж. Върна си самообладанието. Приличаше на човек, оздравяващ от тежка болест.

— Ако слезете и вземете вашите вещи и прислужницата си, веднага ще бъдете изпратена на един от корабите на флотата — каза той и посочи лодката.

Арабела си отиде, а той остана с Волверстон, облегнат на парапета, да наблюдава приближаването на лодката, карана от дванадесет моряци под командуването на един облечен в червено човек, застанал неподвижно на кърмата. Той насочи телескопа към тази фигура.

— Предполагам, че не е самият Бишоп — полувъпросително, полуутвърдително забеляза Волверстон.

— Не — каза Блъд, като прибра телескопа. — Не знам кой може да бъде.

— Ха! — възкликна с ирония и презрение Волверстон. — Въпреки своето нетърпение Бишоп не проявява голямо желание да дойде лично. Вече се е качвал на нашето корито и тогава ние го заставихме да поплува. Сигурно не е забравил и затова праща свой заместник.

Този заместник се оказа един енергичен, самонадеян офицер на име Калверли, наскоро дошъл от Англия. Държанието му показваше

ясно, че е бил инструктиран подробно от полковник Бишоп как да се отнася с пиратите.

Той стъпи на палубата на „Арабела“ с надменен, суров и презрителен израз на лицето.

Блъд с кралската заповед в джоба беше застанал до лорд Джулиън и чакаше да посрещне пратеника. Капитан Калверли леко се изненада, когато видя пред себе си двама души, отличаващи се твърде много по своята външност от това, което бе очаквал. Но неговата надменност не намаля и той едва благоволи да хвърли поглед върху тълпата свирепи, полуголи хора, които стояха в полукръг зад Блъд и Уейд.

— Добър ден, сър — любезно го поздрави Блъд. — Имам честта да ви приветствувам на борда на „Арабела“. Името ми е Блъд — капитан Блъд на вашите услуги. Може би сте чували за мене.

Капитан Калверли Се вгледа навъсено в него. Веселостта на прочутия пират едва ли отговаряше на представата му за отчаян човек, принуден да се предаде позорно. По надменно стиснатите устни на офицера плъзна лека, кисела усмивка.

— Без съмнение ще можете да важничите колкото си искате на бесилката — каза той презрително. — Предполагам, че такъв е обичаят сред вашите кръгове. Междувременно, драги мой, на мене ми е нужна вашата капитулация, а не нахалството ви.

Капитан Блъд доби изненадан и огорчен вид. Обърна се към лорд Джулиън:

— Чувате ли? Чували ли сте някога подобно нещо? Не ви ли казах аз? Виждате сам, че младият джентълмен е изпаднал в заблуждение. Може би ще се избягнат неприятностите, ако ваша светлост обясни кой съм и какво е моето положение.

Лорд Джулиън пристъпи напред и се поклони небрежно и донякъде презрително на високомерния доскоро офицер, който сега беше съвършено объркан. Пит е наблюдавал тази сцена и ни разказва, че негова светлост е бил сериозен като поп при изпълнение на смъртна присъда чрез обесване. Но аз подозирам, че тази сериозност е била само маска и под нея лорд Джулиън е прикрил забавлението си.

— Имам честта да ви уведомя, сър — каза той надменно, — че капитан Блъд е офицер на кралска служба, за което свидетелствува

заповедта с печата на лорд Съндерланд, държавен секретар на негово величество.

Лицето на капитан Калверли почервения, а очите му се облешиха. Сред тълпата пирати се разнесоха възклицания, ругатни и смях, с които те изразяваха своето удоволствие от комедията. Калверли се загледа продължително и мълчаливо в лорд Джулиън и забеляза скъпите му, елегантни дрехи, спокойното му и уверено държание и студения му, отчетлив глас. Всичко това говореше, че принадлежи към висшето общество.

— А кой сте вие, дявол да ви вземе? — избухна той най-после.

Гласът на негова светлост стана още по-студен и отчужден.

— Не сте много добре възпитан, сър, това поне забелязах вече. Името ми е Уейд — лорд Джулиън Уейд. Аз съм посланик на негово величество из тези варварски краища и близък роднина на лорд Съндерланд. Полковник Бишоп е бил предизвестен за моето идване.

Внезапната промяна в държанието на Калверли при споменаване името на лорд Джулиън показа, че предизвестията е било получено и че той знае за това.

— Аз... аз вярвам, че полковникът е осведомен — отвърна Калверли, като тонът му изразяваше и съмнение, и подозрение. — Искам да кажа, че е бил известен за идването на лорд Джулиън Уейд. Но... но... на този кораб?... — Офицерът безпомощно махна с ръка и млъкна окончателно объркан.

— Аз пътувах на „Роял Мери“...

— Така ни беше съобщено и на нас.

— Ала „Роял Мери“ стана жертва на испанските пирати и може би нямаше въобще да стигна до Ямайка, ако не беше храбростта на капитан Блъд, който ме спаси.

Сред хаоса в мозъка на Калверли проникна лъч светлина.

— Виждам, разбирам.

— Ще ми позволите да се усъмня в това. — Гласът на негова светлост оставаше все така суров. — Но и това ще стане след време. Може би, ако капитан Блъд ви покаже заповедта на своето назначение, всички съмнения ще бъдат разсеяни и ще можем да продължим. Ще бъда доволен да стигна по-скоро в Порт Роял.

Капитан Блъд тикна пергаментата право под обещаните очи на Калверли. Офицерът внимателно го разгледа, особено печатите и

подписа. Отдръпна се напълно озадачен и обезкуражен. Поклони се безпомощно.

— Трябва да се върна при полковник Бишоп за заповеди — съобщи той.

В този момент сред тълпата пирати се образува пътека и през нея мина мис Бишоп, придружена от своята прислужница мулатка. Капитан Блъд погледна през рамо и забеляза приближаването ѝ.

— Понеже полковник Бишоп е с вас — каза той на Калверли, — може би ще се съгласите да съпроводите при него племенницата му. Мис Бишоп също беше на борда на „Роял Мери“ и аз я спасих едновременно с негова светлост. Тя ще може да запознае своя чичо с подробностите около това събитие и с положението в настоящия момент.

Капитан Калверли попадеше от една изненада в друга и нямаше какво друго да стори, освен да се поклони.

— А що се отнася до мене — подчерта лорд Джулиън, за да предотврати всякаква намеса от страна на пиратите в заминаването на мис Бишоп, — аз оставам на „Арабела“, докато стигнем в Порт Роял. Предайте моите привети на полковник Бишоп. Кажете му, че очаквам с нетърпение да се запозная с него.

ГЛАВА XXII

СВАДА

„Арабела“ стоеше на котва в голямото пристанище на Порт Роял, което беше достатъчно просторно, за да побере корабите на всички бойни флоти в света. Корабът сякаш се намираше в плен, защото на четвърт миля от десния му борд се възправяше масивната, висока и кръгла кула на крепостта, а на два кабелта от левия му борд бяха хвърлили котва шестте военни единици, съставляващи ямайската ескадра.

Право пред „Арабела“, на отсрещния бряг на пристанището, се белееха плоските фасади на къщите на доста големия град, който се спускаше почти до самата вода. Зад тези здания червените покриви се издигаха като тераси, бележейки лекия склон, върху който беше построен градът, а тук-там сред тях се извишаваха острите върхове на някоя куличка или църковно кубе. Зад покривите зеленееха редица хълмове на фона на едно небе, което приличаше на купол от полирана стомана.

Питър Блъд лежеше на една плетена кушетка, поставена специално за него на кърмата, засенчена от изгарящите лъчи на слънцето с импровизиран навес от кафеникаво платно, и държеше забравена в ръцете си овехтяла книга в кожена подвързия — „Одите“ на Хораций.

От долната палуба се разнасяше шумолене на метли и шуртене на вода от шпигатите^[1]. Беше още рано сутринта и миячите работеха под ръководството на боцмана Хейтън. Въпреки горещината и задушния въздух един от моряците запя с прегракнал глас пиратската песен:

*Борд до борд о кораба опряхме
и всичко живо там изклахме,
и го потопихме във дълбокото море.*

Ей-хо, сега и е-хе-хе!
Кой ще отплава с нас на Мейн?

Блъд въздъхна и по енергичното, слабо, обгорено от слънцето лице се плъзна подобие на усмивка. Но веднага след това черните му вежди се склочиха над яркосините очи и той потъна в размисъл, забравяйки всичко наоколо си.

През последните две седмици, откакто беше приел назначението на кралска служба, работите му не се развиваха добре. Неприятностите с Бишоп започнаха от момента на пристигането им. Когато Блъд и лорд Джулиън стъпиха заедно на брега, те бяха посрещнати от човек, който не се опита дори да прикрие недоволството си от подобен обрат на събитията и решението си да промени положението. Придружен от група офицери, Бишоп ги чакаше на пристана.

— Вие сте, както разбирам, лорд Джулиън Уейд — посрещна той грубо негова светлост, а на Блъд хвърли само злобен поглед.

Лорд Джулиън се поклони.

— Струва ми се, че имам честта да разговарям с вицегубернатора на Ямайка.

Поведението на негова светлост сякаш беше урок по добро държание за полковника. Бишоп си взе бележка, свали шапка и се поклони със закъснение. След това продължи:

— Казаха ми, че сте дали на този човек кралска заповед за назначение. — В гласа му се чувствуваше ожесточена злоба. — Не се съмнявам, че вашите мотиви са били благородни... вие сте му били благодарен, загдето ви е освободил от испанците. Но подобно нещо е немислимо, ваша светлост. Заповедта трябва да бъде отменена.

— Струва ми се, че не ви разбирам — забеляза хладно лорд Джулиън.

— Естествено, че не разбирате, в противен случай нямаше да постъпите по този начин. Този човек ви е измамил. Първо, той е бунтовник, след това — избягал роб, и накрая — долнопробен пират. Цяла година вече го преследвам.

— Мога да ви уверя, сър, че всичко това ми е добре известно. Не раздавам толкова леко кралските заповеди.

— Така ли? А как другояче може да се прецени подобна постъпка? Но аз, в качеството си на вицегубернатор на Ямайка, ще взема необходимите мерки и ще поправя грешката по свой начин.

— А! И какъв е този начин?

— Тука, в Порт Роял, този негодник го чака бесилка.

При тези думи Блъд щеше да се намеси, но лорд Джулиън го изпревари:

— Виждам, сър, че все още не можете да разберете всички обстоятелства. Ако издаването на кралска заповед на името на капитан Блъд е грешка, то тази грешка не е моя. Аз действувам съобразно инструкциите на лорд Съндерланд, който знае добре всички тези факти и специално ми поръча да предам кралската заповед на капитан Блъд, при условие че успея да го убедя да я приеме.

Полковник Бишоп зяпна от учудване.

— Сам лорд Съндерланд е дал подобно указание?

— Да.

Негова светлост почака известно време за отговор, но онемелият вицегубернатор не можа да промълви нито една дума и той го попита:

— Ще продължавате ли да твърдите, че моите действия са били погрешни? И ще се осмелите ли да ги коригирате?

— Аз... аз не можех и да си помисля дори...

— Разбирам, сър. Позволете ми тогава да ви представя капитан Блъд.

Бишоп трябваше насила да придаде на лицето си най-любезното изражение, на което беше способен. Но за всички беше ясно, че това е само маска, зад която се криеха гняв и злоба.

След едно такова не многообещаващо начало положението не само не се подобри, но дори се влоши.

Докато лежеше на кушетката, мислите на Блъд бяха заети с това и с някои други работи. Намираще се от две седмици в Порт Роял и корабът му фактически влизаше в състава на ямайската ескадра. Когато новината за това стигнеше до пиратите, очакващи неговото завръщане в Тортуга, името на капитан Блъд, което се ползуваше с такова уважение сред членовете на „Бреговото братство“, щеше да се превърне в олицетворение на презрението. А преди да се приключи цялата история, той може би щеше да заплати с живота си за тази постъпка, която щеше да бъде сметната за предателство. И заради

какво се бе поставил в подобно положение? Заради едно момиче, което упорито и нарочно го отбягваше. Той трябваше да заключи, че тя все още гледа на него с отвращение. Едва бе успял да я зърне през тези две седмици, въпреки че непрекъснато посещаваше резиденцията на нейния чичо именно с тази цел и ежедневно предизвикваше неприкритата вражда и потиснатата злоба на полковник Бишоп. Но това не беше най-лошото. Съвсем ясно виждаше, че Арабела отдава цялото си време на красивия и елегантен млад безделник от Сент Джеймския дворец — лорд Джулиън Уейд. А какви надежди можеше да има отчаяният авантюрист, изгонен от обществото, срещу подобен съперник, който, трябваше да признае, беше и твърде способен?

Разбирате каква горчивина изпълваше душата му. Той се сравняваше с кучето от баснята, което изпуснало кокала, за да се хвърли върху сянката.

Потърси утешение в един стих от отворената пред него книга:

„Levius fit patientia quiequid corrigere est nefas.“^[2]

Но и това не можа да го утеши.

В този момент една лодка, която се беше приближила незабелязано до кораба, се удари в червения корпус на „Арабела“. От лодката дрезгав глас извика нещо. Камбаната на кораба чукна два пъти ясно и звънливо, а след няколко мига боцманът изсвири дълго и пронизително със свирката си.

Тези звукове изтръгнаха капитан Блъд от мрачните му мисли. Той се изправи, висок, енергичен и твърде елегантен в червената си куртка, обшита със злато, която издаваше новото му звание. Сложи малката книга в джоба си и се приближи до украсените с резба перила на кърмата точно когато Пит започна да се изкачва по стълбата.

— Записка от вицегубернатора за тебе — каза той кратко и му подаде сгънат лист хартия.

Блъд разчупи печата и прочете записката. Пит беше по риза и работни панталони. Докато капитанът четеше, той се облегна на перилата и се вгледа в него, а по откритото му лице се изписа безпокойство.

Блъд се изсмя и изкриви устни.

— Твърде повелителна покана — каза той и подаде записката на своя приятел.

Младият навигатор я прочете и поглади замислено златистата си брада.

— Няма да отидеш, нали? — каза той полувъпросително, полуутвърдително.

— А защо не? Нали всеки ден посещавам крепостта?...

— Но той иска да те види заради Стария вълк. Най-последно има необходимия претекст за недоволство. Знаеш много добре, Питър, че само лорд Джулиън е единствената пречка, за да не се излее омразата на Бишоп върху тебе. Ако сега успее да докаже, че...

— Но дори и да докаже? — прекъсна го Блъд небрежно. — Да не би на брега да бъде в по-голяма опасност, отколкото тука? Сега на борда са останали само петдесет души, равнодушни мерзавци, на които им е безразлично дали служат на краля, или на мене. С онази крепост и флотата от тази страна, драги Джереми, „Арабела“ е в плен. Не забравяй това.

Джереми сви юмруци.

— Защо остави Волверстон и другите да си отидат? — извика той с горчивина в гласа. — Трябваше да предвидиш опасността.

— Как можех да ги задържа, без да наруша думата си? Такава беше уговорката ни. А как щяха да ми помогнат, ако бяха останали?

Пит не му отвърна.

— Сам виждаш — продължи Блъд и вдигна рамене. — Ще отида да си взема шапката, бастуна и шпагата и ще сляза на брега. Разпореди се да приготвят лодка.

— Отиваш направо в ръцете на Бишоп — предупреди го Пит.

— Ще видим дали ще му бъде толкова лесно да ме хване, колкото си представя. Все още са останали един-два бодила по мене. — Блъд се засмя и се отправи към каютата си.

На неговия смях Джереми Пит отвърна с ругатня. За миг се поколеба там, където го беше оставил Блъд. След това бавно, без желание повлече крака и слезе по стълбата, за да се разпореди за лодка.

— Ако нещо ти се случи, Питър — каза той, когато Блъд напусна кораба, — то нека полковник Бишоп се сърди на себе си.

Тези петдесетина души сега може и да са равнодушни, както каза, но ако ни измамат, няма да остане и следа от равнодушието им.

— А какво може да ми се случи, Джереми? Повярвай ми, ще се върна за обед.

Блъд се спусна в чакащата лодка. Въпреки смеха си той знаеше толкова добре, колкото и Пит, че слизайки на брега тази сутрин, той подлага на опасност живота си. Затова, може би, когато стъпи върху тесния пристан в сянката на ниската външна стена на крепостта, през чиито амбразури се подаваха черните дула на оръдията, той нареди лодката да го чака на същото място. Съзнаваше, че може да се наложи да се оттегли набързо.

Заобиколи, без да бърза, назъбената стена и влезе през голямата порта във вътрешния двор. Там се навъртаха пет-шест войници, а в сянката на стената бавно се разхождаше комендантът — майор Мелърд. Щом видя капитан Блъд, той спря и му отдаде чест, както се полагаше, но усмивката, от която щръкнаха твърдите му мустаци, беше мрачна и подигравателна. Вниманието на Питър Блъд обаче беше привлечено на друга страна.

Вдясно от него се простираше голяма градина и в дъното ѝ се издигаше резиденцията на вицегубернатора. По главната алея на градината, обградена с палми и сандалови дървета, той видя мис Бишоп да се разхожда сама. Блъд пресече двора с бързи крачки.

— Добро утро, мадам — поздрави я той, когато я настигна, и държейки шапка в ръка, прибави протестиращо: — Честна дума, съвсем безжалостно е да ме карате да тичам подир вас в такава жега.

— Защо тичате тогава? — го попита тя хладно, застанала изправена до него; облечена цялата в бяло, беше твърде женствена. — Бързам много — осведоми го тя. — Затова ще ме извините, че няма да остана.

— Не бързахте толкова, преди да дойда — отново протестира той и въпреки че устните се усмихваха, сините му очи бяха добили странно студено изражение.

— Учудвам се на вашата настоятелност, сър, щом сте го забелязали.

С това шпагите бяха кръстосани, а Блъд никога не избягваше схватките.

— Честна дума, добре се изразявате — каза той. — Но аз надянах този кралски мундир повече или по-малко заради вас и сега трябва да търпите, че такава дреха е върху гърба на пират и крадец.

Тя повдигна рамене и се извърна настрана, обидена и разкаяна едновременно. Уплаши се да не издаде разкаянието си и потърси убежище в обидата.

— Полагам всички усилия...

— Значи можете да проявявате благотворителност в известен смисъл! — Той се изсмя тихо. — Слава богу, признателен съм ви и за толкова. Може би си позволявам твърде много, но не мога да забравя, че когато бях роб в плантацията на вашия чичо, вие се отнасяхте по-мило към мене.

— Защо не? По онова време имахте основание да разчитате на моята доброта. Тогава бяхте просто един нещастен джентълмен.

— А сега как ще ме наречете?

— Едва ли нещастен. Чух за вашето щастие из морето — късметът ви е станал пословичен. Чух и някои други неща — за вашето щастие в други области.

Тя каза това прибързано, с мисълта за мадмоазел Д'Ожерон в главата. Ако можеше, веднага би взела думите си назад. Но Питър Блъд не им обърна внимание и не разбра значението, което тя им придаваше. Страхът ѝ остана напразен.

— Да, куп лъжи, дявол да го вземе. Мога да ви докажа, че е така.

— Не виждам защо си давате труда да се защищавате — обезсърчи го тя.

— За да не мислите толкова лоши неща за мене.

— Малко ви засяга, сър, това, което мисля за вас.

Този удар го обезоръжи. Той се отказа от схватката и се зае да я убеждава.

— Как можете да говорите подобно нещо? Как можете да го говорите, когато ме виждате в мундир, на кралска служба, която ненавиждам? Не ми ли казахте, че мога да изкупя миналото си? Аз искам да възстановя доброто си име само във вашите очи. За себе си знам, че не съм извършил нищо, от което да се срамувам; още повече, като се вземе предвид всичко, което съм изтърпял.

Тя не издържа втренчения му поглед и сведе очи.

— Аз... аз не разбирам защо ми говорите така — промълви тя по-неуверено от преди.

— А, не разбирате значи? — извика той. — Тогава аз ще ви кажа.

— О, моля ви! — В гласа ѝ прозвуча истинска тревога. — Разбирам напълно постъпката ви и признавам, че поне отчасти сте били подбуден от добри чувства към мене. Повярвайте ми, много съм ви благодарна. Винаги ще ви бъда благодарна.

— Но ако имате намерение да мислите винаги за мене като за крадец и пират, запазете си вашата благодарност. На мене не ми е нужна.

Бузите на Арабела се зачервиха. Движенията на нежната ѝ гръд под бялата коприна зачестиха. Може би тонът и думите му я възмутиха, но тя сподави възмущението си. Разбираше, че сама е причинила неговия гняв. Съвсем искрено пожела да поправи грешката си.

— Бъркате — започна тя. — Не е така, както мислите.

Но не им беше съдено да се разберат. Ревността, тази размътваща разума спътница, се намесваше в мислите и на двамата.

— А какво има тогава... или по-право, кой е? — попита той. — Лорд Джулиън ли?

Тя се стресна и го погледна възмутено.

— О, бъдете откровена с мене — безмилостно настоя той, — Ще бъде много по-добре, ако ми кажете направо.

Няколко секунди Арабела стоя, като дишаше бързо, а бузите ѝ ту се червенееха, ту бледнееха. После погледна встрани от него и вирна брадичка.

— Вие... вие сте непоносим! — каза тя. — Оставете ме да мина!

Той се отдръпна и с размах на широкополата си шапка, която все още държеше в ръка, направи жест по посока на къщата.

— Няма да ви задържам повече, мадам. В крайна сметка все още мога да поправа проклетата си постъпка, която сторих заради вятъра. Ще си спомняте след това, че вашата жестокост ме е принудила да постъпя така.

Тя понечи да си тръгне, но се спря и се извърна и гласът ѝ затрепера от възмущение.

— Говорите ми с такъв тон! Осмелявате се да ми говорите с такъв тон! — извика тя и го учуди с разпалеността си. — Имате

нахалството да ме упреквате, загдето не искам да се докосна до ръцете ви, когато знам, че са изцапани с кръв, когато знам, че сте убиец и дори нещо повече?

Той се вгледа в нея с отворена уста.

— Убиец — аз? — продума той накрая.

— Трябва ли да кажа името на вашата жертва? Не убихте ли Левасьор?

— Левасьор? — Той се усмихна. — Значи са ви казали и това?

— Отричате ли?

— Убих го, вярно е. Спомням си, че убих и един друг човек в подобни обстоятелства. Беше през нощта, когато испанците нападناха Бриджтаун. Мери Трейл може да ви го разправи, защото присъствуваше.

Той нахлупи ядосан шапката си и се отдалечи, преди тя да му отговори или да успее да схване значението на думите му.

---

[1] Шпигати — отверстия в борда на кораба за оттичане на водата от палубата. ↑

[2] *Levius fit patientia quiequid corrigere est nefas* (лат.) — Примирението облекчава болките, за които няма лек. ↑

ГЛАВА XXIII

ЗАЛОЖНИЦИТЕ

Питър Блъд стоеше сред колоните пред входа на губернаторския дом и с болка и гняв се вглеждаше, без да вижда нищо, в огромното пристанище на Порт Роял, в зелените хълмове, извисяващи се на отсрещния бряг, и във веригата на Сините планини, които бяха забулени от трептящия, нагорещен въздух.

Завръщането на негъра, който бе отишъл да съобщи за неговото идване, го изтръгна от мислите му. Тръгна след роба и премина през къщата до широката веранда, в чиято сянка полковник Бишоп и лорд Джулиън Уейд търсеха поне малка разхлада.

— Ето че дойдохте — го посрещна вицегубернаторът, съпровождайки приветствието си с поредица нечленоразделни звукове, които не предвещаваха нищо добро.

Бишоп не си даде труд да стане дори когато лорд Джулиън се подчини на своето добро възпитание и му даде пример в това отношение. Богатият барбадоски плантатор се загледа с навъсени вежди в своя някогашен роб. Блъд се облягаше леко на бастуна си, държеше шапка в ръка и не даваше израз на гнева, предизвикан от високомерния прием.

Накрая полковник Бишоп се намръщи и заяви със самодоволен тон:

— Изпратих да ви повикат, капитан Блъд, защото току-що научих някои неща. Съобщиха ми, че снощи една фрегата е напуснала пристанището, а на борда ѝ са се намирили вашият съдружник Волверстон и сто души от сто и петдесетте, които са били на служба при вас. Негова светлост и аз ще бъдем много доволни, ако ни обясните на какво основание сте им разрешили да заминат.

— Разрешил ли? — попита Блъд. — Аз просто им наредих да отплават.

От подобен отговор полковникът за миг онемя.

— Вие сте им наредили? — каза той с неверие в гласа, а лорд Джулиън повдигна вежди. — Дявол да го вземе! Може би ще ни обясните по-подробно. Къде отиде Волверстон?

— В Тортуга. Отиде да отнесе едно съобщение до командирите на другите четири кораба от флотата, която се намира там, да им разправи какво се е случило и защо не трябва да ме чакат повече.

Огромното лице на полковника сякаш се поду и стана още почервено, Той се извърна към лорд Джулиън:

— Чухте ли, ваша светлост? Нарочно е пуснал Волверстон отново да плава — Волверстон, най-опасния след него от тази шайка пирати. Надявам се, че ваша светлост започва най-послед да разбира каква лудост е да се издаде кралска заповед на такъв човек въпреки моите съвети в това отношение. Та тази му постъпка е чисто и просто... бунт... измяна! Господи! Това подлежи на военен съд.

— Ще престанете ли да дрънкате за бунтове, измяна и военен съд? — Блъд сложи шапката си на главата и седна, без да чака покана. — Изпратих Волверстон да осведоми Хагторп, Кристиан, Ибервил и останалите момчета, че имат на разположение един месец да последват моя пример, като се откажат от пиратството и се върнат към мирните си занаяти — лова и доставката на сандалово дърво, или да се махнат от Карибско море. Това е всичко, което съм направил.

— А другите? — намеси се негова светлост със своя равен, обигран глас. — Какво ще кажете за другите сто души, които Волверстон е взел със себе си?

— Това са хора от моя екипаж, на които не се нрави службата при крал Джеймз и които предпочетоха да си потърсят друга работа. В нашето споразумение, ваша светлост, се предвиждаше, че моите хора няма да бъдат принуждавани да останат на служба.

— Не си спомням — каза искрено негова светлост. Блъд го погледна изненадан. След това вдигна рамене.

— Честна дума, не съм аз виновен за късата памет на ваша светлост. Казвам ви, че беше точно така, а аз никога не лъжа. Никога не ми се е налагало да лъжа. Никой не би помислил, че ще се съглася на други условия.

В този момент вицегубернаторът избухна:

— Предупредили сте проклетите негодници в Тортуга, за да могат да избягат! Ето какво сте направили! Ето как използвате

офицерското си назначение, което спаси главата ви!

Питър Блъд го изгледа невъзмутимо.

— Ще ви припомня — рече той съвсем тихо, — че нашата цел, ако оставим настрана вашите желания, които всички познават като желания на палач, е да се освободи Карибско море от пирати. Аз взех най-ефикасните мерки за постигането на тази цел. Известието, че съм минал на кралска служба, ще помогне много за разпадането на флотата, на която доскоро бях командир.

— Виждам, виждам! — каза вицегубернаторът със злобна насмешка. — А ако не стане така?

— Ще има достатъчно време да обмислим какво трябва да се предприеме.

Лорд Джулиън предотврати едно ново избухване на полковника.

— Възможно е — каза той — лорд Съндерланд да бъде доволен от подобно разрешение, при условие че се получат резултатите, които обещава.

Думите на негова светлост бяха примирителни и учтиви. Подтикван от приятелско разположение спрямо Блъд и разбиране на трудното положение, в което той бе изпаднал, лорд Джулиън беше склонен да се придържа към своите инструкции. Затова протегна приятелски ръка, за да му помогне да преодолее най-новото и най-трудно препятствие, което полковник Бишоп, улеснен от самия Блъд, поставяше на пътя на неговата реабилитация. За нещастие последното лице, от което Питър Блъд желяеше да получи помощ в момента, беше младият благородник, защото го гледеше през забуления си от ревност поглед.

— Във всеки случай — отговори той предизвикателно и с ирония — не можете да очаквате повече от мене; наистина това е най-много, което лорд Съндерланд ще получи.

Негова светлост се намръщи и обърса устни с носната си кърпа.

— Струва ми се, че не ми харесва начинът, по който определяте нещата. Като помисля, капитан Блъд, виждам, че наистина не ми харесва.

— Съжалявам — каза Блъд дръзко, — Но това е положението. Нямам намерение да го променям заради вас.

Бледите очи на негова светлост се разтвориха още по-широко.

Той бавно повдигна вежди.

— А! — рече той. — Вие сте съвършено неучтив. Разочарован съм от вас, сър. Мислех си, че може да станете джентълмен.

— Това не е единствената грешка на ваша светлост — намеси се Бишоп. — Сгрешихте много повече, когато му дадохте кралската заповед и спасихте този негодник от бесилката, която съм приготвил за него в Порт Роял.

— Да, но най-голямата грешка по въпроса за назначенията — каза Блъд, обръщайки се към негова светлост — е, че този мръсен робовладелец е бил назначен за вицегубернатор на Ямайка, а не за палач, за която служба той е природно надарен.

— Капитан Блъд! — упрекна го рязко негова светлост. — Кълна се в честта си, че си позволявате твърде много. Вие...

Но в този миг Бишоп го прекъсна. Той беше успял да се изправи на крака и даваше воля на гнева си чрез непристойни ругатни. Капитан Блъд също се беше изправил, стоеше с невъзмутим вид и чакаше да отmine бурята. Когато полковникът млъкна, Блъд се обърна спокойно към лорд Джулиън, сякаш нищо не бе се случило.

— Ваша светлост искаше да каже нещо? — попита той с предизвикателство в гласа.

Но негова светлост беше възвърнал самообладанието си и отново беше склонен към помирение. Засмя се и вдигна рамене.

— Честна дума, горещим се за нищо и никакво — каза той. — Господ ми е свидетел, че в този климат и без това е доста горещо. Полковник Бишоп, вие сте твърде непреклонен, а вие, сър, твърде избухлив. Казах вече, говорейки от името на лорд Съндерланд, че ще почакам за резултатите от вашия експеримент.

Но Бишоп беше изпаднал в такава ярост, че нищо не можеше да го спре.

— А, така ли? — изрева той. — Но аз не съм съгласен. По този въпрос ваша светлост ще ми позволи да разбирам малко повече. И без това ще поема отговорността да действувам на своя глава.

Лорд Джулиън напусна борбата. Усмихна се уморено, повдигна рамене и безпомощно махна с ръка. Вицегубернаторът продължи да вика:

— Понеже негова светлост ви е дал кралска заповед, аз не мога да се разправа с вас както заслужавате. Но ще бъдете изправен пред

военния съд да отговаряте за случая с Волверстон и ще си понесете последствията.

— Разбирам — каза Блъд. — Стигнахме до същността на въпроса. В качеството си на вицегубернатор вие ще председателствувате този военен съд. Щом можете да си разчистите старите сметки с мене, като ме обесите, вие пет пари не давате как ще го направите! — Той се засмя и прибави: — Praemonitus, praemunitus.

— А, какво значи това? — попита остро лорд Джулиън.

— Предполагах, че ваша светлост е малко по-образован.

Както виждате, той полагаше всички усилия да бъде предизвикателен.

— Не ви питам за точното значение, сър — с ледено достойнство рече лорд Джулиън. — Искам да зная какво искате да кажете с това.

— Ще оставя ваша светлост сам да се досети — отвърна Блъд. — Желая и на двама ви всичко най-добро. — Той направи жест с шапката си и учтиво се поклони.

— Преди да си тръгнете — съобщи Бишоп, — за да ви избавя от необмислени постъпки, ще ви кажа, че капитанът на пристанището и комендантът на крепостта са получили необходимите нареждания. Няма да напуснете Порт Роял, обеснико! Дявол да ме вземе, имам намерение да ви закотвя за постоянно в дока за екзекуции.

Питър Блъд застана нащрек и сините му очи се впиха в подпухналото лице на неговия враг. Премести дългия си бастун в лявата ръка, бръкна с дясната небрежно в куртката си и се обърна към лорд Джулиън, който се беше намръщил замислено.

— Струва ми се, че ваша светлост ми обеща неприкосновеност.

— Вашето собствено държание — заяви негова светлост — прави твърде трудно изпълнението на това, което съм обещал. — Той се изправи. — Вие ми оказахте голяма услуга, капитан Блъд, и аз се надявах, че ще останем приятели. Но щом предпочитате нещо друго... — Той повдигна рамене и махна с ръка към вицегубернатора.

Блъд завърши мисълта му със свои думи:

— Искате да кажете, че нямате достатъчно твърдост, за да се противопоставите на този грубиян. — Наглед той беше напълно спокоен и се усмихваше. — Е, добре — както казах и преди — praemonitus, praemunitus. Предполагам, че не сте твърде учен, Бишоп,

защото в противен случай щяхте да знаете, че означава: който е предупреден, е въоръжен.

— Предупреден, а? Ха! — Бишоп едва ли не се озъби. — Предупреждението е малко закъсняло. Вие няма да напуснете тази къща. — Той се приближи до вратата и повиши глас. — Хей...

Но внезапно пое дълбоко въздух и се вкамени. Дясната ръка на капитан Блъд извади от куртката му дълъг револвер, богато инкрустиран със сребро, и го насочи отблизо в главата на вицегубернатора.

— И въоръжен — каза Блъд. — Не мърдайте от мястото си, милорд, защото може да стане някой нещастен случай — предупреди той негова светлост, който бе понечил да се притече на помощ на полковника.

Лорд Джулиън се спря веднага. Долната челюст на вицегубернатора увисна, а лицето му побледня и той започна да се поклаща на неустойчивите си крака. Питър Блъд го огледа мрачно, с което засили страха на полковника.

— Сам се учудвам защо не ви застрелям без повече разпавии, негоднико дебел. И не го правя по същата причина, поради която и порано ви подарих живота. Разбира се, вие не знаете причината, но може би ще се успокоите малко, понеже такава причина наистина съществува. В същото време ви предупреждавам да не злоупотребявате с моето търпение, което в момента е съсредоточено в показалеца ми върху спусъка на револвера. Имате намерението да ме обесите и това е най-лошото, което може да ми се случи; сигурно разбирате, че няма да се поколебая да пролея мръсната ви кръв. — Той хвърли бастуна и освободи по този начин лявата си ръка. — Бъдете така добър, полковник Бишоп, и ми дайте ръката си. Хайде, хайде, подайте си ръката.

Подбуждан от резкия тон, решителния поглед и блестящия револвер, Бишоп се подчини без възражения. Доскорошното му отвратително многословие пресекна. Не можеше да произнесе нито дума. Капитан Блъд пъкна лявата си ръка под дясната ръка на вицегубернатора, а дясната си ръка с револвера мушна обратно в куртката.

— Въпреки че не го виждате, револверът е насочен към вас и ви давам честната си дума, че при най-малкия повод, независимо дали

произтича от вас, или не, ще ви застрелям на място. Моля да обърнете внимание на това, лорд Джулиън. А сега, мръсен палач, тръгвайте и вървете по-живо; дръжте се съвсем естествено, защото в противен случай ще се намерите при черните води на Коцит^[1].

Хванати под ръка, те минаха през къщата и градината, където Арабела очакваше завръщането на Питър Блъд.

Размисляйки над последните му думи, тя най-напред се обърка, а след това си представи ясно каква може да бъде истинската причина за смъртта на Левасьор. Съобрази, че можеше да се извлече същият извод и от историята на спасяването на Мери Трейл от Блъд. Когато мъж рискува живота си за някоя жена, веднага се правят съответните предположения, защото малко са тези мъже, които биха поели подобен риск без никаква лична облага. Със спасяването на Мери Трейл Блъд беше Доказал, че принадлежи именно към тази категория мъже.

Нямаше нужда да я убеждава повече, че се е отнесла крайно несправедливо към него. Тя си спомни думите, които беше дочула на неговия кораб (наречен „Арабела“) през нощта на освобождението ѝ от испанския адмирал, онова, което беше казал, когато тя одобри приемането на кралската служба, както и думите, които ѝ беше наговорил тази сутрин и които предизвикаха възмущението ѝ. Всичко това придоби ново значение в нейното освободено от необосновани предубеждения съзнание.

Затова тя остана в градината да чака завръщането на Блъд, за да му се извини и да сложи край на всички недоразумения. Тя чакаше нетърпеливо. Но изглежда, че търпението ѝ трябваше да се подложи на нови изпитания. Защото накрая той излезе придружен от чичо ѝ и водеше с него необикновено сърдечен разговор. Тя разбра с чувство на досада, че обясненията трябва да бъдат отложени. Ако можеше да отгатне срока на това отлагане, досадата ѝ щеше да се превърне в отчаяние.

Блъд премина заедно със спътника си от благоуханната градина във вътрешния двор на крепостта. Комендантът, който беше получил заповед да бъде готов заедно с необходимите войници да арестува капитан Блъд, остана изумен при странната гледка. Вицегубернаторът на Ямайка се разхождаше под ръка очевидно в най-приятелски отношения с предполагаемия арестант. Когато минаха покрай него, Блъд говореше весело и се смееше.

Излязоха безпрепятствено и стигнаха до пристана, където чакаше лодката от „Арабела“. Седнаха един до друг на кърмата и отплаваха заедно на големия червен кораб, като през цялото време се държаха досущ приятелски.

На кораба Джереми Пит с безпокойство чакаше новини. Можете да си представите учудването му, когато видя вицегубернатора да се изкачва с мъка по въжената стълба, последван по петите от капитан Блъд.

— Стана точно както предполагаше, Джереми. Попаднах в клопка — поздрави го Блъд. — Но успях да се измъкна и взех със себе си ловеца. Този дебел негодник трепери над живота си.

Полковник Бишоп стоеше на палубата, а едрото му лице беше добило цвят на пръст и устата му беше разтворена, и той със страх погледна към здравенящите главорези, стълпени около сандъка с ядра при главния люк.

Блъд викна към боцмана, който се беше облегал на преградата на бака, и му заповяда:

— Завържи на мачтата едно въже с примка. Може да дотрябва. Не се тревожете, драги полковник. Това са само мерки, в случай че се покажете неразумен, а аз съм сигурен, че няма да се стигне дотам. Ще си поговорим по този въпрос, докато се храним; надявам се, че няма да ми откажете честта да обядвате с мен.

И той поведе безволевия, обзет от страх грубиян към своята каюта. Бенджамин, черният слуга, облечен в бели памучни панталони и риза, побърза да изпълни нарежданията на господаря си по отношение на обема.

Полковник Бишоп се строполи на един сандък под гледащите към кърмата илюминатори и проговори, заеквайки:

— Може ли да попитам какви... намерения имате?

— Разбира се, няма нищо страшно, полковник. Въпреки че напълно заслужавате въжетото, към което, уверявам ви, ще прибегнем само в краен случай. Вие казахте, че негова светлост е сторил грешка, като ми е връчил кралската заповед, която държавният секретар ми е направил честта да определи за мене. Склонен съм да се съглася с вас, затова отново ще поема своя път из моретата. *Cras ingens iterabimus aequior*^[2]. Сигурно, докато приключи с вас, ще научите добре латински.

Връщам се в Тортуга при моите пирати, които са поне честни и славни момчета. Затова ви взех на борда като заложник.

— Господи! — изстена вицегубернаторът. — Да не би... да не би да ме отведете в Тортуга!

Блъд се изсмя.

— О, няма да ви направя толкова лоша услуга. Не, не. Искам само да ми подсигурите безопасно заминаване от Порт Роял. И ако бъдете разумен, този път няма да ви карам да плувате. Дали сте известни нареждания на вашия капитан на пристанището и на коменданта на проклетата ви крепост. Ще бъдете така добър да ги повикате на „Арабела“ и ще им съобщите в мое присъствие, че корабът напуска днес следобед пристанището по служба и никой не трябва да му пречи. И за да бъдем сигурни в подчинението им, ще ги вземем и тях на малко пътешествие с нас. Ето ви необходимите неща. А сега пишете, освен ако предпочитате мачтата...

Полковник Бишоп се надигна обиден.

— Принуждавате ме със сила... — започна той.

Блъд го прекъсна любезно:

— Съвсем не ви принуждавам. Позволявам ви да направите напълно свободен избор между писалката и въжето. Този въпрос трябва да решите сам.

Бишоп го изгледа гневно, а след това се сгърби, взе писалката и седна до масата. Написа с разтреперана ръка писмо до своите офицери, а Блъд изпрати писмото на брега. После покани своя принудителен гост на масата.

— Надявам се, полковник, че не сте загубили добрия си апетит.

Жалкият Бишоп зае мястото, което му показаха. Но не му беше лесно да яде в подобно положение, а и Блъд не го насилваше. Капитанът започна да се храни с апетит. Но не бяха стигнали до половината на обед, когато влезе Хейтън и го осведоми, че на борда е дошъл лорд Джулиън Уейд и желае веднага да се види с него.

— Очаквах го — каза Блъд. — Доведете го тук.

Лорд Джулиън Уейд влезе суров и надменен. Когато капитан Блъд се вдигна да го посрещне, той с един поглед разбра положението в каютата.

— Много мило от ваша страна да се присъедините към нашата компания, ваша светлост.

— Капитан Блъд! — каза рязко лорд Джулиън. — Вашето чувство за хумор се проявява не на място. Не знам какви намерения имате, но се питам дали разбирате рисковете, които поемате.

— А аз се питам дали ваша светлост разбира риска, който е поел с качването си на борда. Бях предвидил, че ще стане точно така.

— Какво може да означава това, сър?

Блъд направи знак на Бенджамин, който стоеше зад Бишоп.

— Дай стол за негова светлост. Хейтън, изпрати лодката на милорда на брега. Кажете на хората, че той ще остане за известно време при нас.

— Какво е това? — извика лорд Джулиън. — Дявол да го вземе! Да не би да искате да ме задържите? Вие сте полудели!

— По-добре почакай, Хейтън, да не би негова светлост да започне да буйствува — рече Блъд. — Бенджамин, ти чу заповедта. Предай я!

— Ще ми кажете ли какви намерения имате, сър? — попита негова светлост, като трепереше от гняв.

— Искам просто да предвардя себе си и моите хора от бесилките на полковник Бишоп. Казах вече — бях уверен, че вашата храброст ще ви накара да не оставите полковника в беда и че ще го последвате на борда. А той саморъчно написа бележка до капитана на пристанището и коменданта на крепостта и ги покани да дойдат. Щом се качат на борда, аз ще имам в ръцете си всички необходими за нашата безопасност заложенници.

— Ах, негодяй! — процеди през зъби негова светлост.

— Това зависи напълно от гледната точка — отвърна Блъд. — Обикновено не бих позволил на никого да ме нарича с подобно име. Но като се вземе предвид, че навремето с желание ми направихте една услуга и по всяка вероятност този път ще ми направите без желание още една, то аз няма да обърна внимание на вашето невъзпитано държане.

Негова светлост се изсмя.

— Вие сте глупак! — каза той. — Да не смятате, че съм се качил на пиратския ви кораб, без да взема предпазни мерки? Разправих на коменданта точно как сте принудили полковник Бишоп да ви придружи. Преценете сам дали капитанът на пристанището или

комендантът ще се подчинят на повикването и дали ще ви позволят да отплавате, както си въобразявате сега.

Изречението на Блъд стана сериозно.

— Много съжалявам за това — каза той.

— Така си и мислех — отвърна негова светлост.

— О, но не заради себе си. Съжалявам заради вицегубернатора. Знаете ли какво сте направили? Качихте го на бесилката.

— Господи! — извика Бишоп, обхванат от паника.

— Ако изстрелят дори само един снаряд по кораба ми, техният вицегубернатор ще увисне на мачтата. Единствената ви надежда, полковник, е в това, че ще им съобщя намеренията си. И за да оправите неприятното положение, което сте създали, ваша светлост, вие сам ще отнесете писмото.

— По-добре да отида в ада, отколкото да го направя — разгневи се лорд Джулиън.

— Това не е нито разумно, нито логично. Но щом настоявате, ще изпратя някой друг, а още един заложник на борда — както предвиждах поначало — ще бъде само от полза.

Лорд Джулиън се вгледа в него и съобрази от какво точно се е отказал.

— Предполагам, че ще размислите по-добре сега, когато разбирате положението? — попита Блъд.

— Заклевам ви, ваша светлост, вървете — заекна Бишоп — и накарайте другите да ви се подчинят. Този проклет пират ме е хванал за гушата.

Негова светлост го огледа с поглед, в който липсваше всякакво възхищение.

— Щом така желаете... — започна той, но после вдигна рамене и се обърна към Блъд: — Надявам се, че ако ви разрешат да отплавате, полковник Бишоп ще остане невредим?

— Давам ви думата си — каза Блъд. — Наемам се също така да го сваля незабавно на брега.

Лорд Джулиън се поклони надменно на свилия се от страх вицегубернатор.

— Разбирате, сър, че изпълнявам вашето желание — каза той студено.

— Да, да! — потвърди бързо Бишоп.

— Много добре тогава. — Лорд Джулиън се поклони отново и тръгна. Блъд го придружи до възената стълба. Във водата до нея все още стоеше лодката на „Арабела“.

— Сбогом, ваша светлост — каза Блъд. — Има още нещо за уреждане. — Той протегна пергамента, който бе извадил от джоба си. — Това е заповедта за назначение. Бишоп беше прав, когато рече, че това е било грешка.

Лорд Джулиън се вгледа в него и изражението му се смекчи.

— Съжалявам — продума той искрено.

— При други обстоятелства... — започна Блъд. — О, вие ще разберете. Лодката ви чака.

Лорд Джулиън сложи крак на първото стъпало и се поколеба.

— Все още не мога да разбера, дявол да го вземе, защо не накарахте някой друг да отнесе съобщението на коменданта, защо не ме задържахте като допълнителен заложник, за да сте по-сигурен, че вашите желания ще бъдат изпълнени?

Живият поглед на Блъд се впи в неговите почтени, ясни очи. Капитанът се усмихна тъжно. Поколеба се сякаш за миг и после изчерпателно обясни всичко:

— Защо да не ви кажа? Поради същата причина, която ме подтикваше да търся спречкването с вас, за да промуша вътрешностите ви с няколко фута стомана. Когато приех назначението, смятах, че това ще ме очисти в очите на мис Бишоп — отгатнали сте, предполагам, че това е налудничава мечта. Открих също, че ако е избрала вас от двама ни, както, вярвам, е в действителност, тя е постъпила правилно, затова не искам да подлагам вашия живот на риск, като ви задържа на борда и изпратя съобщението по някой друг, който освен това може да обърка работата. Вероятно сега ще разберете всичко.

Лорд Джулиън го погледна изумено. Продълговатото му аристократично лице беше силно побледняло.

— Господи! — прошепна той. — И вие казвате това на мене?

— Казвам ви го, защото... О, по дяволите — за да ѝ го разправите. Нека разбере, че под кожата на крадеца и пирата, за каквото ме смята, е останало нещо от злочестия джентълмен и че нейното щастие ми е скъпо. Ако знае това, тя ще може... ще може да си спомня за мене с повече добри чувства поне в молитвите си. Това е всичко, ваша светлост.

Лорд Джулиън продължи да гледа мълчаливо капитана. Накрая му подаде ръка все така мълчаливо. Блъд я пое, без да проговори.

— Мисля дали сте прав — каза негова светлост — и дали вие не сте по-добрият от двама ни.

— Що се отнася до Арабела, постарайте се да изляза прав. Сбогом.

Лорд Джулиън разтърси мълчаливо ръката му, спусна се по стълбата, качи се в лодката и се отправи към брега. Когато отплава на известно разстояние, той махна с ръка на Блъд, който се беше облегнал на парапета и наблюдаваше отдалечаващата се лодка.

След по-малко от час „Арабела“ отплава, подгонвана от лекия бриз. Крепостта мълчеше, а флотата не предприе нищо, за да му попречи. Лорд Джулиън беше изпълнил успешно задачата си, като бе прибавил към съобщението своите лични разпореждания.

---

[1] Коцит — една от реките на ада според древната гръцка митология, където обитавали душите на умрелите. ↑

[2] *Cras ingens ilerabimus aequor* (лат.) — Утре отново ще отплаваме в безбрежното море. ↑

ГЛАВА XXIV

ВОЙНА

На около пет мили от Порт Роял, когато очертанятията на брега на Ямайка започнаха да се замъгляват, „Арабела“ легна на дрейф и до борда му бе докарана лодката, която корабът влачеше на буксир.

Капитан Блъд придружи своя неволен гост до стълбата. Полковник Бишоп, който през последните два часа беше изпаднал в състояние на смъртна тревога, най-после въздъхна облекчено. И докато страхът му намаляваше, дълбоката му омраза към смелия пират се възвръщаше. Но той се държеше, твърде внимателно. Закле се, веднага щом се върне в Порт Роял, да не пожали нито усилия, нито нерви, за да доведе Питър Блъд на постоянно местожителство в дока за екзекуции, но запази тези мисли за себе си.

Питър Блъд не си правеше илюзии. Не беше и никога нямаше да бъде истински пират. В цялото Карибско море нямаше да се намери друг корсар, който да се откаже от удоволствието да обеси полковник Бишоп на мачтата, като задуши по този начин отмъстителната омраза на плантатора и подсигури собствената си безопасност. Но Блъд не принадлежеше към подобен род хора. А в случая с Бишоп имаше и друга причина за неговото въздържане. Животът на полковника оставаше священ за капитан Блъд, защото Бишоп беше Чичо на Арабела.

И затова капитанът се усмихна, като видя пожълтялото, подпухнало лице и очичките, които го гледаха с нескрита злоба.

— Желая ви приятен път, драги полковник — каза той подигравателно и по спокойното държание никой не можеше да отгатне каква болка е легнала на сърцето му. — За втори път ми служите като заложник. Съветвам ви да не го правите трети път. Време е да разберете, че не ви нося щастие, полковник.

Джереми Пит стоеше до Блъд и мрачно наблюдаваше отплаването на вицегубернатора. Зад тях се тълпяха сурови, навъсени пирати с обгорели от слънцето лица и само подчинението им на

желязната воля на капитан Блъд ги възпря да не смачкат Бишоп като муха. Бяха научили от Пит още в Порт Роял за опасностите, на които е бил подложен капитанът им, и бяха готови като него да се откажат от наложената кралска служба. Но те бяха възмутени от подобна развръзка и се учудваха на сдържаността, която Блъд проявяваше спрямо вицегубернатора. Бишоп се огледа и срещна яростните, враждебни погледи. Неговият инстинкт му подсказа, че в момента животът му виси на косъм и само една дума може да предизвика избухването на затаената омраза, а тогава никаква човешка сила не ще може да го спаси. Затова не каза нищо. Наведе мълчаливо глава пред капитана и слезе непохватно в лодката, карана от няколко негри.

Те отгласнаха лодката от червения корпус на „Арабела“, налегнаха веслата, а след това вдигнаха платно и се отпавиха към Порт Роял с намерение да стигнат там преди падането на нощта. Голямото тяло на Бишоп се беше сгърбило на кърмата. Той седеше мълчаливо, със свъсени вежди и стиснати устни. Злобата и отмъстителността го обхванаха с такава сила, че забрави доскорощния си страх и примката, от която се беше отървал.

На пристана в Порт Роял, под ниската, назъбена стена на крепостта, майор Мелърд и лорд Джулиън го чакаха и с огромно облекчение му помогнаха да излезе от лодката.

Майор Мелърд започна да се извинява.

— Радвам се да ви видя в безопасност, сър — каза той. — Щях да потопя кораба на Блъд, въпреки че се намирахте на борда му, ако не бяха собствените ви заповеди, предадени ми от лорд Джулиън, и уверенията на негова светлост, че Блъд е дал дума да не ви причини нищо лошо, ако не му попречим да отплава. Признавам, сметнах за необмислено негова светлост да приеме думата на един проклет пират...

— Той държи на думата си не по-зле от другите — прекъсна словоохотливостта на майора негова светлост.

Той произнесе тези думи с ледено достойнство, което при случай можеше да проявява. Негова светлост беше в крайно лошо настроение. Беше изпратил тържествуващо писмо в родината до държавния секретар, с което съобщаваше, че мисията му е изпълнена успешно, а сега се налагаше да пише наново и да признае, че този успех е бил мимолетен. И понеже коравите мустаци на майор Мелърд се

повдигнаха презрително при споменаването, че думата на един пират може да се приеме, той прибави още по-рязко:

— Моите действия се оправдават от благополучното завръщане на полковник Бишоп. Срещу този факт, сър, вашето мнение няма достатъчно тежест. Би трябвало сам да го разберете.

— О, както ви е угодно, ваша светлост! — В гласа на майор Мелърд прозвуча ирония. — Наистина полковникът се завърна жив и здрав. Но там някъде капитан Блъд е също жив и невредим и може да продължи пиратската си дейност.

— Нямам намерение да разисквам този въпрос с вас, майор Мелърд.

— Тъй или иначе, това няма да бъде за дълго — изръмжа полковникът, който успя най-после да си възвърне способността да говори. — Няма, да... — Той подчерта увереността си с вулгарна псувня. — Ще похарча цялото си състояние до последния шилинг, няма да пожалея и последния кораб от ямайската ескадра и няма да си почина, докато не сложа конопена вратовръзка на шията на този негодник! И това ще стане доста скоро.

Полковникът почервения от злоба, а вените по челото му изпъкнаха като въжета. После се съвзе и се обърна към майора.

— Добре направихте, че последвахте указанията на лорд Джулиън — похвали го той, след което се извърна и хвана негова светлост под ръка. — Елате, ваша светлост. Трябва да обсъдим този въпрос.

Те тръгнаха заедно, минаха покрай редута, през вътрешния двор на крепостта, през градината и стигнаха в дома на губернатора, където чакаше Арабела, обхваната от силно безпокойство. Като видя чичо си, тя изпита огромно облекчение не само заради него, но и заради капитан Блъд.

— Поехте голям риск, сър — каза тя на лорд Джулиън, когато си размениха обичайните поздрави.

Но лорд Джулиън ѝ отговори, както бе отговорил на майор Мелърд:

— Нямаше никакъв риск, мадам.

Тя го изгледа учудено. Продълговатото му аристократично лице беше по-замислено и по-меланхолично от обикновено. Чувствайки въпрос в погледа ѝ, той отговори:

— Блъд ми даде дума, че ако корабът му напусне безпрепятствено пристанището, полковник Бишоп ще бъде в безопасност.

Лека усмивка плъзна по печалното ѝ лице, а на бузите ѝ се появи слаба руменина. Тя би продължила този разговор, но настроението на вицегубернатора не беше подходящо, той пръхтеше и негодуваше, щом се споменеше, че може да се вярва на думата на Блъд, забравяйки, че дължи живота си именно на тази дума.

На вечеря и дълго след това той говори само за Блъд — как ще го залови и окове и на какви мъки ще го подложи. През цялото време пиеше много, изразите му ставаха все по-груби, заплахите все по-страхотни и накрая Арабела се оттегли с преbledняло лице, готова да се разплаче. Бишоп разкриваше твърде рядко своята истинска същност пред племенницата си. Странно наистина, но грубият, властен плантатор изпитваше известна боязън от слабичкото момиче. Сякаш тя беше наследила от баща си уважението, което полковникът винаги беше изразявал към своя брат.

Скоро след излизането на Арабела лорд Джулиън, който не можеше вече да понася отвратителното държане на Бишоп, също се извини и тръгна да я търси. Той все още не бе предал поръчението на капитан Блъд и смяташе, че сега е удобният момент да го стори. Но мис Бишоп се бе оттеглила за през нощта и лорд Джулиън трябваше да усмири нетърпението си до другия ден.

Рано на другата сутрин, преди още дневният пек да стане непоносим за негова светлост, той видя през прозореца Арабела да се разхожда сред азалиите в градината. Подобно обкръжение беше твърде подходящо за тази, която изпъкваше сред жените, както азалиите изпъкваха сред цветята. Лорд Джулиън побърза да се присъедини към нея. Изтръгната от мислите си, тя го поздрави с откровена усмивка, а той обясни, че носи известие от капитан Блъд.

Негова светлост забеляза леката ѝ тръпка и трепета на устните ѝ. Забеляза освен това бледността, тъмните сенки под очите и необичайно печалното ѝ изражение; миналата вечер всичко това беше убягнало от погледа му.

Навлязоха в една от алеите, закрыта от портокалови дървета, потънала в хладна, ароматна сянка. Докато вървяха, той я оглеждаше с възхищение и се чудеше на себе си, че толкова дълго време му е било

необходимо, за да забележи своеобразната ѝ грация, да открие, че е толкова желана, че е жена, която може да озари баналния живот на един мъж и да го превърне в магическа приказка.

Забеляза блясъка на нейната червеникавокафява коса и как грациозно се спущаше една къдра до снежнобялата ѝ шия. Носеше рокля от блестяща коприна, а на гърдите ѝ, подобно на петно кръв, беше забодена алена, току-що откъсната роза. Винаги след това, когато си спомняше за Арабела, той виждаше именно този ѝ образ, а струва ми се, че никога досега не я беше виждал така.

Те навлязоха в сянката на зелената алея, без да проговорят. Арабела спря и се обърна към него.

— Споменахте за някакво известие, сър — му припомни тя и издаде нетърпението си.

Той опипваше леко смутен къдриците на своята перука и обмисляше как да започне.

— Блъд ме помоли — рече негова светлост накрая — да ви предам, че у него все още е останало нещо от злочестия джентълмен, когото... когото... някога сте познавали.

— Това вече не е необходимо — отвърна тя печално.

Той естествено не я разбра, понеже не знаеше нищо за откровението, което беше изживяла предния ден.

— Струва ми се... не, уверен съм, че сте несправедлива към него — каза той.

Кафявите ѝ очи продължаваха да го гледат.

— Може би, ако ми предадете известието, ще мога по-добре да преценя.

Това го обърка. Той не отговори веднага. Стори му се, че не е обмислил достатъчно добре думите си; работата беше твърде деликатна и трябваше да се намери също така деликатен подход. Не беше толкова загрижен да предаде известието, колкото да го използва за собствена изгода. Лорд Джулиън беше доста опитен в отношенията си с жените и се чувствуваше съвсем непринуден сред светските дами, но сега изпитваше странна неловкост пред тази пряма, непресторена девойка — племенница на колониалния плантатор.

Продължиха мълчаливо към залетия от слънчева светлина кръстопът, където алеята се пресичаше от една пътека, която водеше към къщата. Сред слънчевите лъчи трепкаше с крила прекрасна

пеперуда, голяма колкото мъжка длан, подобна на черно-червено кадифе. Негова светлост я проследи с поглед, докато се загуби, и едва тогава отговори:

— Не е лесно. Дявол да го вземе, не е лесно. Този човек заслужава по-добра съдба. А ние успяхме да провалим всичките му възможности: вашият чичо, защото не можеше да забрави злобата си, вие, защото... защото му казахте, че като постъпи на кралска служба, ще бъде реабилитиран за миналото си, а след това не искахте да признаете реабилитацията му. А именно това, независимо от желанието да ви спаси, беше главната причина той да приеме кралската служба.

Арабела се беше извърнала, за да не вижда лицето ѝ.

— Зная, сега вече зная — промълви тя тихо. А след кратко мълчание запитва: — А вие? Каква роля играхте вие в тези събития? Защо обвинявате и себе си заедно с нас?

— Моята роля ли? — Той се поколеба отново и после започна да говори, без да обмисля повече, както постъпват хората, които са решени да извършат нещо, от което се страхуват. — Ако съм го разбрал правилно и ако сам той се разбира правилно, моята роля, въпреки че е била напълно пасивна, се е оказала не по-малко действена. Моля да забележите, че ви предавам думите му. Не казвам нищо от себе си. — Необичайната нервност на негова светлост нарастваше непрекъснато. — Та той мисли — така ми каза, — че моето присъствие е затруднило реабилитацията му пред вас, а щом вие не го смятате за реабилитиран, останалото няма никаква стойност за него.

Тя се извърна лице с лице към лорд Джулиън и смръщи удивено вежди над обезпокоените си очи.

— Нима той мисли, че вие сте допринесли нещо за това? — попита тя. Явно беше, че търси пояснение. Негова светлост се впусна да ѝ обяснява. Погледът му беше леко уплашен, а бузите — зачервени.

— Да, и го каза с думи, които ми разкриха нещо друго... за което много ми се иска да се надявам, но едва се осмелявам да го повярвам, защото сам господ знае, Арабела, че не съм самонадеян нехранимайко. Той ми каза... Но нека най-напред да ви разправа в какво положение се озовах. Качих се на неговия кораб, за да изискам незабавното връщане на чичо ви, когото бе задържал като пленник. Той ми се изсмя. Полковник Бишоп трябваше да остане заложник, за да осигури

собствената му безопасност. Като се качих необмислено на кораба му, аз му дадох в мое лице още един заложник, поне толкова ценен, колкото и полковник Бишоп. Въпреки това Блъд ми нареди да си отида, не от страх от последствията, защото той не изпитва никакъв страх, нито пък от добри лични чувства към мене, защото ми призна, че ме ненавижда, и то поради същите причини, поради които се е погрижил за моята безопасност.

— Не разбирам — каза тя, когато лорд Джулиън спря да говори. — Не е ли това явно противоречие?

— Така изглежда само... Всъщност, Арабела, този нещастен човек... се осмелява да ви обича.

При тези думи тя извика и се хвана за развълнуваната си гръд. Вгледа се в него с широко разтворени очи.

— Аз... аз ви уплаших — продума загрижено лорд Джулиън. — Страхувах се от това. Но трябваше да ви го кажа, за да можете да го разберете.

— Продължавайте — помоли тя.

— Добре. В мое лице той вижда непреодолима пречка, която прави невъзможно той да ви спечели — така каза. Затова с удоволствие би ме убил. Но моята смърт можеше да ви причини болка, а на него вашето щастие му е по-скъпо от всичко друго и затова се отказа да ме задържи като заложник. Ако се направеше опит да попречат на отплаването му и аз загубех живота си в последвалата битка, съществуваха рискът... вие да ме оплаквате. Той не искаше да поеме този риск. Вие сте го нарекли крадец и пират, каза ми той и прибави — предавам ви точно неговите думи, — че ако при избора си между нас двамата вие сте се спрели на мене, както той е убеден, според него вашият избор е мъдър. Затова именно той ми нареди да напусна кораба и ме изпрати на брега.

Арабела го погледна с очи, потънали в сълзи. Той пристъпи напред със затаен дъх и протегна ръка.

— Прав ли е бил, Арабела? Моето щастие зависи от вашия отговор.

Но тя продължаваше да го гледа мълчаливо с плувналите си в сълзи очи, а той не смееше да се приближи до нея, преди тя да каже нещо.

Беше обзет от мъчително съмнение. Когато Арабела проговори, той се увери колко основателен е бил инстинктът, породил това му съмнение. Думите ѝ разкриха на негова светлост, че от всичко, което ѝ беше разправил, нейното съзнание е възприело само отношението на Блъд към нея.

— Така е казал! — извика тя. — Така е казал! О! — Тя се извърна и погледна между стройните стебла на портокаловите дървета към проблясващите води на широкото пристанище и далечните хълмове. В течение на няколко минути негова светлост със страх и напрежение очакваше какво още ще каже Арабела. Накрая тя отново заговори с бавен глас, който на моменти заглъхваше:

— Снощи, когато чичо ми разкри своето озлобление и долнопробния си гняв, аз започнах да разбирам, че подобна отмъстителност може да съществува само у хора, които са причинили зло. Това е безумието, в което изпадат, за да оправдаят долната си страст. Ако дотогава не бях още разбрала, това трябваше да ме накара да почувствувам колко леко съм вярвала на всички ужасни истории, приписвани на Питър Блъд. Вчера той сам ми обясни историята с Левасьор, която сте чули в Сен Никола. А сега тази му постъпка... потвърждава неговата правдивост и порядъчност. Такъв негодяй, за какъвто бях започнала да го смятам, е немислимо да извърши постъпката, разказана от вас.

— Такова е и моето мнение — потвърди кротко лорд Джулиън.

— Така трябва да бъде. Но даже и да не беше така, сега това нямаше да има никакво значение. Само едно нещо има значение — тежко и горчиво е да се помисли дори за това, — мисълта, че ако не бяха моите думи, с които го отблъснах вчера, той можеше да бъде спасен. Ако можех само да поговоря с него, преди да си отиде! Чаках го, но той излезе с чичо ми и съвсем не подозирах, че си отива. А сега е вече загубен — връща се към пиратството и накрая ще бъде хванат и унищожен. Вината е моя — моя!

— Какво казвате? Единствените причини бяха враждебността на вашия чичо и неговата упоритост, която не го оставя да помисли дори за компромис. Не трябва да се упрекувате за нищо.

Тя се обърна нетърпеливо към него; очите ѝ все още бяха пълни със сълзи.

— Как можете да говорите така, след като ми предадохте какво е казал? Та самото известие свидетелствува колко голяма вина имам и той е бил принуден на подобна постъпка от моето отношение към него, от епитетите, които му подхвърлях. Той сам ви го е казал. А аз знам, че това е самата истина.

— Нямате никакви причини да се срамувате — каза той. — А колкото до огорчението ви, ако с това ще помогна да го облекча, то знайте, че можете да разчитате на мен да направя всичко възможно, за да го спася от неприятното му положение.

Дишането ѝ секна.

— Ще го направите ли? — извика тя с внезапно породена надежда. — Обещавате ли? — Протегна му поривисто ръка, а той я хвана с двете си ръце.

— Обещавам — отвърна той, като продължи да държи нейната ръка, и тихо каза: — Арабела, все още не сте отговорили на въпроса ми.

— Какъв въпрос? — попита тя.

„Дали не е полудял? — зачуди се Арабела. — Та нима можеше нещо друго да има значение в подобен момент?“

— Въпросът, който засяга мене самия и моето бъдеще тъй отблизо. Това, което вярва Блъд, което го е накарало да мисли... че... че не сте безразлична към мене.

Той видя лицето ѝ да променя още веднъж цвета си и отново да добива загрижено изражение.

— Дали съм безразлична към вас? — каза тя. — Как така? Ние винаги сме били добри приятели. Надявам се, ваша светлост, че и за в бъдеще ще продължим да бъдем такива.

— Приятели! Добри приятели? — произнесе той с тревога и горчивина. — Аз не искам само приятелството ви, Арабела. Чухте какво казах, какво ви предадох. Нима ще ми кажете, че Питър Блъд се е излъгал?

Тя се опита да освободи ръката си и тревогата, изписана по лицето ѝ, се засили. За миг той не я пусна, но веднага след това съобрази какво върши и я освободи.

— Арабела! — извика той с болка в гласа.

— Аз изпитвам приятелски чувства към вас, ваша светлост. Но нищо повече.

Въздушният замък на мечтите му се сгромоляса и той остана леко замаян. Сам беше казал, че не е самонадеян. Но въпреки това имаше нещо, което не можеше да разбере. Тя признаваше, че изпитва приятелски чувства към него, а той можеше да ѝ осигури такова положение, за каквото племенницата на колониалния плантатор, колкото и богата да беше, не можеше да сънува дори. Тя отхвърляше всичко това, а говореше за приятелство. В такъв случай Питър Блъд е сбъркал. А докъде се простира грешката му? Дали не беше разбрал погрешно чувствата ѝ към себе си, както бе сбъркал относно нейните чувства към негова светлост? Но в такъв случай... Той прекъсна размислите си. По този начин само се измъчваше напразно. Трябваше да знае. Затова попита с мрачна прямота:

— Питър Блъд ли е?

— Питър Блъд! — откликна тя, без да проумее отначало значението на въпроса му. Когато го разбра, лицето ѝ се изчерви. — Не зная — заекна тя.

Този отговор едва ли беше правдив. Сякаш тази сутрин от очите ѝ бе вдигната някаква завеса и тя видя най-после истинските отношения на Питър Блъд с другите хора; откровението беше закъсняло с двадесет и четири часа и я изпълни със състрадание, съжаление и мъка.

Лорд Джулиън познаваше твърде добре жените и не можеше да се съмнява повече. Сведе глава, за да прикрие гнева си. Като честен мъж той се срамуваше от този гняв, който човешкото същество не можеше да потисне.

И защото природата у него беше по-силна от възпитанието — както е у повечето от нас, — от този момент лорд Джулиън, въпреки желанието си, започна да се занимава с нещо, което твърде много приличаше на подлост. Съжалявам, че трябва да пиша подобно нещо за човек, към когото — ако съм успял да го опиша справедливо — вие сте започнали да изпитвате известно уважение. Но истината е, че желанието да унищожи своя съперник замести и последните остатъци от добри чувства към Питър Блъд. Беше обещал на Арабела, че ще се възползува от влиянието си в защита на Блъд. Със съжаление трябва да кажа обаче, че той забрави своето обещание и започна тайно да подпомага и да поощрява плановете на чичо ѝ за залавянето и погубването на пирата. Ако го бяха упрекнали в това, той можеше с

право да настоя, че постъпва, както повелява дългът му. Но можеха да му отговорят, че в този случай неговият дълг е роб на ревността.

Когато след няколко дена ямайската ескадра излезе в открито море, лорд Джулиън се намираще заедно с полковник Бишоп на флагманския кораб на вицеадмирал Крофърд. Нямаше никаква нужда нито единият, нито другият да отива с ескадрата, освен това задълженията на вицегубернатор налагаха Бишоп да остане на брега, а ние знаем, че лорд Джулиън беше съвършено безполезен на борда на кораба. Въпреки това двамата тръгнаха на лов за капитан Блъд, като всеки използваше за претекст своя служебен дълг, а в същото време се стремеше да задоволи личните си цели. Общата задача ги сближи и ги свърза в своего рода приятелство, каквото при друг случай би било невъзможно да съществува между толкова различни по възпитание и стремежи мъже.

Ловът започна. Те плаваха известно време край бреговете на Хаити и наблюдаваха Наветрения пролив. Изтърпяха неудобствата на настъпилния дъждовен сезон. Но усилията им бяха напразни и след месец се завърнаха в Порт Роял с празни ръце, а там ги чакаха крайно тревожни известия от Стария свят.

Манията за величие на Людовик XIV беше подпалила в Европа пожара на войната. Френските легионери опустошаваха рейнските провинции, а Испания се беше присъединила към държавите, обединили се за защита против прекомерните амбиции на френския крал. Имаше и нещо по-лошо — носеха се слухове за гражданска война в самата Англия, където хората изнемогваха под нетърпимата тирания на крал Джеймз. Говореше се, че Уилям Орански бил поканен да отиде в Англия.

Седмиците минаваха и всеки кораб, който идваше от родината, донасяше нови известия. Уилям се беше прехвърлил в Англия и през март на 1689 година в Ямайка научиха, че той е приел английската корона и че Джеймз е избягал във Франция да търси помощ за възвръщането си на престола. Наскоро след това се получиха писма от държавния секретар на крал Уилям, с които полковник Бишоп се уведомяваше за започване на война с Франция. С оглед отражението на войната върху колониите в тях пристигаше генералният губернатор лорд Уилоби, а заедно с него идваше една ескадра под командването

на адмирал Ван дер Койлън, която трябваше да подсили за всеки случай ямайската флота.

Бишоп разбра, че това слага край на неговата безгранична власт дори и да останеше вицегубернатор в Порт Роял. Лорд Джулиън не беше получил никакви известия лично за себе си и не знаеше какво да прави. Но той споделяше с полковник Бишоп надеждите си по отношение на Арабела, а полковникът, опасявайки се повече от всякога, че политическите събития ще го принудят да подаде оставка, желаше да се възползува от предимствата на едно роднинство с толкова влиятелен човек като лорд Джулиън.

Те се разбраха напълно по този въпрос и негова светлост съобщи на полковника всичко, което знаеше.

— Има една пречка на пътя ни — каза той. — Капитан Блъд. Момичето е влюбено в него.

— Вие сте полудели! — извика Бишоп, когато си възвърна способността да говори.

— Имате право да мислите така — отвърна тъжно негова светлост, — но аз съм напълно нормален и го казвам, защото го знам.

— Знаете го?

— Арабела сама ми призна.

— Какво безсрамие! Бога ми, ще я вразумя! — В него заговори робовладелецът, човекът, който властвуваше с помощта на камшик.

— Не ставайте глупак, Бишоп. — Презрението на негова светлост усмири полковника много по-лесно от всякакви доводи. — При нейния характер по този начин не може нищо да се постигне. Ако не искате да провалите завинаги надеждите ми, трябва да съдържате езика си и въобще да не се намесвате.

— Да не се намесвам? А какво ще правим тогава?

— Слушайте. Арабела има твърд характер. Май не познавате собствената си племенница. Докато Блъд е жив, тя ще го чака.

— Тогава, ако Блъд умре, може би тя ще се вразуми.

— Ето че започвате да показвате здрав разум — похвали го лорд Джулиън. — Това е първата и най-важна стъпка.

— Сега имаме възможност да опитаме! — възкликна Бишоп с повишен ентузиазъм. — Войната с Франция премахва всички ограничения по въпроса за Тортуга. Можем да нападнем острова в

интерес на короната. Ако постигнем победа, ще спечелим благоразположението на новото правителство.

— А! — каза лорд Джулиън и замислено подръпна устната си.

— Виждам, че разбирате — изсмя се грубо Бишоп. — С един куршум два заека, а? Ще подгоним този негодник чак в бърлогата му под носа на френския крал. Този път ще го заловим дори ако се наложи да сринем Тортуга.

След два дена — около три месеца след заминаването на Блъд — те отплаваха на експедиция за залавянето му, като взеха цялата ямайска ескадра и няколко по-малки помощни кораба. Арабела и другите бяха уведомени, че те отиват да нападнат френската част на остров Хаити. Това беше единственият претекст, който би могъл да оправдае до известна степен факта, че полковник Бишоп напуска Ямайка в подобни времена. Неговото чувство за дълг, разбира се, трябваше да го задържи здраво в Порт Роял, но то беше залято от омразата — най-безплодното и разлагащо чувство. Още същата нощ в голямата каюта на „Император“, флагманския кораб на вицеадмирал Крофърд, вицегубернаторът се напи, в знак че настъпват последните мигове от кариерата на капитан Блъд.

ГЛАВА XXV

НА СЛУЖБА ПРИ КРАЛ ЛЮДОВИК!

Междувременно близо три месеца преди полковник Бишоп да се отпрати към Тортуга с намерение да разруши пиратското гнездо, капитан Блъд пристигна в скалистото пристанище, изпреварвайки зимните бури. Той дойде дори два дена по-рано от фрегатата, с която Волверстон беше отплавал в навечерието на заминаването му от Порт Роял.

В удобното пристанище го чакаха четирите кораба, с които се беше разделил край Малките Антилски острови поради една буря, и около седемстотин души, съставляващи техния екипаж. Пиратите бяха започнали да се безпокоят за него и затова го посрещнаха много радушно. В негова чест бяха дадени топовни салюти, а корабите бяха украсени със знаменца. Населението на града се разбуди от силния шум в пристанището и се изсипа на пристана. Пъстра тълпа от мъже и жени от всички вери и народности се събра, за да присъствува на слизането на брега на прочутия пират.

Той слезе на брега вероятно само за да не ги разочарова. Беше в лошо настроение, на лицето му беше застинала мрачна усмивка. Нека само пристигне Волверстон, който нямаше да закъснее, и възторзите от завръщането му щяха да се превърнат в проклетия.

На пристана бяха дошли да го посрещнат неговите капитани: Хагторп, Кристиан и Ибервил, заедно с неколкостотин пирати. Той прекъсна поздравленията и когато го обсипаха с въпроси защо са се забавили, той им каза да почакаат, докато се върне Волверстон, който ще задоволи напълно тяхното любопитство. С това той се освободи и си проби път през разнородната тълпа, която се състоеше от шумни търговци — англичани, французи и холандци, от плантатори и най-различни по чин моряци, от настоящи ловци от остров Хаити и ловци, които се бяха превърнали в пирати, от дървари и индианци, от мулати, продаващи плодове, и негри роби, от жени с леко поведение и кралици

на измета от Стария свят и всякакви други човешки типове, които превръщаха пристаните на Кайона в подобие на Вавилон.

С доста труд капитан Блъд успя да се измъкне от тълпата и се отправи сам към красивата къща на Д'Ожерон, за да посети своя приятел губернатора и неговото семейство.

Отначало пиратите прибързано сметнаха, че Волверстон ще дойде малко по-късно с някаква рядко скъпа плячка, но постепенно от намалелия екипаж на „Арабела“ се разнесоха съвършено различни слухове и тяхното задоволство се превърна в недоумение. Отчасти поради вярност към капитана си и защото разбираха, че ако той е виновен в нещо, те също са виновни, и отчасти защото бяха простички хора, които сами не знаеха точно какво се е случило, моряците от „Арабела“ бяха твърде въздържани в изказванията си през двата дни до идването на Волверстон. Но не бяха достатъчно въздържани, за да предотвратят възникването на тревожни слухове и фантастични истории за компрометиращи — от пиратска гледна точка, разбира се — приключения, в каквито се бе провинил капитан Блъд.

Ако Волверстон не беше дошъл навреме, може би техните чувства щяха да избухнат. Но когато Стария вълк хвърли котва в залива два дена по-късно, всички се обърнаха към него за обясненията, които възнамеряваха да искат от капитан Блъд.

Вярно е, че Волверстон имаше само едно око, но с него той виждаше повече, отколкото другите с две и въпреки посивялата си коса — твърде живописно покрита от червено-зелена кърпа — сърцето му беше младежко и в него гореше много любов към Питър Блъд.

Когато заобиколи скалистия нос с крепостта и видя „Арабела“, хвърлил котва в залива, той остана изумен. Разтърка здравето си око и погледна отново. И все пак не можеше да повярва това, което вижда. Тогава един глас зад гърба му — гласът на Дайк, който беше предпочел да отплава заедно с него — го увери, че не само той изпитва подобно учудване.

— Кълна се в небесата! Това „Арабела“ ли е, или призракът му?

Стария вълк огледа Дайк с единственото си око и понечи да отговори. Но затвори устата си, без да продума; затвори я и стисна устни. Той беше винаги предпазлив, особено когато не разбираше нещо. Не можеше повече да се съмнява, че това е „Арабела“. Щом е така, той трябва да си помисли добре, преди да заговори. Какво, по

дяволите, търсеше „Арабела“ тук, след като го беше оставил в Ямайка? Дали капитан Блъд се намираше на борда му, дали той командуваше кораба, или моряците му бяха избягали с него, оставяйки капитана в Порт Роял?

Дайк повтори въпроса си и този път Волверстон му отговори:

— Имаш две очи, а питаш мене, с едното око, дали е вярно това, което виждаш.

— Но аз виждам „Арабела“.

— Разбира се, щом седи там на котва. А какво друго очакваше?

— Какво съм очаквал! — Дайк го зяпна с отворена уста. — Нима ти си очаквал да видиш „Арабела“ тук?

— Разбира се. А ти как мислиш? — Той се изсмя и на Дайк му се стори, че го смята за глупак. След тези си думи Волверстон се извърна и посвети цялото си внимание на операцията по хвърляне на котвата.

Твърде скоро, когато слезе на брега и беше заобиколен от пирати, които го обсипаха с въпроси, той разбра положението и установи, че Блъд, било поради липса на кураж, било поради други някакви причини, не е дал отчет за действията си, след като „Арабела“ се беше отделил от останалите кораби на ескадрата. Волверстон се поздрави за въздържаността, с която беше отговорил на Дайк.

— Капитанът е бил винаги прекалено скромнен — обясни той на Хагторп и другите, които се струпаха около него. — Никога не е обичал сам да се хвали. Ето как беше цялата работа: срещнахме стария дон Мигел и когато го потопихме, взехме на борда едно лондонско конте, изпратено от държавния секретар да предложи на капитана назначение на кралска служба, за да напусне пиратството и да се държи порядъчно. В отговор капитанът го изпрати по дяволите. Тогава се срещнахме с флотата от Ямайка, командувана от стария, сив демон Бишоп, и това щеше да бъде краят и на капитан Блъд, и на всички ни. Ала аз отидох при него и му казах: „Приемай назначението, ставай кралски човек, за да спасиш собствената си глава, пък и нашите.“ Той послуша и лондонското конте му даде веднага заповедта за назначение, а Бишоп едва не се задави от злоба, когато му съобщиха. Но всичко това беше свършен факт и той трябваше да го преглътне. Ние вече бяхме на кралска служба и отплавахме заедно с вицегубернатора в Порт Роял. Но Бишоп нямаше никакво доверие в нас. Познаваше ни твърде добре. Ако не беше негова светлост човекът от Лондон, той

щеше да обеси капитана въпреки заповедта за назначение на кралска служба. Блъд щеше да се измъкне от Порт Роял още същата нощ, но онова куче, Бишоп, беше предупредил крепостта и оттам ни следяха зорко. Накрая, въпреки че трябваше да минат цели две седмици, Блъд успя да измами полковника. Той ме изпрати заедно с повечето от моряците да замина с една фрегата, която купих специално за това пътуване. Неговата игра — както той сам ми каза съвсем поверително — беше да ни подгони. Дали е постъпил така, или не, не мога да ви кажа; но ето че е дошъл тука преди мене точно както очаквах.

В лицето на Волверстон човечеството е загубило без съмнение един голям историк. Той притежаваше въображение, което чувствуваше доколко може да се отклони от истината и доколко може да я оцвети и да промени формата ѝ за свои собствени цели.

След като разправи тази смесица от факти и измислици и с това прибави още един подвиг в историята на Питър Блъд, той попита къде да намери капитана. Казаха му, че Блъд си седи на кораба, и Волверстон се качи в една лодка и отиде на „Арабела“ — за да рапортува, както се изрази.

В голямата каюта на „Арабела“ той намери Питър Блъд сам и твърде пиан — състояние, в което никой досега не го беше виждал. Когато Волверстон влезе, капитанът вдигна кръвясал поглед и го огледа. За момент само зрението му се заостри и посетителят попадна във фокуса на очите му. След това той се изсмя идиотски, но в смеха му звучеше ирония.

— А! Стария вълк! — каза той. — Добра се дотука най-последно, а? А какво ще правиш с мене, а? — Той хлъцна звучно и се отпусна на стола.

Волверстон се вгледа мрачно и мълчаливо в него. Много неща беше виждал през живота си, без да му трепне окото, но гледката, която представляваше капитан Блъд в подобно положение, го изпълни с внезапен порив на мъка. Той дълго и сочно изпсува. Това беше единственият начин, по който изразяваше чувствата си. След това се заклати напред и се отпусна в един стол до масата срещу капитана.

— Господи, Питър, какво е това?

— Ром — отвърна Питър. — Ямайски ром. — Той побутна бутилката и чашата, към Волверстон, който не им обърна никакво внимание.

— Питам те какво те мъчи! — изрева Стария вълк.

— Ромът — рече капитан Блъд отново и се засмя. — Само ромът. С това отговарям на всичките ти въпроси. А защо ти не отговаряш на моя въпрос? Какво ще правиш с мене?

— Каквото ще правя, направил съм го вече — отвърна Волверстон. — Благодаря на бога, че си имал достатъчно разум да си държиш езика зад зъбите, докато дойда. Трезвен ли си достатъчно, за да ме разбереш?

— И пиан, и трезвен, винаги те разбирам.

— Слушай тогава. — И Волверстон му разправи какво е казал. Капитанът с голямо усилие над себе си можа да изслуша измислената му история.

— Това ще свърши работа вместо истината — каза той, когато Волверстон спря да говори. — А... О, няма никакво значение! Благодаря ти, Стари вълко — верни Стари вълко! Но струвало ли си е труда? Аз вече не съм пират и никога няма да бъда. Свършено е! — Той удари по масата, а погледът му блесна гневно.

— Ще дойда да си поговорим отново, когато в мозъка ти има по-малко ром — рече Волверстон и стана. — Междувременно ще те помоля да запомниш историята, която ти разправих, и да не казваш нищо, което ще ме изкара лъжец. Всички ми повярваха, дори тези, които отплаваха с мене от Порт Роял. Накарах ги да ми вярват. Знаеш какво ще последва, ако си помислят, че съвсем искрено си приел кралската служба и си искал да тръгнеш по пътя на Морган.

— Ще последва същински ад — заключи капитанът. — И това е, което заслужавам.

— Разкиснал си се — изръмжа Волверстон. — Утре ще си поговорим отново.

Те говориха, но без никаква полза, и него ден, и много дни след това, докато траяха дъждовете, които започнаха през същата нощ. Умният Волверстон скоро откри, че болката на Блъд не беше причинена от рома. Той беше само следствие, а не причина за дълбоката апатия, обхванала капитана. Сърцето му се разяждаше от язва и Стария вълк свършено правилно отгатна нейния характер. Той прокле всички същества, които носят фусты, и понеже имаше богат жизнен опит, зачака да мине болестта.

Но тази болест не минаваше. Когато Блъд не играеше на зарове и не пиеше из кръчмите на Тортуга в компании, от които би се отвортил в миналото, той се затваряше в каютата си на „Арабела“ и оставаше сам. Неговите приятели в къщата на губернатора бяха твърде изненадани от тази промяна у капитана и се мъчеха да го възвърнат към нормален живот. Мадмоазел Д'Ожерон беше най-огорчена и почти ежедневно му изпращаше покани, но той рядко се възползуваше от тях.

По-късно, когато наближи краят на дъждовния сезон, неговите капитани го потърсиха с предложения за изгодни нападения над испански селища. Но той проявяваше безразличие към всички предложения; седмиците минаваха и времето се оправи; отначало неговото безразличие породило нетърпение, а после раздражение.

Един ден при него дойде разгневен Кристиан, който командуваше „Клото“, упрекна го за бездействието му и поиска да му нареди какво да прави.

— Върви по дяволите! — каза Блъд, след като го изслуша.

Кристиан си излезе разярен и на следващата сутрин „Клото“ вдигна котва и отплава, като по този начин даде пример за дезертиране. Скоро и другите капитани, въпреки лоялността си към Блъд, нямаше да могат да удържат хората си.

Понякога Блъд се питаше защо изобщо се е върнал в Тортуга. Мисълта за Арабела и нейното презрение към него като към крадец и пират не го напускаше и той се закле да не се занимава повече с пиратство. Защо тогава се намираше тука? На този въпрос си отговаряше с друг въпрос: а къде можеше да отиде? Струваше му се, че не може да мръдне нито напред, нито назад.

Положението му се влошаваше пред очите на всички. Беше загубил напълно навика да се грижи за външния си вид и започна да се облича небрежно. Остави да му порасне брада по гладко бръснатото в миналото лице. Дългата, гъста и черна коса, която навремето биваше винаги грижливо накъдрена, сега висеше отпуснато като мръсна грива около лицето му, а то беше загубило предишния си загар и добило нездрав, жълтеникав оттенък; сините му очи, така живи преди, сега бяха помътнели и безжизнени.

Волверстон единствен знаеше причината за този упадък и си позволи веднъж — само веднъж — да поговори откровенно с него по този въпрос.

— Господи, Питър! Няма ли да има край това ти състояние? — изръмжа гигантът. — Целия си живот ли ще прекараш в наливане и бездействие само защото някакво хлапе с бяло лице в Порт Роял не ще и да знае за тебе! Триста дяволи! Ако чак толкова ти е дотрябвало момичето, защо, чумата да те вземе, не отидеш да го грабнеш?

Сините очи на Блъд блеснаха изпод гарвановите му вежди и в тях започнаха да просветват искрици от стария им огън. Но Волверстон, без да обръща внимание на това, продължи:

— Аз бих се отнасял добре с някое момиче, но само докато с доброта може да разчиташ на снизхождението му. Проклет да съм, ако се удавя в ром заради някаква фуста. Стария вълк не върши такива неща. А щом друга експедиция не те привлича, защо не нападнем Порт Роял? Какво значение има, че е английско селище? Там командува полковник Бишоп, а сред твоите негодници не липсват такива, които ще те последват и в ада дори, стига да имат възможност да хванат полковник Бишоп за гърлото. Спокойно може да стане, казвам ти. Само трябва да издебнем момента, когато ямайската флота отсъства. В града има достатъчно богатства, които ще съблазнят момчетата, а момичето ще остане за тебе. Да проверим ли какво мислят хората?

Блъд се беше изправил на крака, очите му пламтяха, а чертите на бледото му лице се бяха разкривили.

— Напусни веднага каютата ми, защото в противен случай, кълна се в небесата, ще изнесат трупа ти! Мръсно куче, как се осмеляваш да идваш при мене с подобно предложение? — Той започна да ругае своя верен офицер със злоба, каквато } никога досега не беше проявявал.

Волверстон се ужаси от гнева му и излезе, без да прибави нито дума. Никога вече не се повдигна подобен въпрос и капитан Блъд остана сам с мислите си.

Но накрая, когато пиратите бяха стигнали до отчаяние, се случи нещо, причина за което се оказа приятелят на капитана господин Д'Ожерон. В една слънчева утрин губернаторът на Тортуга се качи на „Арабела“, придружен от малък, закръглен джентълмен с добродушен вид и любезни, но самоуверени обноски.

— Драги капитане — започна господин Д'Ожерон, — доведох ви господин Дьо Кюси, губернатора на френската част на Хаити, който иска да поговори с вас.

От уважение към своя приятел капитан Блъд извади лулата от устата си, опита се да поотрезнее, стана и се поклони на господин Дьо Кюси.

— Ваш слуга! — каза той.

Господин Дьо Кюси отвърна на поклона и прие поканата да седне на сандъка под прозорците, които гледаха към кърмата.

— Доста голяма сила се намира под ваше командване, драги капитане — каза той.

— Около осемстотин души.

— Доколкото съм осведомен, вашите хора започват да се вълнуват.

— Могат да вървят по дяволите, когато им е угодно.

Господин Дьо Кюси смръкна деликатно енфие.

— Искам да ви предложа нещо по-добро — рече той.

— Предлагайте тогава — отвърна Блъд, без да прояви интерес.

Господин Дьо Кюси погледна господин Д'Ожерон и вдигна леко вежди. Държанието на капитан Блъд не беше никак окуражаващо. Но господин Д'Ожерон му кимна енергично със стиснати устни и губернаторът на Хаити изложи своето предложение:

— Получихме новината от Франция, че е избухнала война с Испания.

— Та няма това е новина? — изръмжа Блъд.

— Говоря официално, драги капитане. Нямам предвид неофициалните сблъсквания и неофициалните грабителски действия, за които ние из нашите места си затваряхме очите. В Европа е избухнала война — официално — между Франция и Испания. Франция има намерение да пренесе военните действия и в Новия свят. За тази цел от Брест е тръгнала и идва насам една флота под командването на барон Дьо Риварол. Получих няколко писма от него, в които ми съобщава, че желае аз да екипирам една допълнителна ескадра и да събера не по-малко от хиляда души, за да го подкрепят при пристигането му. Това, което дойдох да ви предложа, драги капитане, по внушение на нашия добър приятел господин Д'Ожерон, е накратко следното: вие с вашите кораби и хора да постъпите на служба под командването на барон Дьо Риварол.

Блъд го погледна с едва пробудил се интерес.

— Предлагате ни да постъпим на френска служба? — попита той. — А при какви условия, господине?

— Чин на капитан на кораб за вас и подходящи чинове за офицерите под ваша команда. Ще получавате заплата, отговаряща на вашите чинове, и ще имате право заедно с хората си на една десета част от всички взети трофеи.

— Моите хора едва ли ще сметнат предложението ви за щедро. Ще ви кажат, че могат да отплават още утре оттука, да разгромят някое испанско селище и да запазят цялата плячка за себе си.

— Да, но не трябва да забравят рисковете, свързани с подобни пиратски действия. Щом сте с нас, вашето положение ще бъде узаконено официално, а като вземем предвид мощната флота на господин Дьо Риварол, то операциите, които ще се предприемат, ще бъдат в много по-голям мащаб от всичко, което бихте предприели сами.

Капитан Блъд се замисли. В крайна сметка това, което му предлагаша, не беше пиратство, а почтена служба при френския крал.

— Ще се посъветвам с моите офицери — каза той и изпрати да ги повикат.

Офицерите дойдоха и сам господин Дьо Кюси им изложи своето предложение. Хагторп веднага заяви, че то е приемливо. Хората протестираха против продължителното бездействие и щяха без съмнение с готовност да приемат предложението, което им правеше господин Дьо Кюси от името на Франция. Докато говореше, Хагторп погледна към Блъд. Той кимна мрачно с глава в знак на съгласие. Ободрени от това, те продължиха да разискват условията. На Ибервил, младия френски пират, се падна честта да изтъкне пред господин Дьо Кюси, че предназначенията част от пляката е твърде малка. При една пета от трофеите офицерите можеха да отговарят за съгласието на своите хора, но не и за по-малко.

Господин Дьо Кюси се разстрои. Беше получил точни указания. За да ги превиши, трябваше да поеме голяма отговорност. Пиратите бяха неотстъпчиви. Ако господин Дьо Кюси не можеше да увеличи тяхната част на една пета, нямаше какво повече да се говори. Накрая той се съгласи да превиши дадените му указания и договорът беше изготвен и подписан още същия ден. Пиратите трябваше да бъдат в

Пти Гоав към края на януари, когато се очакваше пристигането на господин Дьо Риварол.

След това в Тортуга последваха дни на трескава дейност; корабите се екипираха наново, сушеше се месо, попълваха се запасите. В цялата тази дейност, която едно време би заангажирала всичкото му внимание, капитан Блъд сега не взимаше никакво участие. Той остана напълно равнодушен. Беше дал съгласието си за участие в предстоящите операции или по-скоро беше се оставил да бъде увлечен от желанието на своите офицери, и то само защото предлаганата служба беше редовна и почтена и нищо не я свързваше с пиратството, от което той се бе отрекъл завинаги. Но съгласието му си оставаше пасивно. Службата, на която бе постъпил, не събуждаше никакъв ентузиазъм у него. Беше му свършено безразлично — както каза на Хагторп, който веднъж се опита да го укори — дали ще отидат в Пти Гоав, или в ада, дали ще постъпят на служба при крал Людовик XIV, или при самия сатана.

ГЛАВА XXVI

ГОСПОДИН ДЪО РИВАРОЛ

Капитан Блъд беше все още в това отвратително настроение, когато отплава от Тортуга и пристигна в залива на Пти Гоав. В същото настроение той приветствува господин барон Дъо Риварол, когато най-после към средата на февруари флотата на този благородник, състояща се от пет бойни единици, хвърли котва до корабите на пиратите, Дъо Риварол събщи, че французите са пътували шест седмици, защото били възпрепятствувани от неблагоприятно време.

Блъд беше повикан да се яви пред барона и той отиде в замъка на Пти Гоав, където трябваше да се състои срещата. Баронът, висок четиридесетгодишен мъж с гърбав нос и твърде хладно и сухо държане, измери с поглед капитан Блъд и даде израз на явно неодобрение. Той не обърна никакво внимание на Хагторп, Ибервил и Волверстон, които се бяха изправили зад своя капитан. Господин Дъо Кюси предложи стол на Питър Блъд.

— Една минутка, господин Дъо Кюси. Струва ми се, че господин баронът не е забелязал, че не съм сам. Позволете ми, сър, да ви представя моите спътници: капитан Хагторп от „Елизабет“, капитан Волверстон от „Атропос“ и капитан Ибервил от „Лахезис“.

Баронът изгледа надменно капитан Блъд и след това високомерно и едва забележимо кимна на другите трима. Държането му показваше ясно, че ги презира и желае те да го разберат още веднага. Това подежда по съвършено неочакван начин върху капитан Блъд. Събуди заспалото му напоследък чувство за собствено достойнство. Обзелият го внезапно срам от безредния му външен вид го накара да се държи още по-предизвикателно. Имаше нещо знаменателно в жеста, с който премести малко поясока си, така че дръжката на бойната му шпага да се вижда по-добре. Той се обърна към своите офицери и им махна с ръка по посока на столовете, които бяха наредени наоколо.

— Приближете се към масата, момчета. Караме барона да ни чака.

Пиратите го послушаха, а Волверстон се ухили многозначително. Погледът на господин Дьо Риварол стана още по-надменен. Той считаше, че да седне на една маса с тези бандити, ще бъде признак на унижаващо равенство. Беше разчитал, че с изключение може би на капитан Блъд пиратите ще изслушат нарежданията му прави, както подхожда на такива хора в присъствието на благородник като него. И той направи единственото нещо, което му оставаше, за да отбележи отликата помежду им — сложи шапката на главата си.

— Много умно, наистина — каза приятелски Блъд. — И аз почувствувах, че става течение. — И той също сложи на главата си своята широкопола шапка с пера.

Господин Дьо Риварол се изчерви, потръпна от гняв и се опита да си възвърне самообладанието, преди да заговори. Господин Дьо Кюси явно никак не се чувствуваше добре.

— Сър — каза с леден глас баронът, — принуждавате ме да ви припомня, че по чин вие сте капитан на кораб, и се намирате в присъствието на главнокомандувания френските морски и сухопътни сили в Америка. Принуждавате ме да ви припомня още, че вашият ранг ви задължава да се отнасяте с уважение към моя ранг.

— Щастлив съм да ви уверя — отвърна капитан Блъд, — че вашето напомняне е свършено излишно. Считам себе си за джентълмен, въпреки че понастоящем нямам вид на такъв; и като джентълмен винаги съм проявявал уважение към тези, които природата или съдбата са поставили над мене, или към онези, които са по-ниски по ранг от мене и поради това нямат възможност да се възмутят, ако не им окажа нужното уважение. — Това представляваше едва доловим упрек. Господин Дьо Риварол прехапа устни. Капитан Блъд продължи, без да го остави да отговори. — След като сме наясно по този въпрос, може би ще преминем към деловата част?

Мрачният поглед на господин Дьо Риварол се спря за миг върху него.

— Може би така ще бъде най-добре — каза той и взе някакъв лист хартия. — Тук имам едно копие от договора, който сте сключили с господин Дьо Кюси. Преди да продължа, ще забележа, че господин Дьо Кюси е превишил правата си по дадените му указания, като се е съгласил да ви се дава една пета част от взетите трофеи. Той не е имал право да се съгласява на повече от една десета.

— Този въпрос засяга вас и господин Дьо Кюси.

— О, не! Той засяга вас и мене.

— Ще ми простите, генерале. Договорът е подписан. Що се отнася до нас, въпросът е решен. От уважение към господин Дьо Кюси ние не бихме желали да станем свидетели на упреците, които може да сметете за необходимо да му отправите.

— Това, което ще кажа на господин Дьо Кюси, не ви засяга.

— Точно това казвам и аз, господин генерал.

— Но, боже мой, струва ми се, че ви засяга фактът, че не можем да ви дадем повече от една десета част. — Господин Дьо Риварол удари раздражено с юмрук по масата. Този пират беше дяволски ловък в спора.

— Съвсем сигурен ли сте, господин барон, че не можете да ни дадете повече?

— Напълно съм сигурен, че няма да ви дам повече.

Капитан Блъд повдигна рамене и го погледна с презрение.

— В такъв случай — каза той — не остава нищо друго, освен да ви представя за изплащане моята малка сметка и да определим сумата, която ще послужи като компенсация за загубеното време и разкарването, причинени от идването ни дотука. Щом уредим този въпрос, ще можем да се разделим като приятели, господин барон. Нищо лошо не се е случило.

— Какво искате да кажете, дявол да го вземе? — Баронът скочи на крака и се наведе през масата.

— Може би не съм се изразил достатъчно ясно? Сигурно моят френски не е съвсем правилен, но...

— О, вашият френски е достатъчно разбираем, дори понякога прекалено ясен, ако ми бъде позволено да отбележа! Вижте какво, господин пират, твърде скоро ще разберете, че не съм човек, с когото може безнаказано да си играете. Вие и вашите хора сте приели да постъпите на служба при краля на Франция: вие имате чин и получавате заплата като капитан на кораб, а вашите офицери имат лейтенантски чинове. Тези чинове носят съответните задължения и вие ще направите много добре, ако се постараете да разучите тези задължения; за тях също така се предвиждат и наказания, в случай че не изпълнявате поетите задължения, и няма да сбъркате, ако се запознаете и с наказанията. Те са малко нещо сурови. Обръщам ви

внимание, че първото задължение на един офицер е подчинението. Не трябва да се считате — както изглежда си мислите — за мои съюзници в операциите, които имам предвид, а за мои подчинени. В мое лице трябва да виждате командир, който ще ви води, а не спътник и равен на вас. Надявам се, че ме разбирате добре?

— О, бъдете сигурен, че ви разбирам — засмя се капитан Блъд. Този конфликт го подтикваше да възвърне с чудовищна бързина собственото си аз. Единственото нещо, което разваляше настроението му, беше фактът, че не е бръснат. — Уверявам ви, нищо не забравям, господин генерал. Не забравям например, както, струва ми се, правите вие, че договорът, който подписахме, съдържа условията на нашата служба; в договора се предвижда ние да получаваме една пета част. Щом ни отказвате това право, вие анулирате договора; щом анулирате договора, вие заедно с това слагате край и на нашата служба. От този миг ние преставаме да се радваме на честта да притежаваме чинове във военноморските сили на краля на Франция.

Тримата капитани гръмко изразиха одобрението си.

Риварол беше поставен в мат и ги изгледа гневно.

— Всъщност... — започна неуверено господин Дьо Кюси.

— Всъщност, господине, това е ваше дело — нахвърли се върху него баронът, доволен, че има върху кого да излее гнева си. — Би трябвало да ви накажат за подобно нещо. Вие безчестите кралската служба; поставяте ме мене, представителя на негово величество, в безизходно положение.

— Невъзможно ли е да ни дадете една пета част? — каза лукаво капитан Блъд. — В такъв случай няма нужда да се гневите и да нагрубявате господин Дьо Кюси. Той знае, че ние нямаше да дойдем за по-малко от една пета част. Сега, след вашите уверения, че не можете да ни дадете повече от една десета, ние ще си отидем. И нещата ще останат в положение, в каквото щяха да бъдат, ако господин Дьо Кюси се беше придържал към дадените му указания. Убедил съм, надявам се, господин барона, че ако анулираме договора, не ще може да претендира за подчинение от наша страна, нито да попречи на нашето заминаване — поне ако се постъпва честно.

— Ако се постъпва честно ли, сър? Вървете по дяволите с вашето нахалство. Нима намеквате, че бих могъл да постъпя по безчестен начин?

— Не намеквам подобно нещо, защото не би било възможно — отвърна капитан Блъд. — Ние ще се погрижим за това. Остава на вас, господин генерал, да кажете дали договорът е анулиран.

Баронът седна.

— Ще помисля по този въпрос — заяви той мрачно. — Ще бъдете уведомен за моето решение.

Капитан Блъд и офицерите му станаха.

— Чест и почитания, господин барон! — каза той, като се поклони.

След това Блъд и неговите пирати напуснаха височайшия и разгневен генерал на сухопътните и военноморски сили на френския крал в Америка.

Можете да си представите, че след този разговор последваха няколко изключително неприятни минути за господин Дьо Кюси. Всъщност той заслужава вашето съчувствие. Неговата самоувереност беше издухана от надменния господин Дьо Риварол, както есенните ветрове издухват глухарчетата. Генералът на кралските армии го ругаше — него, губернатора на Хаити, — сякаш беше обикновен лакей. Господин Дьо Кюси се защитаваше, като изтъкваше това, което капитан Блъд така блестящо бе изтъкнал вече вместо него — че ако не бъде потвърден договорът с пиратите, нищо лошо няма да се случи. Господин Дьо Риварол с ругатни и заплахи го накара да замълчи.

Когато изчерпа ругатните, баронът премина към оскърбления. Понеже според него господин Дьо Кюси се беше оказал недостоеен за поста, който заемаше, господин Дьо Риварол пое отговорностите на този пост за времето, през което щеше да остане в Хаити, и в изпълнение на това си решение той започна своята дейност, като нареди да бъдат доведени войници от неговите кораби и сформира собствена стража в замъка на господин Дьо Кюси.

Тези му необмислени действия скоро докараха неприятности. На следващата сутрин Волверстон слезе на брега в живописното си облекло и с цветна кърпа на главата; един офицер от току-що свалените на брега френски войски му се подигра. Волверстон не беше свикнал на подигравки и отговори по същия начин на офицера, като прибави и лихва. Офицерът започна да обижда, а Волверстон с един удар го повали в безсъзнание. Случката веднага беше разправена на

Риварол и още преди пладне по негова заповед арестуваха Волверстон и го затвориша в замъка.

Баронът едва беше седнал да обядва с господин Дьо Кюси, когато негърът, който им прислужваше, съобщи за идването на капитан Блъд. Господин Дьо Риварол твърде раздражено му нареди да го покани. В стаята влезе един елегантен джентълмен, облечен грижливо по модата в богати черни дрехи, разкрасени със сребро; мургавото му лице с ярки черти беше гладко избръснато, а дългата му коса се спущаше на къдрици до яката от фина дантела. В дясната си ръка джентълменът държеше широкопола шапка с червено щраусово перо, а в лявата — абаносов бастун. Чорапите му бяха копринени, жартиерите се скриваха под снопчета панделки, а черните розетки на обувките му бяха изкусно обточени със злато.

В първия миг господин Дьо Риварол не можа да го познае, защото Блъд изглеждаше десет години по-млад от предишния ден. Но живите сини очи под равните черни вежди не можеха да бъдат забравени и те потвърдиха, че това е човекът, за когото бяха съобщили, още преди той да проговори. Възкръсналата гордост на капитан Блъд го караше да се постави на едно ниво с барона и да оповести това равенство чрез външния си вид.

— Идвам не навреме — каза той учтиво. — Приемете моите извинения. Но работата не търпи отлагане. Господин Дьо Кюси, става въпрос за капитан Волверстон от „Атропос“, когото сте арестували и затворили.

— Аз наредих той да бъде поставен под арест — заяви господин Дьо Риварол.

— Виж ти! А пък аз мислех, че господин Дьо Кюси е губернатор на Хаити!

— Докато аз съм тука, господине, аз представлявам върховната власт. Добре би било и вие да го разберете.

— Разбирам прекрасно това. Но предполагам, че не сте в течение на грешката, която е била сторена.

— Грешка ли казвате?

— Да, грешка. Всъщност употребявам тази дума от учтивост. Така ще се разберем по-бързо. Ще си спестим излишни спорове. Вашите хора, господин Дьо Риварол, са арестували невинен човек. Вместо френския офицер, който се е държал предизвикателно и нагло,

те са арестували капитан Волверстон. Моля незабавно да бъде променено това положение в обратен смисъл.

Ястребовото лице на господин Дьо Риварол се покри със силна червенина. Тъмните му очи се разтвориха широко.

— Сър, вие... вие сте безочлив! Вашата безочливост е непоносима! — Обикновено баронът се владееше твърде добре, но сега беше така силно потресен, че дори започна да заеква.

— Господин барон, хабите думите си напразно. Ние се намираме в Новия свят. А това не е само название. Тук всичко е ново за човек, който е бил възпитан сред предразсъдъците на Стария свят. Може би все още не сте имали време да разберете всичко това, ето защо ви прощавам обидния епитет, който употребихте. Но справедливостта си е справедливост в Новия свят, както и в Стария, а несправедливостта не бива търпяна тука, както не я търпят и там. Справедливостта изисква освобождаването на моя офицер и ареста и наказанието на вашия. Тази справедливост ви моля най-покорно да осъществите.

— Най-покорно ли? — изръмжа презрително и гневно Дьо Риварол.

— Точно така, господине. Но в същото време ще припомня на господин барона, че моите хора са осемстотин души на брой, а вашите петстотин. Господин Дьо Кюси ще ви осведоми по отношение на интересния факт, че всеки пират в бой се равнява поне на трима редовни войници. За да спестим време и ненужни обиди, господине, ще бъда съвършено откровен с вас. Или капитан Волверстон ще бъде незабавно пуснат на свобода, или ние сами ще вземем необходимите мерки за неговото пускане на свобода. Последствията могат да бъдат ужасни. Но както благоволи господин баронът. Вие представлявате върховната власт. Вие трябва да изберете.

Господин Дьо Риварол беше пребледнял и дори устните му бяха побелели. През целия му живот никога не го бяха предизвиквали и не му се бяха противопоставяли по такъв начин. Но той успя да се овладее.

— Ще ви бъда признателен, ако почакате в приемната, господин капитан. Искам да разменя няколко думи с господин Дьо Кюси. Веднага след това ще бъдете уведомен за моето решение.

Когато вратата се затвори, баронът изля гнева си върху главата на господин Дьо Кюси.

— Значи това са хората, които сте взели на кралска служба, хората, които трябва да служат под мое командване?! Та тези хора не служат, а искат да диктуват, и то преди още да е предприета операцията, заради която съм дошъл от Франция. Какви обяснения ще ми дадете, господин Дьо Кюси? Предупреждавам ви, че съм недоволен от вас. Всъщност, както можете сам да забележите, аз съм силно разгневен.

Губернаторът сякаш се отърси от своето добродушие и се изправи решително.

— Вашият ранг, господине, не ви дава правото да ми отправяте упреци, нито фактите оправдават държането ви. Завербувах за вас хората, които вие поискахте да завербувам. Не е моя вина, че не можете да се справите с тях. Както ви каза капитан Блъд, това е Новият свят.

— Така, така! — Господин Дьо Риварол се засмя злобно. — Не само че не ми давате никакви обяснения, а твърдите, че съм виновен. Склонен съм почти да се възхитя от вашата храброст. Но да оставим това! — Той махна с ръка. Държането му беше саркастично. — Казвате, че това е Новият свят, и предполагам — в новите светове има и нови маниери. С течение на времето може да пригодя моите идеи към този Нов свят или пък може да пригодя този Нов свят към моите идеи. — Тези му думи бяха произнесени заканащо. — За момента трябва да приема това, което намирам. Остава вие, господине, който имате опит в тези варварски порядки, да ме посъветвате как да постъпя, за да изляза от това положение.

— Господин барон, лекомислие беше да се арестува пиратският капитан. Ще бъде лудост да се задържа повече. Нямаме достатъчно хора, за да отговорим на силата със сила.

— В такъв случай, господине, може би ще ми кажете какво ще правим в бъдеще. Трябва ли всеки път да се подчинявам на този Блъд? Трябва ли операцията, която предприемаме, да се ръководи съобразно неговите нареждания? Накратко, трябва ли аз, кралският представител в Америка, да завися от тези мерзавци?

— О, съвсем не. В момента вербувам доброволци от Хаити и събирам отред негри. Правя сметка, че когато това бъде завършено, ще имаме на разположение хиляда души без пиратите.

— Но в такъв случай защо не се откажем от тях?

— Защото те винаги ще останат острия връх на всяко оръжие, което ще изковем. В този вид военни действия, които ни предстоят, те са толкова опитни, че това, което Блъд току-що каза, не е преувеличено. Един пират се равнява на трима редовни войници. В същото време ще имаме достатъчно сили, за да ги държим под контрол. Освен това те имат известни схващания по въпросите на честта. Ще изпълняват договора и ако ние се отнасяме справедливо към тях, и те ще се отнасят справедливо към нас и няма да ни причиняват неприятности. Имам известен опит при работа с тях и ви давам думата си, че е така.

Господин Дьо Риварол благоволи да бъде умилоствивен. Беше необходимо да запази престижа си и до известна степен губернаторът му даваше начин да го направи, даваше му и известна гаранция за бъдещето под форма на допълнителните войски, които вербуваше.

— Добре — каза той. — Бъдете така добър да повикате този капитан Блъд.

Капитанът влезе със сигурна стъпка и израз на достойнство. Господин Дьо Риварол сметна, че е отвратителен, но прикри своите чувства.

— Господин капитан, аз се посъветвах с господин губернатора. От това, което ми каза, допускам за възможно да е била извършена грешка. Можете да бъдете сигурен, че ще възтържествува справедливостта. За да бъдем сигурни в това, аз лично ще председателствувам един съвет, съставен от двама мои висши офицери, от вас и от един ваш офицер. Този съвет веднага ще извърши безпристрастно обследване и виновникът, който е дал повод за случката, ще бъде наказан.

Капитан Блъд се поклони. Нямаше желание да изпада в крайности.

— Превъзходно, господин барон. А сега да разрешим още нещо. Вие имахте цяла нощ да размислите по въпроса за нашия договор. Бих искал да знам дали го потвърждавате, или го отхвърляте.

Очите на господин Дьо Риварол се присвиха. Главата му беше пълна с изказаните от Дьо Кюси мисли — че тези пирати ще бъдат острият връх на всяко изковано от него оръжие. Не можеше да се откаже от тях. Разбра, че е направил тактическа грешка, когато се опита да намали определената им част от плячката. Оттеглянето от

подобно положение е винаги свързано със загуба на достойнство. Но не трябваше да се забравят доброволците, които господин Дьо Кюси вербуваше, за да подсили властта на генерала. Тяхното присъствие твърде скоро можеше да доведе до повторно разглеждане на въпроса. Междувременно той трябваше да отстъпи по възможния най-приличен начин.

— Помислих и по това — съобщи той. — Моето мнение по въпроса остава непроменено, но трябва да призная, че щом господин Дьо Кюси е поел известни задължения от наше име, ние трябва да ги изпълним. Договорът е потвърден, сър.

Капитан Блъд се поклони отново. Господин Дьо Риварол напразно оглеждаше изпитателно лицето му, за да открие поне следа от тържествуваща усмивка по стиснатите устни. Лицето на пирата остана съвършено сериозно.

Същия следобед Волверстон беше пуснат на свобода, а неговият противник — осъден на два месеца арест. По този начин беше възстановено разбирателството. Но такова начало не обещавахе нищо добро и скоро щяха да последват други събития от подобен род.

Една седмица по-късно Блъд и неговите офицери бяха повикани да участвуват в съвет, който трябваше да определи хода на операциите против Испания. Господин Дьо Риварол изложи пред тях един план за нападение на богатия испански град Картахена. Капитан Блъд изрази учудване. Поканен от раздражения Дьо Риварол да изкаже основанията за своето учудване, Блъд стори това с най-голяма откровеност.

— Ако аз бях главнокомандуващ на кралските армии в Америка — каза той, — нямаше да изпитвам съмнение или колебание кой е най-добрият начин да служа на моя височайши владетел и на френската нация. Смятам, че на господин Дьо Кюси му е също така ясно, както и на мене, че ние трябва веднага да нападнем испанската част на Хаити и да направим целия този плодороден, прекрасен остров владение на френския крал.

— Това може да бъде направено после — отвърна Дьо Риварол. — Аз искам да започнем с Картахена.

— Искате да кажете, сър, че ще преплаваме Карибско море, ще се впуснем в авантюристична експедиция и ще пренебрегнем това, което лежи пред прага ни? Възможно е през нашето отсъствие

испанците да нападнат френската част на Хаити. Ако започнем с разгромяването на испанците тука, подобна възможност ще бъде отстранена. Ще прибавим към владенията на френската корона най-желаната придобивка в Карибско море. Подобно начинание не представлява особени трудности, може да се извърши бързо, а след това ще има достатъчно време да се огледаме и по-надалеч. Струва ми се, че такъв трябва да бъде логичният ред за провеждането на тази кампания.

Той млъкна и настъпи тишина. Господин Дьо Риварол се облегна в стола си, пхнал края на едно гъше перо между зъбите си. След малко той се изкашля и попита:

— Споделя ли някой друг мнението на капитан Блъд?

Никой не отговори. Неговите офицери бяха подплашени от барона, а хората на Блъд предпочитаха естествено Картахена, защото там щеше да има по-богати възможности за плячка. От преданост към своя водач те също мълчаха.

— Изглежда, че само вие сте на това мнение — забеляза баронът с кисела усмивка.

Капитан Блъд внезапно се разсмя; той беше прочел мислите на барона. Неговите фасони и надменност така бяха заблудили Блъд, че едва сега успя да прозре зад тях дребнавата душичка на Риварол. Затова се и разсмя, не оставаше нищо друго. Но в смеха му имаше повече гняв, отколкото презрение. Той се беше заблуждавал, че е свършил с пиратството. Убеждението, че редовната служба при французите е нещо свършено чисто от подобни неща, беше единствената причина, която го накара да приеме тази служба. А ето че надменният, високомерен джентълмен, който се титулуваше генерал на френските войски, предлагаше едно нападение за плячка и кражба, което, ако беше лишено от прозрачната маска на законни военни действия, щеше да се покаже в истинския си вид като пиратска постъпка от най-чиста проба.

Господин Дьо Риварол беше заинтригуван от неговата веселост и се намръщи неодобрително.

— Защо се смеете, господине?

— Защото откривам едно твърде смешно положение. Вие, господин барон, главнокомандувачият на кралските морски и сухопътни войски в Америка, предлагате едно чисто пиратско

начинание, докато аз, пиратът, защитавам една операция, която ще направи чест на Франция. Виждате колко е смешно.

Господин Дьо Риварол не виждаше нищо подобно. Всъщност баронът беше страшно разгневен. Той скочи на крака и всички присъстващи в стаята се изправиха заедно с него — с изключение на господин Дьо Кюси, който остана да седи с мрачна усмивка на устните. Той също успя сега да прочете мислите на барона като в отворена книга и също така го презря.

— Господин пират — извика Дьо Риварол с прегракнал глас, — изглежда, че ще трябва отново да ви напомня, че съм ваш началник.

— Мой началник! Вие! Сили небесни! Та вие сте обикновен пират! Но ще чуете истината поне веднъж, и то пред всички тези джентълмени, които имат честта да служат на френския крал. Трябва аз, пиратът, морският разбойник, да застана тука и да ви кажа какво е в интерес и какво прави чест на Франция и на френската корона. А вие, назначен от краля за генерал на френските войски, не обръщате внимание на всичко това и искате да изразходвате предоставените ви средства за нападение над някакво незначително селище, искате да пролеете френска кръв, за да превземете място, което не може да бъде задържано, само защото са ви казали, че в Картагена има много злато и защото плячката от този град ще ви обогати. Подобно поведение е достойно за търгаша, който се опита да се пазари и да намали нашата част от плячката, и то след като беше подписан договор, който ви задължава. Нека господин Дьо Кюси каже дали греша. Ако не съм прав, докажете, че е така, и аз ще ви помоля за извинение. Междувременно, господине, аз се оттеглям от този съвет. Не ще участвувам повече във вашите разисквания. Приех да служа на френския крал с намерението да направя чест на службата. Не мога да направя чест на тази служба, като оказвам морална поддръжка на едно такова излишно жертвуване на хора и средства за нападение над незначителни селища, чиято единствена цел е вземането на плячка. Отговорността за подобни решения трябва да остане изцяло ваша. Желая господин Дьо Кюси да съобщи моето мнение на френското правителство. А оттук нататък, господине, остава само да ми предадете вашите заповеди. Ще ги очаквам на борда на моя кораб — както и всякакви лични съобщения, които може би ще сметнете за необходими поради термините, които бях принуден да употребя на

този съвет. Господин барон, имам честта да ви пожелаая всичко най-добро.

Той излезе, а тримата му предани капитани, въпреки че го сметнаха за луд, излязоха мълчаливо след него.

Господин Дьо Риварол се задъхваше като риба на сухо. Голата истина го беше лишила от говор. Когато се окопити, той благодари на бога, че сам Блъд беше освободил съвета от по-нататъшното си участие в разискванията. Вътрешно господин Дьо Риварол изгаряше от срам и гняв. Бяха му смъкнали маската и го бяха изложили на презрение — него, главнокомандувания кралските сухопътни и морски войски в Америка.

Въпреки всичко в средата на месец март те отплаваха към Картагена. Доброволците и негрите бяха повишили броя на войските под личното командване на господин Дьо Риварол на хиляда и двеста души. Той мислеше, че с тях ще може да държи в ред и покорство пиратите.

Внушителната флота се водеше от флагманския кораб на господин Дьо Риварол „Викториъз“^[1] — мощен кораб с осемдесет оръдия. Всеки от другите четири френски кораба беше поне толкова мощен, колкото и „Арабела“ на капитан Блъд, която имаше четиридесет оръдия. Следваха по-малките пиратски кораби „Елизабет“, „Лакезис“ и „Атропос“, около една дузина фрегати, натоварени с провизии, и известно число лодки и по-малки съдове, които се влачеха на буксир.

Те едва не се натъкнаха на полковник Бишоп и ямайската флота, която отплава на север към Тортуга два дена след като барон Дьо Риварол премина на юг.

---

[1] „Викториъз“ (фр.) — „Победоносен“. ↑

ГЛАВА XXVII

КАРТАХЕНА

Френската флота прекоси Карибско море при силни насрещни ветрове и едва в началото на април легна в дрейф пред Картахена. Господин Дьо Риварол свика съвет на борда на флагманския си кораб, за да бъде определен начинът за провеждане на нападението.

— Твърде важно е, господа — каза им той, — да изненадаме града, преди да организира отбрана и преди да изнесе съкровищата си навътре в сушата. За постигането на тази цел предлагам тази нощ, след като се стъмни, да свалим на брега северно от града достатъчно войски.

Баронът обясни в подробности плана, изработен и обмислен от него.

Той беше изслушан с уважение и одобрение от своите офицери, с презрение от капитан Блъд и с безразличие от другите пиратски капитани, които присъствуваха. Трябва да ви бъде ясно, че отказът на Блъд да присъствува на съвети се отнасяше само до съветите, занимаващи се с определяне на начинанията, които трябваше да се предприемат.

Капитан Блъд единствен измежду всички знаеше какво ги очаква. Преди две години той също се бе замислял върху възможността да нападне селището и беше извършил разузнаване при обстоятелства, които скоро щеше да разкаже.

Предложението на барона беше такова, каквото можеше да се очаква от командир, запознат с Картахена само по карта.

От географска и стратегическа гледна точка Картахена е странно място. Градът представлява четириъгълник, защитен на изток и север от хълмове, и може да се каже, че е с лице на юг към по-вътрешното от двете пристанища, през които обикновено се стига до него. Във външното пристанище, което представлява всъщност лагуна, дълга около три мили, се влиза през тесен пролив, познат под името Бока Чика — или Малката уста, — защищаван от една крепост. На запад се

простира дълга ивица обрасла с гори земя, която действа като естествен вълнолом, а когато се наближи вътрешното пристанище, друга ивица земя се вдава напред, под прав ъгъл с първата, на изток или материка. Малко преди да достигне, ивицата свършва и остава един дълбок, но много тесен пролив, който служи като истинска порта за сигурното и затулено вътрешно пристанище. Друга крепост защитава този втори пролив. На изток и север от Картахена лежи материкът, който не представлява интерес. Но на запад и северозапад този така добре пазен от всички страни град излиза направо от морето. Градът се възправя над просторен плаж и освен него и дебелите стени сякаш няма нищо друго, което да го пази. Но този вид на града е измамен и беше заблудил напълно Дьо Риварол при съставянето на неговия план.

Когато баронът съобщи, че на пиратите се предоставя честта да започнат нападението по описания от него начин, Блъд трябваше да обясни какви трудности ще срещнат.

Капитанът се усмихна саркастично при съобщението за тази чест. Той не беше и очаквал нещо друго. За пиратите всички опасности, за господин Дьо Риварол честта, славата и печалбата.

— Трябва да отклоня честта, която ми оказвате — заяви той студено.

Волверстон изръмжа одобрително, а Хагторп кимна с глава. Ибервил, който заедно с тях се възмущаваше на високомерието на своя съотечественик, никога не бе поставял под съмнение своята вяроност към капитан Блъд. Присъстващите френски офицери — шестима на брой — се вгледаха с надменност и изненада в пиратския вожд, а баронът го попита предизвикателно:

— Какво? Вие отказвате? Отказвате да изпълните заповедите ми, това ли казахте?

— Аз разбрах, господин барон, че сте ни повикали да обсъдим мерките, които трябва да се вземат.

— Тогава не сте разбрали правилно, господин капитан. Вие сте тук, за да получите моите заповеди. Аз съм обмислил вече всичко и съм взел решение. Надявам се, че разбирате.

— О, разбирам много добре — изсмя се Блъд — но се питам дали вие разбирате. — И без да даде време на барона му зададе гневния въпрос, който пареше устните му, той продължи: — Казвате,

че сте обмислили всичко и сте взели решение. Но ако това решение не почива на желанието да погубите моите пирати, когато ви кажа някои неща, за които добре съм осведомен, вие ще го промените. Градът Картахена изглежда съвършено беззащитен откъм север, където излиза направо на морето. Сам си задайте въпроса, господин Барон, как така испанците, които са построили града на това място, са положили толкова усилия да го укрепят откъм юг, ако откъм север е толкова лесно достъпен?

Това накара Дьо Риварол да се замисли.

— Испанците — продължи Блъд — не са такива глупаци, за каквито ги мислите. Позволете ми да ви кажа, господа, че преди две години направих разузнаване в Картахена като подготовка за нападение върху града. Отидох там с приятелски настроени индианци търговци. Сам аз бях преоблечен като индианец и в това облекло прекарах една седмица в града, изучавайки внимателно всички подстъпи към него. Откъм морето, където той изглежда тъй съблазнително достъпен за нападение, има в продължение на около половин миля плитчини — достатъчно навътре, уверявам ви, за да не може никакъв кораб да се приближи дотолкова, че градът да попадне в обсега на оръдията му. Може да се приближим безопасно на не повече от три четвърти миля от града.

— Но ние ще направим десант с канута, пирог и плоскодънни лодки! — извика нетърпеливо един офицер.

— Дори и при най-спокойния сезон през годината прибоят ще попречи да се проведе подобна операция. И трябва да не забравяте, че ако въпреки всичко десантът е възможен, както твърдите вие, то този десант не може да бъде прикрит от оръдията на корабите. Всъщност десантните части ще бъдат застрашени от собствената си артилерия.

— Ако извършим нападението през нощта, както предлагам аз, няма да има нужда от прикриване. Вие ще бъдете с хората си на брега, преди испанците да са разбрали вашите намерения.

— Вие предполагате, че в Картахена живеят само слепци и че в този момент те не са съзрели и преброили нашите платна и не се питат кои сме ние и какви намерения имаме.

— Но щом се чувствуват защитени откъм север, както намекувате вие — извика нетърпеливо баронът, — тази им защитеност ще приспи тяхната бдителност.

— Може би. Но в такъв случай те са наистина защитени. Всеки опит да се извърши десант откъм тази страна е обречен на провал от самата природа.

— Въпреки това ще направим опит — каза упоритият барон, чиято надменност не му позволяваше да отстъпи пред своите офицери.

— Е, добре, щом моите думи не ви убеждават, действайте. Това си е ваше право. Но аз няма да поведе хората си на сигурна смърт.

— Ако ви заповядам... — започна баронът. Но Блъд го прекъсна най-безцеремонно.

— Господин барон, когато господин Дьо Кюси ни завербува на ваша служба, той го направи не само заради нашата сила, а и заради познанията и опита, които имаме в подобен вид военни действия. По този въпрос аз поставих на ваше разположение моите познания и опит. Ще прибавя, че изоставих собствения си проект за нападение над Картагена, понеже навремето няха достатъчно сили за щурмуване на входа на пристанището, който е единственият подстъп към града. Силите, с които вие разполагате сега, са напълно достатъчни за тази цел.

— Но докато се занимаваме с това, испанците ще имат време да изнесат от града голяма част от неговите богатства. Ние трябва да ги изненадаме.

Капитан Блъд повдигна рамена.

— Ако това беше обикновено пиратско нападение, тези съображения, разбира се, щяха да бъдат на първо място. Подобни съображения имах аз навремето. Но ако искате да унижите Испания и да забиете знамето с френските лилии върху крепостите на колонията, загубата на част от съкровищата на града не трябва да ви безпокои.

Господин Дьо Риварол прехапа устни от мъка. Мрачният му поглед пламна, когато се вгледа в самодоволния пират.

— Но ако ви заповядам да отидете — да направите опит? — попита той. — Отговорете ми, господине, нека веднъж завинаги да се знае къде сме и кой командува експедицията.

— Вие наистина започвате да ми досаждате — отговори капитан Блъд и се извърна към господин Дьо Кюси, който седеше там, хапеше устни и се чувствуваше твърде неудобно. — Имам една молба към вас: да потвърдите пред генерала, че съм прав.

Господин Дьо Кюси се стресна от мрачните си мисли и се изкашля. Беше съвършено изнервен.

— С оглед на това, което ни изложи капитан Блъд...

— О, по дяволите! — викна Риварол. — Изглежда, наоколо ми има само страхливци. Вижте какво, господин капитан, щом вие не смееете да предприемете подобно нещо, ще го предприема лично аз. Времето е спокойно и разчитам да извърша успешен десант. Ако успея, ще докажа, че не сте прав, и утре ще мога да ви кажа няколко думи, които няма да ви харесат. Твърде великодушен съм към вас, сър. — Той махна величествено с ръка. — Разрешавам ви да се оттеглите.

Баронът беше подбуждан от чисто упорство и гордост и получи напълно заслужен урок. Следобед флотата се приближи на около една миля от брега и под прикритието на тъмнината триста души, от които двеста негри — целият негърски отред беше принуден да вземе участие в това начинание — тръгнаха към брега в канута, пироги и лодки. Гордостта на Риварол го застави да ги поведе лично въпреки нежеланието му.

Първите шест лодки попаднаха в прибоя и бяха разчупени на трески, преди намиращите се в тях хора да се хвърлят във водата. Шумът на разбиващите се вълни и виковете на корабокрушенците предупредиха тези, които плаваха след тях, и по този начин другите избягнаха същата съдба. Баронът веднага издаде заповед да се отдръпнат от опасното място и те застанаха на известно разстояние, за да приберат оцелелите, които успяха да стигнат до лодките. В тази авантюра бяха загубени близо петдесет души и шест лодки, натоварени с муниции и оръжие.

Баронът се върна на флагманския кораб побеснял, но съвсем не и поумнял. Мъдростта — дори жигосващата мъдрост, която животът ни поднася — не е предназначена за хора като Дьо Риварол. Той се гневеше на всичко, но яростта му се събираше на фокус върху личността на капитан Блъд. Чрез някакъв изкълчен начин на разсъждение той набеждаваше пирата като главен отговорник за тази несполука. Легна си разгневен, с мисълта какво ще каже на капитан Блъд следващата сутрин.

Призори Дьо Риварол беше събуден от гърма на оръдия. Той излезе на кърмата по чехли и нощна шапка и гледката, която видя, засили неговия неоправдан и неукротим гняв. Четирите пиратски

кораба с вдигнати платна правеха някакви странни маневри на около половин миля от Бока Чика и на малко повече от половин миля от останалата част на флотата. Всеки път, когато се извърщаха със страничните си бордове към голямата кръгла крепост, която пазеше тесния канал, от страните им изригваха пламъци и дим. Крепостта отвърщаше енергично и злобно на техния огън. Но пиратите така добре подбираха времето за своите залпове, че сварваха прислугата на крепостта, когато зарежда оръдията; след залпа те се отдалечаваха отново и се стараеха да представляват винаги подвижни цели, мачтите им да бъдат в една линия и да са обърнати само с носа или с кърмата към крепостта точно когато се очаква най-силен огън.

Мърморейки и ругаейки, Дьо Риварол наблюдаваше битката, така самонадеяно започната от Блъд на собствена отговорност. Офицерите от „Викториъоз“ го заобиколиха, но той отприщи бента на гнева си едва когато към групата се присъедини господин Дьо Кюси, който сам предизвика потопа, който го заля. Той се приближи, потривайки ръце със задоволство от енергията, която проявяваха наетите от него хора.

— Аха, господин Дьо Риварол! — засмя се той. — Този капитан Блъд си разбира работата, а? Преди закуска още ще забие знамето с френските лилии върху крепостта.

Баронът се извърна към него и изръмжа:

— Знае си работата, а? Неговата работа, позволете ми да ви кажа, господин Дьо Кюси, е да изпълнява моите заповеди, а аз не съм му заповядал подобно нещо. Дявол да го вземе! Когато свърши тази история, ще се разправя с него за неподчинението му!

— Наистина, господин барон, неговите действия ще бъдат оправдани, ако донесат успех.

— Оправдани! Ах, дявол да го вземе! Може ли войникът да бъде оправдан, когато действа, без да е получил заповед? — Той вилнееше от гняв, а офицерите му го подкрепяха, защото ненавиждаха капитан Блъд.

Междувременно битката продължаваше. Крепостта беше доста пострадала. Но въпреки всички маневри на пиратите, техните кораби също така не можаха да избягнат известни повреди. Парапетът на десния борд на „Атропос“ беше превърнат в трески, а едно ядро разби кърмовата каюта на кораба. Носът на „Елизабет“ беше сериозно

повреден, а гротмачтата на „Арабела“ — строшена; към края на битката „Лахезис“ излезе от строя с разбито кормило и се управляваше с веслата.

Невероятно разгневените очи на барона бляскаха от задоволство.

— Моля се на небесата испанците да потопят всичките му дяволски кораби! — извика той обезумял.

Но небесата не чуха молитвата му. Едва баронът бе млъкнал, и се разнесе ужасна експлозия. Половината крепост хвъркна във въздуха. Един сполучлив изстрел на пиратите беше попаднал в барутните погребни.

Два часа по-късно капитан Блъд, спокоен и наконтен, сякаш току-що е излязъл от някакъв официален прием, стъпи върху палубата на „Викториоз“ и се изправи пред господин Дьо Риварол, който все още беше по чехли и с нощна шапка на главата.

— Мога да ви рапортувам, господин барон, че фортът на Бока Чика е в наши ръце. Френското знаме се вее над останките от неговата кула и входът към външното пристанище е отворен за вашата флота.

Господин Дьо Риварол беше принуден да преглътне гнева си, въпреки че едва не се задави. Неговите офицери ликуваха и той не можеше да продължи с тона, с който беше започнал. Но погледът му беше злобен, а лицето — побледняло от гняв.

— Имате щастие, господин Блъд, че успяхте — каза той. — Ако се бяхте провалили, щеше да бъде много лошо за вас. При друг случай бъдете така Добър да изчакате моите заповеди, защото в противен случай може би няма да имате оправданието, което късметът ви донесе тази сутрин.

Блъд се засмя, белите му зъби блеснаха и той се поклони.

— Ще бъда щастлив сега да получа вашите заповеди, господин генерал, за да се възползуваме от предимството. Разбирате, че при нанасяне на удара бързината е най-важното нещо.

Риварол за миг се обърка. Обхванат от смешния си гняв, той не бе помислил за нищо друго. Но веднага се съвзе.

— Елате в моя кабинет, ако обичате! — заповяда той властно и се обърна да тръгне, но Блъд го спря.

— Ако разрешите, господин генерал, тука ще бъдем по-добре. Пред вас се разстила като на карта сцената на нашите предстоящи действия. — Той махна с ръка към лагуната, сушата около нея и

големия град, който се възправяше над плажа. — Ако не е самонадеяно, да предложи нещо... — Той млъкна. Господин Дьо Риварол го изгледа изпитателно, подозирайки някаква ирония. Но мургавото лице беше невъзмутимо, а проницателните очи-: съвършено спокойни.

— Нека чуем вашето предложение — съгласи се той.

Блъд посочи крепостта при входа за вътрешното пристанище, която едва се виждаше под полюляващите се палми по тясната ивица земя. Той съобщи, че нейното въоръжение не е толкова страшно като това на външната крепост, която бяха разбили, но от друга страна, проливът беше доста по-тесен от Бока Чика и преди да преминат през него, ще трябва да се справят най-напред със защитата му. Той предложи френските кораби да започнат бомбардировка на крепостта.

Междувременно Блъд ще свали триста души пирати и няколко оръдия на източната страна на лагуната, зад острова, обрасъл с ароматни плодни дървета, и веднага ще нападне крепостта отзад. Обсадени по този начин от двете страни и деморализирани от участието на много по-силната външна крепост, испанците едва ли щяха да се съпротивляват твърде дълго. Господин Дьо Риварол тогава трябваше да остави свои хора в крепостта, а Блъд щеше да продължи с пиратите и да превземе църквата „Нуестра сеньора де ла Пупа“, която се виждаше ясно на едноименния хълм източно от града. Това възвишение им даваше ценни стратегически предимства, но освен това то пазеше единствения път, който водеше от Картагена към вътрешността, и щом хълмът бъде завзет, не можеше да става и въпрос вече испанците да се опитат да изнесат богатствата на града.

За господин Дьо Риварол — точно както беше предвидил капитан Блъд — това се оказа решаващият аргумент. До този момент баронът слушаше надменно предложенията на пирата и имаше намерение да ги подложи на неприязнена критика, но сега изведнъж промени държането си. Придоби енергия и разпоредителност, благоволи дори да похвали плана на капитан Блъд и издаде необходимите заповеди, за да почнат веднага да го прилагат.

Не е необходимо да проследяваме операцията стъпка по стъпка. Грешките от страна на французите попречиха на гладкото изпълнение, а лошото маневриране доведе през този следобед до потопяването на два кораба от артилерията на крепостта. Но до вечерта, благодарение

предимно на непреодолимата ярост, с която пиратите щурмуваха крепостта откъм сушата, нейните защитници се предадоха и преди да се стъмни, Блъд и хората му изкачиха с мулета няколко оръдия на височините Нуестра сеньора де ла Пупа, откъдето господствуваха над града.

По пладне на следващия ден, лишен от всякаква защита и под заплахата от бомбардировка, градът изпрати на господин Дьо Риварол съобщение, че се предава.

Надул се от гордост от тази победа, за която приписваше всички заслуги на себе си, баронът издиктува условията за капитулация. Той поиска да му бъдат предадени всички обществени имуществата и сметководни книги, търговците да се откажат от всички пари и стоки, които държат за сметка на своите кореспонденти, жителите можеха да избират или да останат в града, или да го напуснат, но тези, които го напуснат, трябваше най-напред да предадат целия си имот, а онези, които останат — половината и да приемат френско поданство; молитвените домове и църквите щяха да бъдат пощадени, но трябваше да дадат сметка за всички пари и ценности, които притежават.

Картахена се съгласи, защото нямаше друг избор, и на следния ден, пети април, господин Дьо Риварол влезе в града, обяви го за френска колония и назначи господин Дьо Кюси за негов губернатор. После баронът отиде в катедралата, където в чест на победата бе отслужена благодарствена литургия. След този кратък отдых Риварол пристъпи към ограбването на града. Единствената подробност, по която завземането на Картахена от французите се отличаваше от обикновено пиратско нападение, беше, че на войниците се забрани под страх от най-строго наказание да влизат в къщите на местните жители. Но това привидно уважение към личността и собствеността на победените се основаваше всъщност върху безпокойството на Дьо Риварол да не би някой дублон^[1] да се отклони от огромния поток на богатства, които се изливаха в ковчежничеството, открито от барона в името на френския крал. Щом прекъсна златният поток, той премахна всички ограничения и остави града за плячка на своите хора, които се заеха да доограбят тази част от имуществата, която гражданите, станали френски поданици, бяха уверени, че ще бъде неприкосновена. Плячката беше огромна. В течение на четири дни повече от стотина мулета, натоварени със злато, бяха изведени от града и закарани до

лодките, които чакаха на брега, за да пренесат съкровището на корабите.

---

[1] Дублон — испанска златна монета. ↑

ГЛАВА XXVIII

ЧЕСТНОСТТА НА ГОСПОДИН ДЪО РИВАРОЛ

По време на капитулацията и известно време след нея капитан Блъд и по-голямата част от хората му се намираха на възвишенията Нуестра сеньора де ла Пупа и не знаеха какво става в града. Блъд беше главният, ако не единствен виновник за бързото превземане на този град, който излезе истинска съкровищница, но въпреки това не му беше оказано дори вниманието да бъде повикан на съвета на офицерите, които заедно с господин Дъо Риварол определиха условията на капитулацията.

В друго време капитан Блъд не би изтърпял нито за миг подобно пренебрежение. Но понастоящем той беше скъсал връзките си с пиратството и изпаднал в странно настроение, затова се задоволи да изрази с усмивка презрението си към френския генерал. Но капитаните му, а още по-малко хората не се задоволяваха толкова лесно. През цялата седмица, прекарана в Картагена, негодуванието им нарастваше и накрая избухна. Капитанът успя да ги усмири за момент, като обеща да говори с барона по техните оплаквания. Веднага след това той тръгна да търси господин Дъо Риварол.

Намери го в една от службите, които бе учредил в града с цял щаб от чиновници, които да регистрират донасяните ценности и да проверят касовите книги с оглед да се установят точните суми, които трябва да бъдат предадени. Баронът седеше и проверяваше главните книги като опитен търговец, сверяваше цифрите, за да се увери, че всичко, до последната песета, е правилно описано. Това беше подходящо занимание за главнокомандувания кралските сухопътни и морски сили в Америка. Той вдигна раздражено поглед от книгите, прекъснат от влизането на капитан Блъд.

— Господин барон — поздрави го капитанът, — трябва да говоря откровено с вас и вие трябва да ме изслушате. Моите хора са готови да

се разбунтуват.

Господин Дьо Риварол го изгледа с леко повдигнати вежди.

— Капитан Блъд, аз също ще ви говоря откровенно и вие също трябва да ме изслушате. Ако избухне бунт, лично вие и вашите офицери ще бъдете държани отговорни. Вие грешите, като държите към мен тон на съюзник, докато аз твърде ясно съм ви дал да разберете още отначало, че вие само сте приели да служите под мое командване. Ако разберете правилно този факт, ще си спестим излишни разговори.

Блъд с мъка се сдържа. Той чувствуваше, че в някой от близките дни в интерес на човечеството ще трябва да отреже гребена на този високомерен и арогантен петел.

— Вие можете да определяте нашите отношения както си пожелаете — каза той. — Но ще ви припомня, че същността на нещата не се променя от имената, които им давате. Мене ме интересуват фактите, главно фактът, че сме подписали с вас твърде ясен и точен договор, в който се предвижда известно разпределяне на плячката. Моите хора настояват това да стане. Те не са удовлетворени.

— От какво не са удовлетворени? — попита баронът.

— От вашата честност, господин Дьо Риварол.

Плесник по лицето едва ли би оказал по-силно въздействие върху французина. Той се изправи решително, очите му засвяткаха, а лицето му стана мъртвешки бледо. Чиновниците оставиха перата си и с ужас зачакаха избухването.

В течение на няколко минути се възцари тишина. После величайшият джентълмен заговори ядовито:

— Наистина ли се осмелявате дотолкова, вие и мръсните ви крадци? Боже Справедливи! Вие ще отговаряте за тази дума, въпреки че да се дуелира с вас човек, е още по-голямо безчестие! Пфуй!

— Ще ви припомня — каза Блъд, — че не говоря от мое име, а от името на моите хора. Те именно са недоволни и заплашват, че ако не бъдат удовлетворени, в най-скоро време ще се погрижат сами да получат удовлетворение.

— Да го получат?! — възкликна Риварол, треперейки от гняв. — Нека опитат...

— Не говорете прибързано. Много добре ви е известно, че моите хора имат право. Те искат да знаят кога ще бъде поделена плячката и

кога ще получат своята пета част, която им се полага по договор?

— Боже, дай ми търпение! Как можем да делим плячката, преди да сме я събрали напълно?

— Моите хора имат известни основания да вярват, че е вече събрана; а освен това те гледат с недоверие на факта, че бива натоварвана само на вашите кораби и остава във ваши ръце. Казват, че при това положение не ще може да се установи на какво възлиза точната сума.

— Но... боже мой!... Нали вода книги. Ето ги, всеки може да ги види.

— Те не искат да разглеждат сметководни книги. Малцина от тях могат да четат. Искат да видят самото съкровище. Много добре им е известно — принуждавате ме да бъда пряк, — че сметките са били подправени. По вашата книга плячката от Картахена възлиза на около десет милиона ливри^[1]. Хората знаят — а те са твърде изкусни в подобен род изчисления, — че всъщност плячката надхвърля огромната сума от четиридесет милиона, и настояват всичко да бъде извадено на показ и претеглено в тяхно присъствие, какъвто е обичаят сред „Бреговото братство“.

— Не познавам пиратските обичаи! — каза презрително джентълменът.

— Но твърде бързо ги научавате.

— Какво искате да кажете, мошенико? Аз командвам войници, а не грабители и крадци!

— О, разбира се! — Блъд се изсмя в очите му. — Но какъвто и да сте, аз ви предупреждавам, че ако не удовлетворите това искане, което считам за справедливо и затова го поддържам, можете да очаквате големи неприятности и няма да остана изненадан, ако въобще не напуснете Картахена и не отнесете нито една златна монета във Франция.

— А, дявол да го вземе! Трябва ли да разбирам, че ме заплашвате?

— Хайде, хайде, господин барон! Предупреждавам ви за една неприятност, която може да бъде избягната с малко предвидливост. Нямате понятие върху какъв вулкан се намирате. Не познавате обичаите на пиратите. Ако продължавате по този начин, Картахена ще

потъне в кръв и независимо от изхода, това няма да бъде в полза на кралската служба.

Тези думи прехвърлиха спора на не толкова враждебна почва. Пререканието продължи още известно време и завърши, когато господин Дьо Риварол с нежелание и против волята си се съгласи да изпълни исканията на пиратите, и то само защото Блъд му разясни, че е твърде опасно да се бави подялбата. При сблъскване той може би щеше да разбие корсарите на Блъд, а можеше и да не успее. Но дори и да успееше, това щеше да му струва толкова хора, че впоследствие нямаше да има възможност да задържи това, което бе завзел.

В края на краищата той обеща веднага да вземе необходимите мерки: на следващата сутрин капитан Блъд и неговите офицери можеха да дойдат при него на борда на „Викториъз“, съкровището щеше да им бъде представено, щеше да бъде претеглено в тяхно присъствие и още там, на самото място, тяхната пета част щеше да им бъде предадена.

Тази нощ сред пиратите царуваше веселие за сметка на внезапно смирената гордост на господин Дьо Риварол. Но едва когато утрото на следващия ден настъпи над Картахена, всички разбраха причините за това смирение. Единствените кораби в пристанището бяха „Арабела“ и „Елизабет“, които стояха на котва, и измъкнатите на брега за поправка на претърпените от бомбардировката повреди „Атропос“ и „Лахезис“. Френските кораби ги нямаше. Под прикритието на нощта те се бяха измъкнали тихо и потайно от залива и сега от тях се виждаха само три едва различими петна на западния хоризонт. Господин Дьо Риварол бе избягал със съкровището, вземайки само войниците и моряците, които беше довел от Франция. Той остави в Картахена с празни ръце не само пиратите, които бе измамил, но и господин Дьо Кюси, доброволците и негрите от Хаити, които също така бяха не по-малко измамени.

Яростта обедини двете групи в една и жителите на нещастния град изпаднаха в много по-голям ужас пред нейните прояви, отколкото бяха изпитали от пристигането на експедицията до този момент.

Само капитан Блъд запази хладнокръвие, като съдържаше силната си мъка. Той си беше обещал, че преди да се раздели с господин Дьо Риварол, ще се заплати за всички дребни оскърбления и обиди, на които го беше подложил този отвратителен човек — доказал вече, че е и подлец.

— Трябва да ги преследваме — заяви той. — Да ги преследваме и да ги накажем.

В първия момент всички подеха този призив. След това хората размислиха, че само два от пиратските кораби са годни да плават в открито море и че те не могат да поберат всички, при това не бяха и добре снабдени с продукти за дълго пътуване. Екипажите на „Атропос“ и „Лакезис“ заедно със своите капитани Волверстон и Ибервил се отказаха от подобно намерение. В Картагена все още имаше скрито богатство. Те щяха да останат, докато поправят корабите, за да доизмъкнат каквото могат. Нека Блъд, Хагторп и хората, които плават с тях, вършат каквото намерят за добре.

Едва тогава капитан Блъд разбра прибързаността на своето предложение и когато се опита да го оттегли, малко остана да предизвика сбиване между двете групи. Междувременно платната на френските кораби на хоризонта ставаха все по-малки. Блъд изпадна в отчаяние. Ако тръгнаше в този момент, само един бог знаеше какво ще се случи на града, след като го остави в ръцете на хора в такова настроение. Но ако останеше, това щеше да означава само, че неговите хора и хората на Хагторп ще се присъединят към разгулния грабеж и ще увеличат ужаса на неизбежните събития. Понеже той не успя да вземе решение, хората му и хората на Хагторп, които изгаряха от нетърпение да подгонят Дьо Риварол, решиха въпроса вместо него. Трябваше да се накаже мерзката постъпка и в същото време, щом третираха като неприятел френския командир, който сам най-подло бе нарушил техния съюз, можеха да спечелят огромно богатство.

Блъд, разкъсван от вътрешни противоречия, все още се колебаеше и затова хората му почти насила го откараха на кораба.

Един час след това бъчонките бяха напълнени с вода и складирани на борда, и „Арабела“ и „Елизабет“ се впуснаха в гонитба.

„Когато бяхме вече в открито море и курсът на «Арабела» беше начертан на картата — пише Пит в своя дневник, — аз отидох да потърся капитана, като знаех, че той е много развълнуван от тези събития. Намерих го да седи сам в каютата, обхванал с ръце главата си, впил развълнуван поглед право напред, без да вижда нищо.

— Какво има, Питър? — извиках аз. — Господи, какво те тормози? Сигурно не си мислиш за Риварол?

— Не — отвърна прегракнало Блъд. И за първи път стана пообщителен. Може би щеше да полудее, ако не излее пред някого това, което го потиска. А аз все пак бях негов верен приятел, когото той обичаше, и по този начин представлявах подходяща личност за откровението му. — Но ако тя узнае! Ако тя узнае! О, господи! Мислех си, че съм скъсал с пиратството, че съм скъсал завинаги. А ето че този негодник ме въвлече в най-долнопробните пиратски действия, които съм извършил през живота си. Помисли си само за Картагена! Помисли си какъв ад са устроили тези дяволи в града сега! И това трябва да тежи на моята съвест!

— Не, Питър, не на твоята съвест, а върху съвестта на Риварол. Този мръсен крадец е виновен за всичко, което се случи. Какво можеше да направиш, за да го предотвратиш?

— Можех да остана в града и да помогна.

— Нямаше да има никаква полза и ти сам го знаеш. Защо се мъчиш в такъв случай?

— Има и нещо друго — извика Блъд. — А сега накъде? Какво ми остава? Невъзможно е да служа предано на Англия. А ето до какво ме доведе почтената служба под знамето на Франция. Сам виждаш. Какво остава тогава? Пиратството ли? Скъсах завинаги с него. И така, ако искам да водя почтен живот, струва ми се, че единственият изход е да предложи сабята си на испанския крал.

Но все пак оставаше и друг изход — последното нещо, което би могъл да очаква — изход, към който ние бързо се приближаваме по сгряното от тропическото слънце море. Всичко това, против което Блъд така горчиво роптаеше, беше необходим етап в неговата странна съдба.“

Пиратите се насочиха на север към остров Хаити, защото прецениха, че Дьо Риварол трябва да отиде там, за да попълни запасите на корабите си, преди да се опита да прекоси Атлантическия океан. В течение на два дни и две нощи „Арабела“ и „Елизабет“ браздыха морето, подгонвани от умерено благоприятни ветрове, без дори да зърнат своя противник. Утрото на третия ден донесе със себе си лека мъгла, която ограничи видимостта до две-три мили и засили нарастващата досада на пиратите и страха им, че Дьо Риварол може да им убегне.

Съгласно корабния дневник на Пит по това време те се намираха приблизително на 75 градуса и 30 минути западна дължина и 17 градуса и 45 минути северна ширина, така че Ямайка оставаше на около тридесет мили на запад от лявата им страна. И наистина на северозапад, едва видим като куп облаци, се подаваше хребетът на Сините планини, чиито върхове пробиваха ниската мъгла и се извисяваха в чистия въздух. Пиратите плуваха със западен вятър и до ушите им стигна някакъв далечен тътен, който неопитният слух можеше да вземе за шум от прибоя.

— Оръдия! — възкликна Пит, който стоеше на кърмата заедно с Блъд.

Блъд кимна заслушан.

— Според мен това е на около десет или може би петнадесет мили от нас, някъде около Порт Роял — добави Пит. След това погледна капитана и попита: — Засяга ли ни това?

— Оръдейна стрелба близо до Порт Роял... Сигурно полковник Бишоп се сражава с някого. А против кого може да действа той, ако не против нашите приятели? Струва ми се, че това може да ни засяга. Всеки случай ще отидем да видим какво става. Дай нареждане на кормчията!

Те продължиха да плават, като се водеха от шума на битката, който с приближаването, им ставаше по-силен и по-ясен. Така плаваха може би цял час. После, докато Блъд с телескоп на очите се опитваше да пробие мъглата и очакваше всеки миг да съзре биещите се кораби, оръдията ненадейно замлъкнаха.

Корсарите продължиха да държат същия курс, всички се бяха качили на палубата и се вглеждаха загрижено напред. Скоро пред погледа им се откри някакъв предмет, който се оказа един голям кораб, обхванат от пожар. Когато „Арабела“ и „Елизабет“, който непосредствено го следваше, се приближиха със северозападния си курс, очертанята на пламтящия кораб станаха по-ясни. Скоро над пламъците и дима се показаха мачтите му, рязко очертани и черни, и Блъд с помощта на телескопа си различи върху гротмачтата да се вее флагът на свети Георги.

— Английски кораб! — извика капитанът.

Той започна да оглежда морето, за да види победителя в тази битка, за която свидетелствуваха мрачната гледка и шумът, който бяха

чули. Приближавайки се до потъващия кораб, пиратите различиха смътните очертания на три големи кораба, които се отправяха към Порт Роял, и съвсем естествено отначало заключиха, че те принадлежат към ямайската флота, а горящият кораб е пиратски, затова побързаха да приберат трите лодки, които се бяха отделили от пламтящия корпус. Но Пит, който разглеждаше през телескоп отдалечаващата се ескадра, забеляза някои неща, които можеше да види само окото на опитния моряк, и направи невероятно съобщение, че най-големият от трите кораба е „Викториъоз“ на Риварол.

Когато се приближиха до претоварените лодки, пиратските кораби прибраха платната си и легнаха в дрейф. Трябваше да се спасят и хората, които плуваха, хванати за разни части и отломки, с каквито беше осеяно морето.

---

[1] Ливра — сребърна френска монета от началото на XVIII век.

↑

ГЛАВА ХХІХ

НА СЛУЖБА ПРИ КРАЛ УИЛЯМ

Една от лодките се удари в борда на „Арабела“ и по стълбата се изкачи пръв слабичък, нисък джентълмен, облечен елегантно в куртка от тъмночервена коприна, обшита със злато; неговото смръщено, жълтеникаво лице беше обкръжено от голяма черна перука. Скъпите му модни дрехи не бяха пострадали от преживяното приключение и той се държеше с непринудената увереност на човек с високо положение. Съвсем ясно беше, че не е пират. По петите го следваше един мъж, който беше точната му противоположност по всички физически качества освен по възраст. Той беше едър, силен, с пълно, кръгло загоряло лице; устата му издаваше чувство за хумор, а сините му очи бляскаха весело. Беше добре облечен, без излишни украшения и имаше вид на човек, свикнал да командува.

Когато нисичкият джентълмен пристъпи от стълбата на средната палуба, където капитан Блъд беше отишъл да го посрещне, острият поглед на неговите тъмни очи огледа бързо нестройните редици на събралия се екипаж на „Арабела“.

— Ама че дяволска работа, къде ли се намирам сега? — попита той с раздражение. — Англичанин ли сте, какъв сте, дявол да ви вземе?

— Имам честта да бъда ирландец, сър. Името ми е Блъд — капитан Питър Блъд, а това е моят кораб „Арабела“, който е изцяло на вашите услуги.

— Блъд! — извика пискливо дребният човечец. — Проклятие! Пират! — Той се извърна към гиганта зад себе си. — Чувате ли, Ван дер Койлън. Пират! Проклет да съм, ако не сме попаднали от Сцила на Харибда!

— Така? — попита спътникът му с гърлен глас и като почувствува веселата страна на положението, се засмя. — Това много интересен приключение!

— Дявол да го вземе! За какво се смеете, делфин такъв? — задави се червената куртка. — Хубав разказ за разправяне в родината! Адмирал Ван дер Койлън най-напред загубва флотата си през нощта, след това французите потапят флагманския кораб под краката му и накрая бива заловен от някакъв пират. Радвам се, че намирате на какво да се смеете. Наказан съм заради греховете си да бъда с вас, но проклет да бъда, ако намирам нещо смешно!

— Позволете ми да забележа, че тук има някакво недоразумение — намеси се спокойно Блъд. — Вие не сте взети в плен, джентълмени, а спасени. Когато го разберете, може би ще ви дойде на ум да поблагодарите за гостоприемството, което ви предлагам. Вярно, че е твърде скромно, но това е най-доброто, с което разполагам.

Разяреният малък джентълмен се вгледа в него.

— Дявол да го вземе! Нима си позволявате и да бъдете ироничен? — каза той неодобрително и вероятно за да прекрати понататъшните подигравки, се представи: — Аз съм лорд Уилоби, назначен от крал Уилям за генерален губернатор на владенията му в Карибско море, а това е Ван дер Койлън, командущ кралската флота в Карибско море, която в момента се е загубила някъде из тези проклети води.

— Крал Уилям ли? — попита с учудване Блъд и забележа, че Пит и Дайк, които стояха зад него, се приближиха не по-малко учудени. — Кой е този крал Уилям и на коя страна е крал?

— Какво е това? — Изумен, лорд Уилоби се взря втренчено в него. Накрая каза: — Говоря за негово величество крал Уилям III — Уилям Орански, който заедно с кралица Мери управлява Англия в течение на повече от два месеца.

Последва моментно мълчание, докато Блъд разбере пълния смисъл на това, което беше чул.

— Искате да кажете, сър, че в Англия хората са въстанали и са изритали негодника Джеймз и неговата банда главорези?

Адмирал Ван дер Койлън сръга негова светлост и сините му очи блеснаха весело.

— Аз мисля, много правилна политически възглед има — изръмжа той.

Негова светлост се усмихна и по изсушените му бузи се появиха дълбоки бръчки.

— Боже милостиви! Нищо ли не сте чули? Къде, по дяволите, сте били?

— През последните три месеца бяхме отрязани от света — каза Блъд.

— Проклятие! Явно, че е било така. А през тези три месеца светът претърпя доста промени.

И Уилоби разказа накратко за тези промени. Крал Джеймз беше избягал във Франция и живееше под покровителството на крал Людовик, поради което, както и поради някои други причини, Англия се присъединила към съюза против Франция и в момента двете държави се намираха във война. Затова тази сутрин флагманският кораб на холандския адмирал беше нападнат от флотата на господин Дьо Риварол, което показваше, че по пътя от Картагена французинът е срещнал някой кораб и е научил тези новини.

След това капитан Блъд повтори уверенията си, че на неговия кораб към тях ще се отнасят с необходимото уважение, и заведе генералния губернатор и адмирала в своята каюта. Междувременно спасителните работи продължаваха. Получените новини развълнуваха капитана. Щом крал Джеймз беше детрониран и изгонен от страната, това поставяше край на неговото незаконно положение заради участието, което му приписваха в опита да бъде свален тиранът. Ставаше възможно да се върне в родината си и отново да започне мирния живот, така трагично прекъснат преди четири години. Откриващите се пред него възможности го замаяха. Беше така дълбоко обзет от тези мисли и така силно развълнуван, че трябваше да изкаже пред някого чувствата си. Беседвайки с проникателния малък джентълмен, който през цялото време го наблюдаваше, Блъд разказа повече неща за себе си, отколкото бе имал намерение да разкрива.

— Вървете в родината, щом искате — рече негова светлост, когато Блъд млъкна. — Можете да бъдете сигурен, че никой няма да ви преследва заради пиратската ви дейност, особено като се има предвид причината, която ви е принудила да се отдадете на подобни занимания. Но защо да бързате? Ние сме слушали за вас, разбира се, и знаем на какво сте способен в морето. Представя ви се великолепен случай, щом заявявате, че ви е омръзнало пиратството. Ако решите да служите на крал Уилям тук през време на тази война, вашето познаване на Карибско море ви прави твърде ценен служител за правителството на

негово величество и вие ще се убедите, че то няма да се покаже неблагодарно. Помислете си по този въпрос. Дявол да го вземе, сър, повтарям ви: дава ви се великолепна възможност.

— Тази възможност ми дава ваша светлост — поправи го Блъд. — Много ви благодаря. Но в момента, трябва да призная, не мога да мисля за нищо друго освен за това важно събитие. То изменя лицето на света. Трябва да свикна с новото положение на света, преди да определя собственото си място в него.

Пит влезе в каютата, за да докладва, че спасителните работи са приключени и прибраните хора — около четиридесет и пет души всичко — се намират на двата пиратски кораба. Той попита какви заповеди ще му бъдат дадени. Блъд се изправи.

— Толкова съм улисан със собствените си грижи, че забравих за вашите, ваша светлост. Предполагам, че ще пожелаете да ви сваля в Порт Роял.

— Порт Роял ли? — Малкият човечец гневно се размърда на стола. Накрая той осведоми капитан Блъд, че предната вечер бяха слезли в Порт Роял, но открили, че губернаторът отсъства.

— Тръгнал да гони пиратите в Тортуга и взел цялата флота със себе си.

Блъд го погледна изненадано и се засмя.

— Предполагам, че е тръгнал, преди да научи за промяната на правителството и войната с Франция?

— Съвсем не — озъби се Уилоби. — Преди да тръгне, е бил уведомен и за двете събития, както и за моето пристигане.

— О, това е невъзможно.

— И аз мислех така. Но бях осведомен от някакъв си майор Мелърд, когото намерих да управлява Порт Роял в отсъствието на този глупак.

— Трябва да е луд, за да напусне поста си в подобен момент! — изрази удивлението си Блъд.

— И си припомнете, че е взел със себе си цялата флота, като оставил града беззащитен в случай на нападение от страна на французите. Ето какъв губернатор е смятало предишното правителство за подходящ; това е характерно за негодното им управление, дявол да го вземе! Остава Порт Роял напълно беззащитен, пазен само от една

стара крепост, която може да бъде срината в течение на един час. Проклет да съм! Това е просто невероятно!

Усмивката изчезна от лицето на Блъд.

— Знае ли Риварол тези неща? — попита той рязко.

Отговори му холандският адмирал:

— Щеше там ходи, ако не знае? Господин Дьо Риварол взема няколко наши хора в плен. Моше би развързва на тях език да казват. Този е прекрасна възможност.

Негова светлост изръмжа като когуар:

— Ако се случи нещо благодарение на това, че е напуснал поста си, този негодяй Бишоп ще отговаря с главата си. Ако го е направил нарочно? Може би не е толкова глупав, а е предател? Ами ако е решил по този начин да служи на крал Джеймз, от когото е получил своя пост?

Капитан Блъд прояви великодушие.

— Едва ли. Бил е подтикван от жажда за мъст. Тръгнал е да ме залови мене, ваша светлост. Но си мисля, че докато той се занимава с това, ще е най-добре аз да се погрижа да запазя Ямайка за крал Уилям. — Той се засмя много по-весело, отколкото се бе смял през последните два месеца.

— Вземи курс към Порт Роял, Джереми, и да побързаме. Все още ще имаме възможност да станем квит с господин Дьо Риварол и в същото време да оправим някои стари сметки.

Лорд Уилоби и адмиралът скочиха.

— Проклятие! Та вие нямате достатъчно сили! — извика негова светлост. — Всеки от френските кораби се равнява на вашите два.

— По оръдия — да! — рече Блъд и се усмихна. — Но в тези работи има и други важни фактори. Ако ваша светлост иска да види как трябва да се проведе една истинска морска битка, сега ще имате прекрасна възможност.

Двамата мъже се вгледаха в него.

— Но те имат голямо предимство пред нас — настоя негова светлост.

— Това невъзможно — каза Ван дер Койлн и поклати огромната си глава. — Добро водене кораби много вашно. Но оръдия са си оръдия.

— Ако не успея да го разгромя, ще мога да потопя собствените си кораби в пролива и ще го блокирам в залива, докато се върне Бишоп с ескадрата си или пристигне вашата флота.

— А каква е ползата от това? — попита Уилоби.

— Точно това исках да ви кажа. Като се вземе предвид какво носи на борда си, Риварол е глупак да поема подобни рискове. В трюмовете си той има съкровище на стойност четиридесет милиона ливри; взе го при ограбването на Картагена. — При споменаването на тази колосална сума двамата мъже подскочиха. — Дьо Риварол е отишъл с плячката в Порт Роял. Независимо дали ще ме победи, или не, той няма да излезе с нея оттам. Рано или късно това съкровище ще попадне в хазната на крал Уилям, след като, да кажем, една пета част бъде изплатена на моите пирати. Съгласни ли сме, лорд Уилоби?

Негова светлост отметна облака дантели от нежната си бяла ръка и му я подаде.

— Капитан Блъд, откривам, че вие сте велик човек — рече той.

— Наистина, ваша светлост има твърде добро зрение, щом е успял да забележи такова нещо — засмя се капитанът.

— Добре! Добре! Но как направи това? — изръмжа Ван дер Койлън.

— Елате на палубата и ще ви го демонстрирам още преди да се е свършил денят.

ГЛАВА XXX

ПОСЛЕДНИЯТ БОЙ НА „АРАБЕЛА“

— Какво шакате, приятел? — изръмжа Ван дер Койлън.

— Да, какво чакате, за бога! — повтори рязко Уилоби. Беше следобед на същия ден. Двата пиратски кораба се поклащаха леко, с лениво отпуснати платна, защитени от вятъра благодарение на дългата ивица земя, която образуваше голямото естествено пристанище на Порт Роял. Корабите се намираха на по-малко от миля от водещия към него пролив, който се отбраняваше от крепостта. Още преди два часа те се бяха промъкнали до сегашното си място, без да ги забележат от града и от корабите на господин Дьо Риварол, и през цялото това време въздухът беше изпълнен от гърма на морски и земни оръдия, което означаваше, че между Французите и защитниците на града се води бой.

Дългото изчакване и бездействие се отразиха зле върху нервите на лорд Уилоби и Ван дер Койлън.

— Обещахте да показвате на нас някой хубав неща. Къде този хубав неща? — попита адмиралът.

Блъд се извърна и се усмихна уверено. Беше облечен за бой, в ризница от черна стомана.

— Няма да подлагам търпението ви на изпитание много дълго време. Вече се забелязва отслабване на огъня. Ето какво е положението: нищо не може да се спечели с прибързване, а с изчакване — доста. Надявам се да ви убедя в това.

Лорд Уилоби го погледна подозрително.

— Мислите, че междувременно може да се върне Бишоп или да се появи флотата на адмирал Ван дер Койлън?

— Не мисля нищо подобно. Мисля, че в битката с крепостта господин Дьо Риварол, когото познавам като неопитен човек, ще претърпи известни повреди, които ще намалят неговото превъзходство. Ще има достатъчно време да се намесим, когато крепостта изстреля последното си ядро.

— Да, да! — Рязкото одобрение се разнесе като кашлица от устата на дребния генерален губернатор. — Разбирам целта ви и вярвам, че сте напълно прав. Притежавате качества на талантлив командир, капитан Блъд. Моля да ме извините, загдето не ви разбрах по-рано.

— Много любезно от ваша страна. Виждате ли, аз имам известен опит в действия от подобен род и въпреки че съм готов да поема всеки необходим риск, никога не поемам излишни рискове... Но... — Той замлъкна и се ослуша. — Да, бил съм прав. Силата на огъня намалява. Това означава край на съпротивата на Мелърд в крепостта. Ей, Джереми!

Той се наведе над украсения с резба парапет и даде няколко резки разпореждания. Боцманът започна да свири пронизително и миг след това привидно задрямалият кораб се изпълни с живот. По палубата затупаха краката на моряците, чу се шум от скърцащите скрипки и вдигането на платната. Кормилото беше завъртяно и само миг след това те вече плаваха, а „Елизабет“ вървеше след тях, изпълвайки получените от „Арабела“ заповеди. В същото време Огл, главният канонир, беше повикан при Блъд и получаваше неговите последни указания, преди да се спусне на оръдейната палуба.

След четвърт час те заобиколиха носа, приближиха се до пристанището, и се появиха внезапно на оръдеен изстрел разстояние пред трите кораба на Дьо Риварол.

Те видяха на мястото на крепостта димяща купчина развалини и победоносните французи с развети знамена на мачтите да се отправят напред, за да завземат богатия град, след като бяха унищожили отбраната му.

Блъд разгледа френските кораби и се засмя. „Викториъоз“ и „Медуза“ не бяха претърпели особени повреди, но третият кораб, „Балейн“^[1], се накланяше силно наляво, за да държи над водата огромната дупка в дясната страна на корпуса си; той беше излязъл от строя.

— Виждате ли? — извика Блъд на Ван дер Койлън и без да дочака одобрителното изръмжаване на холандеца, заповяда: — Кормилото пълен ляв!

Видът на големия червен кораб с позлатен нос и отворени оръдейни отвори, който се извъръщаше със страна към французите,

сигурно е възпрял ликуването на Дьо Риварол. Но преди баронът да успее да издаде някаква заповед, преди дори да успее да реши каква заповед да издаде, върху него се изсипа цял вулкан от огън и метал и палубата му беше пометена от страничния залп. „Арабела“ продължи пътя си и освободи място за „Елизабет“, който извърши същата маневра. После, докато французите стояха объркани, обхванати от причинената от неочакваното нападение паника, „Арабела“ изви и се върна по същия път, като даде втори залп с оръдията от левия си борд. Още един залп беше изстрелян от „Елизабет“ и след това тръбачът на „Арабела“ затръби над водата сигнал, който веднага беше разбран от Хагторп.

— Напред, Джереми! — извика Блъд. — Право в тях, преди да се опомнили. Внимание! Пригответе се за абордаж! Хейтън... куките! Кажете на канонира на носовите оръдия да стреля колкото може по-бързо.

Той махна своята украсена с пера шапка и покри главата си с шлем, донесен от един негър. Смяташе лично да води абордажа. Обясни накратко на двамата си гости:

— Абордажът е единствената ни възможност за победа. Противникът има много повече оръдия от нас.

Много скоро това беше напълно потвърдено. Французите се бяха опомнили най-после и двата кораба се извърнаха със страните си към „Арабела“, който беше по-близо и по-голям от двамата противници и поради това представляваше по-непосредствена опасност; почти едновременно изстреляха залпове по него.

За разлика от пиратите, които стреляха, за да нанесат поражение на противника по палубите, французите стреляха ниско, за да разрушат корпуса на нападателя. „Арабела“ се поклащаше и тръпнеше под ужасяващата сила на залповете, въпреки че Пит се мъчеше да води кораба към французите с такъв курс, че да представлява съвършено малка цел. За миг „Арабела“ сякаш се поколеба и след това отново се втурна напред. Носът му беше превърнат в трески, предната му част разрушена, а малко над ватерлинията зееше огромна дупка. За да не загребва корабът вода, Блъд нареди веднага да бъдат изхвърлени предните оръдия, котвите, бъчонките с вода и всички движими вещи.

Междувременно французите завиха и посрещнаха „Елизабет“ по същия начин. При слаб попътен вятър „Арабела“ се опитваше да се

приблужи до своя противник и да се вкопчи в него. Но преди да постигне целта си, „Викториъоз“ успя да напълни отново оръдията на десния си борд и изстреля от упор нов страничен залп по „Арабела“. Сред гърма на оръдията, шума от строшено дърво и виковете на ранените полуразрушеният кораб се наведе напред, после назад, потъна в облака дим, който скри французите, и точно тогава Хейтън извика, че носът на „Арабела“ потъва.

Сърцето на Блъд спря да бие. Точно в този момент на отчаяние златистосиният корпус на „Викториъоз“ се показа през дима. Но дори когато зърна тази насърчителна гледка, Блъд разбра, че тяхното напредване е твърде забавено вече и става все по-бавно с всеки изминал миг. Щяха да потънат, преди да стигнат неприятелския кораб.

Същото мнение изказа с ругатня холандският адмирал, а лорд Уилоби укори Блъд, загдето беше поставил всичко на една карта и беше рискувал с този абордаж.

— Нямаше никакъв друг изход! — извика Блъд съкрушено. — Казвате, че постъпката е била отчаяна и прекалено смела; това е вярно. Но при този случай и с тези налични средства не можеше да се предприеме нищо друго. Търпя поражение на косъм от победата.

Но все пак още не бяха пропаднали напълно, Самият Хейтън и двадесетина здравеняци, които той бе призовал със свирката си, се криеха из разрушенията на носа с готови куки в ръце. На около седем-осем метра от „Викториъоз“, когато сякаш корабът не се придвижваше и носовата му палуба се плискаше от вълните, тези хора скочиха пред очите на тържествуващите французи и хвърлиха куките си през разстоянието, което делеше двата кораба. От четирите куки две стигнаха до палубата на френския кораб и се закачиха за него. Опитните здравеняци пирати пристъпиха към действие с бързината на мисълта. Без да се колебаят, всички се спуснаха към веригата на едната от куките, като оставиха другата, и напрегнаха силите си, за да сближат корабите. Блъд наблюдаваше от кърмата и извика с тръбен глас:

— Мускетарите — на носа!

Мускетарите, които се намираха на средната палуба, се подчиниха с бързината на хора, които знаят, че в подчинението лежи единствената им надежда за живот. Петдесетина души се втурнаха напред сред развалините на носа и започнаха да стрелят над главите на

Хейтън и неговите хора, покосявайки французите, които, като не успяха да махнат здраво забитата в дървото на „Викториъз“ кука, тъкмо се канеха да стрелят по хората около веригата.

Двата кораба удариха с трясък десните си бордове. По това време Блъд беше слязъл на средната палуба и както го изискваше случаят, преценяваше и действуваше с бързината на ураган. Платната бяха смъкнати, като прорязваха въжетата, които придържаха рейте. Авангардът на абордажа, около стотина души, беше разположен на кърмата, а хората с куките бяха по местата си, готови да изпълнят заповедите на Блъд точно когато двата кораба се сблъскаха. В резултат потъващият „Арабела“ остана да се държи над водата от шестте куки, които само в миг закрепиха кораба към „Викториъз“.

На кърмата Уилоби и Ван дер Койлън със затаен дъх наблюдаваха изумителната бързина и точност, с която действуваха Блъд и отчаяният му екипаж. В това време капитанът се втурна напред, последван от тръбача, който свиреше атака, и от главното ядро на пиратите, а хората от ариергарда, водени от канонира Огл, когото нахлулата на оръдейната палуба вода беше изгонила от оръдията, прескочиха с викове върху носовата част на „Викториъз“, тъй като високата кърма на „Арабела“ беше потънала до същото ниво. Поведените от Блъд пирати се нахвърлиха върху французите като хрътки върху обграден елен. Другите ги последваха и само Уилоби и холандецът останаха да наблюдават битката от кърмата на изоставения „Арабела“.

На борда на френския кораб битката продължи около половин час. Боят започна на носа, мина през предната част на кораба и достигна разгара си на средната палуба. Французите се отбраняваха упорито, окуражавани от превъзходството си в хора. Но въпреки упоритата им храброст пиратите постепенно ги изтикваха все по-назад по палубата, наклонена опасно към десния борд от пълния с вода „Арабела“. Пиратите се биеха с яростта на хора, които знаят, че е невъзможно да отстъпят, защото нямаше кораб, на който да се оттеглят. Затова трябваше да победят и да превземат „Викториъз“ или да загинат.

Накрая те превзеха кораба, но заплатиха с живота на почти половината си хора. Оцелелите защитници бяха притиснати на кърмата, но подканяни от разярения Дьо Риварол, продължиха още

известно време отчаяната си съпротива. Най-после Риварол падна с куршум в главата и останалите французи, едва двадесетина души, помолиха за пощада.

Но дори и тогава пиратите на Блъд не можаха да си отдъхнат. „Елизабет“ и „Медуза“ бяха вкопчани здраво и хората на Хагторп за втори път биваха отблъснати върху палубата на собствения си кораб. Трябваше да се вземат бързи мерки. Докато Пит и неговите моряци се занимаваха с платната, а Огл слезе при оръдията заедно с необходимите хора, Блъд нареди веднага да бъдат откачени куките. Лорд Уилоби и холандският адмирал се бяха прехвърлили вече на „Викториъоз“. Промениха курса, за да се притекат на помощ на Хагторп, и от палубата на покорения „Викториъоз“ капитан Блъд за последен път погледна кораба, който му беше служил толкова добре и беше станал част от него самия. След като откачиха куките, „Арабела“ се задържа, поклащайки се няколко секунди на повърхността, после бавно, спокойно потъна и само водата бълбукаше и образуваше малки водовъртежи около върховете на мачтите му, които единствени останаха да се виждат и да отбелязват мястото, където е завършил своя път.

Докато стоеше сред развалините в средната палуба на „Викториъоз“, зад гърба му се раздаде глас:

— Струва ми се, капитан Блъд, че трябва да ви се извиня за втори път. Никога досега не съм виждал невъзможното да се претворява в действителност благодарение на находчивост и храброст. Не съм мислил, че поражението може така блестящо да бъде превърнато в победа.

Блъд се извърна и лорд Уилоби едва сега видя каква ужасна гледка представляваше капитанът. Шлема му го нямаше, ризницата беше нацърбена от удари, десният ръкав висеше на парцали около голата му ръка. Целият беше опръскан с кръв, а от една рана на главата му течеше тъничка алена струйка, която беше сплъстила косата и размесвайки се с мръсотията по лицето му, го правеше неузнаваем.

Но от тази ужасна маска поглеждаха две живи очи, които бяха неестествено бляскави, и по бузите му, оставяйки следи през мръсотията, се стичаха сълзи.

---

[1] „Балейн“ (фр.) — „Кит“. ↑

ГЛАВА XXXI

НЕГОВО ПРЕВЪЗХОДИТЕЛСТВО

ГУБЕРНАТОРЪТ

Когато се преброиха, се разбра, че от триста и двадесетте пирати, които напуснаха Картагена с капитан Блъд, едва стотина души бяха оцелели и напълно здрави. Победата струваше твърде скъпо. „Елизабет“ беше пострадал толкова тежко, че беше съмнително дали ще може да се поправи, за да излезе отново в открито море, а Хагторп, който така храбро командуваше своя кораб в този последен бой, беше вече мъртъв. От друга страна, при една равносметка се виждаше, че пиратите на Блъд с много по-малко сили, благодарение на изкуството си и на своята отчаяна храброст, спасиха Ямайка от бомбардировка и грабеж, като взеха в полза на крал Уилям флотата на господин Дьо Риварол и прекрасното съкровище.

Изгубената флота на Ван дер Койлън, която се състоеше от девет кораба, пристигна и хвърли котва в пристанището на Порт Роял едва вечерта на следния ден. Тогава холандските и английските офицери бяха запознати с мнението на своя адмирал по отношение на собствената им стойност.

Шест от тези кораби започнаха веднага да се готвят за отплаване. Имаше и други колонии, които новият генерален губернатор трябваше да посети, и лорд Уилоби бързаше за Антилските острови.

— А в същото време — оплака се той на адмирала — тука ме задържа отсъствието на този глупак вицегубернатора.

— Така? — каза Ван дер Койлън. — Но защо вас да задържа?

— За да накажа това псе както заслужава, и да назнача на негово място достоен човек, който ще знае какво изисква дългът му и ще има необходимите качества да изпълни тези изисквания.

— Аха! Но не е необходим вие да остава. А междуременно французи ще хвърли око на Барбадос, който не добре защитен. Ето ви тука тошно шовек, който ви трябва. Този няма да се нуждае от

указания. Той знае по-добре от вас и мене как да осигурява безопасност на Порт Роял.

— Блъд ли имате предвид?

— О, да! Нима има по-подходящо шовек? Виждахте какво може да направи.

— Значи и вие мислите така, а? Проклятие! Наистина защо пък не? Той е много по-добър от Морган, а Морган е бил губернатор.

Изпратиха да повикат Блъд. Той дойде жизнерадостен и елегантен, понеже се беше възползувал от възможностите на Порт Роял, за да приведе в порядък външния си вид. Блъд беше поразен, когато лорд Уилоби му съобщи за честта, която му се оказва. Това надминаваше всичките му мечти и той бе обзет от съмнения дали има достатъчно способности да се справи с такъв отговорен пост.

— По дяволите! — избухна Уилоби. — Щях ли да ви го предлагам, ако не бях уверен във вашите способности? Ако това е единственото ви възражение...

— Не е само то, ваша светлост. Мечтаех да се завърна в родината. Затъжил съм се за зелените поля на Англия. — Той въздъхна. — Овощните градини на Съмърсет са потънали в ябълкови цветове.

— Ябълкови цветове! — Гласът на негова светлост се извиси и пресекна. — Какво, дявол да го вземе?... Ябълкови цветове! — Той погледна към Ван дер Койлън.

Адмиралът вдигна вежди и облиза дебелиите си устни. Очите му блеснаха весело сред огромното лице.

— Така! — каза той. — Много поетишно! Негова светлост се извърна към капитан Блъд.

— Имате минало, което трябва да изкупите, драги ми! — упрекна го той. — Признавам, че вече направихте нещо в това направление и показахте не малко способности. Затова ви предлагам от името на негово величество да станете губернатор на Ямайка — защото, според мене, вие сте най-подходящият човек за този пост.

Блъд се поклони дълбоко.

— Ваша светлост е много добър, но...

— Пфуй! Никакво но. Ако искате миналото ви да бъде забравено и бъдещето ви да бъде осигурено, ето ви блестяща възможност да го постигнете. И не трябва да се отказвате лекомислено от нея заради ябълковите цветове или други сантиментални глупости. Вашият дълг е

да останете тука поне докато трае войната. Когато тя свърши, можете да се върнете в Съмърсет при ябълковото вино или в родната ви Ирландия при нелегалното уиски. Но дотогава ще трябва да се задоволите с Ямайка и ямайски ром.

Ван дер Койлън избухна в смях. Но шегата не накара Блъд дори да се усмихне. Лицето му остана сериозно и почти мрачно. Мислеше, че мис Бишоп се намираше някъде из същата къща и че не я беше виждал, откакто бяха пристигнали. Ако тя бе проявила поне малко състрадание към него...

Мислите му бяха прекъснати от пронизителния глас на Уилоби, който му се скара за неговото колебание и изтъкна каква невероятна глупост е да се отнася несериозно към подобна златна възможност. Блъд се опомни и се поклони.

— Вие сте прав, милорд. Аз съм глупак. Но не ме считайте и за неблагодарен. Поколебах се поради някои съображения, с които няма да занимавам ваша светлост.

— Предполагам, че пак става дума за ябълковите цветове? — презрително попита негова светлост.

Този път Блъд се засмя, но в очите му все още се криеше лека печал.

— Вашето желание ще се изпълни. Уверявам ви, че съм ви крайно признателен. Ще се постарая да заслужа одобрението на негово величество. Можете да разчитате на моята вяроност.

— Ако не разчитах на това, нямаше да ви предлага поста губернатор.

Така въпросът беше разрешен. Документът за назначаване на Блъд беше изготвен и подпечатан в присъствието на коменданта Мелърд и другите офицери от гарнизона, които гледаха удивени тази процедура, но запазиха за себе си своите мисли.

— Сега можем по работа си да вървим — каза Ван дер Койлън.

— Ще отплаваме утре сутрин — съобщи негова светлост.

Блъд остана удивен.

— А полковник Бишоп? — попита той.

— Това си е ваша работа. Сега вие сте губернатор. Когато се върне, ще постъпите с него както намерите за добре. Обесете го на собствената му мачта. Заслужава го.

— Твърде незавидна задача — забеляза Блъд.

— Добре. Ще му оставя писмо. Надявам се, че ще го хареса.

Капитан Блъд пое службата си веднага. След всичко, което се беше случило, трябваше да се направят много неща, за да се приведе Порт Роял в годно за отбрана състояние. Той огледа разрушената крепост и даде нареждане да се започне веднага работата по нейното възстановяване. После нареди да се ремонтират трите френски кораба, за да бъдат отново годни. Накрая, с разрешението на лорд Уилоби, събра своите пирати и им предаде една пета част от заловеното съкровище, като им предложи или да заминат, или да постъпят на служба при крал Уилям.

Двадесетина души предпочетоха да останат и сред тях се намираха Джереми Пит, Огл и Дайк, за които също както и за Блъд, с падането на крал Джеймз, заточението свършваше. Това бяха — с изключение на Волверстон, който остана в Картагена — единствените оцелели от групата бунтовници, напуснали Барбадос преди три години на борда на „Синко лягас“.

На следната сутрин флотата на Ван дер Койлън се подготвяше да отплава, а Блъд седеше в просторния кабинет на губернатора, когато при него влезе майор Мелърд и му съобщи, че на хоризонта се е показала завръщащата се ескадра на Бишоп.

— Много добре — рече Блъд. — Радвам се, че идва преди отплаването на лорд Уилоби. Имате заповед, майоре, да го арестувате веднага щом стъпи на брега. След това го доведете при мене. Момент. — Той написа набързо една бележка. — Това да се отнесе на лорд Уилоби на флагманския кораб на Ван дер Койлън.

Майор Мелърд отдаде чест и излезе. Питър Блъд се облегна на стола и се вгледа намръщено в тавана. Времето минаваше. На вратата се почука и пред него се представи един възрастен негър роб. Дали негово превъзходителство би приел мис Бишоп?

Негово превъзходителство пребледня. Той остана неподвижен за миг, като се взираше в негъра и чувствуваше, че пулсът му бие по съвсем необичаен за него начин. После мълчаливо кимна с глава в знак на съгласие.

Когато Арабела влезе, той се изправи и ако не изглеждаше бледен колкото нея, това се дължеше само на загара, който прикриваше бледността му. В течение на няколко мига двамата мълчаха и се гледаха. После тя се приближи и започна да говори с несигурен глас,

като се запъваше — нещо учудващо за тази толкова спокойна и уверена девойка:

— Аз... аз... майор Мелърд току-що ми съобщи...

— Майор Мелърд е превишил правата си — прекъсна я Блъд и поради усилията да контролира гласа си думите му прозвучаха рязко и неестествено високо.

Блъд забеляза, че тя потрепна и се спря, затова побърза да я успокои:

— Напразно се тревожите, мис Бишоп. Каквито и да са отношенията между мен и вашия чичо, можете да бъдете сигурна, че няма да последвам неговия пример. Няма да се възползувам от служебното си положение, за да разчиствам лични сметки. Точно обратното, ще злоупотребя с властта си, за да го защита. Лорд Уилоби ми препоръча да се отнеса към него без никакво снизхождение. Намерението ми е да го пратя обратно в плантациите му на Барбадос.

Арабела пристъпи бързо напред.

— Аз... аз... се радвам, че ще постъпите така. Радвам се преди всичко за вас. — Тя му протегна ръка.

Той огледа критично ръката ѝ и се поклонил над нея.

— Няма да си позволя да я стисна с ръката на крадец и пират — каза той горчиво.

— Вие вече не сте такъв — отвърна тя и се опита да се усмихне.

— Само че не на вас съм задължен за това — отвърна Блъд. — На тази тема, струва ми се, няма какво повече да говорим. Мога да ви уверя още, че лорд Джулиън Уейд, също няма защо да се страхува от мене. Надявам се подобна гаранция да ви успокои.

— Заради вас — да. Но само заради вас. Не бих искала да извършите нищо долно или нечестно.

— Въпреки че съм крадец и пират?

Тя стисна ръце и направи жест на отчаяние и нетърпение.

— Никога ли няма да ми простите тези думи?

— Трябва да призная, че ми е твърде трудно. Но какво значение има?

Чистите ѝ кестеняви очи се вгледаха замислено в него и тя отново му протегна ръка.

— Аз си отивам, капитан Блъд. Понеже сте така великодушен спрямо чичо ми, ще се завърна с него на Барбадос. Предполагам, че

никога вече няма да се срещнем. Дали не е възможно да се разделим като приятели? Знам, че в миналото бях несправедлива към вас. И ви казах, че съжалявам за това. Няма ли да се ръкуваме за сбогом?

Той сякаш се разбуди и отърси от себе си нарочно възприетото рязко държание. Пое предложената му ръка, задържа я в своята, загледа се в Арабела замислено, с мрачен и тъжен поглед, и попита:

— Вие се връщате в Барбадос? Лорд Джулиън ще дойде ли с вас?

— Защо ме питате? — Тя го погледна безстрашно.

— Той ви предаде моето поръчение, нали? Или може би е объркал нещо?

— Не. Не е объркал нищо. Предаде ми го с вашите собствени думи. Бях трогната. Видях съвършено ясно своята грешка и несправедливостта, която съм проявила към вас. И сега ви го казвам напълно разкаяна. Съдила съм твърде строго за нещо, което изобщо не подлежи на присъда.

Блъд продължаваше да държи ръката ѝ в своята.

— А лорд Джулиън? — попита той и сапфиреносините му очи се вгледаха в нейните.

— Предполагам, че лорд Джулиън ще се завърне в Англия. Тука няма вече какво да прави.

— Но не ви ли помоли да заминете с него?

— Да, помоли ме — и аз ви прощавам този неуместен въпрос. В него се пробуди безумна надежда.

— А вие? Слава на бога, да не би да искате да кажете, че сте отказали да му станете жена, когато...

— О? Вие сте невъзможен! — Тя освободи ръката си и се отдръпна от него. — Не трябваше да идвам... Сбогом!

Арабела забърза към вратата. Той скочи след нея и я хвана. Лицето ѝ пламна и очите ѝ се забиха като кинжали в неговите.

— Струва ми се, че постъпвате като пират! Пуснете ме!

— Арабела! — извика той умолително. — Наистина ли? Трябва ли да те пусна? Трябва ли да те оставя да си отидеш и никога вече да не те видя? Или ще останеш и ще направиш поносимо изгнаничеството, докато дойде време да се завърнем заедно в родината? Уф, сега пък се разплака! Какво казах, че се разплака, любима!

— Струваше ми се... че никога няма да го кажеш — присмя му се тя през сълзи.

— Да, но виждаш ли, тук беше лорд Джулиън, красив, знатен...

— За мене никога не е съществувал никой друг освен тебе, Питър.

Разбира се, след всичко това те имаха много неща да си казват и седнаха да си ги разправят, а времето летеше и губернаторът Блъд забрави задълженията си. Най-после беше намерил своето родно огнище. Неговата одисея завърши.

Междувременно флотата на полковник Бишоп беше хвърлила котва и разстроеният полковник стъпи на пристана, за да бъде разстроен още повече. Съпровождаше го лорд Джулиън Уейд.

На брега се беше строил, за да го посрещне, отред морска полиция, а пред отреда стояха майор Мелърд и две други лица, които вицегубернаторът не познаваше; единият беше дребен и елегантен, а другият — едър и силен.

Майор Мелърд пристъпи напред.

— Полковник Бишоп, имам заповед да ви арестувам. Дайте си сабята, сър!

Бишоп се вгледа в него и почервеня.

— Какво, по дяволите!... Да ме арестувате, казвате? Да ме арестувате!

— По заповед на губернатора на Ямайка — обади се елегантният дребен човек зад Мелърд. Бишоп се извърна към него.

— Губернатора ли? Вие сте луд! — Той извъртя поглед от единия към другия. — Аз съм губернатор.

— Бяхте — каза сухо дребният човек. — Ние променихме това нещо във ваше отсъствие. Вие сте уволнен, загдето сте напуснали поста си без уважителна причина и по този начин сте изложили на опасност колонията, за която носите отговорност. Надявам се, полковник Бишоп, че ще се убедите колко сериозно провинение е това. Като се вземе предвид, че дължите службата си на правителството на крал Джеймз, твърде вероятно е да бъдете обвинен в предателство. Вашият приемник ще реши дали ще бъдете обесен, или не.

Бишоп се задъха, изруга и обхванат от внезапен страх, попита:

— Кой сте вие, дявол да го вземе?

— Аз съм лорд Уилоби, генерален губернатор на колониите на негово величество в Карибско море. Струва ми се, че сте били уведомен за моето идване.

Последните остатъци от гнева на Бишоп се изпариха моментално. Полковникът се обля в студена пот. Лицето на лорд Джулиън, който стоеше зад него, внезапно побледня и чертите му се изопнаха.

— Но, милорд... — започна полковникът.

— Сър, не ме интересуват вашите обяснения — прекъсна го рязко негова светлост. — Аз се готвя да отплавам и нямам никакво време. Губернаторът ще ви изслуша и не се съмнявам, че ще се отнесе справедливо към вас. — Той махна на майор Мелърд и Бишоп, съкрушен и разбит, позволи да го отведат.

Лорд Джулиън го последва, понеже никой не го задържа. Когато се опомни достатъчно, Бишоп му каза през зъби:

— Ето още нещо по сметката на негодника Блъд. Боже мой, как ще се разплата с него, когато се срещнем!

Майор Мелърд се извърна настрана, за да прикрие усмивката си, и мълчаливо го заведе като арестант в къщата на губернатора, която в течение на толкова време бе резиденция на полковник Бишоп. Оставиха го да чака под охрана в хола, докато майор Мелърд извести за докарването му.

Когато майор Мелърд влезе при Блъд, мис Бишоп беше все още там. Неговото съобщение ги стресна и ги възвърна към действителността.

— Нали ще бъдеш великодушен към него? Ще го пощадиш заради мене, нали, Питър? — помоли се тя.

— Ще се постарая, разбира се — отвърна Блъд. — Страхувам се обаче, че обстоятелствата няма да позволят.

Смутената Арабела съобрази, че в присъствието на майора не би могла да получи друг отговор, и избяга в градината, а майор Мелърд отиде да доведе полковника.

— Негово превъзходителство ще ви приеме. — Той разтвори широко вратата.

Полковник Бишоп влезе, олюлявайки се, и зачака.

На масата седеше някакъв човек и само върхът на грижливо накъдрената му черна перука се виждаше. После главата се вдигна и

чифт сини очи погледнаха сурово арестанта. Полковник Бишоп издаде някакъв нечленоразделен звук и се вторачи парализиран от изумление в негово превъзходителство губернатора на Ямайка, като позна в негово лице човека, когото бе тръгнал да гони в Тортуга и заради когото бе изпаднал в немилост.

Тази сцена беше характеризирана най-добре от Ван дер Койлън, който каза на лорд Уилоби, когато двамата се качиха на адмиралския кораб:

— Много поетишно! — Сините му очи блеснаха весело. — Капитан Блъд обича поезия — спомнете за ябълкови цветове. Така, нали? Ха-ха!

КАПИТАН БЛЪД, МОРСКИЯТ ЯСТРЕБ, СКАРАМУШ

Приключенските автори са завладели отдавна един кът от моята душа, още през годините на детството ми, на юношеството. Този кът напомня като че ли пространство с портрети на интересни хора. Само че там, където би трябвало да се намира лицето, изображението, откривам просто едно чувство... Трудно ми е да си спомня сега снимките на Карл Май, Майн Рид или Салгари. Всяко от тези имена обаче раздвижва у мен някакво специфично усещане, специфично вълнение. И веднага трябва да кажа, че сред класиците на приключенския роман името на Сабатини винаги ми се е струвало едно от най-загадъчните. Защо ли? Причините са навярно много и аз ще се опитам да си изясня някои от тях, докато пиша. Сигурен съм, от друга страна, че най-важното ще си остане както винаги неуловимо: то не е предмет на разума, а на сърцето.

Преди всичко ние свързваме класическия приключенски роман изключително с деветнадесети век. Сабатини е почти единственият голям автор от този тип, който пише пиратски романи и през първата половина на двадесети век. (Роден е в 1875 г., умира в 1950 г.) Просто не е за вярване, че е живял във времето, когато леките коли вече завладяваха планетата, когато Томас Ман е писал големите си философски романи, а Кафка и Джойс са поставяли началото на една свръхмодерна литература. Съзнанието на този писател живее с миналото — не само като тип действителност, а и като тип романтика. Мъчно определяема е и неговата националност, както и творческото му самоопределяне: носи италианско име — баща му е италианец, майка му обаче е англичанка и той пише на английски. Учил е в Швейцария и Португалия, но в най-хубавия му роман — „Скарамуш“, се разглежда важен момент от историята на Франция. Нека го наречем все пак английски писател — езикът, на който се изразява авторът, е най-важното свидетелство за принадлежността му към една или друга литература.

Този странен човек е имал, изглежда, претенцията да пише доста сериозни исторически романи. За разлика от почти всички други приключенски автори, които боравят свободно с историческите факти, Сабатини изгражда своите произведения върху щателно проучената истина за мястото, времето и подробностите на изобразеното събитие. Стремежът му е да ни запознае и с епохата изобщо — политическите борби, социалните противоречия, човешките проблеми; всичко това предизвиква, разбира се, уважение. И все пак тези амбиции остават недооценени от читателя. Приключенското поглъща вниманието ни, а историческото отстъпва на заден план. Драматизмът, динамиката на действието доминират над всичко, тъй като Сабатини е роден приключенски автор. Авантюрното начало в образите на основните му герои засенчва историческия тип. (Тази констатация не се отнася единствено за „Скарамуш“.)

Романите за капитан Блъд в това отношение са съвсем типични. Те са три, но вие ще имате засега възможност да прочетете само два от тях — „Капитан Блъд“ и „Дневникът на капитан Блъд“. Действието се развива през бурния седемнадесети век, който интересува особено много Сабатини, а едно от събитията, белязали тогава съдбата на Англия, е борбата за престола между католика Джеймс II и протестанта херцог Мънмот. Попаднал в мелницата на тази династическа вражда, Блъд обърква живота си. Той е интересен образ — едновременно скептик и джентълмен, за когото от един момент нататък обаче пиратството остава единствения възможен изход. Характерът на Блъд му позволява да прозре напълно цинизма на епохата: как благородниците подлъгват бедните си събратья да се бият и да гинат за собствената им егоистична кауза, жестокостта и алчността, царящи в Англия и отвъдморските ѝ колонии, фактът, че официалните военни флотилии на големите морски държави представляват също такива пиратски сдружения, каквото е и неговото и т. н. Спомнете си само куриозния спор между командващия френската флота барон Дьо Риварол и Блъд: адмиралът настоява да се извърши пиратски акт — нападението над Картагена, а пиратът, минал на служба при него, защитава честта и интересите на френската корона! Полека-лека разбираме, че истинско нравствено спасение човек може да намери само в една скромна и благородна работа и в личния си живот: безкористната лекарска дейност на Блъд в началото на романа, чистата

му любов с Арабела Бишоп. Пиратството е за него изход дотолкова, доколкото го спасява от робство. Но в какви бездни само го въвлеча то! Блъд е джентълмен, благороден човек, това е вярно. Той се отличава от цялото си обкръжение и е много чудно, че не се променя, не става звяр като другите. Само изключителните му качества и обаяние възпират понякога подчинените му от бунт, тъй като се случва той да действа по много странен за представите им начин. И все пак...

Не зная какво точно е мислил Сабатини, когато е създавал този герой, но ми се струва, че случаят с Блъд доказва нещо много важно: не е възможно да не се „окаляш“, донякъде макар, щом станеш съучастник в кърваво и мръсно дело. Вярно, неговите пирати избиват преди всичко жестоките испанци, но така или иначе, те избиват хора. А и не го правят в името на кой знае колко справедлива кауза... Да не говорим, че му се случва да наблюдава безпомощно как гинат невинните жители на някой завладян крайморски град.

Разбира се, съдбата на Блъд е много оплетена, за вината му може да се спори дълго и дори безрезултатно. Но аз си мисля, че най-важният извод, който можете да направите за себе си, е свързан с нещо много важно от тази съдба: човек не може да промени същността на някоя коварна или жестока дейност с единичните си усилия, ако се включи в нея. Чистите му намерения ще се разбият на пух и прах. Най-добре е да се стои встрани от „опасните игри“, с цената на всичко.

В четиритомника на Сабатини е включен и един друг пиратски роман — „Морският ястреб“. Почти безрезервната симпатия на писателя към капитан Блъд и Морския ястреб е все пак оправдана, защото гледната точка на този толкова особен човек не е всъщност съвременна... Светът е имал друго отношение към пиратството преди три века (или поне част от хората) и той се придържа към него, приема го; малко по-други са били нравите тогава и обикновените люде се люшкали между омразата и възхищението, когато говорели за корсарите. Човечеството преодолява трудно своето преклонение пред бойния подвиг, наследено от хилядолетията, не си дава често сметка за неговите цели. Но това преодоляване полека-лека става факт и е част от пътя на цивилизованото съзнание. От Наполеон, един масов убиец практически, се възхищаваме и до днес. Едва сега, когато се появи възможност следващите военни герои да затрият изобщо живота на

планетата, хората започнаха да изпитват към въоръжения сблъсък нещо като отвращение.

Няма да се спирам по-подробно на „Морският ястреб“, тъй като този иначе хубав роман повтаря в общи линии мотивите и образите от „Капитан Блъд“, Сър Оливър Тресилиън по-специално, бъдещият пиратски водач, напомня до голяма степен лекаря каторжник. Същата физическа привлекателност, силна воля, смелост, интелигентност и находчивост: Морският ястреб превъзхожда околните и се отличава от тях със своя тип морал и своите принципи — съвсем като Блъд. Историческият момент пак е точно фиксиран — действието се развива няколко години след прочутата битка на английския военен флот с Великата армада на католическа Испания. От сюжетна и познавателна гледна точка идеята на Сабатини да се занимае в този роман с друг клан на морските разбойници — арабските корсари, разширява обсега на творчеството му, обогатява погледа на младите читатели върху света и историята. „Морският ястреб“ е мощна, наситена с енергия и приключения книга. И все пак (за това стана дума и преди) трябва много да се мисли за доброто и лошото, за техния съвременен смисъл, когато се четат такива произведения. Те удовлетворяват несъмнено вечния стремеж на момчето и юношата да изживее най-вече или поне във въображението си бурни приключения, да предизвика възхищение, да възстанови потъпканата справедливост. Но към проблема за средствата, чрез които се постига всяко нещо, за неговата цена, трябва да се отнасяме много трезво — Сабатини не съумява да оправдае докрай кръвопролитията, излишните жертви в своите романи. Невинните умират наравно с виновните. Вярно, такава е често логиката на самия живот, но на нас поне ще ни стане ясно, че Питър Блъд и Оливър Тресилиън не са напълно положителни образи. (Крайният резултат от една творба често се разминава с намеренията на автора.) Обърнете внимание и на друг един образ от „Морският ястреб“ — Лайонел, брат на сър Оливър. По душа не е лош, но е страхлив и слабоволев. Проследете ли внимателно поведението му, ще видите колко лесно такъв човек става предател и престъпник.

Стига да не ви е попадало предишно издание на „Скарамуш“, ще имате сега щастието да прочетете и тази необикновена книга. Основните находки в „Скарамуш“ са две: от една страна изключително интересната съдба на героя, която минава през най-странни перипетии,

и от друга, пълната обвързаност на тази съдба с едно от най-интересните събития в по-новата история на света — Великата френска революция от края на 18 век. Старателно изучените от Сабатини династически борби и междудържавни „търкания“, за които се говори във вече изброените романи, са нещо значително по-чуждо за съзнанието на днешния читател, а и не толкова оригинално като обществена и социална основа на една книга; еднакъв тип амбиции и интереси са движещата сила на подобни събития и през 13-и, и през 15-и век... Френската буржоазна революция е уникална. За първи път, откак свят светува, Третото съсловие (гражданството, занаятчийските слоеве преди всичко, водени от буржоазията) посяга на аристократическите и църковни привилегии, провъзгласява принципите на Свободата и Равенството, настъпването на века на Разума. Това предизвиква огромни сътресения във френското общество. Рушат се вековни представи, създава се ново човешко мислене; довчерашните господари поемат пътя на бягството и емиграцията, появяват се революционни водачи от нов тип, непознати за дотогавашния свят. Цяла Европа е разтърсена, угнетените надигат глава, а кралете, правителствата и привилегированите класи, изпаднали в паника, изпращат свои армии към френската граница, за да задушат тази толкова опасна революция.

Куриозното е, че Андре-Луи, главният герой на „Скарамуш“, е човек, който не се интересува практически от политика и се отнася скептично към революционното брожение. Една поредица от трагедии или пък невероятни обстоятелства обаче го въвлича в най-горещите събития на неговото време. Ще запазя в тайна перипетиите му, за да не „подбия“ интереса ви към романа. Ще кажа само, че става последователно адвокат, революционен агитатор, пътуващ актьор (изпълнител на ролята на Скарамуш от „Комедия дел арте“ — фарсово представление с постоянни герои, в чиято основа стои импровизацията), учител по фехтовка и депутат в Националното събрание... Той е не само скептик, но и чувствителна артистична душа (случва се тези две качества да се съчетаят), всяка нова професия е за него превъплъщение, роля, която играе с увлечение, без обаче напълно да ѝ вярва. Животът на героя и неговият характер позволяват на Сабатини не само да изследва тогавашното френско общество, различните обществени слоеве и социални пластове, но и да им даде

трезва преценка. Той вижда както голямата полза от революцията, така и нейните грешки. В романа се появяват исторически достоверни, но и измислени лица, образите са винаги колоритни и всичко, което се случва с Андре-Луи, е свързано по някакъв начин с духа на онова знаменито време. Щампите на приключенския роман, до които Сабатини прибягва в другите си книги, тук са избегнати напълно или почти напълно. Това се отнася дори и за традиционната голяма любов на героя.

Вече сте прочели един роман, пред вас са още три. Потъвайки между страниците им, вие добивате познания за самия живот, за амбициите, страстите и вътрешните противоречия на хората. Приключенската литература е преходът към голямата литература на характерите, която ще ви дари с много мъдрост и наслада, ще ви покаже най-скритите кътчета на човешката душа. Затова не спирайте дотук, навлизайте все по-дълбоко в изключителния свят на книгите. Душевното познание за човека ще ви отвори вратата и към едно друго познание — за природата, чувството за великата ѝ тайна, защото ние сме част от нея, нейни деца, висше творение. Компютрите и видеото са необходими, но и те са измислени от нас. Техническите открития не бива никога да се поставят по-високо от човека. Където и да ни отведе животът, с каквото и да се занимаваме, дългът към него и природата е единственият ни истински пътеводител. Единственият пътеводен знак. Изгубим ли усещането си за този дълг, ще се превърнем в живи роботи, в същества със студен разум, способни само да управляват автомати. Но и в същества, изцяло зависими от автоматите. Мъка и радост, болка и възторг, кой друг ще ни напомня винаги за тях, ако не голямото изкуство? И какво всъщност значи същества със студен разум? Ами, представете си, един човек е паднал на улицата и... никой не му подава ръка, всички го отминават. Но и всички са забравили, че един ден същото може да се случи и на някой от тях... Безсърдечието настъпва от оня миг, когато болката на другия престава да бъде и наша болка.

Четете много; живеете истински, пълнокръвно, страдайте, но и се радвайте на този прекрасен свят. Ние всички трябва да си останем хора.

Димитър Коруджиев

Източник: <http://bezmonitor.com>

Няколко „избягали“ от скенера страници продиктува Мирела.
Хартиената книга предостави Мито Павлов.

Издание:

Рафаел Сабатини

КАПИТАН БЛЪД

роман I том

Преведе от английски Александър Хрусанов

Редактор Лъчезар Мишев

Технически редактор Спас Спасов

Коректор Снежана Бошнакова

Английска. Четвърто издание. Дадена за набор м. XI, 1986 г.
Подписана за печат м. XII.1986 г. Излязла от печат м. 111.1987 г.
Формат 1/16 60/90. Печатни коли 18,5, Издателски коли 18.5. УИК
19,72. Цена 2.40 лева

Издателство „Отечество“, София, пл. „Славейков“, 1 ДП „Георги
Димитров“, София, бул. „Ленин“, 117
с/o Jusautor, Sofia

RAFAEL SABATINI CAPTAIN BLOOD Pan Books Ltd. London
1961

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.